www.myc.ro

GRATIS: CD

My COMPUTER

nr. 2 / octombrie 2003

OCTOMBRIE 2003 NR. 2 - ANUL I 69.000 LEI

Sisteme de operare alternative:
De la... atheos
la... Syllable

Istoria HACKINGULUI

9 PDA-uri la raport

PIRATERIA e-text

MEGA TEST 24 de plăci de bază

ÎN PLUS:
De ce să-ţi cumperi laptop?
Utilizarea stilurilor în MS Word
Divertisment: Londra, ECTS 2003

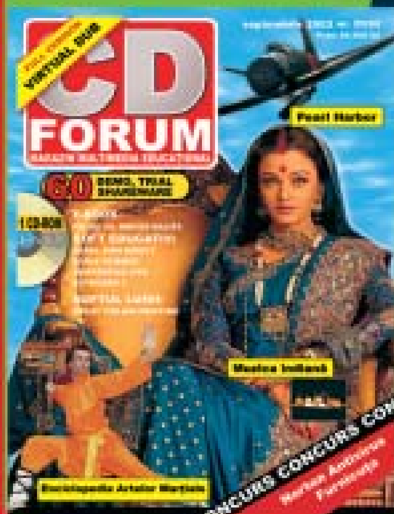
PREMIERĂ în România:
BenQ JoyBook 5000 L90

My COMPUTER

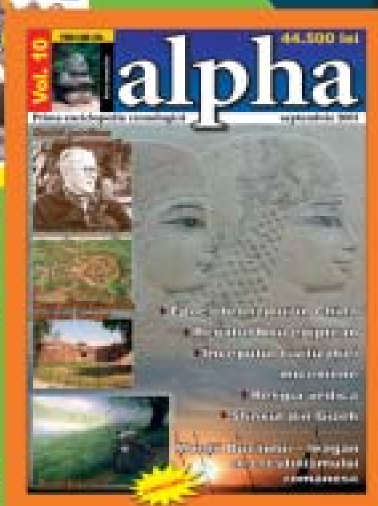

MEDIA CONTACT

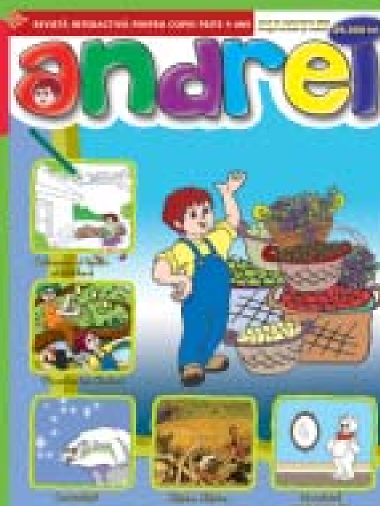

MEDIA CONTACT
WWW.MEDIACONTACT.RO

FULL VERSION
VIRTUAL DUB

CD FORUM

MAGAZIN MULTIMEDIA EDUCAȚIONAL

septembrie 2003 nr. 20/III
Preț: 54.500 lei

60 DEMO, TRIAL SHAREWARE

1 CD-ROM Gratuit

E-BOOK:
PIETRE VII, MIRCEA MALIȚA

SOFT EDUCATIV:
BABEL FISH DIRECT
EARLY SCIENCE
GEOGRAFIX2 LITE
NOTECARD 2

SOFTUL LUNII:
GREAT ITALIAN PAINTING

Pearl Harbor

Muzica indiană

Enciclopedia Artelor Marțiale

CONCURS CONCURS CONCURS CONC

Norton Antivirus
Furnicuța

CUPRINS

BenQ JoyBook 5000-L90 testat în premieră în România

PAG. 30

PAG. 20

Laptop-uri Centrino pe gustul tuturor

CONCURS
Premii în valoare de 2.500.000 lei de la WWP - ExpoWeb
PAG. 9

PAG. 22

9 PDA-uri cu PalmOS, PocketPC şi Linux

PAG. 33

MP3 player şi reportofon de 256MB JetFlash de la Transcend

My Cover Disc

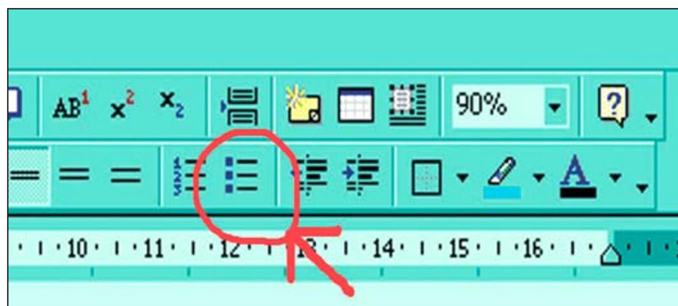
My Află că...

My Games

pag. 112-113

My Hands

Primele zile cu sistemul de operare Syllable

PAGINA 100

Montează-ţi singur calculatorul

PAGINA 87

Istoria HACKINGULUI

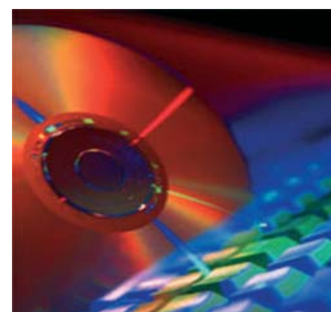
PAGINA 42

My Prezentăm

PAG. 54
De ce să-ţi cumperi laptop?

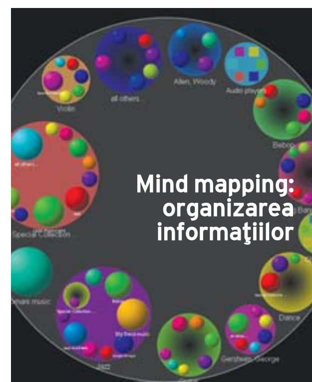

PAG. 48
Pirateria e-text

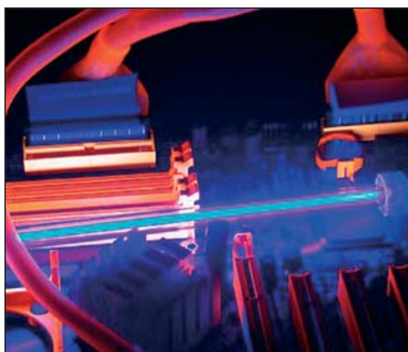
My Report

PAG. 30

My Test

24 de plăci de bază

@naliza sITuaţiei

Nemţii vor să cucerească lumea... IT!

Mircea Buzlea

Nu e o glumă. Dar nici nu e de rău... dimpotrivă, am putea spune!

Organizatorii (deja) consacratului CeBit au trecut Oceanul, pentru a organiza CeBit America, apoi şi-au întors privirile spre Istanbul unde au înregistrat un veritabil succes cu CeBit Eurasia. A urmat Shanghai-ul, care a găzduit CeBit Asia. Mai mult, în 2004, acestui veritabil palmares de talie mondială i se va alătura şi CeBit Australia.

Iată încă o garanţie a faptului că ne aflăm în era serviciilor. În timp ce Producătorii (nume care merită această majusculă) încearcă să-şi minimizeze costurile, prin diverse metode ce culminează cu relocarea sediilor corporative în ţări cu politici fiscale mai liberale, furnizorii de servicii tind să îşi extindă activitatea în plan orizontal.

Atmosfera de expoziţie o vei regăsi şi în paginile MyC. Te invităm în această lună la un adevărat Mega Test în care au concurat nu mai puţin de *24 de plăci de bază*, de la cei mai apreciaţi producători. Vor sta la raport în faţa ta *nouă PDA-uri*, pe care se întrec în performanţe cele mai răspândite platforme mobile: PalmOS, Pocket PC şi Linux. Află mai multe despre *noul sistem de operare Syllable* (descendentul lui AtheOS) dintr-un *interviu în exclusivitate cu liderul proiectului, Kristian Van Der Vliet*. Îţi vom dezvălui din tainele Underground-ului cu *Istoria hackingului* şi *Pirateria e-text*. Pe lângă acestea, vei mai afla până şi despre *Telefoanele mobile pe care le preferă femeile*, iar apoi îţi vom explica *De ce să-ţi cumperi laptop*. Nu uita de premiile care te aşteaptă în acest număr! În plus, My HANDS îţi arată *Cum să-ţi montezi calculatorul singur*, dar îţi dezvăluie şi secrete despre Sisteme de operare alternative, Word, Excel şi Web design.

După atâtea subiecte serioase, zâmbetul pe buze îţi va reveni când vei arunca o privire în „*My Recycle Bin*". Oricând e distractiv să te uiţi în coşul altuia, nu-i aşa? Ei, încă ceva: ŞTIU că îţi vei face vreme şi de un e-mail. Iar tu ŞTII că oricând, îl poţi trimite la:

mircea@myc.ro

My COMPUTER - Bine ai venit! - Microsoft Internet Explorer

File Edit View Favorites Tools Help

Back Forward Stop Refresh Home Search Favorites Media History Mail Print FlashGet

Address http://www.myc.ro/ Go Links

[Home] o [REVISTA] o [My Tips] o [My Recycle Bin] o [Contact]

MyCOMPUTER

ACUM, in chioscuri:
MyCOMPUTER nr.1/sept. 2003

Rezolutie recomandata: 1024x768

Deocamdata, site-ul se afla intr-o forma provizorie.
Va multumim pentru vizita si va asteptam din nou!

My REPORT
- **Interviu** - actualul IPv4 vs IPv6
- **To BeOS or not to BeOS**
- **Windows 2003,** intors pe toate fetele
- **Administrarea datelor**

My TEST - CAMERE DIGITALE
Am facut poze de vacanta cu 10 modele, toate sub 600 Euro, de la producatori de renume: ***Olympus, Pentax, Ricoh, Sony, Canon, Casio, Fujifilm, Kodak, Konica, Benq.***

My HANDS
- **Hardware** - upgrade de memorie la laptop
- **Windows** - totul despre Registri
- **Linux** - instalarea OpenOffice pe Linux
- **Windows XP** - protejarea accesului
- **Rețele** - partajarea imprimantelor

My CD - clic aici pentru continutul discului

Cuprinsul acestui numar
CD-ul din acest numar
Numarul urmator

ActualITati

Stirile de AZI

GNOME Desktop 2.4 Release Candidate 1: "Kublai"
Cei din echipa Gnome au lansat noul GNOME Desktop versiunea 2.4 (RC1). Kublai poate fi copiat de aici.

Sistemul de operare universal
O companie din Singapore sustine ca a creat un sistem de operare pentru platforme mobile ce poate rula software creat

Stirile saptamanii

SAPTAMANA 36/2003

Sapt.36 — *LUNI, 1 SEPTEMBRIE 2003*
MS Blast - virus romanesc?
Compania SOFTWIN prin divizia BitDefender anunta astazi, 1 septembrie 2003,

(C) 2003, Media Contact SRL — mail2webmaster o www.pcgames.ro o www.mediacontact.ro o www.gama.tk

Done — Internet

My C:\> Te asteptam pe
My C:\> www.myc.ro.
My C:\> Ramane stabilit!_

Power Supply Systems UPS S.R.L.
Tel: +40-265-163291
mail : pss@fx.ro

Darer S.R.L.
Tel : +40-259-413119
mail : darer@darer.ro

D@rer
we care !

BUDGET, BUDGET PRO
UPS LINE-INTERACTIVE CU AVR
(400 / 600 / 1000 / 1500 / 2000 VA)

Recomandate pentru PC-uri, servere, rețele de calculatoare, case de marcat etc.

Caracteristici:
- ***AVR*** (regulator automat de tensiune)
- protecție la suprasarcină și scurtcircuit
- afișaj grafic, semnalizare vizuală și acustică
- ***3 ani garanție***

DEFENDER, DEFENDER PRO
UPS OFF-LINE
(400 / 600 / 1000 VA)

Recomandate pentru PC-uri, servere, case de marcat etc.

Caracteristici:
- protecție la suprasarcină și scurtcircuit
- semnalizare vizuală și acustică
- ***3 ani garanție***

DEFENDER PRO
și BUDGET PRO

- software shutdown WatchDog cu comunicare prin interfață serială RS 232 (închiderea aplicațiilor, salvarea fișierelor și shutdown pentru sistemul de operare)
- prize RJ-45 IN-OUT pentru protecția rețelei de date sau a liniei telefonice la tensiuni parazite

Răspunde la întrebări şi expediază talonul pe adresa redacţiei pentru a câştiga, în fiecare lună, **UN ABONAMENT pe 3 luni** la oricare dintre publicaţiile* Media Contact

MyCOMPUTER CHESTIONAR

1. Cum consideraţi acest număr al revistei MyC?
F. bun ☐ Bun ☐ Mulţumitor ☐ Slab ☐

2. Care articol(e) v-au plăcut cel mai mult?
______

3. Care articol(e) v-au displăcut cel mai mult?
______

4. Ce teme aţi prefera să citiţi mai des în MyC?
______

5. Ce aţi dori să conţină CD-ul gratuit?
______

6. De unde aţi cumpărat MyC?
______

7. Se găseşte MyC la chioşcul dvs. preferat?
Da, întotdeauna ☐
Da, dar sunt puţine exemplare ☐
Nu ☐

8. Softul dvs. preferat
______

9. Ce rubrică aţi mai dori să conţină MyC?
______

10. Cât sunteţi dispus(ă) să plătiţi pentru un program full version original care să nu depăşească dimensiunea de stocare a unui CD?
2-300.000 lei ☐
3-500.000 lei ☐
Peste 500.000 lei ☐

11. Cum aţi aflat despre revista MyC?
Radio, TV ☐
Ziare, Reviste ☐
Chioşcuri de presă ☐
Prieteni, cunoştinţe ☐

12. Sistemul meu are următoarea configuraţie:
______

13. În următoarele 6-12 luni doresc să îmi imbunătăţesc sistemul sau să-mi cumpăr unul nou:
Da ☐ Nu ☐

14. Îmi voi cumpăra calculatorul de la:
UltraPro ☐ Darer ☐ Flamingo ☐
Romsoft ☐
BestComputers ☐ DDC ☐
Altă firmă (care ?)______

15. Îmi procur softurile de la:
Softwin ☐ WWP ☐ RomsymData ☐ Monosit ☐
Alte surse (care ?)
______

16. Pasiunea mea este:
______

16. Propuneri pentru Top MyC (cel mai bun articol din acest număr):
______

Nume/Prenumele: ______
Adresa: Localitatea ______ Jud.______ Str.______ Nr.______
Bl.___Ap.___Cod poştal:______Telefon/Mobil: ______Data/luna/anul naşterii: ___/___/___
E-mail ______ Nr. membrilor familiei: ______Venit/lună______
Studii______ Mi-ar place să fiu abonat la revista * ______

* MyCOMPUTER PC Games CD PC alpha ANDREI

DIRECTOR
Gabriela Puchianu

BRAND MANAGER REDACTOR-ŞEF
Mircea Buzlea
mircea@myc.ro

SECRETAR GENERAL DE REDACŢIE
Răzvan T. Coloja
razvan@myc.ro

REDACTOR HARDWARE
Dorel Puchianu jr.
dorel@myc.ro

REDACTOR INTERNET
Laurentiu Bancu
laurentiu@myc.ro

DTP
Simona Popa
Gheorghe Bodog

COLABORATORI
Mircea Bodog
Teodora Gavriluţ
Bogdan Burghelea
Călin-Ioan Acu

REDACTOR CD-ROM
Tamás Király
webmaster@myc.ro

MARKETING MANAGER
POST DISPONIBIL

DEPARTAMENT MARKETING-PUBLICITATE
0788-343.942

DEPARTAMENT JURIDIC
Cosmin Tăutan

www.MyC.ro

MEDIA CONTACT srl

PREŞEDINTE
Dorel Puchianu
puchianu@mediacontact.ro

Oradea, Str. Slatinei, nr. 6, cod 410291, jud. Bihor
tel. 0259 - 441.523;
0259 - 441.526;
0259 - 260.459 (fax)
CP 54 OP 7
Oradea, cod 410291
contact@myc.ro

Serviciul de abonamente:
Irina Ungur
telefon: 0259 - 441.523; 441.526
abonament@mediacontact.ro

PRODUCŢIE
Dorin Onica

PRODUCŢIE CD-ROM
MC&CD Bucureşti

PREPRESS
Complar srl

DISTRIBUŢIE
DORDUMI SRL
ENGE SRL Bucureşti

ISSN: 1583-9133

MEDIA Contact SRL editează următoarele publicaţii:
CD Forum, PC Games 4Fun, Andrei, Alpha, PC Erotica, Club Gama, Computer Graphics & Publishing (P)

My COMPUTER ABONAMENT

Numele / prenumele / instituţia de învăţământ / societatea comercială

____

Adresa: Localitatea ____________________ str. ____________________ nr. _____

Tel:. ________________ e-mail: ____________________ Data: ____________

Trimiteţi acest talon pe adresa redacţiei **My COMPUTER**:
Str. Slatinei, nr. 6, cod 410291, Oradea, jud. Bihor.

Semnătura ________________

Doresc să mă abonez pe o perioadă de:

❑ 3 luni - 149.000 lei ❑ 6 luni - 289.000 lei ❑ 12 luni - 589.000 lei

Preţul abonamentului, în sumă de __________________, l-am achitat cu mandat nr.________________ pe numele: Paul Mork, str. Doina, nr. 7, bl. PB 78, ap. 13, cod 410326, Oradea, jud. Bihor.

Comenzile se pot trimite şi prin fax: 0259-441.526
sau prin e-mail la *abonament@mediacontact.ro*

COVER DISC

1. Freeware

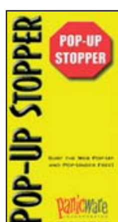

Adobe Reader v. 6.0
FULL VERSION

Windows 95/98/NT/ME/2000/XP

Ultima versiune a acestui program ofera posibilitati de accesibilitate, cautari, multimedia si eBook, precum si suport pentru carti electronice si Album slide shows din Photoshop.

Pop-Up Stopper v. 3.01

Windows 9x/NT4/ME/Win2k/XP

Un excelent utilitar de blocare a popup-urilor in timpul navigarii. Ruleaza in System Tray si nu consuma din memoria celorlalte procese. Exista posibilitatea de a fi anuntat sonor sau vizual cand o noua fereastra a fost impiedicata sa apara pe ecran. O mana cereasca pentru navigatorii inraiti ai Internet-ului. Mai mult, software-ul este gratuit.

ZipGenius v. 5.0.1.428

Windows 9x/ME/Win2k/XP

ZipGenius suporta mai mult de 20 de formate de fisiere pentru compresie si codare, inclusiv imagini ISO, NRG si CMI. Documentele OpenOffice, skinurile Winamp si Windows Media Player pot fi tratate ca arhive si pot fi optimizate sa ocupe spatiu mai putin. Chiar si noul format "7-zip" este suportat iar optiunea SmartExtract permite decomprimarea fisierelor in functie de tipul acestora.

Image Browser Arctic v. 4.65

Windows 9x/NT4/ME/Win2k/XP

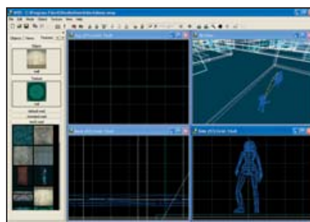
Software de vizualizare a imaginilor. Poate crea prezentari si suporta majoritatea tipurilor de fisiere de imagine.

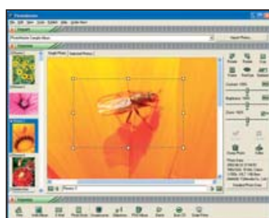
2. Trial

3D GameStudio/A6

Windows 95/98/2000/ME/XP

Editor de jocuri 3D cu o interfata asemanatoare cu cea din 3Dmax. Are un limbaj de scripting propriu si o multime de optiuni legate de texturi, vertebre si animatie. Instalat, acest trialware ocupa 69Mb si poate fi testat timp de 30 de zile, posibilitatea de a salva creatiile fiind dezactivata.

PhotoMeister Professional v. 2.00

Windows 9X/ME/XP/NT

Te ajuta sa manevrezi, sa editezi si sa publici fotografiile din camera ta digitala. Usor de instalat si utilizat.

Audio Maestro Full Pack v. 1.1.0

Windows95/98/ME/XP

Software audio ce consista dintr-o suita de utilitare necesare unei procesari a sunetului la nivel profesional (CD-DA Extractor, File Converter, Sound Editor si CD Writer). Extrage si stocheaza muzica din CD-uri audio, converteste formate audio, editeaza fisiere si inregistreaza din surse analog. Audio Maestro nu doar inregistreaza in format electronic casete audio sau discuri de bachelita dar si inlatura zgomotul de fond sau discrepantele cauzate de zgarieturi. Pe langa CD-uri audio, cu software-ul de inscriptionare se pot crea si CD-uri cu date.

Shadow Security Scanner v. 6.0

Windows 95/98/ME/XP

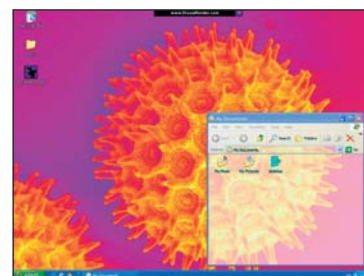
Desi ruleaza sub Windows, Shadow Security Scanner poate scana practic servere aflate pe orice alta platforma, descoperind gauri de securitate in Unix, Linux, FreeBSD, OpenBSD, Net BSD, Solaris si, desigur, Windows. Este poate unicul utilitar de scanare capabil sa detecteze greseli in CISCO, HP si alte echipamente de retea.

3. Special

DreamRender 3

Windows 95/98/Me/NT/2000/XP

Plugin pentru Winamp 3 si nu numai... Permite afisarea de imagini in miscare direct pe desktop. Puteti naviga pe Internet sau asculta muzica in timp ce pe fundal se deruleaza scene de vis. Pe langa variatele efecte vizuale, se ofera posibilitatea setarii zoom-ului, a vitezei, a modelului, precum si a transparentei ferestrelor din Windows.

4. Demo

Tony Hawk's Pro Skater 4

Windows 95/98/ME/2000/XP

Ultima editie a cunoscutului joc de skateboarding, aici in varianta demo. Peste 190 de teste care mai de care mai grele te pregatesc pentru 14 dintre cele mai faimoase cascadorii din istoria skateboarding-ului. Pe langa faimosul Tony Hawk, alti 13 cunoscuti profesionisti se intrec in scheme. Jocul ofera si un mod online cu 8 participanti si alte moduri noi precum Goal Attack si Capture the Flag.

Macromedia lansează noua serie MX

De curând, Macromedia Inc.a anunţat lansarea pe piaţă a noii versiuni a instrumentelor sale de top pentru crearea de aplicaţii Internet.

Astfel vor fi gata de a fi date spre folosul utilizatorilor noi variante Dreamweaver MX, Flash MX, Fireworks MX, Macromedia Studio MX, precum şi un produs nou, Macromedia Flash MX Professional 2004. În plus, Macromedia livrează şi o tehnologie nouă numită „MX Elements"(Elemente MX) precum şi un nou design al aplicaţiilor, denumit Halo.

Dreamweaver MX 2004, instrumentul pentru crearea de aplicaţii şi situri web oferă acum suport CSS, ASP.Net şi FTP securizat.

TechTV de vânzare

Paul Allen, co-fondatorul companiei Microsoft, încearcă să găsească un cumpărător pentru canalul lui TV „TechTV". Printre companiile care au fost abordate în vederea unei posibile tranzacţii se numără Viacom Inc. (proprietarul posturilor MTV şi Nickelodeon) şi Corporaţia Sony. Valoarea TechTV se situează undeva între 250 şi 300 milioane de dolari. Preţul cu care postul de televiziune a fost cumpărat de către Paul Allen în 2000 a fost de 320 milioane de dolari.

Indiferent de cumpărător, este foarte probabil ca TechTV să îşi schimbe grila de programe deoarece în ultimul timp numărul de telespectatori s-a împuţinat, cu toate că până acum TechTV prezenta emisiuni despre ultimele inovaţii în ştiinţa tehnologiei. S-ar putea ca Sony să dorească transformarea postului într-unul care să promoveze produsele firmei şi să ofere pe lângă aceasta programe de divertisment.

Laptop cu display 3D din celofan

Un profesor al Universităţii din Toronto, Keigo Iizuka, a descoperit că celofanul obişnuit poate fi folosit pentru a transforma monitorul unui laptop într-unul cu display 3D. El a constatat în plus că, pe lângă faptul că este de vreo 3000 de ori mai ieftin decât alte materiale folosite până acum, este şi mai eficient.

Display-urile 3D pot fi folositoare în activităţi precum jocurile video sau studierea unor modele de structuri moleculare. Dar, după spusele lui Iizuka, această tehnologie necesită ochelari şi echipament special care este destul de scump, cu toate că unele companii, precum Sharp, lucrează la fabricarea unor monitoare plate cu display 3D care să nu necesite ochelari speciali.

Sistemul profesorului Keigo Iizuka vizează monitoarele LCD care emit lumină polarizată; monitorul este împărţit în două, fiecare din aceste două părţi afişând aceeaşi imagine văzută din unghiuri diferte. Ulterior, o parte este acoperită cu o folie de celofan pentru a-i schimba polarizarea după care se foloseşte o pereche de ochelari speciali, astfel ca ochiul drept să vadă numai lumina care vine din partea stângă a monitorului iar cel stâng doar pe cea care vine din partea dreaptă. Mintea îmbină apoi aceste două imagini pentru a crea senzaţia unei singure imagini având trei dimensiuni. Unul dintre motivele esenţiale pentru care profesorul universitar a încercat să îmbunătăţească metodele de display 3D este acela de a-i ajuta pe surdo-muţi, socotind că limbajul semnelor transmis prin Internet va fi mult mai efectiv dacă utilizatorii vor avea posibilitatea să vadă lucrurile „mai în profunzime". Mai multe detalii legate de rezultatele experimentelor au fost publicate în Review of Scientific Instruments la adresa: http://ojps.aip.org/rsio/top.jsp. ■

Nici românii nu sunt mai prejos...

Compania SOFTWIN prin divizia BitDefender a anunţat la 1 septembrie descoperirea variantei F a celebrului virus Ms Blast care a infectat mii de calculatoare din lumea întreagă şi care în urmă cu câteva săptămâni a generat un puternic atac nereuşit asupra serverelor Microsoft. De data aceasta mesajul este unul nou şi ... supriză: este în limba română, conţinând cuvinte grele la adresa Facultăţii de Hidrotehnică din cadrul Universităţii Tehnice Gh. Asachi din Iaşi. Virusul deschide un site numit „Profesorofilia" care aparţine creatorului (care a modificat „sursa" virusului iniţial „MsBlast").

Cioban Dan Dumitru a fost arestat pe 3 Septembrie. Politia a confiscat şi sigilat calculatoarele tânărului de 25 de ani atât pe cel de la lucru cât şi pe cel de acasă. Această acţiune se vrea a fi una de descurajare şi de combatere prin orice mijloace a ameninţărilor informatice. Ca urmare a acţiunii sale şi conform Art. 45 al legii 161 din 19.04.2003, tânărul ieşean riscă o pedeapsă cu închisoarea între 3 şi 15 ani. Având în vedere că MSBlast F ar fi putut fi scris în doar 15 minute, o condamnare la 15 ani de închisoare ar fi prea usturătoare. Pentru cei interesaţi, pagina web a tânărului poate fi vizualizată la adresa www.enbiei.8m.com. ■

Un alt Internet Explorer

Compania Microsoft urmează să opereze schimbări în binecunoscutul browser web, după cum anunţă o sursă din cadrul W3C (World Wide Web Consortium).

Această organizaţie din care face parte şi Microsoft, a declarat că schimbările care se vor produce foarte curând vor afecta un număr mare de pagini web. Revendicările W3C au fost realizate într-o declaraţie pe pagina oficială a consorţiului în care erau citate convorbiri realizate cu oficiali ai companiei Microsoft.

Jim Desler, purtătorul de cuvânt al Microsoft a declarat că vor fi luate anumite măsuri precaute ca răspuns la acuzaţiile aduse, fără însă a preciza care anume vor fi acestea, confirmând însă că au existat discuţii legate de acest subiect.

Internet Explorer controlează aproximativ 96% din piaţa browserelor web; Microsoft a fost însă obligată de un juriu federal din Chicago la plata a 521 milioane de dolari Universităţii din Chicago şi companiei Eolas Technologies Inc., tot din Chicago, pentru acuzaţia de a fi încălcat un standard legat de accesarea unor programe interactive prin intermediul unui browser.

Mai mult, avocaţii firmei Eolas, au declarat că lucrurile nu se vor opri aici urmând să ceară alte despăgubiri în valoare de sute de milioane de dolari pentru încălcarea legii dreptului de autor pentru unităţile vândute în perioada Noiembrie 1998 - Septembrie 2001, pretenţiile firmei din Chicago mergând până acolo încât ar putea pretinde companiei Microsoft despăgubiri şi pentru produsele vândute în ultimii doi ani. O metodă prin care gigantul american s-ar putea sustrage parţial de la plată ar fi modificarea browserului Internet Explorer.

Consorţiul W3C este alcătuit din firme producătoare de calculatoare şi soft care se ocupă de crearea de standarde web. Cu toate că nu se ştie ce măsuri vor lua firmele care au vândut asemenea programe, se pare că în afară de Microsoft mai sunt vizate şi alte companii care se fac vinovate de încălcarea standardelor în vigoare. ■

Oracle vs. PeopleSoft

Nici lumea bazelor de date nu este liniştită luna aceasta. Liderul în domeniu (Oracle) a încercat să aplice o tactică demnă de admirat pentru a stârpi concurenţa: s-a oferit să o cumpere. PeopleSoft se distinge timid în urma lui Oracle cu o producţie mai slabă şi un număr mai mic de clienţi, dar reprezintă spinul din coasta marii companii. De aceea reprezentanţii Oracle au oferit 5,1 miliarde de dolari producătorului software. Al treilea pe fir este J.D.Edwards, o companie care s-a lăsat în cele din urmă înghiţită de PeopleSoft.

Zilele acestea, PeopleSoft a anunţat că a finalizat tranzacţia cu J.D.Edwards şi totodată că va da în judecată Oracle pentru scandaloasa propunere pe care le-a făcut-o. Odată cu fuziunea celor două companii mai mici, nu putem fi siguri cine va fi capătul lanţului trofic, să zicem, peste doi ani. Dacă PeopleSoft declară mişcarea Oracle ostilă, cum să privim atunci recenta achiziţie a companiei J.D.Edwards?

Ceea ce Oracle a încercat să facă a fost stârpirea a două muşte dintr-o singură lovitură. Compania a declarat că va continua să încerce să achiziţioneze PeopleSoft până îşi va atinge scopurile. ■

Lockheed semnează cu FBI

Compania Lockheed Martin Information Technology a semnat un contract pe 5 ani în valoare de 140 de milioane de dolari în vederea dezvoltării unui sistem de securitate pentru calculatoarele şi reţelele FBI. Lockheed Martin se va ocupa de infuzia de tehnologie nouă, proiect socotit esenţial în efortul făcut de FBI pentru a micşora riscul şi a diminua slăbiciunile sistemului informaţional. Linda Gooden, preşedintele Lockheed Martin IT, a declarat că în zilele de astăzi ameninţările venite prin Internet la adresa sistemelor guvernamentale sunt reale şi nu pot fi ignorate. Compania, care este cel mai mare furnizor de IT al guvernului federal, mai are şi alte relaţii cu FBI, tot ea ocupându-se şi de menţinerea calculatoarelor şi a reţelelor aşa-numitului "Systems of Systems" situat în Clarksburg, sediul diviziei Criminal Justice Information Services. Printre alte proiecte guvernamentale majore în care se află implicată Lockheed Martin IT se numără şi managementul infrastructurii de reţele a Pentagonului precum şi dezvoltarea de aplicaţii pentru procesul de plată al SSA. ■

Office 2003: protecţie 100%

În vreme ce unii producători se chinuie să găsească noi metode de a proteja documentele create de aplicaţiile lor, se pare că Microsoft a reuşit să găsească o astfel de metodă pe care o va integra în Office 2003. Pachetul va include utilitare menite să blocheze accesul la documentele create cu acest software. Utilizatorii Office vor putea specifica cine are dreptul să deschidă sau să editeze un fişier Word, să interzică printarea sau copierea acestuia sau să seteze o dată la care întregul document expiră.

După cum ar fi cazul multor alte produse oferite de Microsoft, şi această versiune de Office are avantaje şi dezavanatje. Avantajele constă în mai buna securizare a datelor. Un dezavantaj major este faptul că documentele create cu Office 2003 nu vor putea fi deschise decât cu acest pachet.

Nici o altă versiune anterioară nu va fi compatibilă cu fişierele astfel create, cât despre aplicaţiile competiţiei, Microsoft a avut grijă ca *.doc-urile şi fişierele Excel să nu poată fi accesate de StarOffice (produs de Sun) sau OpenOffice (software open-source).

Cele două produse fac deliciul multor utilizatori. OpenOffice este îndeosebi apreciat deoarece este disponibil sub o multime de platforme, îndeplinind mai multe funcţii decât produsul Microsoft.

De menţionat că strategia adoptată de Microsoft va bulversa utlizatorii deoarece fiecare dintre cei ce doresc să se bucure de noile facilităţi Office 2003 va trebui să îşi upgradeze actuala versiune.

Bar coduri versiunea 2

Un grup de academicieni şi cercetători plănuiesc pentru luna viitoare introducerea unui nou sistem de bar coduri, care ar putea înlocui într-o zi cu un microcip seriile liniilor negre verticale care se întâlnesc pe majoritatea mărfurilor.

Aşa-numitul EPC (Electronic Product Code) noul produs de numerotare, care s-a dezvoltat în ultimii cinci ani la Institutul de Tehnologie din Massachusetts, îşi va face debutul în Chicago pe 15 Septembrie cu ocazia simpozionului EPC. La acest eveniment vor participa cercetători de la MIT (Massachusetts Institute of Technology), oficiali ai Guvernului SUA, precum şi reprezentanţi ai unor firme importante: Colgate-Palmolive, Nestle, Pepsi şi alţii.

Există mai multe deosebiri între EPC şi codul actual, inovaţia constând în faptul că EPC furnizează un număr de serie unic pentru fiecare produs în parte, în timp ce bar codul identifică un grup de produse. Noul sistem va facilita inventarierea sau localizarea produselor precum şi distribuirea acestora.

Cu un format pe 96 de biţi, EPC poate genera un număr de cod unic pentru fiecare bob de grâu al planetei putând să înlocuiască oricând actualul cod de 12 bare ale cărui combinaţii sunt pe cale să se epuizeze.

Cu toate că există deja o soluţie pentru înlocuirea actualelor coduri, şi anume crearea unui cod format din 14 bare, aceasta pare să fie o soluţie provizorie până la apariţia noului EPC preconizată pentru anul 2005.

Din nou în vârtejul SCO

Tornada pornită de SCO împotriva a tot ceea ce înseamnă Linux agită din ce în ce mai multă lume. Pe lângă faptul că marii producători de variante Linux (RedHat, SuSE) s-au declarat bulversaţi de pretenţiile SCO, iar IBM-ul, un mai vechi inamic declarat al companiei rămâne ferm pe poziţie, acum chiar şi Novell îşi manifestă dezabprobarea faţă de acţiunile acesteia.

După eşecul înregistrat cu Netware, Novell încearcă să-şi reabiliteze imaginea dezvoltând un sistem de operare bazat pe Linux. Nu e de mirare şi ei se simt ameninţaţi de pretenţiile SCO.

Recent, SCO a prezentat porţiunile de cod pe care le consideră copii fidele ale celor din sistemul de operare UNIX. Însă acestea - după cum au uitat să menţioneze - se referă la tehnici de alocare a memoriei specifice anumitor maşini Silicon Graphics Inc.

Mai mult, codul sursă este în mod legal open-source deoarece se află sub o licenţă BSD ce acoperă nu mai mult de 100 de calculatoare în întreaga lume.

Hackerii şi-au maifestat şi ei nemulţumirea atacând de câteva ori serverele SCO, luna trecută fiind rândul celui din Marea Britanie să iasă din funcţiune. ■

Japonia, China şi Coreea ar putea dezvolta un înlocuitor pentru Windows

De curând trei ţări din Asia au declarat că iau în considerare posibilitatea dezvoltării unui sistem de operare open-source care să înlocuiască produsul Microsoft. Unul dintre motivele luării acestei decizii a fost gradul ridicat de răspândire a viruşilor pe platformele Windows. Planul a fost propus de ministrul comerţului din Japonia - Takeo Hiranuma - la o întâlnire a miniştrilor economici din cele trei ţări.

Un alt punct care a fost subliniat la acest eveniment a fost faptul că majoritatea guvernelor lumii ar trebui să se rupă de dependenţa faţă de sistemele de operare Windows. Coreea de Nord, Japonia şi China admit posibilitatea implementării viitorului sistem de operare în reţelele computerizate guvernamentale. ■

Minority Report - realitate?

De multe ori crimele pot părea nişte acte complet întâmplătoare: un glonte rătăcit care loveşte un trecător, o persoană decedată într-un atac sinucigaş... nişte acte care se ivesc aproape fără nici un avertisment. Dar ce s-ar întâmpla dacă am putea prezice neprevăzutul? Dacă un val de crime ar putea fi prevăzut cu aceeaşi încredere precum un val de căldură? Înarmaţi cu astfel de informaţii, departamentele de poliţie ar putea întări punctele „fierbinţi" cu patrule speciale înainte de a se comite o crimă sau înainte ca cineva să fie rănit.

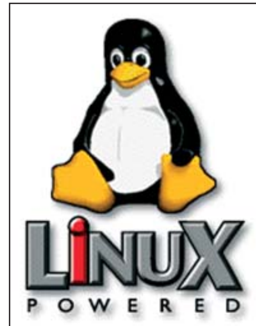
Cu toate că sună ca un roman S.F., acest plan, de identificare şi prevedere a crimelor se află deja în teste în două oraşe americane. Cu fonduri de la Departamentul de Justiţie, informaticianul Andreas Olligschlaeger şi criminalistul Jacqueline Cohen au adunat rapoarte individuale ale poliţiei din Pittsburgh şi Rochester, New York, asamblând şi standardizând aceste documente electronice începând chiar cu cele realizate în Cobol. După sintetizarea datelor, pentru care s-au folosit programe desemnate în principal pentru afaceri mari, s-a trecut la împărţirea oraşelor în parcele unde, în funcţie de rezultatele obţinute în urma consultării rapoartelor individuale, au fost identificate punctele cu risc sporit şi s-au stabilit rute exacte pentru patrulele poliţiei. Un alt lucru care a fost luat în seamă se referă la faptul de a urmări actele de încălcare a legii mai puţin grave dar care pot duce în cele din urmă la acte de violenţă, cum ar fi de exemplu încălcarea proprietăţii private sau furtul. Rezultatele au fost deosebit de încurajatoare constatându-se o scădere substanţială a infracţiunilor în lunile posterioare experimentului.

Cu toate că există momentan foarte multe probleme - cea mai importantă, după cum spunea Jacqueline Cohen, fiind aceea că, faţă de meteorologie, unde vremea se poate prezice dar nimeni nu face nimic pentru a schimba cursul acesteia, în prezicerea crimelor sunt implicaţi mulţi factori externi dar şi psihologia umană care nu se supune unor reguli stricte - încercarea de împiedicare a crimelor prin prezicerea acestora rămâne un subiect deschis. ■

Puterea a 2000 de procesoare

Cel mai rapid supercomputer din lume care rulează Linux este acum în mod oficial cel din cadrul Departamentului Energetic al Statelor Unite. Până recent, locul de onoare îl ocupa puterea de procesare bazată pe Intel Xeon din Laboratorul Naţional Lawrence Livermore. Pacific Northwest National Labs (PNNL) a afirmat că laboratorul a îmbunătăţit performanţa supercomputerului de la 6,2 trilioane de operaţii floating point (FLOPS) la 11,8 trilioane FLOPS. Un angajat al PNNL a declarat că, raportat la calculatoarele personale din ziua de azi, supercomputerul este de 11.800 de ori mai rapid.

Ca dimensiune, întregul sistem măsoară 300 de metri pătraţi şi a costat 24,5 milioane de dolari.

Laboratorul a preferat procesoarele Itanium 2 în locul celor produse de AMD care le-a oferit soluţii bazate pe Opteron. Dacă ar fi optat pentru ultima variantă, PNNL ar fi avut nevoie de încă 1000 de procesoare ca să ajungă la aceeaşi performaţă pe care a înregistrat-o de curând.

Reţeaua se bucură în prezent de puterea a 2.000 de procesoare Itanium 2 la 1GHz. ■

Un nou antivirus de la IBM

Compania IBM lucrează la Zurich, în Elveţia, la crearea unui soft antivirus care se doreşte a fi un produs ce să ajute la securitatea reţelelor de calculatoare în cazul unor atacuri de genul celor care au încetinit traficul web luna aceasta.

În ultimele luni, un PC dotat cu noul soft, denumit Billy Goat, a fost ţinut sub supraveghere în cadrul reţelei companiei din laboratoarele de la Zurich. Sistemul foloseşte un mod unic de abordare şi detectare a softului suspicios prin urmărirea traficului adreselor web care nu sunt desemnate unor calculatoare specifice, încercând să izoleze calculatoarele dintr-o reţea care vor să le infecteze pe celelalte. De asemenea, IBM testează acest sistem la Bluewin, furnizorul de Internet al Swisscom AG., compania naţională de telefonie a Elveţiei. După spusele lui Andreas Wespi, managerul IBM al laboratoarelor Global Security Analysis din Zurich, acest soft ar putea micşora numărul de alarme false generate de softurile comerciale de detectare a problemelor, în încercarea acestora de a analiza comportamentul traficului în cadrul reţelelor de calculatoare. Tot Wespi consideră că viruşii se răspândesc atât de rapid, încât o abordare care să determine comportamentul acestora are şanse mai mari de a-i detecta şi elimina. De exemplu, virusul Slammer care a invadat Internetul în Ianuarie a.c., s-a răspândit în lume în 15 minute de la lansare, aproape acelaşi lucru întâmplându-se şi în cazul lui Sobig, lansat luna trecută.

Pentru a fi sigure, mai multe companii au dezvolat produse care, pe lângă faptul că identifică viruşi deja existenţi, în plus analizează comportamentul reţelelor pentru a face faţă unor noi atacuri. Faptul că Cisco Systems a cumpărat compania Okena Inc., un producător de instrumente de studiere a comportamentului viruşilor, şi Network Associates a achiziţionat tehnologie de acest gen, confirmă interesul pentru acest tip de abordare a problemei. Produsul IBM, aflat la stadiul de prototip, combină puterea de analiză a traficului îndreptat către adresele IP ale calculatoarelor dintr-o reţea, cu abilitatea de a arunca o privire şi adreselor neatribuite care sunt şi ele atacate de viruşi, având posibilitatea de a identifica „semnături" ale atacurilor cunoscute. Prin efectuarea testării softului în cadrul unui furnizor important de Internet, IBM poate să colecteze mai multe date despre traficul viruşilor şi poate să ajute la decizia de a-l aduce pe Billy Goat pe piaţă, lucru ce s-ar putea materializa o dată cu lansarea softurilor Tivoli sau ca o parte a serviciilor de securitate vândute companiilor de către IBM. ■

PC-uri noi la doar 169$

Lindows.com oferă mai nou clienţilor săi un calculator extrem de ieftin, destinat rulării unei game limitate de aplicaţii bazate pe sistemul de operare al companiei - LindowsOS. Denumit „BusinessStation", calculatorul costă în jur de 169$ şi este livrat cu OpenOffice preinstalat.

Publicul-ţintă al maşinăriei este alcătuit din firmele mici şi mijlocii care doresc o soluţie de gen „terminale ataşate unui server". PC-urile Lindows.com nu dispun de un hard disc ci acesează datele direct de pe un CD sau direct dintr-un server la care sunt legate prin reţea. Ca urmare, utilizatorii nu pot altera fişierele, ceea ce transformă PC-ul într-o soluţie ideală pentru uz public. BusinessStation conţine procesoare marca Advanced Micro Devices şi Via Technologies dispunând momentan de 256 SDRAM. ■

Sun lansează Solaris 10

Cei de la Sun au lansat de curând o nouă versiune a sistemului de operare Solaris. Când vine vorba de servere, Solaris 10 pentru x86 devine un competitor de seamă al produselor Microsoft, costând cu 16% mai puţin decât Windows 2003 Web Edition. Disponibil şi pentru platforme SPARC, sistemul de operare se bucură de suportul unui firewall SunScreen, de un web server Apache şi de acces la alte reţele prin Samba. Solaris 10 vine cu Gnome 2 preinstalat şi necesită 1750MB spaţiu pe hard disc. Unul dintre marile neajunsuri ale acestuia este lipsa browserului Mozilla care însă poate fi copiat de pe site-ul companiei Sun.

IRIX 6.5.21

SGI (fosta Silicon Graphics Inc.) a lansat de curând versiunea 6.5.21 a sistemului de operare IRIX ce conţine numeroase update-uri şi îmbunătăţiri în comparaţie cu versiunile anterioare. Bazat pe sistemul de operare UNIX, IRIX suportă până la 512 procesoare şi 1 terrabyte de memorie. În ciuda scalabilităţii şi a maturităţii sistemului, SGI nu a putut fi considerat un competitor direct al unor firme ca Hewlett-Packard (producători HP-UX), IBM (AIX) sau Sun Microsystems (cu recentul Solaris 10). În vreme ce aceste companii se luptă pentru supremaţia generală în piaţa de servere, SGI se concentrează mai mult asupra managementului datelor şi capabilităţilor de vizualizare care fac obiectul de muncă al multor profesionişti.

IRIAA - pe urmele swapperi-lor

Industria de înregistrare a furnizat date despre câteva metode la care apelază în campania pentru prinderea şi pedepsirea celor care schimbă în mod ilegal muzică online, aşa-numiţii swapperi.

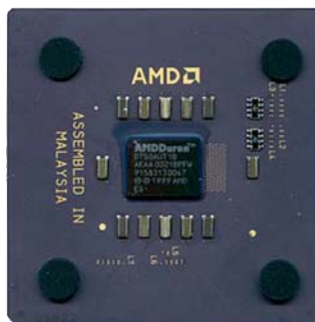
Dezvăluirile au fost făcute cu ocazia unei anchete în care a fost vizată o femeie din Brooklyn, acuzată de partajarea a cel puţin 900 de melodii pe Internet. Femeia a susţinut că respectivele cântece provin de pe CD-uri originale cumpărate de ea.

Potrivit documentelor, RIAA (Recording Industry Association of America) a examinat amprentele digitale ale cântecelor ajungând la concluzia că acestea provin din serviciul de partajare de fişiere oferit de firma Napster, închisă în 2001 după ce s-a stabilit că încălcase drepturile de copyright. Cu toate că avocatul acuzatei a afirmat că totul totul este o întâmplare, RIAA susţine că prin metoda de comparare a amprentelor digitale ale fişierelor din interiorul unui PC cu cele din biblioteca personală se poate stabili dacă muzica provine de pe un CD original sau a fost copiată de la cineva de pe Internet.

RIAA a mai dezvăluit că examinează şi aşa-numitele etichete "metadata", date ascunse în melodiile în format MP3, susţinând că au fost găsite dovezi care atestă faptul că anumite fişiere sunt copii realizate după piese descărcate de pe situri pirat. De asemenea, asociaţia a primit aprobare de a forţa furnizorii de Internet să-i identifice pe utilizatorii suspectaţi schimburi ilegale de muzică pe Internet. Legea americană a copyright-ului prevede despăgubiri care pot ajunge până la 150.000 de dolari pentru o singură melodie copiată ilegal.

AMD reînvie Duron

Fabrica de chipuri de la Sunnyvale, California, a confirmat luni (1 septembrie 2003) că a început să vândă trei versiuni noi de procesoare Duron rulând la 1,4GHz, 1,6GHz şi 1,8GHz în China, America Latină şi alte pieţi aflate în dezvoltare. Un reprezentat AMD, a subliniat faptul că procesoarele se află numai pe pieţele în dezvoltare şi în cantităţi reduse. În aprilie anul trecut, AMD a declarat că va scoate din fabricaţie procesorul Duron la sfârşitul anului 2002. În plus, AMD a spus că va produce Athlon XP în noul proces de fabricaţie de 90nm şi o să continue să vândă chipul până în anul 2004. Procesorul Duron este produs pentru a creşte slaba vânzare a procesoarelor AMD din China, care a fost mai mică în al doilea trimestru decât a anticipat compania. De altfel, noile Duron au acelaşi nume ca şi predecesoarele lor, una dintre diferenţe fiind frecvenţa la care calculează operaţiile. Vechile Duron erau fabricate la Austin, Texas în procesul de 180 nm. Însă în 2002, AMD a transformat fabrica într-una de memorii flash. Astfel, noile Duron vor fi fabricate la Dresden, Germania în procesul de fabricaţie de 130 nanometri. Frecvenţa internă a noilor chipuri va fi de 266 MHz, mai rapidă decât vechiul FSB de 200MHz. Duron are o viteză relativ mare în megaherţi, dar nu obţine o performanţă asemănătoare cu cea a procesoarelor Athlon XP! ■

AMD Applebred

Compania AMD va înlocui actuala linie de procesoare Duron cu mai noile Applebred. Acestea vor fi lansate la o frecvenţă iniţială de 1,4GHz, 1,6GHz şi 1,8GHz şi dispun de un cache de 64KB (Level 2). În esenţă, procesoarele sunt destinate naţiunilor mai puţin înstărite, acolo unde preţul este deocamdată mai important decât calitatea. Deocamdată Applebred vor fi oferite doar în Europa de Est şi America de Sud unde preţul este deocamdată mai important decât performanţa. În Statele Unite, Europa şi în Estul îndepărtat unde AMD este cotat drept un furnizor important de procesoare, gama Duron a fost lipsită de succes în rândul suporterilor AMD. Şeful Departamentului Marketing din cadrul filialei europene AMD - Richard Baker - a declarat că Applebred nu vor fi oferite şi prin alte pieţe de desfacere ale lumii dar clienţii vor avea posibilitatea de a le cumpăra prin alte mijloace.

Ca ultimă notă, este totuşi ciudată alegerea pe care a făcut-o AMD în ceea ce priveşte numele noului produs. "Applebred" ne duce cu gândul la produsele Macintosh, iar denumirea s-ar putea să producă o oarecare confuzie în locurile unde sunt comercializate atât procesoare PowerPC cât şi cele bazate pe arhitectură Intel. ■

Periferice de lux sub marca Microsoft

Microsoft, lider mondial în vânzările de mouse-uri şi tastaturi, va lansa la sfârşitul acestei luni o serie nouă de periferice de intrare, atracţiile principale fiind considerate debutul pe piaţă al unui mouse cu scrolling orizontal şi al unuia din piele. Tehnologia implementată în noile produse se numeşte Tilt Wheel Technology şi permite mutarea cursorului mouse-ului de la stânga la dreapta sau invers cu ajutorul unui buton de scroll. Unul dintre mouse-uri, denumit Wireless IntelliMouse Explorer, este din piele neagră, acţiune de marketing care vrea să satisfacă şi cele mai pretenţioase gusturi în ceea ce priveşte designul PC-ului şi al perifericelor. IntelliMouse Explorer are fir şi este special proiectat pentru utilizatorii dreptaci, în timp ce Wireless Optical Mouse nu are cablu şi se adresează atât utilizatorilor dreptaci cât şi celor stângaci. Toate cele trei produse noi utilizează tehnologia optică avansată care prelungeşte viaţa bateriilor mouse-urilor fără fir. De asemenea vor fi lansate şi 4 noi combinaţii de tastaturi cu mouse-uri, celor fără fir implementându-li-se o tehnologie nouă, Smart Receivers, care reduce posibilele interferenţe de semnale. Conform Microsoft preţurile noilor produse care vor putea fi achizitionate şi online la sfârşitul lui Septembrie variază între 65$ şi 120$. ■

ASUSTeK este pe cale să lanseze propria marcă de plăci video cu chip ATI

Surse din Taiwan susţin că la sfârşitul lui septembrie ASUSTeK va produce sub propria marcă plăci grafice cu chip ATI, pe lângă linia de producţie a plăcilor video cu chip NVIDIA. Dacă zvonurile sunt corecte, atunci acest proiect ambiţios va fi un câştig pentru firma ATI. Având în vedere că plăcile video produse de ASUS au fost dintotdeauna livrate numai cu chipul produs de firma NVIDIA, iar acestea sunt produse la cel mai ridicat standard al calităţii, faptul atrage si mai mult atenţia cumpărătorilor. DigiTimes a spus că nu este sigur dacă după lansarea noului produs la sfârşitul trimestrului va continua sau va înceta producţia plăcilor grafice bazate pe chip NVIDIA. Luând în considerare faptul că, ASUS este unul dintre cei mai mari clienţi a lui NVIDIA, chiar dacă cantitatea plăcilor grafice retail produse de ASUSTek nu este chiar aşa de mare, contractul este important pentru ATI. Oficiali de la ASUS şi ATI au refuzat să comenteze acest fapt, dar luând în considerare că de un timp încoace ASUSTek fabrică plăci cu chip grafic ATI, relaţia dintre cele două companii s-a extins cu siguranţă. În plus, la sfârşitul acestui an ASUS va produce cu ajutorul lui ATI plăci de bază. Cu ASUS, ATI îşi măreşte punctele de producţie pe lângă binecunoscutele companii MSI, Gigabyte şi ECS care fabrică deja plăci video cu chipuri de aceeaşi marcă. În fine, va fi un drum lung până când ATI, va reuşi să distribuie la timp pe piaţă plăcile video şi să-şi depăşească rivalul NVIDIA. Se pare că în următorul interval de 6-12 luni, fiecare producător de plăci video nu va lipi procesoare video sub tutela unui singur fabricant, ci se va extinde şi va încheia contracte cu mai mulţi producători de chip-uri grafice. ■

Intel: Nu-i loc pentru AMD în China

Capul Intelului a spus că, rivalul Advanced Micro Devices nu va profita de avantajele preţului redus pentru a putea să-şi dezvolte rapid tehnologia. Şeful executiv Craig Barrett de la Intel a spus: „China a fost cea mai rapidă ţară care a făcut conversia de la Pentium III la Pentium IV. AMD caută să obţină cât mai mult din piaţa Chinei, în timp ce analiştii spun că este posibil ca AMD să ofere un produs ieftin şi competitiv şi astfel ar putea dubla cifra de afaceri. Intel, este cel ce domină piaţa mondială de chipuri care este de fapt creierul calculatoarelor, şi a avut cea mai mare piaţă de vânzare în China până a venit AMD-ul în ţară cu cel mai mult popor.

AMD are 20 de procente din piaţa globală a microprocesoarelor şi face un pas mare în China, chiar când în luna iunie Hewlett-Packard al şaselea mare vânzător de componente a obţinut 3 procente din piaţa chinezească prin vânzarea a două modele folosind procesoare AMD.

Barrett a scăzut preţurile pentru concernele din China, când aceasta a devenit anul trecut pentru Intel a doua mare piaţă de vânzări după Statele Unite. El a mai completat spunând „Strategia noastră este de a investi masiv în cercetare şi dezvoltare produse noi, tehnologii de fabricare noi şi fabrici de producţie noi. Competiţia există însă în toate domeniile, şi de aceea, noi încercăm să facem o treabă mai bună decât cei de la AMD." ■

Cresc vânzările de circuite integrate

SIA (Semiconductor Industry Association) a anuntat că în luna Iulie, creşterea globală a vânzării de circuite integrate a la 12,9 miliarde de dolari. Această creştere, cu 400 milioane de dolari mai mare faţă de cea din Iunie marchează şi cea de-a cincea creştere lunară consecutivă. Pe lângă aceasta se preconizează în 2004 şi o majorare cu aproximativ 2% a bugetului destinat industriei IT ca urmare a înlocuirii vechilor sisteme cu unele noi, urmând ca până în 2007 investiţiile în IT să ajungă undeva la suma de 1.100 miliarde de dolari. De asemenea, au crescut şi vânzările de microprocesoare şi de dispozitive DRAM (Dynamic Random Access Memory) cu 5,6%, respectiv 8,2%, toate acestea fiind socotite urmări ale unui ciclu de îmbunătăţire a calculatoarelor şi ale unui fenomen sezonier de achiziţie de PC-uri pentru şcoli.

Au crescut totodată şi vânzările de camere video digitale, aparate DVD şi memorii flash. Conform statisticilor SIA cele mai mari creşteri ale vânzărilor s-au înregistrat în Japonia (4,8%), Asia-Pacific (2,9%), Europa (2,3%) şi America (1%). ■

IBM îşi reia locul în topul vânzărilor de servere

Vechea poveste „care este cel mai bun" ? În această săptămână IBM a reuşit să ajungă din nou pe primul loc în plutonul serverelor. Compania se bucură de 30,4 procente din piaţa globală de vânzări de servere şi totalizează o încasare de 10,6 miliarde de USD. HP se află pe locul 2, urcând cu 0,4 procente în ultima săptămână, atingând 2,9 miliarde de USD. Dell s-a înscris pe locul 4 cu 980 de milioane de USD urcând astfel cu 10 procente. Lui Sun Microsystems i-au revenit doar 1,4 miliarde de dolari (locul trei) o pierdere cu 18,7 procente pentru al doilea

trimestru. Problema se ridică pentru firma Sun din Santa Clara, California, care fabrică în special sisteme pentru reţea, IBM reuşind să cucerească 5,2% din piaţa companiei. Sun nu se lasă mai prejos şi îşi menţine încă poziţia de lider în vânzarea de servere UNIX acoperind 33 de procente din piaţa mondială, încasând astfel 4,33 de miliarde USD. De asemenea, marele grup albastru ocupă 51,8 din vânzările de sistemele Linux (în creştere cu 1,6 procente) în timp ce Dell şi HP pierd clienţi.

Linux Kernel 2.4.22

A fost lansată ultima versiune stabilă a kernelului Linux. 2.4.22 aduce modificări driverelor adaptec, modului de interacţiune cu reţelele wireless şi rezolvă problema multor bug-uri prezente până acum în versiunile anterioare. Pachetul e disponibil pe site-ul kernel.org sub formă de patch sau în formă integrală, aceasta din urmă fiind inclusă şi pe CD-ul din prezentul număr My COMPUTER.

NAŢIONAL

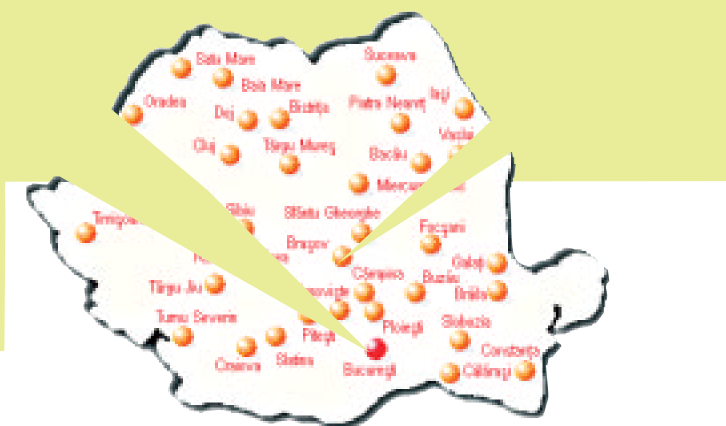
BINARY 2003

Centru de Conferinţe ROMEXPO a găzduit în acest an a şasea ediţie a Expoziţiei Naţionale de Software - Binary 2003. Acesta este cel mai important eveniment anual destinat soluţiilor profesionale pentru industrie. Binary cuprinde şi un târg comercial, programe de comunicări şi conferinţe, oportunităţi pentru realizarea de studii şi statistici, sesiuni de lobby şi o competiţie numită "Distincţiile Nationale pentru Cele Mai Bune Realizări Software". Printre organizatorii "Binary 2003" care a avut loc în perioada 24-26 septembrie s-au numărat Ministerul Comunicaţiilor şi Tehnologiei Informaţiei, Ministerul Educaţiei, Cercetării şi Tineretului, Institutul Naţional de Cercetare-Dezvoltare în Informatică, Facultatea de Automatică şi Calculatoare din cadrul Universităţii Politehnice din Bucureşti şi Asociaţia Română pentru Industria Electronică şi Software.

EDS la Braşov

Începutul lunii septembrie a prilejuit deschiderea centrului autorizat de training „EDS PLM Solutions" / „Unigraphics & Solid Edge" din cadrul Universităţii *Transilvania* Braşov, ca urmare a faptului că piaţa de informatică tehnică din ţara noastră se află într-o permanentă dezvoltare.

EDS (Electronic Data Systems), este unul dintre liderii mondiali în servicii informatice, fiind prezent în România încă din 1994, prin divizia „PLM Solutions" (proiectare, inginerie şi fabricaţie asistate de calculator - CAD/CAM/CAE - descrise concis prin acronimul PLM - "Product Life-cycle Management). Aplicaţiile „Solid Edge" şi „Unigraphics" dezvoltate de EDS sunt utilizate pe scară largă la nivel mondial în domeniul proiectării asistate de calculator. În România există centre autorizate de instruire Unigraphics & Solid Edge în Bucureşti, Cluj-Napoca, Iaşi, Timişoara, Sibiu şi Ploieşti.

INTERNAŢIONAL

Primul concurs internaţional de programare DotGNU

Concursul în sine are ca scop implementarea părţii System.Windows.Forms din librăriile clasei C# pentru ca acestea să poată fi folosite în proiectul DotGNU Portable.NET.

Se urmăreşte astfel duplicarea funcţionalităţii librăriei astfel încât programele care o folosesc să poată rula pe software gratuit.

Concursul început pe 26 august durează 4 luni şi oferă câştigătorilor premii substanţiale. Astfel, cel ce va ocupa locul întâi va primi 2.000$, locul doi - 600$, iar locurile 3, 4 şi 5 vor primi câte 400, 300, respectiv 200$.

Contribuţiile vor fi analizate luând în considerare nu doar cantitatea şi calitatea codului sursă dar şi felul în care participanţii folosesc canalul IRC #dotgnu şi lista de discuţii pentru coodronarea eforturilor de programare şi iniţierea noilor veniţi.

Cerinţele pentru înscriere sunt următoarele:

1. Completarea unui formular copyright din cadrul Free Software Foundation.
2. Cel puţin una din contribuţiile participantului trebuie să fi fost în prealabil acceptată în sistemul pnetlib.
3. Fişierul tar.gz furnizat trebuie să conţină un text al autorului cu date de contact, un fişier cu licenţa publică a GNU, copii ale fişierelor noi scrise sau modificate în cadrul competiţiei, fişiere care să reflecte schimbările de context aduse sistemului şi un fişier cu mulţumiri aduse eventualelor persoane care te-au ajutat în timpul concursului.

Mai multe detalii legate de eveniment pot fi găsite la adresa http://www.gnu.org/projects/dotgnu/competition.html ■

Cult keyboard revine

O tastatură de buzunar cu doar 9 taste

Mini tastatura, dispozitiv lansat în 1979, revine pe piaţă cu trei taste în plus care o fac accesibilă atât pentru dreptaci cât şi pentru stângaci!

Cykey (prezentat în imagine) foloseşte un sistem multipas, care a fost dezvoltat de către directorul firmei Cy Endfield, Zulu şi de către inginerul englez Chris Rainey, prin care puteţi introduce litere şi numere folosind combinaţii de taste. Nu sună foarte promiţător, dar se spune că tastarea rapidă Cykey este mult mai uşor de învăţat decât tastarea QWERTY (începătorii pot învăţa noţiunile de bază în jumătate de oră) iar pentru experţi e la fel de uşor de învăţat. A devenit cunoscută cam prin anii 1980 şi încă sunt mulţi utilizatori care o folosesc cu plăcere.

Prima mini tastatură s-a oprit la un pas de a deveni un PDA, cu toate că a apărut înaintea organiser-ul Psion cu câţiva ani. Avea 8MB de memorie care puteau stoca până la patru pagini de text, un display destul de mic de o linie, şi un port RS232 pentru a putea trimite datele către un computer desktop. În acele vremuri era o mini tastatură foarte avansată. În 1989 mini tastatura a fost încorporată într-un PDA care a câştigat în 1990 un premiu britanic pentru design. Compania de micro-maşini de scris s-a închis şi astfel Endfield a dispărut în 1995. Rainey conduce o companie numită Bellaire Electronics din Barnstaple, Devon, care mai produce încă variante ale sistemului. În onoarea companiei, Endfield a numit-o Cykey.

Acum, Tessatech vinde Cykey în Statele Unite ca periferic pentru Palm, la care se conectează cu ajutorul portului infraroşu. Rainer vinde acest sistem în Europa la un preţ de aproape 130 de Euro. Pentru 143 de Euro mai primiţi şi un port USB-IR care vă permite să folosiţi Cykey ca periferic de intrare pentru PC; pentru mai puţin de 100 de Euro puteţi face acelaşi lucru, însă printr-o mufă PS/2 pentru tastatură.

Dar de ce să foloseşti Cykey în locul tastaturii normale QWERTY? Posibilitatea de a tasta cu o mână e un lucru foarte important în special pentru infirmi, iar în timpul lucrului, o mână liberă e foarte folositoare - puteţi vorbi la telefon în timp ce scrieţi, de exemplu.

Cel mai bun lucru ar fi să se întoarcă la designul stil agenda şi să fie încorporat într-un PDA sau un telefon. Rainey spune că acest lucru ar putea deveni realitate, dar până atunci puteţi să vă testaţi iscusinţa cu actualul sistem. Să ne spuneţi cum v-aţi descurcat! ■

DETALII

PREŢ 143 (IR+USB), sau 128 Euro (IR+PS/2)

CONTACT www.keytools.com

AVANTAJE Poate fi utilizată atât la PC, cât şi la PDA; dimensiuni reduse şi portabilitate excelentă

DEZAVANTAJE Preţul

EVALUARE GENERALĂ Este un dispozitiv util pentru utilizatorii mobili, mai ales pentru cei care doresc să impresioneze

SCOR ■■■■□

SPECIFICAŢII

Conexiune IR şi PS/2 sau USB • Dimensiuni 80 x 120 mm • 9 taste • Nu necesită software special • Utilizabilă atît pentru mâna dreaptă cât şi pentru mâna stângă • Metodă intuitiv-mnemonică pentru introducerea datelor

MOTOROLA A290

3 şi Motorola lansează cel mai performant telefon mobil 3G dotat cu cameră video

SPECIFICAŢII

Reţele suportate: 3G UMTS, Triband GSM 900/1800MHz/1900MHz • Dimensiuni: 60x148x24mm • Greutate: 212g • Rezoluţia ecranului: 208x320 pixeli, 64.000 culori • Memorie: 8MB memorie integrată, card slot SD/MMC • MMS • A-GPS • port infraroşu • USB • MP3 player • touch screen • video playback • reportofon • apelare vocală • jocuri Java • E-mail Client • hands-free • sunete polifonice • sistem de operare Symbian • browser Opera • GPRS • cameră digitală integrată cu o rezoluţie de 640x480

Motorola şi 3 (marca sub care operatorul britanic Hutchison oferă terminale 3G multimedia şi servicii de comunicaţii) au anunţat lansarea noului telefon mobil 3G - Motorola A920. Telefonul este dotat cu ecran color de mare dimensiune, care poate să afişeze atât capabilităţile de apelare video person-to-person, cât şi să prezinte informaţii video. Acest telefon mobil a fost realizat în exclusivitate pentru reţeaua video mobilă 3 de la Hutchison.

Comunicatorul A920, cum este numit de cei de la Motorola, oferă o gamă largă de facilităţi avansate, incluzând o cameră digitală încorporată care vă permite să faceţi poze şi să înregistraţi video clipuri. Cu ajutorul acesteia, clienţii UMTS vor putea să realizeze convorbiri video în timp real cu prietenii, cu familia, cu colegii.

Suportul GPS va asigura utilizatorilor lui A920 serviciul de localizare şi noul sistem de poziţionare Globală Asistată (Assisted Global Positioning Sysem - AGPS) cu ajutorul cărora vor putea să găsească cel mai apropiat restaurant, magazin, cinematograf. Acestea sunt cele mai utile funcţii de la Motorola A920. La cerere, telefonul mobil poate să localizeze poziţia geografică în care vă aflaţi, şi să afişeze rezultatul sub forma unei hărţi uşor de citit, pe ecranul de mare rezoluţie. Dacă este introdusă o adresă, funcţia „de la A la B" vă oferă o hartă şi informaţii cum să ajungeţi acolo. Această funcţie va fi extinsă şi pentru călătoriile cu maşina.

Apelarea vocală şi recunoaşterea scrisului de mână sunt de asemenea pe lista caracteristicilor de vârf.

Motorola A920 foloseşte o nouă tehnologie pentru sunetele polifonice. Astfel, tonurile de apel vor avea o calitate mult mai bună, apropiată de calitatea sunetelor oferită de un CD. De asemenea A920 poate fi folosit pe post de reportofon. Pot fi înregistrate mesajele vocale pentru ca apoi să fie trimise ca parte a unui mesaj MMS, puteţi să înregistraţi un memo sau o parte dintr-o conversaţie telefonică.

Cu ajutorul funcţiei Bulletins pot fi vizualizate spoturi muzicale, transmisiuni sportive, ştiri la o calitate foarte apropiată de cea de emisie TV. De asemenea puteţi să ascultaţi muzică folosind telefonul mobil ca pe un casetofon, graţie player-ului MP3 şi difuzorului încorporat, dar şi la căştile separate pe care le are la dispoziţie.

Motorola A920 funcţionează pe o versiune a sistemului de operare open-source Symbian OS v7.0 şi încorporează cea mai nouă interfaţă pentru utilizator, bazată pe creion grafic prin UIQ. Iar posibilitatea descărcării de aplicaţii pe platformă Java şi C++ permite actualizarea terminalelor după dorinţă, cu aplicaţii şi conţinut noi. Astfel, A920 poate funcţiona ca o consolă de jocuri.

Motorola A920 este extrem de uşor de folosit. De exemplu, ecranul touch-screen are un stilou special şi tehnologie de recunoaştere a scrisului de mână. Telefonul nu are tastatură, softul QuickPrint pentru recunoaşterea scrisului fiind utilizat şi pentru mesaje.

Meniul permite navigarea printre pictogramele de pe ecran, dar aceasta se poate face şi cu ajutorul tastelor dedicate (numite „hot buttons") pentru cele mai populare aplicaţii - cum ar fi „Home" sau „Servicii 3", iar opţiunile „forward" şi „back" operează la fel ca la un PC. ■

Mircea Buzlea
mircea@myc.ro

SIEMENS S55

Un telefon cu caracterul unui scorpion sau un scorpion cu inteligenţa unui telefon?

Scorpionul este fascinant: elegant, mic şi periculos, un animal de pradă nocturn cu un caracter social surprinzător. În toată lumea se găsesc aproapre 1300 de specii, caracterizate de trupul alungit cu coada segmentată, în vârful căreia se află un cleşte veninos. Pot fi găsiţi oriunde: în munţii înzăpeziţi dar şi în deşert, la căldură sau la umbră dar mai ales în mediile extreme. Astfel cei de la Siemens Mobile s-au gândit să conceapă un telefon întocmai ca şi caracterul acestui misterios animal.

Rezultatul este M55, un telefon cu un design asemănător acestuia. Ca şi scorpionul telefonul este mic, colorat, dar nu trebuie subestimat. Designul animalului a fost transpus în idei într-un mod genial: abdomenul scorpionului e format din 12 segmente separate, ce alcătuiesc tastatura telefonului! Unele butoane delimitează capul scorpionului, altele cleştele. Are un design dinamic care garantează atenţie şi o trăsătură unică: semnalele luminoase, care arată ce este mai important pentru dumneavoastră la prima vedere: mai multă acţiune ca nicicând. Culorile, un portocaliu deschis sau un gri închis, reflectă bineînţeles coloritul celui mai bun.

Este conceput să se potrivească într-un mediu de viaţă activ ca nici un alt telefon. Este creat să vă însoţească în vânătoarea dumneavoastră prin cluburi, luminile lui dinamice strălucind în întuneric ca şi ochii scorpionului. M55 este extravagant mai mult într-un mod sportiv. Totuşi ar trebui să fiţi atenţi deoarece telefonul nu are protecţie adiţională împotriva prafului sau a apei, cum avea predecesorul său M35, de exemplu.

Accesoriile se potrivesc de asemenea poveştii: camera Quick Pic este exclusiv creată asemeni cleştelui bestiei! Mulţumită camerei care fotografiază instantaneu, cu bliţ încorporat, prietenii dumneavoastră pot lua parte la tot ceea ce faceţi. Iar consumul de energie necesar pentru a face fotografii nu este aşa mare. Dacă faceţi 10 fotografii şi le trimiteţi veţi consuma cam 5% din capacitatea bateriei.

În majoritatea timpului împreună cu prietenii sunteţi în căutare de distracţie şi acţiune. Nu uitaţi să luaţi şi M55-ul cu voi. Acest telefon este exact ceea ce vă trebuie ca să nu vă plictisiţi: daţi frâu liber creativităţii folosind "Cubasis" Mobile Synthesizer, şi îi veţi surprinde pe toţi cu talentul dumneavoastră muzical, compunându-vă propriul ringtone. Şi pentru că în mijlocul acţiunii trebuie ca mâinile să vă fie libere, M55 este echipat cu apelare vocală, memorare vocală şi handsfree.

Pe lângă aceste dotări M55 are mult mai mult să vă ofere: o paletă de 4096 de culori pentru a primi sau a trimite MMS, Java TM Wireless technology, GPRS şi WAP. M55 nu vă dezamăgeşte nici cu durata bateriei: timpul de stand-by este de 250h, iar pentru convorbiri aveţi 300min.

N-am uitat nici de limita SAR care este surprinzătoare. Cea mai mare valoare SAR măsurată, când telefonul a fost testat pentru utilizarea la ureche, a fost de 0,64W/Kg, limita maximă admisă fiind de 2W/Kg. ■

Teodora Gavriluţ

SPECIFICAŢII

Dimensiuni: 101 x 46 x 21 • Greutatea: 83g • Autonomia bateriei: 300 min convorbiri, 250h stand-by • Display: 4096 culori, 7 linii, 101x80 pixeli • Conectivitate: GPRS clasa 8 • suporta WAP 1.2.1 • MMS • apelare şi comandă vocală • sunete polifonice • composer • jocuri

NOUĂ APARATE COMPARATE - CARE E CEL MAI BUN PENTRU BUZUNARUL DUMNEAVOASTRĂ

PDA-uri la raport

Odinioară, PDA-ul n-a fost altceva decât un înlocuitor pentru un jurnal sau o agendă - una dintre acelea cu nişte foi de hârtie în plus dedicate notiţelor. Acele vremuri au trecut, iar termenul de PDA pare uneori prea restrictiv pentru a descrie gama largă de activităţi pe care o poţi face cu ajutorul multora dintre aceste aparate, tot mai performante.

PDA-urile moderne pot să ruleze filme sau muzică, să se conecteze la reţele GPRS sau GSM precum şi la reţele locale, sau chiar la alte dispozitive, prin Bluetooth sau 802.11. Pot să afişeze sau chiar să realizeze fotografii digitale, şi au suficientă putere de procesare ca să ruleze jocuri! Fără îndoială, ceea ce odată a fost doar un suport digital pentru informaţii, s-a transformat într-un computer de buzunar foarte capabil.

Avansurile uriaşe în productivitate nu sunt singurele schimbări care au survenit în PDA-uri în ultimii ani. Tot mai mulţi producători hardware au apărut pe piaţă şi astfel a început de curând o competiţie, menită să atragă atenţia celor care caută preţuri cât mai mici. Dacă doriţi să cheltuiţi pe un PDA între 300 şi 500 de Euro, opţiunile dumneavoastră sunt destul de vaste şi probabil că vor deveni tot mai numeroase pe măsură ce această categorie de preţuri va atrage tot mai multe aparate în lunile ce urmează. Am ales pentru dumneavoastră nouă astfel de dispozitive, pe care să le comparăm, cu menţiunea că toate acestea se încadrează între limitele alese de noi. Oferă o gamă largă de capabilităţi şi unul dintre ele poate fi cel potrivit pentru dumneavoastră!

Pe piaţa PDA-urilor ieftine obişnuia să domine PalmOS, dar se pare că lucrurile se schimbă rapid. Din cele nouă aparate alese de noi, trei rulează Microsoft PocketPC 2002, şi unul Linux, celelalte folosind diferite versiuni ale sistemului de operare Palm. Pentru unii, decizia este doar o chestiune de imagine, alţii vor avea nevoie de anumite aplicaţii specifice unei anumite platforme. Pentru majoritatea utilizatorilor, vă recomandăm să gândiţi obiectiv şi să luaţi în considerare toate alternativele.

Acer S60

Acer nu s-a grăbit în elaborarea unui PDA şi s-a gândit să producă un Palm, dar şi un Pocket PC. Este primul producător hardware care îşi încearcă norocul în ambele domenii principale ale sistemului de operare pentru PDA-uri. Modelul S60 este ceea ce Acer ne oferă pe platformă Palm şi are câteva dotări care-ţi fură ochii.

S60 rulează versiunea 4.1 a PalmOS, nu pe cea mai nouă, 5. Aceasta deoarece se bazează pe un procesor Motorola Dragonball, în acest caz unul la 33Mhz, în locul unei variante Arm, mai îngăduitoare. De asemenea, mai înseamnă că ecranul de 320x320 pixeli pe care îl oferă Acer trebuie să fie suportat de propriul său software şi nu de unul al sistemului de operare. Hardware-ul prezintă un MP3 player mai puţin capabil decât cel oferit de OS 5, cu toate că Acer mai fabrică un MP3 player dedicat, numit Audiobox pentru care se oferă chiar şi căşti. Dacă doriţi facilităţi mai avansate, vă puteţi uita peste modelul Palm Tungsten T prezentat tot aici care rulează versiunea 5 a Palm OS.

Acer spune că bateria Li-Ion vă asigură 20h de „utilizare medie" şi 9h de MP3 playback, ceea ce este destul de bine. Alte specificaţii tehnice generale sunt prezentate în continuare: 16 MB Ram este ceea ce veţi primi pentru moment, iar paleta de 4.096 de culori nu mai este ceva ieşit din comun. Expansiunea vine sub formă de Memory stick, care a mai apărut doar la Sony, căruia îi şi aparţine tehnologia. Limita de stocare de 128MB poate deveni o problemă pentru utilizatori.

Designul aparatului nu atrage privirea în mod deosebit, cu toate că mărimea şi greutatea acestuia sunt destul de mici. Butonul Hold, situat în partea inferioară a carcasei ne-a impresionat pozitiv, deoarece previne pornirea accidentală a aparatului şi în consecinţă scurgerile de energie inutile. Ne-a mai plăcut şi butonul din marginea stângă a părţii de sus căruia îi este atribuită din start funcţia „back".

Puteţi încărca aparatul fără a-i folosi suportul de andocare, dar din păcate conectorul dintre cablul de alimentare si PDA este unul brevetat. Într-adevăr, Acer ar fi trebuit să se îngrijească de aceia dintre noi care vrem să ne cumpărăm propriile adaptoare din magazine, cu costuri mai mici.

Pachetul software poate influenţa o decizie de cumpărare mai mult decât orice, de aceea ofertele Acer sunt destul de puternice incluzând un MP3 player, posibilitate de backup, prezentator de imagini, înregistrare vocală şi un

cititor de documente electronice tip ebook. Împreună cu aplicaţiile Palm, acestea formează un pachet destul de bun. De asemenea e plăcută şi husa de protecţie, care e mică, de bun gust şi corespunde ca siguranţă.

În ansamblu, S60 este o combinaţie de trăsături captivante dar şi enervante, care când sunt descoperite dau mai degrabă impresia unui aparat de nivel mediu şi nu tocmai remarcabil.

Dell Axim X5 Performance

Primul PC Pocket a lui Dell, ca şi modelul NEC, a fost o lovitură în ceea ce credeam că va fi un război de preţuri lansat de Pocket PC. Atât de pătrunzător joacă Dell în lumea computerelor de buzunar, încât Axim a fost lansat pe piaţă în două versiuni: una performantă şi una mai ieftină, cu performanţe mai scăzute.

Modelul Standard are un procesor 300MHz Intel Xscale, 32 MB Ram, un cablu în locul suportului de andocare şi costă 325 USD. Dacă mai puneţi nişte bani puteţi avea modelul Performance cu o versiune a aceluiaşi procesor dar cu 400MHz, 64MB Ram şi un suport de andocare. Acesta e modelul prezentat în revistă.

Dell a acoperit o nişă destul de îngustă cu Axim X5 Performance. Bateria este detaşabilă şi vă sunt puse la dispoziţie rezerve dacă doriţi să măriţi cele10 ore de utilizare medie pe care le oferă între vizitele la sursele de alimentare: suportul de andocare are un slot pentru a vă încărca rezerva.

Sunt 48MB în Flash Rom, o parte generoasă de 21MB din aceştia fiind disponibili pentru backup. Este foarte important, deoarece date cruciale pentru dumneavoastră pot fi salvate în condiţiile lipsei totale de curent sau chiar a unei resetări. Dell asigură un sistem inteligent pentru backup, care poate de asemenea să schimbe date pe suport extern, în acest caz CF (Compact Flash) sau SD (Secure Digital), deoarece suportă ambele tipuri de card. Faptul că s-a îngrijit de amândouă este minunat: puteţi

folosi carduri de pe alt hardware, cum ar fi camere digitale sau MP3 player-e.

Ecranul este clar şi luminos, Dell asigurând o utilitate numită Switcher care vă permite să schimbaţi destul de repede fereastra de lucru.

Două lucruri nu ne plac la Axim X5 Performance: suportul de andocare este mare, argintiu şi prezintă logo-ul Dell destul de ciudat cu o lumină albastră atunci când Axim e andocat. Cel mai important, aparatul este relativ mare şi greu - astfel veţi „simţi" când este în buzunar sau în geantă, şi nu este subţire, precum alte Pocket PC-uri.

Handspring Treo 90

Treo 90 este un pic cam învechit, fiind lansat în septembrie 2002. La acea vreme făcea parte din (pe atunci) noua linie Treo - însă Handspring şi-a abandonat angajamentul făcut lui Visor şi Springboard, manifestându-şi interesul în producerea de communicators - Treo 270 pe care de asemenea îl privim aici ca fiind „nava amiral".

Treo 90 a fost - şi în ciuda vârstei lui încă este - un PDA compact şi destul de atrăgător. Carcasa lui gri se mai găseşte doar la alte modele din aceaşi linie, iar clapeta care se ridică rămâne una dintre cele mai bune protecţii de ecran văzute la un PDA, deoarece îmbină modestia cu siguranţa.

Punctul de atracţie rămâne totuşi mărimea mică şi greutatea - la 113g Treo 90 este cel mai uşor model din acest grup şi intră cu succes în competiţia pentru „cel mai mic PDA". Zona Grafitti care era de obicei folosită de către Palm Os pentru recunoaşterea scrisului de mână a fost înlocuită cu un mic digitizor, şi este potrivită pentru un memo sau o notiţă, dar nu vă aşteptaţi să scrieţi cu uşurinţă ceva mai lung.

Pierderea zonei Grafitti face ca ecranul să pară mult mai mic decât la alte Palm-uri, şi într-adevăr este un pic mai mic decât media, dar reducerea în mărime înseamnă o creştere în accesibilitate, iar în timpul testelor noastre mărimea ecranului n-a fost o problemă. Este transreflectiv, ceea ce înseamnă că reflectă lumina ambiantă la fel ca şi când ar fi lumină de fond, fiind destul de lizibil în majoritatea cazurilor.

Treo 90 rulează Palm OS 4.1H - H fiind un indicativ care implică un Datebook şi un calculator mai avansat decât cel integrat în Palm Os 4. De asemenea, ne aduce o copie a lui Blue Nomad.

Handspring garantează cam 10h

PERIFERICE PENTRU PDA-URI

Unii oameni cred că odată ce şi-au cumpărat un PDA, nu mai trebuie să-şi cumpere nimic altceva pentru a-i dezvolta funcţiile. Software-ul integrat este tot ceea ce le trebuie şi astfel sunt nişte utilizatori fericiţi.

Alţii nu se mai satură să adauge tot felul de utilităţi, atât software cât şi hardware, care să sporească funcţionalitatea aparatelor lor. Aveţi de unde alege când vine vorba despre hardware. Printre acestea ar fi tastatura, care vă permite să scrieţi în editoare de texte; camerele digitale, care se conectează cu ajutorul unui expansion slot; carduri Bluetooth şi 802.11 care vă permit să vă conectaţi la reţele fără fir; conectoare pentru telefonul mobil, pentru comunicări de date, e-mail sau web.

de utilizare medie asigurate de bateria reîncărcabilă, care încarcă din cablul de sincronizare, la fel de bine ca de la sursă. Veţi găsi 16MB Ram - nu veţi găsi mai mult la un Palm - şi un card slot SD ca să-i puteţi ridica mai uşor. Cardul SD suportă SD I/O, aşa că la cardul SD se mai adaugă Bluetooth pe care-l puteţi folosi.

Treo 90 suportă testul timpului destul de bine. Designul este încă arătos, iar dacă doriţi un jurnal electronic cu capacitatea de a rula sute de aplicaţii, care nu-şi vor face simţită prezenţa în buzunar, acesta ar putea fi alegerea dumneavoastră, cu toate că n-ar strica un preţ mai mic pentru a-l face mai competitiv.

Handspring Treo 270

Lansat chiar mai devreme decît Treo 90, în iunie 2002, Treo 270 a înlocuit un model aproape identic, Treo 180, care a avut un display alb-negru, fiind numit de Handspring „communicator". Partea hardware este exact aceeaşi ca la Treo 90, putând fi recunoscute multe din specificaţiile de bază - 16Mb Ram şi procesorul Motorola Dragonball la 33MHz, de exemplu. Fiind un model mai vechi, acesta rulează Palm OS, versiunea 3.5 cu „şmecherii" asemănătoare celor deja menţionate pentru Treo 90. Tastatura micuţă pe care am găsit-o la Treo 90 este prezentă şi aici.

Principala diferenţă dintre Treo 270 şi Treo 90, şi ceea ce face acest model un „communicator" este că suportă o cartelă SIM şi permite comunicare vocală şi transfer de date prin GSM şi GPRS - aducând totodată un software care vă ajută să faceţi majoritatea lucrurilor. Versiunea la care ne referim funcţionează la 900 dar şi la 1800MHz - deci este compatibilă cu toate reţelele de telefonie mobilă din Europa, dar puteţi cumpăra şi modelul cu 900/1900MHz, care oferă compatibilitate cu Vodafone şi O2 în Anglia dar şi cu reţelele din Statele Unite, un model mai potrivit călătorilor transatlantici.

Având încorporat un slot SIM, modelul este mai greu decât Treo 90, dar totuşi stă mult mai bine decât alte PDA-uri, întrecându-le pe toate acelea care au facilităţi de comunicare vocală, provocându-le, în plus, la o competiţie pentru cea mai mică dimensiune.

Handspring n-a găsit loc pentru un slot de extindere a memoriei, aşa că, din păcate, va trebui să vă limitaţi la cei 16MB Ram.

Cel puţin uneltele gratuite, incluzând un web browser numit Blazer şi un SMS manager sunt pe Rom şi nu vor folosi din acei preţioşi MB Ram. Cât despre software, este de remarcat faptul că aplicaţia Palm Contacts devine o carte de telefon cu facilităţi integrate, cum ar fi apelarea rapidă, tastatura şi memoria telefonului.

Pentru un communicator „toate într-unul", Treo 90 are un design de bun gust şi funcţionează destul de bine.

Bineînţeles, facilităţile lui sunt întrecute de noua branşă de telefoane mobile, unele cu ecrane suficient de mari ca să poată fi folosite mai mult decît un organizer.

HP Ipaq H1910

HP este ultimul dintre marii jucători care lansează un PDA sub 190$, dar a meritat aşteptarea. La doar 120g, acesta este cel mai uşor Pocket PC pe care l-am văzut vreodată, doar un pic mai greu decît Treo 90. Auzind aceasta, probabil că vă aşteptaţi ca HP să fi făcut compromisuri în ceea ce priveşte facilităţile, dar lui 1910 nu-i lipseşte nimic în comparaţie cu mulţi dintre competitorii săi. Reproiectarea completă a carcasei este uimitoare - prima oară n-am ştiut sigur ce să facem cu ea. Butonul de navigare este destul de mare, şi am fi preferat ca măcar tastele rapide, patru la număr, să fie mai mari; totuşi acestea rămân utilizabile.

În partea stângă sus avem un buton de înregistrare a vocii, o mufă pentru căşti în partea superioară (cu toate că din punct de vedere calitativ lasă de dorit), iar card slot-ul ales de către cei de la HP este SD. Lipsa CF poate să-i enerveze pe unii, dar SD este alegerea pe care tot mai multe aparate o folosesc, aşa că poate ar fi timpul pentru o schimbare. PDA-ul ne mai aduce de asemenea şi un port infraroşu.

Rulând Pocket PC 2002, foloseşte un procesor Xscale la 200MHz şi o memorie de 64MB dintre care o parte uriaşă de 46MB a fost rezervată pentru backup. Nici o plângere din acest punct de vedere - în timp ce procesorul nu este cel mai rapid, 1910 nu se simte mai lent sub nici o formă - departe de el aşa ceva, de fapt.

Dar ce face într-adevăr acest aparat special este ecranul său. Cu o rezoluţie de 240x320, acest TFT transreflexiv este uimitor atât la afişarea textului, cât şi la redarea video. Tungsten T are o claritate mai mare în ceea ce priveşte textul, iar

faptul că este transreflexiv înseamnă că este vizibil în majoritatea condiţiilor de iluminare - mai ales în soare puternic.

Altfel spus, un model compact şi mic. Păcat că suportul de andocare USB costă în plus şi ţineţi cont de faptul că husele Ipaq existente nu se potrivesc noului design.

NEC Mobile Pro 200E

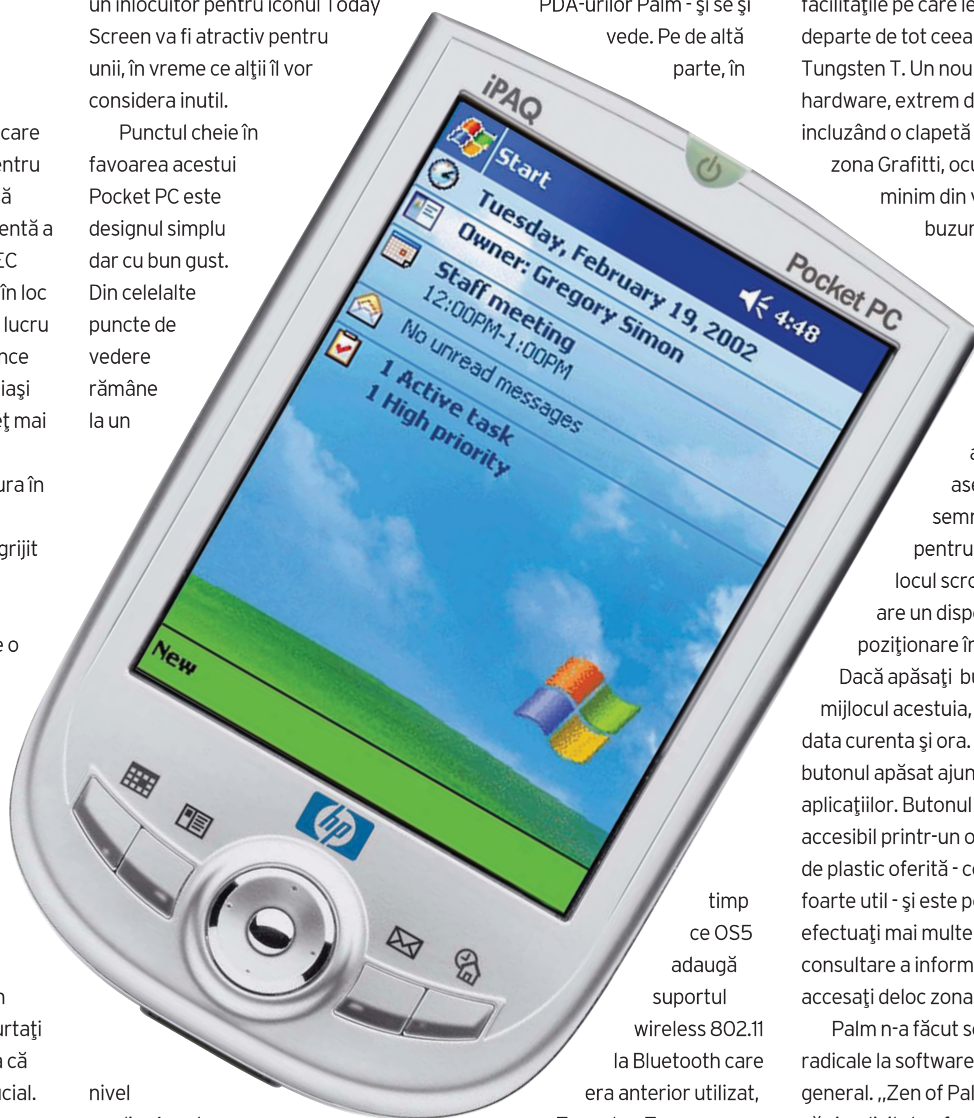
Unul din compromisurile pe care producătorii hardware îl fac pentru a-şi păstra costurile mici este să opteze pentru o versiune mai lentă a procesorului Intel PXA 250. NEC Mobile Pro rulează la 200MHz în loc de 400MHz. Dell a evitat acest lucru cu modelul Axim X5 Performance (versiunea de 400MHz a aceluiaşi procesor) oferind totuşi un preţ mai mic decât acest model. De asemenea, Dell se poate strecura în două tipuri de suporturi de andocare în timp ce NEC s-a îngrijit doar de aceştia dintre noi care folosim carduri SD.

Viteza procesorului nu este o problemă; mai puţin software necesită viteza pe care o oferă procesorul mai rapid, iar versiunea de 200MHz nu ar trebui să facă probleme.

În ceea ce priveşte designul, NEC este deasupra lui Dell. Mobile Pro 200E este foarte subţire şi mult mai uşor decât Dell. Faptul că îl folosiţi în fiecare zi implică şi faptul că purtaţi PDA-ul cu dumneavoastră, aşa că acesta ar putea fi un factor crucial. De asemenea ne place distanţa minimă dintre taste - doar o rotiţă de control, o tastă pentru memorare vocală, una pentru reset şi una pentru pornire alcătuiesc o carcasă netedă şi care, în plus, arată foarte bine. Din păcate NEC şi-a „tulburat" designul stil Apple cu imensa tastă de navigare de sub ecran - care este cam de trei ori mai mare decât ar trebui să fie.

NEC asigură 10 ore de utilizare medie al bateriei, ceea ce este tipic pentru un Pocket PC la acest preţ, iar cei 64MB Ram şi 32MB Rom nu ies din comun. NEC câştigă nişte puncte prin faptul că pune deoparte o porţiune din Rom pentru backup, şi încă o parte pentru ca o aplicaţie să-şi facă treaba. O a doua aplicaţie, un înlocuitor pentru iconul Today Screen va fi atractiv pentru unii, în vreme ce alţii îl vor considera inutil.

Punctul cheie în favoarea acestui Pocket PC este designul simplu dar cu bun gust. Din celelalte puncte de vedere rămâne la un nivel mediu. Acesta nu este un comentariu negativ - Mobile Pro 200E îşi face treaba destul de bine - atât doar că nu are vreo facilitate care să ne lase cu gura căscată...

Palm Tungsten T

Versiunea 5 a Palm OS şi-a făcut debutul cu Tungsten T în octombrie anul trecut. Tungsten T este unul dintre puţinele aparate care rulează versiunea mai nouă a sistemului de operare.

Printre noile caracteristici ale PalmOS 5 este suportul pentru procesoarele compatibile ARM. Tungsten T are Texas Instruments OPAM 1510 ce rulează la 144MHz - mult mai rapid decât OS 4 al PDA-urilor Palm - şi se şi vede. Pe de altă parte, în timp ce OS5 adaugă suportul wireless 802.11 la Bluetooth care era anterior utilizat, Tungsten T are Bluetooth inclus dar ignoră 802.11.

Pentru cei care preferă propriile MP3, OS 5 permite o calitate mai bună în ceea ce priveşte înregistrarea şi redarea, dar Palm nu a considerat necesar să includă MP3 player. Palm ar fi putut lua o lecţie de la Sony, care include software-ul multimedia. Ceea ce totuşi Palm a învăţat de la Sony, este să suporte rezoluţia ecranului de 320x320 la nivelul sistemului de operare, cu toate că lipseşte o şmecherie, şi anume faptul că nu oferă iconurile mici pe care Sony le include pentru ecranul de lansare al aplicaţiilor.

Noul sistem de operare şi facilităţile pe care le asigură sunt departe de tot ceea ce oferă Tungsten T. Un nou design hardware, extrem de inteligent, incluzând o clapetă glisantă pentru zona Grafitti, ocupă un spaţiu minim din volumul buzunarului. Clapeta glisantă acoperă obişnuitele taste rapide pentru aplicaţii, dar de asemenea, ca semn de loialitate pentru Pocket PC, în locul scroll-ului obişnuit are un dispozitiv de poziţionare în cinci direcţii.

Dacă apăsaţi butonul din mijlocul acestuia, apare pe ecran data curenta şi ora. Dacă ţineţi butonul apăsat ajungeţi la lansarea aplicaţiilor. Butonul rămâne accesibil printr-un orificiu din husa de plastic oferită - ceea ce este foarte util - şi este posibil să efectuaţi mai multe activităţi de consultare a informaţiilor fără să accesaţi deloc zona Grafitti.

Palm n-a făcut schimbări radicale la software sau la look-ul general. „Zen of Palm" indică faptul că simplicitatea funcţionează şi s-a adoptat deviza „dacă nu-i defect, nu-l repara". Ni se pare destul de corect şi nu suntem îngrijoraţi de faptul că Adress, Calc, Date Book, Memo Pad, Note Pad şi aşa mai departe arată şi funcţionează într-un mod familiar.

Oricum, se pare că perseverenţa n-a schimbat unele specificaţii. Aveţi încă nevoie de suportul de andocare pentru a încărca bateria - asta dacă

nu doriţi să investiţi într-un cablu de încărcare compatibil produs de terţi. Palm refuză să asigure mai mult de 16MB Ram, dar totuşi a reuşit să includă un card slot SD ca să-i puteţi expanda, dacă este necesar.

Pachetul de software al lui Tungsten T este destul de vast, şi oferă unele aplicaţii care vă ajută să vă folosiţi de capabilitatea Bluetooth, un browser web, un navigator de imagini şi Acrobat Reader pentru Palm. Totul este inclus, mai puţin acel MP3 player. Designul hardware cu care ne-am obişnuit greu la început ne-a cucerit, treptat, în timpul perioadei de testare. Acest aparat ne arată că nu trebuie să sacrificăm posibilitatea de utilizare în favoarea trăsăturilor progresiste.

Sharp Zaurus SL5500

Zaurus Sl5500 reprezintă o detaşare din normal din mai multe puncte de vedere. Poate că cel mai remarcabil lucru este că rulează Linux în loc de Pocket PC sau Palm OS. SL5500 nu este unic sub acest aspect, dar este în minoritate.

Sunt două dezavantaje în a opta pentru un PDA care rulează Linux care ar trebui specificate de la început. În primul rând este o lipsă relativă a opţiunilor disponibile de la terţi producători: comunitatea dezvoltatorilor este mică în comparaţie cu cele ale Pocket PC şi Palm, întrucât este redusă baza instalată de utilizatori care ar putea cumpăra software. În al doilea rând, utilizatorii ar putea avea nevoie de cunoştinţe tehnice mai avansate decât cele de care ar avea nevoie optând pentru un Pocket PC sau Palm: formatarea memoriei Rom (flashing), pentru a adăuga drivere pentru instalarea componentelor hard, de exemplu, nu este pe gustul tuturor utilizatorilor de PDA.

Oricum, ca PDA, Zaurus SL5500 are destul de puţin de oferit dar dacă nu luaţi în considerare un Pocket PC sau un Palm, acesta ar putea fi destul de ademenitor. Interfaţa este excelentă, şi are multe din elementele grafice ale celorlalte PDA-uri. Ecranul este mare şi de foarte bună calitate şi are o serie de aplicaţii cuprinzătoare, printre care calendar, agendă, jurnal, e-mail, navigator web, editor de text (toate compatibile cu Word şi Excel), şi un reportofon. Aplicaţiile PIM (Personal Information Manager) nu se ridică la standardele Palm sau Pocket PC, dar sunt funcţionale şi suportă alternative produse de terţi. Puteţi rula filme în format mpeg sau puteţi asculta muzică MP3; procesorul său ARM este destul de capabil, Sharp asigurând 64MB Ram pe care să-i adăugaţi la aplicaţiile puse la dispoziţie.

În ceea ce priveşte extinderea, hardware-ul include şi un SD dar şi un CF card slot. Clienţii interesaţi de 802.11 pot folosi un card CF pentru a se conecta la reţele şi există carduri-modem, conectoare pentru telefoanele mobile şi chiar o cameră digitală care se poate adăuga. Mai multe informaţii despre hardul şi softul acestui PDA se pot găsi pe site-ul Sharp www.myzaurus.com.

Sharp are un aspect exterior

DETALII

ACER S60	
PREŢ: 358$	
CONTACT: www.acer.com	
SCOR ■■■■■	

SPECIFICAŢII

Palm OS 4.1 • procesor Motorola Dragonball VZ la 33 MHz • 16MB Ram • 4MB Rom • ecran 3 in • 320x320 pixeli • 4096 culori • memory stick • microfon, speaker, căşti stereo, port infraroşu • 145g • 78x122x13mm • USB • Audiobox, PhotoWiz, Walkreader
PRO: destul de mic şi uşor, durata lungă a bateriei
CONTRA: Doar 4096 culori
VERDICT: nu e un PDA rău, dar nu strigă „cumpără-mă"

DETALII

DELL AXIM X5 PERFORMANCE	
PREŢ: 329$	
CONTACT: www.pdagold.com	
SCOR ■■■■■	

SPECIFICAŢII

Pocket PC 2002 • procesor Intel PXA 250 la 400MHz • 64MB of Ram • 48MB of Rom • ecran de 3,5in • 240x320pixeli • 65536 culori • 1xCF • 1xSD • microfon, speaker, căşti stereo, port infraroşu • 196g • 81x128x18mm • andocare USB
PRO: suport CF şi SD card, backup pe Flash Rom
CONTRA: mare şi greu, suport de andocare voluminos
VERDICT: siguranţă şi robusteţe

DETALII

HANDSPRING TREO 90	
PREŢ 145$	
CONTACT: www.buydig.com	
SCOR ■■■■■	

SPECIFICAŢII

Palm OS 4.1H • pocesor Motorola Dragonball VZ la 33MHz • 16MB Ram • 2MB Rom • ecran de 2,7in • 160x160pixeli • 4096 culori • 1xSD • port infraroşu • 113g • 71x108x16mm • browser Blazer • One-Touch Mail, Palm SMS, Wordsmith
PRO: mic şi uşor, card slot SD, încărcare şi sincronizare prin acelaşi cablu
CONTRA: fără suport de andocare
VERDICT: uşor şi neted; cost destul de redus, dar e şi „cam trecut"

destul de bine conceput cu toate că este puţin mai mare. Compania a inclus o clapetă glisantă care acoperă o superbă mini - tastatură concepută cu mult înainte ca Palm să o folosească la Tungsten T. Tastatura funcţionează destul de bine, cu toate că atunci când ridicăm clapeta, aparatul are o lungime de 170 mm.

Nu este un PDA pe gustul tuturor, dar dacă doriţi să învingeţi moda şi să meargă treaba, Zaurus SL 5500 este un PDA foarte flexibil şi capabil.

Sony Clié PEG SJ33

Sony continuă cucerirea pieţei PDA cu un aparat destul de nou sub forma lui Clié PEG SJ33, succesorul lui SJ30. Conceput pentru utilizatorii care doresc multimedia la fel de mult ca şi un asistent personal iscusit, dar care să nu coste foarte mult, PEG SJ33 are Audioplayerul MP3 de la Sony pe Rom împreună cu PG Pocket, un navigator de imagini. Sunt şi alte facilităţi care să vă ajute să folosiţi slotul Memory Stick, un ceas cu alarmă şi alte utilităţi pentru imagini şi filme - dar nu unelte de afaceri folositoare ca Documents To Go sau Wordsmith.

Specificaţiile hardware sunt destul de puternice. Cei 16MB Ram se pot umple cu informaţii rapid, dar slot-ul Memory Stick vă permite să stocaţi date până la 128MB în timpul scrierii. Procesorul Dragonball rulează la 66MHz. Sony n-ar fi putut opta pentru unul mai rapid - Clié rulează Palm OS versiunea 4.1, aşa că nu poate face faţă unor procesoare ARM mai rapide.

Designul hardware în general este bun. Aparatul este mic şi în timp ce greutatea de 172g se situează la limita de sus, include şi o clapetă destul de robustă care asigură o bună protecţie a ecranului. Cu toate că pare cam întunecată, puteţi vedea prin ea cât să aruncaţi o privire la date. O problemă la SJ30 a fost cu tastele care erau mici şi greu de apăsat. Sony le-a reproiectat şi cu toate că sunt încă foarte mici, sunt mai uşor de apăsat. Nu la fel se întâmplă cu butoanele scroll gemene care arată bine, într-adevăr, dar sunt greu de folosit. Din fericire o rotiţă jogdial din partea stângă a carcasei înlocuieşte sarcina lor.

Ecranul este uimitor pentru un aparat aşa de mic. Ocupă destul de mult din panoul din faţă iar rezoluţia de 320x320 pixeli arată foarte bine în această carcasă mică. Nu primiţi un suport de andocare cu acest PDA - sincronizarea se face printr-un cablu USB care, destul de anevoios, trebuie potrivit la un conector special. Funcţionează, dar ar fi fost mai bine să fie conectat direct la aparat.

Sony are o serie puternică de PDA-uri şi cu SJ33 a dovedit încă o dată că poate să facă destul de multe la un preţ mic, la fel de bine ca şi la unul mare, cu toate că la acest model care costă

DETALII

HANDSPRING TREO 270
PREŢ: 349$ CU O2
CONTACT: ww.mobileplanet.com
SCOR

SPECIFICAŢII:

Palm OS 3.5.2H • procesor Motorola Dragonball VZ la 33MHz • 16MB Ram • 4MB Rom • ecran de 2,75in • 160x160pixeli • port infraroşu • GSM şi GPRS • hands free • 153g • 71x108x21mm • cablu inclus • SMS • WAP • web-browser Blazer, One-Touch Mail, Palm Mail
PRO: uşor, suport GPRS şi GSM integrat
CONTRA: lipseşte slotul de expansiune
VERDICT: lipsa slotului de expansiune îl trage înapoi

DETALII

HP IPAQ 1910
PREŢ: 184$
CONTACT: www.mpsuperstore.com
SCOR

SPECIFICAŢII:

Pocket PC 2002 • procesor Intel PXA 250 la 200MHz • 64MB Ram • 16MB Rom • ecran de 3,8in • 240x320pixeli • 65536 culori • 1xSD • port infraroşu • căşti stereo • 120g • 70x113x13mm • cablu inclus, suport de andocare USB opţional
PRO: ecran bun, dimensiune compactă
CONTRA: butoanele sunt greu de folosit
VERDICT: viteza şi ecranul îl fac înţelept; o alegere care ţine cont de mărimea buzunarului

DETALII

NEC MOBILE PRO 200E
PREŢ: 468$
CONTACT: NEC www.nec.com
SCOR

SPECIFICAŢII:

Pocket PC 2002 • procesor Intel PXA250 la 200MHz • 64MB Ram • 32MB Rom • ecran de 3.5in • 240x320pixeli • 65536 culori • 1xSD • microfon, reportofon, speaker, căşti stereo, port infraroşu • 122g • 77x12x11mm • suport de andocare, Ebackup
PRO: design hardware foarte bun, permite salvarea datelor către Flash Rom
CONTRA: doar card slot SD
VERDICT: îşi face treaba destul de bine, dar nu oferă nimic remarcabil

Concluzie

Când vine vorba să-ţi alegi un PDA lucrurile devin tot mai grele. Tot mai multe aparate sunt anunţate iar suma de bani pe care o puteţi plăti este strânsă la ambele capete dar mai ales la capătul de jos.

În general vorbind, atunci când v-aţi decis asupra unui anumit buget trebuie să vă gândiţi şi la facilităţile pe care le-aţi dori - în acest caz sunt cele legate de sistemul de operare, opţiunile de expandare a memoriei pe care le preferaţi şi tipul de hardware care se potriveşte. Cu aceste decizii luate, puteţi începe să restrângeţi alegerile. Dacă doriţi facilităţi multimedia bune, Sony ar putea fi alegerea dumnevoastră. Dacă doriţi să fiţi diferit puteţi lua în considerare Sharp Zaurus SL5500, iar dacă doriţi putere de procesare, Axim X5 Performance ar putea fi cel mai potrivit.

Un singur lucru este sigur - acest grupaj de PDA-uri demonstrează că pe piaţă se găseşte o varietate destul de mare şi că decizia finală va fi inevitabil, o chestiune personală. Noi vă recomandăm Palm Tungsten T. Hardware-ul său este bine conceput, Palm OS este uşor de folosit, are o gamă largă de software, este mic şi uşor de purtat.

Permite conectare fără fir prin modulul Bluetooth încorporat, iar slotul SD facilitează suplimentarea memoriei şi aplicaţiilor. Preţul lui ne-a atras atenţia de prima dată când ne-am uitat la acest model, şi nu avem nici o ezitare când îl punem pe primul loc.

Pe următoarele două locuri se situează alte PDA-uri din acest grup. Unul dintre ele este Axim X5 Performance de la Dell, care oferă multă putere mare de procesare şi este concept în concordanţă cu necesităţile utilizatorului. Îi vom scuza suportul butucănos, iar dacă vă puteţi împăca şi cu un aparat mai măricel, acest dispozitiv e o alegere superbă.

Cu toate că este mai scump decât Dell, cu un procesor mai lent şi o lipsă în ceea ce priveşte suportul de andocare, noul HP Ipaq 1910 merită, de asemenea, să fie luat în considerare. Are un ecran excelent şi un design suplu - de asemenea este cel mai uşor dintre Pocket PC-uri. ■

destul de mult, un software mai diversificat şi un suport de andocare inclus, ar fi fost mulţumitoare.

DETALII

PALM TUNGSTEN T
PREŢ: 349$
CONTACT: www.palmone.com
SCOR ■■■■■

SPECIFICAŢII

Palm OS 5 • procesor Texas Instruments OMAP 1510 la 144MHz • 16MB Ram • 8MB Rom • ecran de 3in • 320x320pixeli • 65536 culori • 1xSD • microfon, speaker, căşti, port infraroşu • 157g • 75x10x15mm • suport de andocare USB, Documents To Go 5, Mobile DB, Arcsoft Photobase, Bluebord 2, Bluechat 2, web browser Palm Pro v1.0
PRO: dotarea hardware, microfon, Bluetooth
CONTRA: doar 16MB Ram
VERDICT: SO modern şi hardware-ul îl fac dezirabil

DETALII

SHARP ZAURUS SL 5500D
PREŢ: 399$
CONTACT: www.sharpusa.com
SCOR ■■■■

SPECIFICAŢII

Linux 2.4(Embedix)/Personal java (Jeode) Qtopia and Qt Palmtop Environment • procesor Intel Strongram SA-1100 la 206MHz • 64MB Ram • 16MB Rom • ecran de 3,5in • 240x320pixeli • 65536 culori • 1X Type II CF • 1xSD • căşti • port infraroşu • 208g • 74x138x18mm • suport de andocare USB
PRO: interfaţa excelentă
CONTRA: puţine aplicaţii software, destul de voluminos
VERDICT: este o alegere neobişnuită, dar ar putea solicita câteva abilităţi tehnice

DETALII

SONY CLIÉ PEG SJ33
PREŢ: 169$
CONTACT: www.clearanceclub.com
SCOR ■■■■

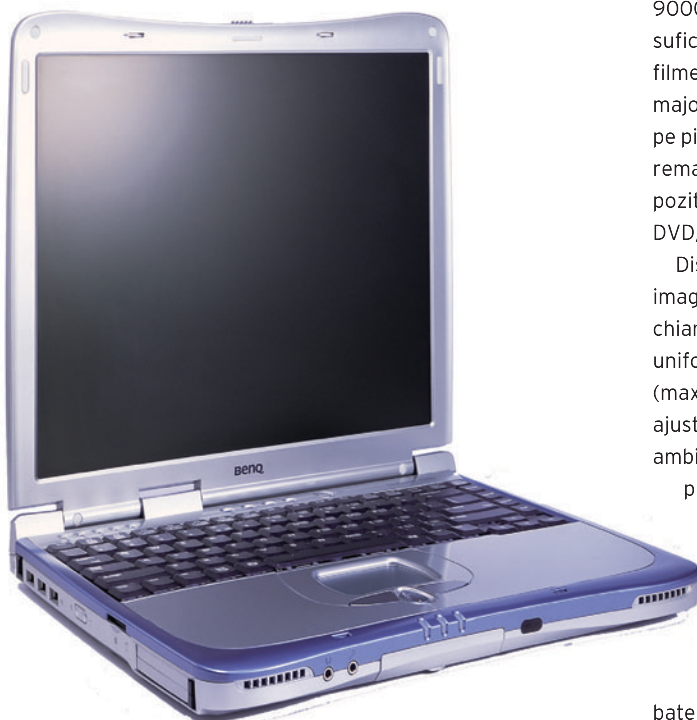
SPECIFICAŢII

Palm OS 4.1 • procesor Motorola Dragonball VZ la 66MHz • 16MB Ram • 8MB Rom • ecran de 3in • 320x320pixeli • 65.536 culori • Memory Stick • căşti • port infraroşu • 172g • 72x108x22mm • suport de andocare care se conectează la un cablu de alimentare • navigator de imagini PG Pocket • MP3 player Audiopayer, Photostand, Clie Paint, Kinoma Player
PRO: mic, MP3 player încorporat
CONTRA: andocare incomodă
VERDICT: mic, aspectuos; o bună alegere pentru bugete limitate

NOTEBOOK CU TEHNOLOGIE CENTRINO

Joybook 5000-L90

Prezentat în premieră în România

În acest număr avem plăcerea de a vă prezenta, în premieră naţională, cel mai nou model de laptop de la Benq: Joybook 5000-L90.

Obiectivul declarat al familiei Joybook constă în oferirea unor caracteristici tehnologice de vârf, atât pe drum, cât şi în afara acestuia („on the road, or off..." - conform producătorului). Familia cuprinde până în prezent trei serii de produse: 3000, 5000 si 8000.

Joybook 5000 este mezinul acestei familii (dacă e să vorbim despre dimensiuni, respectiv 320 x 265 x 31 mm şi greutatea de numai 2,4 Kg), însă este şi cel mai „comunicativ", mai ales prin faptul că încorporează tehnologia Centrino - care îi permite să comunice chiar şi fără fir în reţele WiFi.

Aspectul dinamic al carcasei argintii - cu o curbură concavă în partea din faţă - este accentuat de rama albastră din jurul tastaturii. De asemenea, în partea frontală a carcasei se află şi boxele încorporate, care permit redarea sunetului chiar şi atunci când panoul ecranului este închis. Spre deosebire de modelul Joybook 3000, boxele încorporate în 5000-L90 oferă un sunet uşor metalic prin cele două difuzoare de câte 1W. Îl vom scuza însă, datorită dimensiunilor reduse ale carcasei.

Specificaţiile hardware sunt actuale, perfect adaptate la cerinţele unui utilizator mobil activ: Pentium Mobile 1,3GHz / 256 MB DDRAM / 30GB HDD. Placa grafică integrată poartă amprenta ATI Mobility Radeon 9000, cu o memorie de 32 MB - suficientă atât pentru redarea filmelor de pe DVD, cât şi pentru majoritatea jocurilor 3D existente pe piaţă la ora actuală. Am remarcat, de asemenea în mod pozitiv, prezenţa unităţii optice DVD/CD-RW produsă de TEAC.

Display-ul XGA de 14,1" oferă o imagine clară, de bună calitate - chiar şi la fundalurile în culori uniforme - iar luminozitatea (maxim 200 nits) poate fi ajustată, în funcţie de lumina ambientală, direct de la tastatură, prin intermediul tastelor funcţionale.

Dintre performanţele tehnice, am fost impresionaţi în mod special de durata bateriei: aceasta a obţinut o medie de 237 de minute (aproape 4 ore!) pe durata celor trei cicluri încărcare-descărcare completă în care laptopul a rulat aplicaţii reale de birotică şi grafică, fiind permanent conectat prin WiFi. În aceste condiţii, considerăm perfect plauzibilă - la o utilizare mai „domestică", desigur! - chiar durata de 6 ore pe care o promite producătorul. Calitatea bateriei de acumulatori este garantată şi de către producătorul elemenţilor - acesta fiind nimeni altul decât Sony.

Joybook 5000 dispune de o excelentă conectivitate, atât prin metodele „cu fir" - rapidul port Firewire (IEEE 1394), 3 porturi USB 2.0 şi câte un port de reţea (RJ45), respectiv de modem (RJ11) - cât şi prin facilităţile de conectare fără fir - Wifi integrat şi portul IR (infraroşu). Probabil, singurul lucru care i-a scăpat fabricantului la capitolul „wireless" a fost o interfaţă Bluetooth.

Versatilitatea mediilor de stocare „flash" este sprijinită de un card-reader 3 în 1 integrat, care suportă caruri FC, SD şi MMC. Puteţi lua fără grijă camera digitală la drum (şi în afara lui...); nu veţi rămâne în pană de memorie.

Sistemul de operare preinstalat este Windows XP Home Edition. Pe lângă acest sistem de operare, laptopul beneficiază de un portofoliu de aplicaţii software cel puţin suficient pentru un utilizator obişnuit al informaţiilor de tip multimedia: Q-Media Bar, Q-Music, Power DVD, Photo Explorer, CD Maker, Power Director. Nu a fost scăpat din vedere nici vitalul program antivirus, prezent în acest pachet sub marca PC-Cillin. ■

SPECIFICAŢII

Procesor Intel Pentium M la 1,3GHz cu Intel wireless Pro 2100 • 256MB DDR RAM • hard-disc de 30GB • CD-RW/DVD Teac • Chip graphic ATI M9 • LCD TFT de 14,1" XGA • 2,4kg • 320 x 265 x 31 mm • Modem • Ethernet • Firewire (IEEE 1394) • 3xUSB 2.0 PCMCIA: x2 • iesire VGA • S-Video • Card reader 3 în 1: MS, SD, MMC • Difuzoare: 2x1W • Windows XP home edition

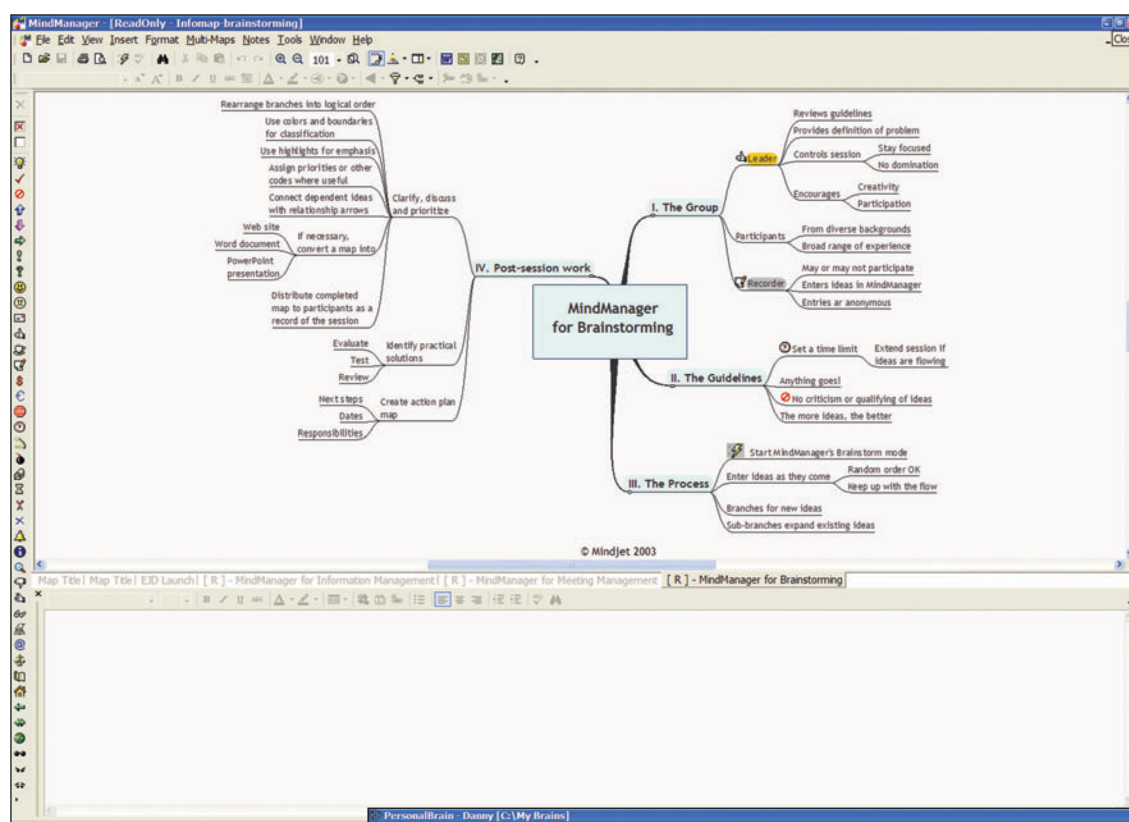
DETALII

PREŢ 1.699 Euro (fără TVA)
CONTACT www.darer.ro
AVANTAJE Durata bateriei foarte bună; placa grafică excelentă
DEZAVANTAJE Sunetul produs de boxele încorporate este slab
EVALUARE GENERALĂ Design inspirat, performanţe tehnice avansate
SCOR ■■■■■

Mind mapping - structurarea informaţiilor

Mind Manager, Personal Brain şi Grokker

Trei abordări diferite ale vizualizării şi organizării informaţiilor

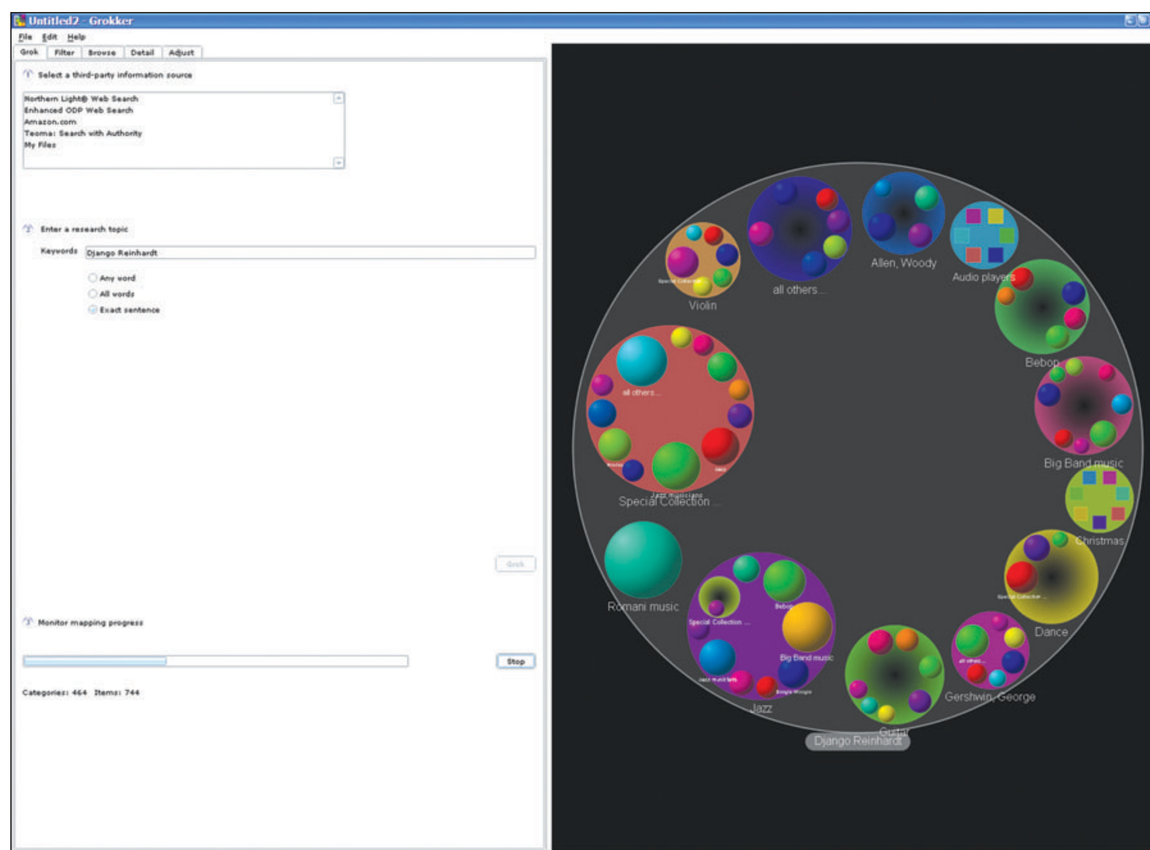
Stânga: Iconurile lui Mind Manager facilitează evidenţierea diferitelor tipuri de informaţii

Jos: Personal Brain se concentrează pe itemi informaţionali

Structurarea informaţiilor pentru a le face mai uşor de înţeles folosind o hartă vizuală, se numeşte mind mapping şi chiar dacă îţi dă o altă perspectivă asupra proiectului, este de foarte multe ori trecută cu vederea. Mind Manager, Personal Brain şi Grokker sunt programe care vă ajută să vă organizaţi informaţiile în acest fel.

Primul dintre acestea, Mind Manager, foloseşte clasica diagramă tip păianjen, în care miezul subiectului se aseamănă cu axul central al unei roţi, iar informaţiile conexe sunt aşezate la capătul spiţelor. Aceste informaţii pot deveni la rândul lor „părinţi" pentru alţi itemi, creându-se astfel o ierarhie a cunoştinţelor.

Disponibil în trei variante, Mind Manager se integrează cu Microsoft Office în ediţia Business, şi vă permite să convertiţi schemele în programe precum Word şi Outlook. Puteţi folosi informaţii din schema dumneavoastră pentru a crea un raport schematizat, sau pentru a crea o serie de sarcini în lista adecvată din Outlook, de exemplu. Un câmp rezervat notiţelor vă permite să introduceţi infomaţii detaliate despre itemii din harta dumneavoastră, şi de asemenea puteţi folosi iconuri predefinite pentru a-i asocia fiecărui item

Stânga: nodurile lui Grokker face mai simplă orice căutare pe web

anumite atribuţii. De asemenea, hyperlink-urile pot fi folosite ca itemi.

O alternativă mai drăguţă dar mai puţin intuitivă este Personal Brain. În timp ce este mult mai plăcut din punct de vedere estetic decât Brain Manager, nu este la fel de uşor de folosit. Informaţiile adiacente înconjoară subiectul schiţei şi pe măsură ce adăugaţi alte informaţii, acestea se vor împrăştia pe tot ecranul pentru a-şi găsi locul.

Un aspect foarte folositor al acestui program este că atunci când doriţi să vedeţi o informaţie anume aceasta este mutată în centrul ecranului, celelalte rearanjâdu-se în jurul ei. Aceasta vă permite să vedeţi care informaţii sunt legate de subiectul pe care l-aţi ales. Un aspect neplăcut ar fi acela că nu vă permite să vizualizaţi schema ca un întreg, ci doar itemii care sunt aranjaţi în jurul subiectului ales de dumneavoastră. Pe deasupra, Personal Brain oglindeşte facilitatea de link indirect pe care o oferă Mind Manager, ediţia Business, şi nu vă permite să creaţi link-uri între informaţii situate în diferite ramuri ale ierarhiei, ci doar între itemii „părinţi şi copii".

Folosit mai mult ca unealtă de căutare şi navigare pe Internet decât pentru a structura informaţiile, Grokker foloseşte, totuşi, tehnici vizuale pentru structurarea rezultatelor obţinute în urma căutării. Programul grupează rezultatele în categorii referitoare la tema pe care aţi ales-o. Dacă de exemplu veţi căuta informaţii despre chitaristul jazz Django Reinhardt, acestea vor fi afişate în grupuri precum „Chitară", „Jazz", „Romani Music". Informaţiile sunt reprezentate de cerculeţe încadrate în cercuri mai mari, categorii care conţin sub-categorii, sfere care îşi schimbă culoarea şi mărimea în funcţie de relevanţă, data creării şi a itemilor pe care îi conţin. Dacă accesaţi aceste sub-categorii, vă sunt oferite detalii individuale. Puteţi vizualiza meta-informaţii precum numele paginii, sursa şi URL-ul, înainte să le lansaţi în browser-ul dumneavoastră.

Schemele pot fi modificate prin rearanjarea, redenumirea şi ştergerea categoriilor înainte de a le salva în format GXML.

Aceste produse vizează diferite pieţe. Mind Manager este potrivit pentru cei care se ocupă de proiecte ample şi doresc să-şi structureze informaţiile. Personal Brain este ideal pentru intelectualii creativi care vor să obţină idei abstracte prin brainstorming. În fine, Grokker este conceput ca unealtă care să vă ajute să căutaţi rapid dar şi să aranjaţi informaţiile pe care le obţineţi de pe Internet. ■

Teodora Gavriluţ

SPECIFICAŢII

PERSONAL BRAIN
www.thebrain.com • Windows 95 sau mai recent • Pentium II • 32MB Ram • 40MB liberi pe HDD • persoanele creative vor aprecia posibilitatea de a se concentra pe sub-itemi şi de a rearanja relaţiile
PRO: designul interfeţei
CONTRA: nu reuşeşte întotdeauna să ofere o vedere de ansamblu

SPECIFICAŢII

MIND MANAGER
www.mindjet.co.uk • Windows 95 sau mai recent • Pentium I 133MHz • 48MB Ram • 20MB liberi pe HDD, 30MB pentru simboluri • facilităţi excelente pentru planificarea proiectelor
PRO: integrarea cu Office
CONTRA: designul interfeţei şi al organigramelor, precum şi flexibilitatea, lasă de dorit

SPECIFICAŢII

GROKKER
www.groxis.com • Windows2000 sau XP • Pentium II 400MHz • 128MB Ram • 100MB liberi pe HDD fără Java preinstalat • Util pentru căutările pe web, dar mai bine aşteptaţi versiunea finală
PRO: structurează bine rezultatul căutărilor complexe
CONTRA: este încă în curs de testare

Mercury BinoCam DCB-132

2 în 1: binoclu şi cameră digitală

Iată un instrument ideal atât pentru excursionişti, cât şi pentru detectivii particulari (mai mult sau mai puţin amatori): binoclul cu cameră digitală integrată de la Kobian, comercializat sub marca Mercury.

Aparatul beneficiază de un design compact, care totuşi nu diminuează ergonomia, este acoperit aproape complet cu un strat de cauciuc, pentru atenuarea unor eventuale şocuri în timpul utilizării. În partea superioară a dispozitivului se află tastele de comandă ale camerei digitale, precum şi ecranul de stare. Reglajul clarităţii imaginii urmărite prin binoclu se efectuează fără probleme, cu ajutorul rotiţei din partea superioară, poziţionată central pentru a facilita astfel utilizarea ambidextră.

Binoclul oferă performanţe excelente, lentilele fiind tratate multistrat (la exterior) şi simplu strat pe restul suprafeţelor optice. Singurul - dar suficient de supărător - impediment pe care l-am remarcat este calitatea mediocră a imaginilor capturate de camera digitală, datorate în special clarităţii slabe şi a luminozităţii destul de reduse.

Un avantaj este posibilitatea de a vizualiza imaginile din memoria camerei pe un televizor obişnuit, atât în sistem PAL cât şi NTSC, cu ajutorul cablului video inclus în pachet. Am fost plăcut impresionat de meniul oarecum complex, afişat direct pe ecranul TV, care permite vizualizarea imaginilor fie prin comanda manuală, fie sub formă de prezentare automată, cu intervale de timp opţionale. Meniul TV mai oferă şi posibilitatea afişării mai multor imagini simultan pe ecran, pe mai multe rânduri şi coloane.

Softul Thalia Photo Manager oferit pe CD-ul din pachet se instalează uşor şi poate fi utilizat chiar şi de către începători, oferind funcţii de bază în vederea editării imaginilor după transferarea acestora pe hard disc. Chiar dacă producătorul se laudă cu o rată de transfer de 10 MB/sec., transferul poate să dureze între 15 şi 30 de secunde sau chiar cu ceva mai mult, în funcţie de rezoluţia imaginilor. Nu considerăm însă că ar fi un impediment prea important. Un avantaj este durata lungă de viaţă a bateriilor: deşi nu am folosit baterii „scumpe" (alcaline, conform recomandării producătorului), am capturat aproape 300 de poze inainte ca prima dintre cele trei liniuţe care indică încărcarea bateriei să dispară.

Totuşi, trebuie să remarcăm faptul că meniul de funcţii al camerei digitale este organizat intuitiv şi oferă inclusiv posibilitatea de declanşare automată, după 10 secunde. O caracteristică utilă, probabil, pentru a imortaliza scena în care ursul care a constatat că e spionat aleargă, deja, după tine... Aplicabil şi în afara concediului, când soţia ta realizează intensa preocupare pe care o ai pentru geamurile domnişoarei care locuieşte în blocul de vis-a-vis! ■

Mircea Buzlea
mircea@myc.ro

SPECIFICAŢII

CAMERA DIGITALĂ
- senzor de imagine: 1280 x 960 CMOS (1,3 Mpixeli)
- distanţă optimă: de la 15m la infinit
- diafragma: F/4.8 obiectiv fix
- mod de capturare: imagini statice (JPEG)
- formatul imaginilor:
  - culori 24 biţi, format JPEG
  - rezoluţie înaltă: 1280 x 960 pixeli (max. 40 imagini)
  - rezoluţie redusă: 640 x 480 pixeli (max. 80 imagini)
- controlul imaginii: expunere automată, temperatura de culoare reglată automat, obtutator variabil, reglat electronic
- memorie: 16 MB Flash
- contorul de poziţii: 3 cifre, display LCD pentru afişarea stării
- baterii: AAA alcaline (4 buc.) - rezistă la aproximativ 200 fotografii
- economizor de energie: oprire automată după 3 minute de neutilizare
- Interfaţă: USB
- ieşire semnal TV

BINOCLUL
- putere: 10X25 mm
- unghiul de câmp: 5,6 grade X câmp de vizualizare: 90 m la 900 m
- pupila de ieşire: 2,5 mm
- focala ocularului: 10 mm
- tipul prismei : BK7
- straturi de protecţie: tratament multi-strat pe suprafaţa exterioară, simplu strat pentru restul suprafeţelor, acoperire completă
- distanţa focală minimă: 3 m

SISTEM MINIM NECESAR
- Window 98SE/ME/2000/XP
- Pentium 233MHz
- 128MB SDRAM
- placă video VGA, minim 2MB, cel puţin 16 biţi adâncime de culoare
- CD-ROM
- interfaţă USB
- 300MB liberi pe hard disc

DETALII

MERCURY BINOCAM DCB-132
PREŢ 153 USD
CONTACT calculatoare@rdslink.ro
AVANTAJE integrează în acelaşi dispozitiv atât binoclul, cât şi camera digitală; binoclul are o calitate deosebită
DEZAVANTAJE claritatea camerei digitale lasă uneori de dorit
EVALUARE GENERALĂ un dispozitiv inovator, cu o bună ergonomie şi performanţe acceptabile
SCOR ■■■■■

JetFlash de la Transcend

MP3 player, memory stick şi reportofon în 10cm de sidef

Când am primit la redacţie un aparat JetFlash, prima impresie a fost că ţineam în mână un memory stick. Asta până am observat cele două butoane argintii de pe învelişul din plastic. Un capăt părea uşor mobil, am tras de el şi a apărut o mufă USB. OK, un MP3 player cu 256MB capacitate de stocare - am mai văzut, s-au mai făcut. Să vă spun acum ce m-a impresionat şi ce m-a dezamăgit la produsul Transcend.

JetFlash dispune de un cablu USB de 80cm lungime pe care l-am conectat la PC. În Windows XP (după cum scrie şi în instrucţiuni), device-ul a fost detectat automat ca şi drive. Am copiat cinci MP3-uri pe el şi, nerăbdător, am scos aparatul şi am apăsat butonul "play". Melodiile au fost redate mai mult decât satisfăcător, cu excepţia celor cu un bitrate variabil (VBR) peste care JetFlash a "sărit".

Pe partea laterală a aparatului sunt fixate două rotiţe. Cu una dintre ele putem schimba volumul iar cu cealaltă (denumită "mode") melodiile. Ce poate deranja de la prima utilizare este absenţa unui ecran care să afişeze piesele, selectarea acestora făcându-se după ureche sau în funcţie de amintiri. Dacă ţinem apăsată rotiţa "mode", derularea se face pe parcursul fişierului MP3. Putem seta ca o melodie sau o porţiune a unei melodii să se repete prin apăsarea spre interior a butonului de volum. La prima apăsare este marcat începutul porţiunii pe care dorim să o ascultăm iar cu o a doua apăsare sfârşitul acesteia. Din modul "repeat" se iese tot cu o apăsare a acestei rotiţe.

Ce m-a impresionat a fost viteza de copiere/ştergere a fişierelor (în jur de 7Mb/s). În lateral se află un buton "on/off" care trebuie comutat ori de câte ori copiem prin USB fişiere. În Windows 98 a fost necesară instalarea unor drivere de pe CD-ul livrat cu JetFlash dar în Windows XP, ME şi 2000, player-ul MP3 a fost detectat automat ca şi drive.

Pe lângă fişierele de tip MP3 sunt suportate şi cele WMA şi WAV. Ultimele sunt folosite ca format de redare a înregistrării atunci când JetFlash se află în modul recorder. Pe carcasă, imediat lângă "play/pause", găsim un buton rotund care îndeplineşte funcţia de pornire/oprire a reportofonului. Rezultatul este salvat ca fişier WAV în directorul "Voice" din aparat şi poate fi redat pe acesta sau copiat ulterior prin calculator. Spun "calculator" şi nu "PC" deoarece JetFlash este compatibil şi cu Macintosh, player-ul fiind detectat de MacOS 9.0 sau mai recent. Fişierele audio sunt citite şi din interiorul directoarelor, evitând astfel amestecarea melodiilor care sunt redate în funcţie de numele fişierului, în ordine alfabetică.

JetFlash mai poate fi folosit şi la transfer de date, cei 256MB ai acestui model putând fi folosiţi la stocarea documentelor personale sau a altor fişiere mai mari ce nu încap pe o dischetă.

Nici pentru sistemul de operare fabricat de Apple nici pentru cele Linux care folosesc un kernel aflat la versiunea 2.4 sau mai mare, nu avem nevoie de drivere sau proceduri de instalare, JetFlash fiind 100% plug-and-play. Sau mai bine zis, întâi plug şi mai apoi play. Cam 12 ore pe zi, până se termină bateria. La conectarea în USB aparatul trece la folosirea surselor calculatorului.

JetFlash vine echipat cu o pereche de căşti, care, deşi redau sunetul într-un mod de care nu pot să mă plâng, au un cablu limitat în lungime. Acesta este introdus într-un şnur al cărui scop este să apere firele subţiri de eventuale bruscări sau întinderi, dar dacă nu aveţi de gând să păstraţi JetFlash atârnat de gât sau în buzunarul de la piept, va trebui să cumpăraţi un nou set de căşti cu cablu mai lung.

Un lucru supărător la început a fost timpul lung de care aparatul are nevoie la pornire şi oprire. Butonul multifuncţional "play/pause" necesită cam 4 secunde de apăsare continuă pentru un "shutdown" - destul de iritant având în vedere că trecerea între modul "recorder" şi "player" se face prin oprirea JetFlash.

Fără bateria tip AAA, cântăreşte 25 de grame şi aproape că nu îi simţi prezenţa când asculţi muzică pe stradă. Afişajul celor 3 leduri este intuitiv, design-ul plăcut iar accesul la butoane se face uşor. Transcend oferă 3 modele ale acestui player în variante de 128, 256 şi 512MB. ■

Răzvan T. Coloja
razvan@myc.ro

SPECIFICAŢII

256MB • Driver pentru Windows 98, plug-and-play în Windows 2000/XP, MacOS 9.0 (sau mai recent), Linux (kernel 2.4 sau mai recent) • 98mm x 31mm x 18mm (L x l x î) • greutate: 25g • 7.2 Mb/s la citire, 5.8 Mb/s la scriere (max) • compatibil USB 1.1 şi 2.0 • suport MP3 şi WMA • Înregistrare în format WAV • 12 ore playback MP3 cu o singură baterie • prelungitor USB de 80cm

DETALII

PREŢ 155 USD

CONTACT calculatoare@rdslink.ro

AVANTAJE
256MB la un preţ atrăgător; durata lungă de viaţă a bateriei; design superb; calitate excepţională în redarea fişierelor

DEZAVANTAJE
Cablul căştilor prea scurt; capacul mufei USB tinde să se uzeze repede; nu suportă MP3 VBR

EVALUARE GENERALĂ
JetFlash este companionul ideal pentru împătimiţii muzicii care nu au pretenţii prea mari de la un MP3 player.

SCOR ■■■■

Vol. 10

1500-1400 î.Hr.

Arta olmecilor

alpha

44.500 lei

septembrie 2003

Prima enciclopedie cronologică

Nodul gordian: Indo-europenii

Rond pe mapamond: Cetatea Oradei

- Epoca bronzului în China
- Regatul Nou egiptean
- Începutul civilizației miceniene
- Religia vedică
- Sfinxul din Gizeh

Munții Buzăului – leagăn al creştinismului românesc

Povestea ta

CONCURS

Syllable

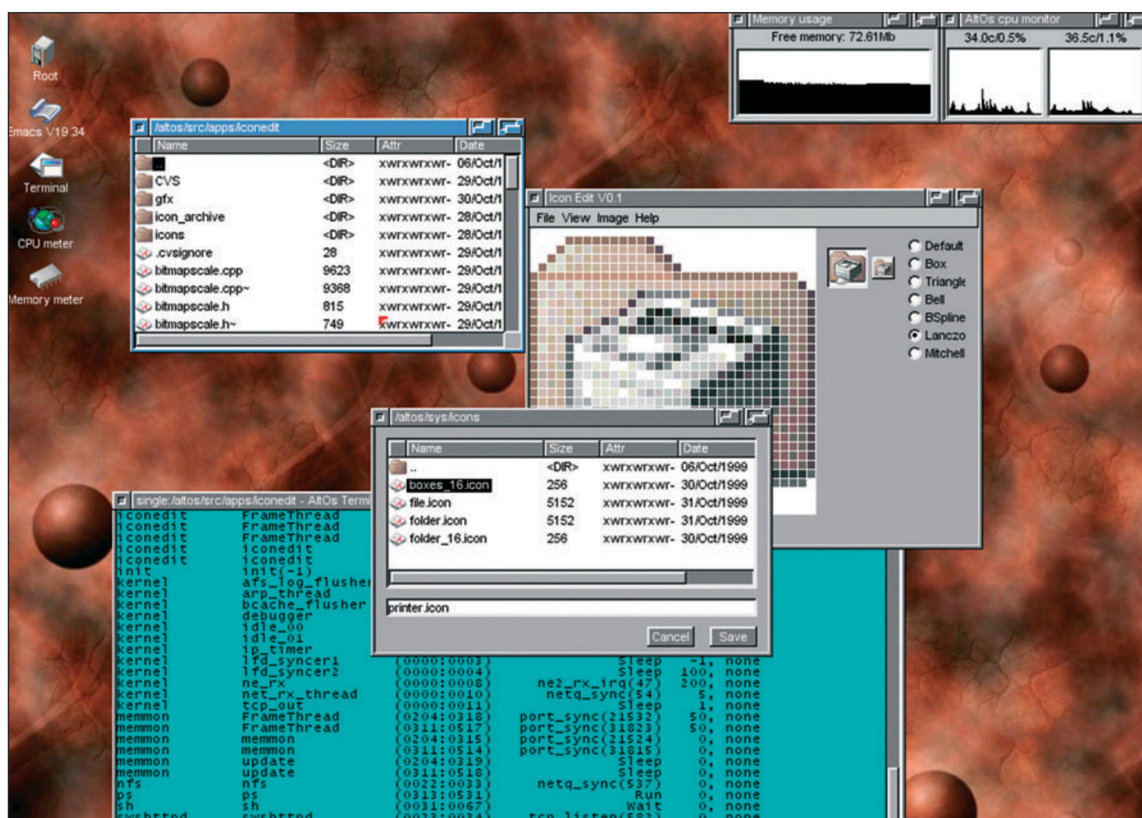
După ce în ultimele două numere ale revistei am prezentat cititorilor noştri sistemul de operare BeOS, acum a venit rândul unei alte alternative promiţătoare la sistemele de operare consacrate (Windows, Linux, OS X), şi anume Syllable. În urmă cu câţiva ani, chiar în perioada în care Be Inc. – compania care producea BeOS-ul – se declara incapabilă financiar să mai continuie dezvoltarea de software, a început o explozie de sisteme de operare de tip „hobby", create de entuziaşti care încercau să ofere lumii şi utilizatorilor propria lor viziune asupra OS-ului ideal. Unii au preluat diverse kerneluri de Linux şi au construit peste acestea interfeţe grafice. Alţii au mers mai departe şi au scris nuclee originale, pornind de la zero sau folosind ca sursă de inspiraţie modelele open-source disponibile. Poate cel mai interesant dintre aceste proiecte a fost AtheOS.

Kurt Skauen era unul dintre cei care doreau să creeze ceva inedit. Ceva care să nu poată fi comparat în multe feluri cu alte sisteme de operare, ceva rapid, flexibil şi (desigur) open-source. În opinia mea, ceea ce acest om a realizat de unul singur este cu adevărat miraculos. Pe parcursul unui singur an, sistemul de operare dispunea deja de o interfaţă grafică care putea fi modificată, de un compilator GCC, de compatibilitate cu standardele POSIX, de un sistem de fişiere nativ, browser, arhivatoare, diverse utilitare portate de sub Linux sau scrise integral de programator şi multe – repet, multe – alte opţiuni.

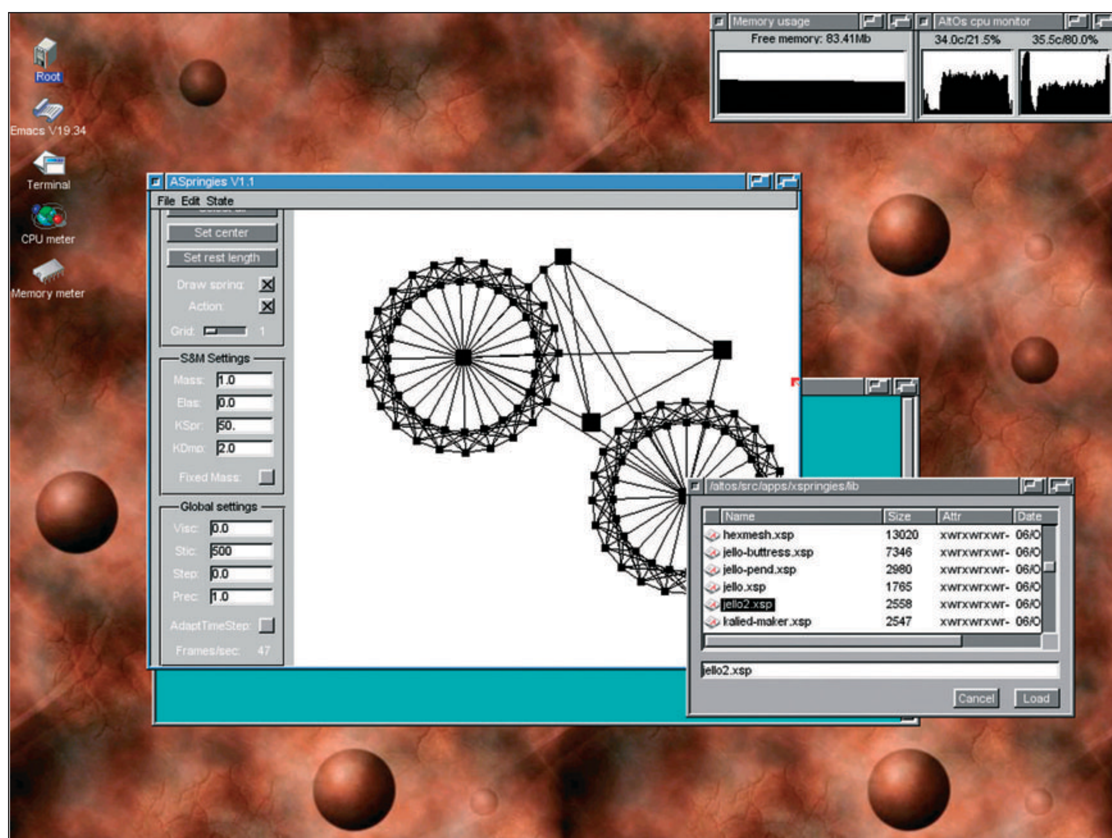
În ciuda faptului că era plin de erori şi se bloca des, AtheOS ar fi trebuit să stârnească mai mult interesul celor care s-au săturat de monopolul Microsoft sau atotprezentul Linux. În urmă cu doi ani, chiar când lumea începea să afle de AtheOS şi sistemul de operare îşi alcătuise o mică legiune de aproximativ 150 de dezvoltatori şi utilizatori fideli, Kurt Skauen a dispărut un timp şi nimeni nu am mai ştiut nimic de el. A lăsat baltă proiectul pe prima treaptă de marmură a scărilor care duceau spre recunoaştere şi a lăsat utilizatorii – puţini la număr dar loiali – cu ochii în soare. Ultima versiune AtheOS a rămas 0.3.6 dar, după cum a fost şi cazul BeOS-ului, dezvoltarea de programe a continuat. Din cauză că nimeni nu mai updata codul sursă, întregul proiect a intrat în stare de latenţă.

Comunitatea a prins viaţă în iulie 2002, când o mică echipă de fanatici au anunţat că vor continua dezvoltarea sistemului de operare pe cont propriu, cu sau fără părintele acestuia. I-au dat chiar şi un alt nume – Syllable – şi şi-au propus să meargă până în pânzele albe ca să obţină cât mai repede o versiune stabilă. În 2 august 2002 (atenţie: la nici două săptămâni de la anunţul echipei Syllable!), pe site-ul oficial AtheOS [**http://www.atheos.cx**] a apărut următorul anunţ semnat Kurt Skauen, reprodus aici în limba română:

„Am considerat că e timpul unui salut din partea mea :) După cum probabil aţi observat, nu prea s-au întâmplat multe pe aici în ultimele luni. La început m-am

De la kernel şi până la interfaţa grafică, AtheOS a fost creat în întregime de o singură persoană

săturat de AtheOS şi aveam nevoie de o pauză. După aceea am urmat cursuri teoretice şi am început să iau lecţii de zbor ca să obţin un permis de pilot. În acea perioadă nu am avut timp să lucrez la AtheOS. [...] Chiar acum nu dispun nici măcar de un PC ca să continui dezvoltarea AtheOS deoarece calculatorul meu s-a stricat în urmă cu câteva luni şi nu îl voi repara ori cumpăra unul nou până ce cheltuielile cu avionul şi cursurile de obţinere a licenţei se vor fi amortizat :) Când termin cu licenţierea probabil că voi pune PC-ul pe picioare şi voi începe să lucrez din nou la AtheOS. Dar până atunci nu se va întâmpla nimic aşa că nu vă ţineţi răsuflarea. De când PC-ul de programare este stricat, chiar şi updatarea site-ului este dificilă, dar am creat o pagină cu câteva poze ale avionului meu şi voi încerca să o ţin updatată [...]"

Pro: omul are şi el o viaţă personală, vrea să şi-o trăiască, să zboare, să se simtă liber.

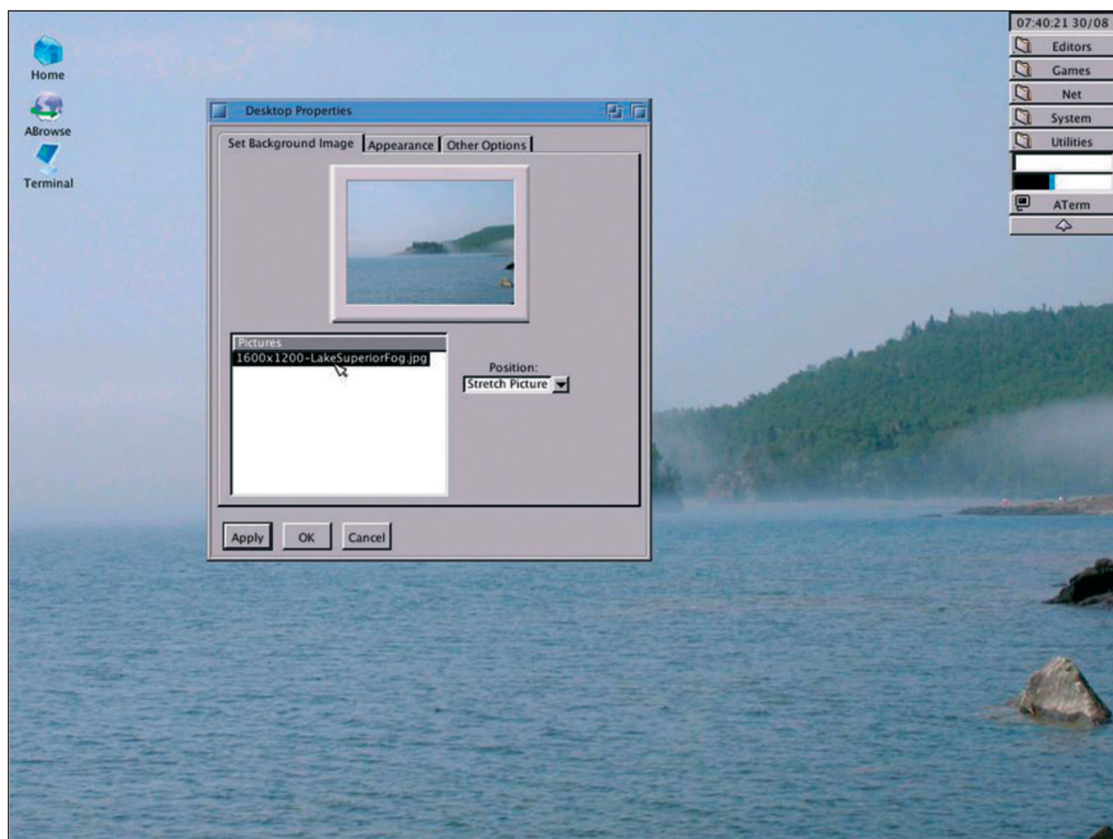
Contra: nu abandonezi un proiect ca acesta (fără nici măcar un anunţ în prealabil) şi dispari în ceaţa Internetului uitând de existenţa unor mijloace de comunicare (de la porumbei poştaşi şi până la conversaţii MiRC criptate), totul pentru... ehhh... un avion.

În orice caz, AtheOS şi-a continuat ascensiunea sub numele de Syllable. Scopul acestui proiect este să „creeze un sistem de operare open-source, sigur şi uşor de folosit pentru utilizatorul de acasă sau din birouri mici." Syllable a ajuns deja la un stadiu care poate fi numit „matur" şi este updatat destul de regulat. Nu de mult timp, sistemul de operare a ajuns la versiunea 0.4.5. De pe pagina web a proiectului [**http://syllable.sourceforge.net**] aflăm că Syllable este compatibil cu plăci video, de sunet şi de reţea produse de Intel, AMD, 3Com, nVidia şi Creative. Tot aici scrie că sistemul de operare nu este 100% compatibil POSIX, această compatibilitate nefiind niciodată unul din ţelurile Syllable.

Acesta foloseşte executabile ELF, dar, spre deosebire de alte sisteme de operare care fac uz de acest format, în Syllable imaginile executabilelor sunt prelucrate în totalitate de kernel, nu prin interpretarea unui spaţiu al utilizatorului. Imaginile sunt încărcate la cerere şi folosesc o schemă COW (copy on write – copiere la scriere), astfel încât părţile care nu au fost încă scrise de aplicaţie sunt folosite în comun de diferitele instanţe ale aceleiaşi imagini atunci când sunt utilizate în diferite procese.

Syllable se foloseşte de atribute în cadrul fişierelor (ca şi în cazul BeOS), primele fiind capabile să conţină un număr imens de date, adiţional conţinutului fişierului în sine. Atributele sunt implementate nativ în sistemul de operare dar nu au ajuns încă în stadiul în care să le fie folosite în totalitate caracteristicile. Dezvoltatorii recunosc că acest concept a fost „împrumutat" din BeOS, care, la rândul lui, a preluat ideea din MacOS. Avantajele pe care atributele din BeOS sau Syllable îl au în faţa celor din MacOS sunt numărul practic infinit de atribute care poate fi ataşat unui fişier (fiecare identificat de un număr) şi lipsa limitei de mărime a fiecăruia.

Ţin să reamintesc beneficiile unui sistem de fişiere care suportă atribute: icoanele fişierelor în cazul acesta sunt privite tot ca atribute; descrierile fişierelor MP3 de exemplu pot fi inserate în atribute alături de comentarii kilometrice facilitând crearea unei baze de date locale cu oricâte intrări şi o mărime egală cu cea a fişierelor în sine; atributele pot fi folosite pentru a stoca imagini de diferite dimensiuni, astfel încât un fişier ar putea conţine 25 de poze accesibile dintr-un singur loc; căutarea fişierelor se poate face nu doar după nume ci şi după oricare din atributele acestuia. Singurele dezavantaje ar fi faptul că

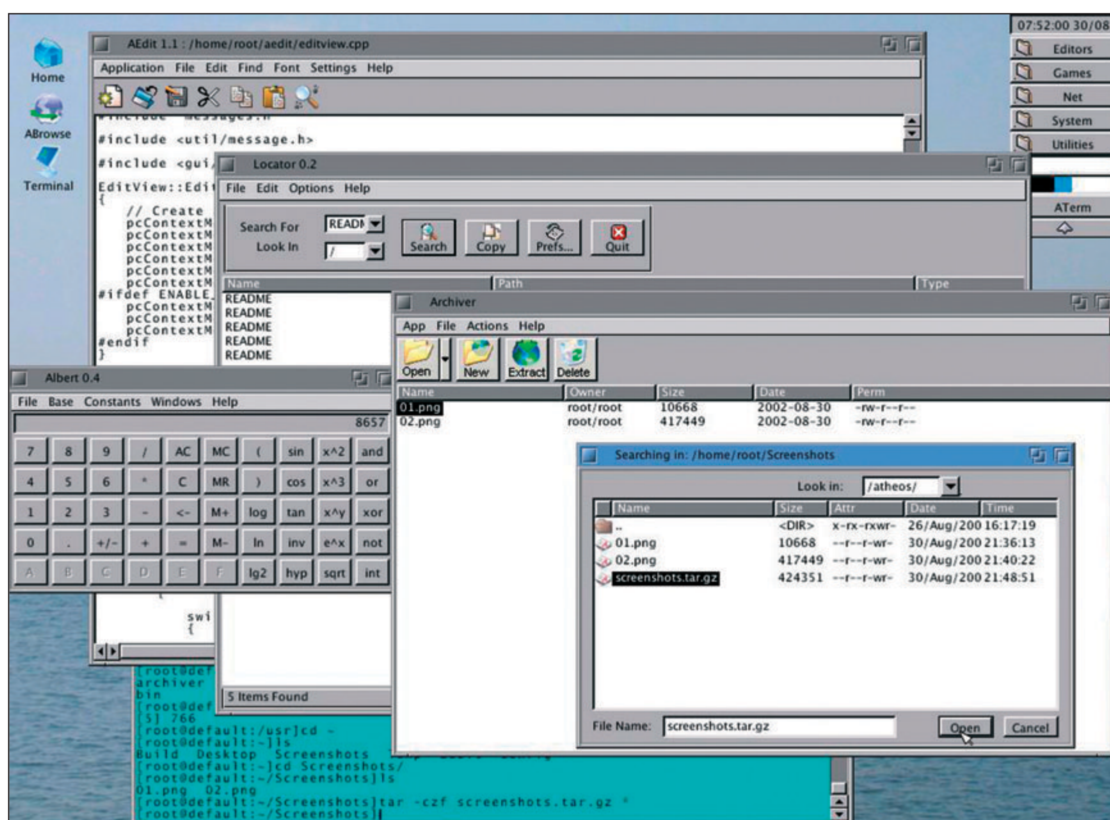

atributele nu pot fi citite sau scrise decât pe sistemele de operare cu care au fost create şi că acestea se pierd la copierea pe alte tipuri de partiţii.

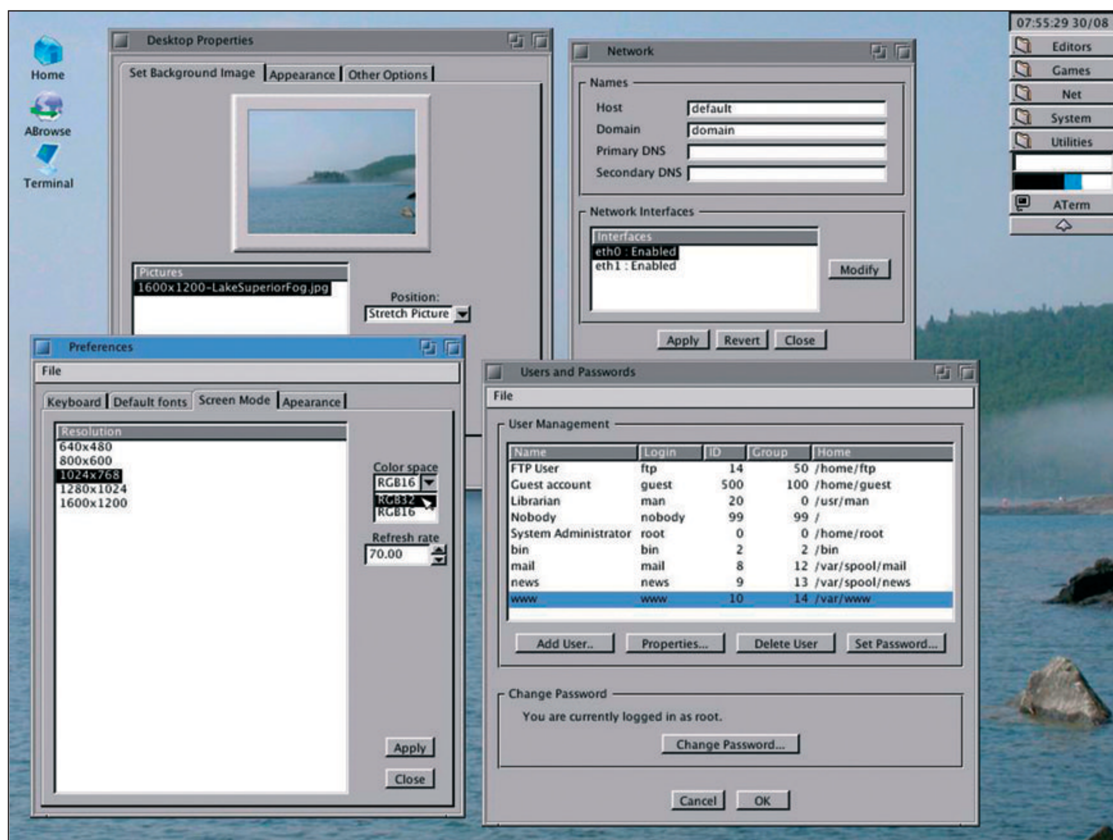
Interfaţa grafică Syllable are mai multe skin-uri, cea default semănând izbitor cu ferestrele din Amiga. Asta deoarece AtheOS se voia a fi înainte o clonă AmigaOS. Tema „Beish" readuce la viaţă butoanele şi feeling-ul caracteristic BeOS-ului iar o alta imită GUI-ul din Windows. Mulţi au cerut implementarea unui mod de utilizare bazat strict pe consolă, dar deoarece Kurt Skauen a intenţionat să menţină imaginea de sistem de operare desktop, linia de comandă poate fi utilizată din emulatorul de terminal.

Rulând pe sistemul de fişiere propriu (AFS), accesarea partiţiilor Syllable de sub alte sisteme de operare se poate face doar cu ajutorul unor drivere speciale (pentru BeOS există deja un asemenea driver care permite moduri read/write). AFS suportă şi journaling, ceea ce înseamnă că un shutdown provocat de o întrerupere de curent nu va cauza coruperea datelor.

Una din problemele Syllable este faptul că sistemul de operare verifică doar primul port serial pentru mouse. COM2 este folosit exclusiv (deocamdată) de kernel debugger – chiar dacă aveţi un mouse ataşat acolo. Porturile 3 şi 4 nu sunt încă utilizabile. Un alt neajuns, deocamdată neglijabil, ar fi faptul că sistemul de operare rulează doar pe

Syllable dispune de toate utilitarele de bază necesare unui sistem de operare desktop

platforma Intel (şi alte procesoare compatibile x86 cum ar fi AMD). Majoritatea codului sursă din Syllable este scris în C/C++. S-a folosit foarte puţin limbaj de asamblare iar design-ul intern nu este centralizat în jurul arhitecturii Intel, deci, portarea sistemului de operare pe platforme PPC (PowerPC) se poate realiza fără mari bătăi de cap.

Kernelul sistemului de operare este monolitic şi foloseşte drivere modulare pentru hardware. Doar funcţiile la nivel înalt - cum ar fi cazul serverului de aplicaţii (appserver) - folosesc modelul client/server.

În ceea ce priveşte spaţiul fizic necesar instalării, Syllable are nevoie de cel puţin 75MB. Dacă doriţi să instalaţi şi utilitarele de compilare şi dezvoltare, în jur de 150MB ar fi de ajuns. Recomand totuşi crearea unei partiţii de 500MB care v-ar lăsa loc destul pentru aplicaţii şi jocuri. Cel mai bun site care oferă software Syllable este Kamidake [**http://kamidake.nutus.com.ar**]

Deoarece instalarea este mai dificilă pentru cei care s-au obişnuit să lucreze exclusiv cu sisteme de operare marca Microsoft sau nu doriţi să creaţi o partiţie AFS pe hard disk, există posibilitatea instalării Syllable într-un fişier imagine care va rula sub emulator. Un astfel de program este Bochs, aplicaţie ce simulează o platformă Intel şi pe care o găsiţi, gata să încarce Syllable, la adresa **http://www.uridabasch.de/syllable/** . Paşii care trebuie urmaţi diferă la un

moment dat de cei explicaţi la rubrica "My HANDS", dar rezultatul este acelaşi.

Ierarhia fişierelor din Syllable poate fi numită mai ciudată pentru un sistem de operare desktop din motiv că seamănă foarte mult cu cea din UNIX. Asta deoarece s-a dorit păstrarea compatibilităţii POSIX. Există şi o parte nativă care în realitate este cea de bază, structura UNIX fiind alcătuită doar din symlink-uri către cea nativă. Există planuri de schimbare a acestei structuri, dar deocamdată echipa de dezvoltare are alte priorităţi.

Echipa care se ocupă de Syllable în mod activ este formată din următorii oameni:

Kristian Van Der Vliet - Liderul proiectului. Se ocupă de clasele GUI şi kernel, unele drivere şi suportul pentru DHCP şi POSIX.

Arno Klenke - a portat Mplayer, lucrează la partea media din sistemul de operare şi unele patch-uri (cum ar fi suportul USB)

Henrik Isaksson - interfaţa grafică şi serverul de aplicaţii. Aprofundează în prezent şi suportul multilingvistic.

Kaj de Vos - Lucrează la un port GCC 3 şi la pachetele incluse în Syllable de sub alte sisteme de operare.

Rick Caudill - Se ocupă de partea de desktop şi unele aplicaţii.

Shawn Keaney - Întreţine elementele legate de partea de reţea din sistemul de operare (Abrowse, Whisper şi Chat)

Pablo Micolini - administratorul site-ului

http://syllable. sourceforge.net

Desigur, pe lângă aceştia, proiectul se bucură de ajutorul mai multor contribuitori, dar având în vedere că e mai uşor să porţi o conversaţie cu o singură persoană decât cu o echipă întreagă, am ales să îl intervievăm pe Kristian Van Der Vliet în legătură cu Syllable. ■

Răzvan T. Coloja
razvan@myc.ro

Vă prezentăm mai jos un interviu acordat în exclusivitate revistei My Computer de către iniţiatorul proiectului Syllable - Kristian Van Der Vliet - căruia am decis să-i punem unele întrebări legate de sistemul de operare.

Aţi putea spune cititorilor noştri ce este cu exactitate Syllable?

Este un sistem de operare gratuit, open source, care a fost conceput pentru utilizatorii casnici şi din birouri mici. [Proiectul] A fost iniţial lansat ca o ramură a sistemului de operare AtheOS.

Când a fost realizată debranşarea din AtheOS şi ce îmbunătăţiri aduce Syllable în comparaţie cu AtheOS?

Am început lucrul la Syllable în iunie 2002 şi am lansat prima versiune în luna iulie a aceluiaşi an. De atunci ne-am petrecut majoritatea timpului adăugând particularităţile evidente pe care toată lumea le-a cerut în AtheOS. Există noi drivere, noi clase GUI, îmbunătăţiri ale desktop-ului, suport DHCP, un driver ATA, instalare de pe CD-ROM, thread-uri POSIX, straturi video, greşeli reparate şi tone de pachete de bază au fost updatate.

Am ridicat de asemenea nivelul procesului de dezvoltare ca să permitem mai multor oameni să lucreze la sistem într-un mod ordonat. Proiectul a fost pus pe picioare pe SourceForge, a fost creat un site al comunităţii şi se lucrează asupra documentaţiei, a regulilor de programare şi asupra unui nou sistem de realizare Syllable.

Câţi dezvoltatori lucrează în prezent în cadrul proiectului?

Există şase programatori care au drepturi de acces CVS, dar avem de asemenea zece sau mai mulţi oameni care ne trimit patch-uri şi noi coduri sursă.

Ce aţi dori să vedeţi inclus în Syllable în viitorul apropiat?

Ei bine, am început să ne pregătim pentru Syllable 0.5. Vom crea o ruptură în compatibilitatea binară pentru ultima oară şi vom finaliza API-ul driverelor, al GUI-ului şi vom realiza un upgrade în lanţul de utilitare de dezvoltare. Lucrăm deja la GCC 3, Glib 2.3 şi la ultimele Binutils. Odată ce am terminat cu acestea vom putea rămâne la curent cu ultimele upgrade-uri GNU fără să creăm o ruptură.

Ca parte a proiectului său, Arno Klenke lucrează de asemenea la integrarea patch-urilor USB create de el şi am văzut deja o versiune Alpha a cadrurilor Registrar şi Media aşa că sperăm că vom reuşi în curând să integrăm aceste adăugiri majore în Syllable!

Henrik este de asemenea foarte ocupat lucrând la partea de suport penrtru localizare şi naţionalizare, incluzând multe schimbări aduse API-ului şi însemnând lucru în plus în producerea cataloagelor de limbă.

Avem cu adevărat o listă lungă de parcurs în ceea ce priveşte Syllable 1.0.

Ce ne puteţi spune despre compatibilitatea hardware şi Syllable?

Syllable s-a dovedit incredibil de docil atunci când a venit vorba de compatibilitatea hardware. Suntem norocoşi să avem o ţintă atât de bine definită cum ar fi utilizatorul casnic şi din birouri mici. Syllable nu încearcă să fie un sistem de operare încastrat sau pentru servere aşa că trebuie să ne concentrăm asupra unui hardware dedicat consumatorului standard. Există o grupă mică de plăci de reţea, chipset-uri de plăci de bază şi plăci video folosite de consumatorul de rând, iar noi avem deja suport pentru mai bine de jumătate din ele.

Licenţa (GPL) şi design-ul API-ului pentru drivere reprezintă un avantaj deoarece putem practic prelua orice driver open source aflat sub aproape orice tip de licenţă şi să-l portăm în Syllable, ceea ce ne oferă o bază imensă de drivere disponibile după care să ne ghidăm.

Ce ne puteţi spune despre partea de reţea?

Există doar două sau trei tipuri de plăci de reţea pe care Syllable nu le suportă în prezent, aşa că dacă aveţi o reţea LAN sau un modem de cablu, partea de reţea ar trebui să funcţioneze. Totuşi, Syllable nu suportă încă PPP, aşa că Dial-Up şi ADSL reprezintă o

problemă pentru mulţi.

William Rose a depus până acum mult efort în ceea ce priveşte modulul de reţea şi a perfecţionat codul de routare şi felul în care Syllable se ocupă de adăugarea şi înlăturarea interfeţelor de reţea; a creat de asemenea un driver TUN. Trebuie totuşi să perfecţionăm unele lucruri; de exemplu Samba nu poate rula deocamdată ca server pe Syllable iar Mplayer nu poate realiza streaming printr-o conexiune din reţea din cauza unor deficienţe. Performanţa ar putea fi şi ea îmbunătăţită.

Aproximativ când plănuiţi să oferiţi o versiune stabilă Sylable?

Sperăm să obţinem un nucleu stabil Syllable, de exemplu GUI-ul şi API-urile driverelor, până la sfârşitul acestui an. Syllable 1.0 sperăm să apară în doi sau trei ani.

Se pare că mulţi fac greşeala de a considera Syllable o clonă BeOS. Ce aveţi de spus în legătură cu asta?

E de înţeles. Interfaţa grafică este asemănătoare iar AFS (sistemul de fişiere AtheOS) a fost scris cu o copie „Practical File System Design With the Be File System" a lui Dominic Giampaolo deschisă alături de Kurt, deci, evident AFS este foarte asemănător cu BFS.

Lucrul ciudat este că nici dezvoltatorul AtheOS originar nici eu nu am folosit vreodată BeOS cu adevărat. Am bootat odată BeOS R4.5 de pe un CD dintr-o revistă şi cred că am avut o copie BeOS R5 Personal Edition instalată timp de două sau trei zile cu o singură ocazie.

Cred că pot să o iau ca pe un compliment. Din câte ştiu, BeOS a fost un sistem de operare excelent!

Cum aţi compara Syllable cu alte sisteme de operare alternative?

Syllable are scopul clar de a deveni un sistem de operare desktop, unul cu care utilizatorul de rând ar trebui să se simtă comfortabil. Asta ne permite să realizăm un design pentru acel scop fără a fi limitaţi de alte cerinţe. De asemenea, nu suntem limitaţi de compatibilitatea inversă cu un sistem de operare mai vechi. Suntem liberi să creăm cel mai bun sistem de care suntem în stare. Nu ne este frică să realizăm întregi subsisteme dacă e nevoie. În acelaşi timp suntem destul de practici. Folosim cod sursă şi concepte din alte sisteme de operare dacă ajung la nivelul cerinţelor noastre. Syllable foloseşte mult cod sursă modifcat sau nemodificat din alte proiecte cum ar fi GNU şi Linux, oferindu-ne un grad înalt de compatibilitate cu software POSIX şi GNU. Sistemele Linux şi BSD sunt deseori surse bune pentru drivere modificate.

Sistemul de operare rulează în prezent doar pe Intel. Există planuri de implementare pe PPC sau alte arhitecturi?

Marea majoritate a utilizatorilor casnici folosesc aparatură IA-32, dar unii programatori Syllable ar dori să aibă o alternativă în faţa procesoarelor supraîncălzite compatibile Intel din ziua de azi. Nu prea există cod cu specific Intel în Syllable aşa că sper să nu dureze mult până cineva va realiza o transpunere. Va exista probabil suport pentru extensiile X86-64 ale AMD la un moment dat.

Care a fost răspunsul comunităţii de programatori open-source în faţa Syllable?

Răspunsul a fost bun. Cei mai mulţi par să se concentreze asupra diverselor proiecte legate de clone BeOS aşa că Syllable intră uneori în raza lor de acţiune. Totuşi oamenii încep să ţină pasul cu Syllable.

La ce să ne aşteptăm de la Syllable pe viitor?

În principal vom face schimbări arhitecturale în ceea ce priveşte codul sursă, dar vom lucra de asemenea la un redesign complet al desktop-ului. Syllable va deveni din ce în ce mai folositor în lucrul cu calculatorul de zi cu zi pe măsură ce vom adăuga facilităţi şi vom corecta greşelile.

Plănuim de asemenea să facem instalarea software extrem de uşoară folosind proiectul ZeroInstall.

Un important subiect infrastructural deschide calea Syllable către alte limbaje de programare decât C şi C++. Multe alte limbaje sunt deja disponibile în Syllable dar nu se pot încă crea aplicaţii grafice cu ele. Am dori ca programatorii să fie capabili să scrie aplicaţii native Syllable în alte limbaje, mai ales în limbaje scripting ca REBOL, Ruby sau Python. E nevoie de multă muncă în atingerea acestui ţel, prin crearea de legături între aceste limbaje şi interfaţa de programare Syllable. Vom folosi probabil proiectul Mono sau DotGNU în acest scop. Intenţionăm de asemenea să oferim suport pentru aplicaţii groupware sau de reţea. Există diferite cazuri de uz pentru acestea. Luaţi spre exemplu o aplicaţie de tip calendar. Groupware înseamnă în general că poţi avea un calendar de grup, iar toate persoanele din grupul tău pot avea acces la calendar prin intermediul reţelei. Dacă dispui de un software avansat, poţi avea de asemenea un calendar personal pe care să îl suprapui celui comun. Acest lucru este folositor şi la nivel individual. De exemplu, dacă ai atât un calculator personal cât şi un laptop, vei dori să fi capabil să accesezi calendarul tău personal de pe ambele staţii. Mai mult, dacă iei cu tine laptop-ul pe drum, vei dori să poţi face intrări în calendar fără a fi conectat la o reţea şi vei dori ca datele să se sincronizeze între cele două calculatoare atunci când te întorci. Într-un mod similar, ar fi de mare ajutor dacă ai fi capabil să reproduci elemente cum ar fi setările preferenţiale pe cele două calculatoare, în loc să fie nevoie să faci aceleaşi modificări pe fiecare în mod separat.

În cele din urmă, imaginaţi-vă o familie în care mai mulţi membri folosesc acelaşi calculator. Ar trebui să poată avea date private pe acel calculator, protejate de drepturi de acces. Dar ar fi de asemenea folositor dacă ar putea folosi în comun calendarul familiei. Şi din moment ce fac uz de acelaşi calculator, de ce ar avea nevoie de un server groupware sau chiar o conexiune în reţea ca să o facă?

O aplicaţie de tip calendar care să poată realiza aceste lucruri într-un mod integrat nu este ceva ce implementezi în nucleul sistemului de operare. Mai degrabă, am dori ca sistemul să ofere servicii de replicare datelor şi elementelor de stocare care vor ajuta programatorii să creeze aceste tipuri de aplicaţii. Având acest suport în sistemul de operare ne va ajuta să atingem unul din principalele scopuri Syllable: aplicaţiile vor fi bine integrate în cadrul sistemului şi se vor comporta într-un mod standard, uşurând felul în care utilizatorii ştiu la ce să se aştepte.

Aţi dori să transmiteţi ceva cititorilor My Computer?

Încercaţi Syllable! Avem o listă de adrese (mailing list) deschisă şi există destule oportunităţi de contribuţie la dezvoltare.

Vă mulţumesc pentru timpul acordat nouă şi cititorilor MyC.

Eu vă mulţumesc pentru oportunitatea acestui interviu!

Interviu realizat de
Răzvan T. Coloja
razvan@myc.ro

Istoria hackingului

„Jingle Bells, Jingle Bells..."

Când spui „hacker", unii se gândesc automat la Matrix, ecrane acoperite de litere verzi, ciudate. Alţii la supercreiere care fură milioane de dolari din băncile americane. La camere întunecate cu pereţi acoperiţi de monitoare de 24 de inci, extra-plate, ale căror pixeli afişează rând pe rând scheme 3D ale silozurilor nucleare din Cuba.

Uitaţi tot ceea ce Hollywood-ul vrea să credeţi.

Eu, când mă gândesc la hackeri văd un demisol amenajat sumar, cu un calculator de generaţie trecută şi un modem extern, cabluri legate neîndemânatic cu sfoară (atât cât să nu te împiedici de ele), în jur de patru doze de Coca Cola aruncate într-un colţ şi o scrumieră plină vârf alături de tastatura murdară. Ar mai trebui să fie şi o persoană în faţa tastaturii dar acum probabil că doarme în altă cameră că e cinci şi jumătate dimineaţa iar scanarea porturilor o face PC-ul şi singur.

Dacă ar fi să stabilesc un an care să marcheze începutul istoriei hackerilor aş rămâne să meditez între 1865 şi 1876. Da, cifra e un „8" şi nu „9"... În 1865 s-a înfiinţat Serviciul Secret al Statelor Unite ale Americii. În 1876 Graham Bell a prezentat lumii un aparat care mai târziu avea să fie cunoscut sub numele de „telefon".

Acum: ce legătură au doi ani atât de îndepărtaţi de era vitezei şi a luminii atunci când vine vorba de hacking? Simplu: Serviciul Secret al cărui scop iniţial era să îl apere pe preşedinte şi să pună capăt falsificării de monede din Vestul Sălbatic, a jucat un rol important în stoparea criminalităţii cibernetice. Cât despre telefon...

E greu de crezut că aşa a început totul...

Când companiile de telefonie au început să-şi dezvolte infrastructura, „a suna pe cineva" nu avea acelaşi înţeles ca în ziua de azi. Reţeaua era formată din noduri. Fiecare nod consta dintr-un birou cu o masă în faţa căreia se afla un voluminos panou din lemn. Panoul în sine era alcătuit din zeci de prize, fiecare având un număr inscripţionat dedesubt şi un bec ataşat deasupra. Să vedem acum ce se întâmpla când cineva dorea să vorbească la telefon cu o altă persoană din oraş (convorbirile la nivel naţional erau foarte scumpe în această perioadă în care nu mulţi îşi permiteau un aparat telefonic).

Scenă: un operator analizează atent panoul din lemn. Un bec se aprinde sub priza cu numărul 12 în momentul când utilizatorul ridică receptorul. Operatorul inserează mufa căştilor în locaşul 12 şi rosteşte cu glas plăcut „Operator, cu ce vă pot ajuta?" I se dă un alt număr corespondent cu o cifră de pe tablou iar angajatul companiei apucă un capăt de cablu de la baza biroului şi îl introduce în priza cu numărul respectiv. Dacă persoana pe care încerci să o contactezi tocmai vorbeşte cu altcineva, operatorul introduce mufa în altă priză care îţi va transmite un ton „ocupat". Astfel nu va fi nevoit să îţi asculte blestemele insistente. Dacă persoana de la capătul liniei e disponibilă, mufa corespunzătoare va fi conectată automat prin legături interne cu cablul respectiv şi mufa 12. Din acest moment s-a stabilit o legătură. Poţi să scoţi căştile de la numărul 12... sau nu.

V-aţi întrebat vreodată din ce cauză 99% din operatorii care realizau astfel de legături manuale în filmele mai vechi erau femei? Desigur, vocea este mai suavă, mai plăcută, dar adevăratul este că înainte, companiile de telefonie, aflându-se la începutul perioadei lor de glorie, au încercat să reducă din costuri şi au angajat adolescenţi care lucrau pe bani puţini câte 12 ore pe zi. Aveau energie, voinţă dar şi o nesăţioasă curiozitate. Pe lângă acestea, un alt factor decisiv care a dus la apariţia „phreaking"-ului a fost plictiseala.

Probabil că era îngrozitor de stresant să te uiţi timp de atâtea ore la acelaşi panou cu aceleaşi becuri care pâlpâie câte şase pe zi. După un timp, plictisul începe să nu îţi mai dea pace, aşa că, fiecare conversaţie în care poţi arunca o ureche reprezintă o oportunitate de distracţie. Mai mult, în calitate de operator, poţi manevra cum doreşti această conversaţie. Spre exemplu, poţi cauza interferenţe prin conectarea şi deconectarea repetată a mufelor, poţi prelua conversaţia la un moment

Phreaker în acţiune (Scenă din filmul "WarGames")

dat imitând subtil vocea unuia din interlocutori. Pentru un adolescent angajat la o vârstă fragedă, înjurăturile a două persoane nervoase care nu înţeleg din ce cauză se întrerupe legătura constituie o oportunitate de distracţie.

Corporaţia AT&T a fost până în anii '80 nu doar unul dintre cei mai puternici şi respectaţi giganţi ai lumii, dar şi un simbol naţional al Americii. Era exemplul perfect al societăţii americane de atunci datorită raportului pe care îl avea faţă de clienţii săi. „Ma Bell" (după cum i se mai spunea) însemna rapiditate şi continuitate în orice condiţii. Posturile AT&T erau râvnite de tinerii care urmăreau să-şi clădească un viitor şi nu numai... AT&T însemna tehnologie, cabluri de cupru, conexiuni... Mulţi dintre cei obsedaţi să afle cum funcţionează intestinele electrice ale industriei telecomunicaţiilor căutau răspunsuri şi nu bani. Majoritatea aveau să devină în cele din urmă ceea ce posteritatea ar numi acum „primii phone phreaks".

Cuvântul „phreak" este o combinaţie a celor două cuvinte „telephone" şi „freak" (ciudat). Deoarece „phone phreak" se rostea dintr-o răsuflare şi aducea două consoane „f" în acelaşi context, muţi au ajuns inevitabil să prescurteze termenii şi, eventual, să-i alăture: „phreak".

Un „phreak" (din a cărui denumire a derivat mai târziu termenul de „phreaking") era pe atunci echivalentul hackerului de astăzi, atât doar că se folosea de liniile şi aparatele telefonice în sine în locul reţelelor WAN (Wide Area Network) şi a calculatorului. După cum vom vedea mai încolo, ruptura ramurii „hackerilor" s-a produs tot din acest grup iniţial restrâns de „phreaks".

Să vedem acum cu ce se ocupau aceştia în timpul liber.

Având în vedere faptul că dispuneau de acces la nodurile AT&T şi aveau cunoştinţele necesare manipulării acestora, „phreakerii" interceptau convorbirile confidenţiale ale patronilor lor, organizau teleconferinţe ale căror cost intra pe nota de plată a altora şi (mai rar) interveneau sâcâitor în discuţiile dintre abonaţii „Ma Bell". Desigur că unii au fost prinşi. Unii s-au mai linişit dar restul, în număr mai mic, au continuat să experimenteze prin alte metode obţinerea de convorbiri telefonice gratuite.

În anii '80 reţeaua AT&T era compusă din mai multe comutatoare . Un comutator reprezenta un nod al cărui scop era să intermedieze şirul de comunicaţii dintre terminalele mai mici. Fiecare dispunea de un software, care, pe lângă comenzi de monitorizare, conţinea şi linii de cod ce aveau rolul de a atenţiona celelalte comutatoare în cazul ivirii unei probleme. Ceea ce nimeni nu a remarcat a fost că această parte a codului sursă conţinea o eroare majoră.

La 15 ianuarie 1990, comutatorul din New York anunţa că a întâmpinat o problemă şi că restartează procesele. Celelalte comutatoare au primit mesajul, dar în loc să-şi continuie treaba, unele au cauzat aceeaşi problemă la staţiile lor. Astfel, cele din Atlanta, St. Louis şi Detroit au căzut de asemenea, paralizând orice încercare de a contacta telefonic pe cineva. Evenimentul a fost înregistrat în istoria hacking-ului ca Marele Crash.

Le-au luat multe ore angajaţilor AT&T să pună din nou pe picioare reţeaua afectată. După ce spiritele s-au mai calmat şi reclamaţiile au încetat, desigur, s-a căutat cauza acestui incident. Cum autorităţile trebuiau să găsească un ţap ispăşitor, s-a dat vina pe „piraţii liniilor telefonice". Varianta culpei programatorilor nu convenea politicii AT&T, aşa că marea companie a acceptat soluţia şi aşa a început prigoana phreakerilor. Mai mult, la 1 iulie şi 17 septembrie 1991, alte subreţele AT&T au căzut din cauza software-ului necorespunzător, respectiv datorită lipsei de curent. Staţiile ar fi trebuit să treacă automat pe bateriile de rezervă, în schimb au „tăcut" şi şi-au întrerupt serviciile. Acum AT&T nu lăsase doar nişte familii fără servicii telefonice (în jur de 12 milioane de persoane la prima cădere din 15 ianuarie 1990) dar şi trei aeroporturi, dintre cele mai aglomerate din America.

După câţiva ani s-a adeverit că nu teroriştii sau atacatorii cibernetici au provocat Marele Crash. Sistemul avea un inamic, dar acesta era chiar Sistemul în sine...

Dacă primii phreakeri sunt direct legaţi de telefoane, primii hackeri au avut desigur de-a face cu ordinatoare. Dacă ar fi să încep să caracterizez primii hackeri aş ajunge în cele din urmă la trenuri. Din nou o asociere ciudată. În cadrul universităţii MIT funcţiona în 1969 un club a cărui plăcere era să manevreze trenuleţe de jucărie pe linii electrice în miniatură. Prima formă de hacking, oricât ar părea de bizar, a evoluat din acest hobby. Membrii clubului petreceau multe ore în faţa machetelor, încercând să le facă mai performante, mai rapide, mai stabile. Printr-o coincidenţă, la aceeaşi universitate funcţiona unul dintre primele calculatoare mainframe ale lumii (un monstru de metal şi cabluri şi becuri). Unii studenţi au realizat că era mai interesant să bâzâie comutatoarele ordinatorului, să le oblige să facă orice voiau ei, aşa că au abandonat modelele de jucărie şi le-au făcut nopţi albe paznicilor din campus.

Trebuie să înţelegeţi că în acele vremuri, accesul la marele calculator se făcea cu ora, şi doar în cazuri de

Abbie Hoffman

urgenţă (sau cel puţin bine întemeiate). Ori, pentru nişte bieţi tineri care nu aveau întâietate în faţa profesorilor, tentaţia era mult prea mare. Unitatea care ocupa câţiva metri pătraţi avea nevoie de câte 24 de ore ca să dea răspunsul la o problemă de matematică. „Întrebarea" era introdusă sub formă de cartoane perforate ce erau prelucrate în prealabil cu ajutorul unei maşini de scris speciale. Cum primii „hackeri" foloseau calculatorul fără permisiune, în toiul nopţii, riscul de a fi prinşi creştea odată cu trecerea timpului, aşa că ei s-au gândit să „şunteze" aparatul. Au schimbat unele cabluri, au interconectat unele circuite. Cunoştinţele de electronică le aveau deja formate din jocul cu trenuleţele din plastic aşa că restul a fost simplu. Rezultatul: un ordinator mai rapid, mai fiabil. Când vom ajunge să discutăm despre adevăratul sens al cuvântului „hacking", să vă amintiţi această poveste.

Dar să sărim acum câţiva ani în viitor.

De la Flower Power la phreaking

Forme ale rebeliunii sunt consemnate în istoria omenirii în toate perioadele de evoluţie ale acesteia. Au existat rebeli mânaţi de politică, de religie, de convingeri mai mult sau mai puţin justificate. Printre cele mai cunoscute curente în muzică care s-au folosit de rebeliune ca mod de exprimare se numără *hippie* şi *punk*. Într-un mod ciudat, primul dintre ele se leagă direct de evoluţia hacking-ului în lume.

Era perioada libertăţii. A drepturilor omului, a dreptului la iubire, informaţie, pace şi LSD. Războiul din Vietnam era în toi şi (aproape) toată lumea milita împotriva violenţei. În această eră de glorie a anilor '60 a luat fiinţă grupul „Youth International Party" cunoscut şi sub numele de „Yippie". Acesta era alcătuit din adepţi ai curentului hippie care încercau să convingă guvernul să renunţe la politica dură pe care o aplica tinerilor. Cei din Yippie doreau legalizarea drogurilor, erau mânaţi de promiscuitate sexuală şi urau tot ceea ce încerca să le impună un anumit punct de vedere. Doi dintre membrii acestei mişcări erau Abbie Hoffman şi Jerry Rubin. Ultimul a devenit în cele din urmă broker pe Wall Street dar Hoffman a continuat să bage beţe în roate guvernului american prin proteste mai mult sau mai puţin paşnice. A ajuns în cele din urmă să fie urmărit de către FBI din motive politice, fiind nevoit să fugă de mai multe ori în Mexic sau Franţa, pentru ca în cele din urmă să apeleze la chirurgia plastică pentru o schimbare totală a identităţii. În 1980 s-a predat autorităţilor şi a petrecut un an în închisoare pentru posesie de cocaină.

De ce este important acest Hoffman? Printre formele de manifestare ale anarhiei afişate de el, s-a numărat şi publicarea unei cărţi intitulată „Fură Această Carte" (Steal This Book) care descria şi metode de abuz al telefoanelor publice. Pentru tinerii lipsiţi de un loc de muncă şi cu un viitor incert, mărunţişul scos din automatele din gări sau taxatoarele mecanice din parcări, cartea în sine reprezenta una din puţinele lecturi care meritau citite. În 1971, sub pseudonimul *Al Bell*, Hoffman a început să publice revista Youth International Party Line care a răspândit şi mai mult aceste tehnici de înşelare a presupusei siguranţe oferite de mini-seifurile din telefoanele publice. Când războiul din Vietnam a luat sfârşit, revista şi-a schimbat numele în Technical Assistance Program (TAP) şi s-a concentrat în special asupra puterii oferite de cunoaşterea amănunţită a tehnologiei.

Ca o sfidare a autorităţilor, revista din underground a început să adopte un stil tehnico-umoristic, partea tehnică imitând stilul documentelor oficiale Bell System pe care redactorii şi colaboratorii le studiau în amănunţime. Privite atent, telefoanele publice din ziua de azi sunt în aşa fel concepute încât să reziste oricărei tentaţii de a le sabota: de la folosirea fiselor din gheaţă, a rängilor din oţel şi a magneţilor, până la inducerea treptată a curenţilor electrici prin circuitele mai puţin protejate ale maşinăriei. Iată de ce TAP a ajuns să fie apreciată de cohorte întregi de oameni, toţi „supăraţi" pe monopolul impus de compania de telefoane.

Există o fină punte de legătură între phreakeri şi hackeri care poate fi cel mai bine comparată cu asemănarea dintre reţelele de calculatoare şi cele telefonice. La un moment dat acestea se întrepătrund şi aici se produce ruptura dintre hackeri şi phreakeri.

Una din tehnicile de început ale obţinerii de convorbiri gratuite a fost cea intitulată „shoulder-surfing". Aceasta consta în „filarea" unei persoane în timp ce îşi introducea codul personal la un telefon public. Codul astfel obţinut

constituia monedă de schimb în cercurile underground-ului. Greu de crezut, dar pierderile financiare cauzate de astfel de forme primitive de phreaking sunt mult mai mari decât cele rezultate din furturi cibernetice. Până la îmbunătăţirea securităţii staţiilor telefonice, furtul computerizat a fost la mare modă printre phreakeri. Cu ajutorul unui calculator conectat la un telefon public se încercau secvenţe de numere (prin introducerea tonurilor corespondente) până la aflarea unuia valid care putea fi abuzat. Nefericitul proprietar de drept al acestuia trebuia apoi să suporte costurile unor convorbiri de efectuarea cărora nu avea cunoştinţă. Asemenea programe de calculator puteau fi găsite cu uşurinţă în underground iar un calculator putea afla zeci de astfel de numere valide în doar un weekend.

În ziua de azi, formarea repetată a unei secvenţe de numere poate fi detectată în câteva ore. O patrulă de poliţie poate fi trimisă la faţa locului iar autorul arestat. În anii 80-90 în schimb, exista o oarecare siguranţă în a sta ascuns într-un ungher întunecat al străzii cu o cutie de carton mascând un calculator personal de primă generaţie ce cârâia şi pârâia din toate încheieturile în timp ce tu îţi savurai a cincisprezecea ţigară cu un ziar în mână.

Înainte de introducerea sistemelor computerizate în cadrul vieţii de zi cu zi a oamenilor de rând, phreakerii aveau propriul „hardware" care să îi ajute în hobby-ul lor: faimosul „blue box". Acesta era un aparat format din câteva rezistenţe, un difuzor şi probabil un led (după preferinţă), care imita tonul de 2600 herţi al sistemului AT&T. De menţionat că trimiterea unui ton de 2600 herţi pe linie oferea acces la convorbiri gratuite.

Ca să arătăm că folosirea unor asemenea aparate nu era considerată o glumă de către AT&T, în 1972, când revista Ramparts a publicat schema unei variante a acestui „blue box", întreaga redacţie a fost arestată iar copiile numărului în cauză conficate. Cu doar un an înainte, revista Esquire publicase şi ea articolul „Secretele micii cutii albastre" cu informaţii detaliate despre construirea unui „blue box". Însă pentru phreakeri, un „blue box" însemna doar distracţie. Până şi fondatorii companiei Apple Computer – Steven Jobs şi Steve Wozniak – obişnuiau să vândă în campusul universitar asemenea aparate gata asamblate în anii lor de studenţie.

Dar phreaking-ul nu se limita doar la atât. În curând au apărut căsuţele vocale. A avea o căsuţă vocală pentru mesaje presupunea o sumă frumuşică în bancă, aşa că tinerii care doreau să îşi paseze mesaje unii altora s-au văzut nevoiţi să folosească uneori conturile celor mai înstăriţi. Probabil că era ciudat să ridici receptorul şi să auzi o voce necunoscută şoptindu-ţi că întâlnirea de la pizzerie s-a anulat... O altă metodă era penetrarea reţelelor private. Un phreak intra în PBX-ul unei companii, formând de acolo un alt număr, de cele mai multe ori internaţional, şi stătea la poveşti cu prieteni, rude sau chiar necunoscuţi. Tehnica se numeşte „redirecţionare" (diverting) iar rezultatul venea sub forma unei note de plată care lăsa fără glas conducerea companiei.

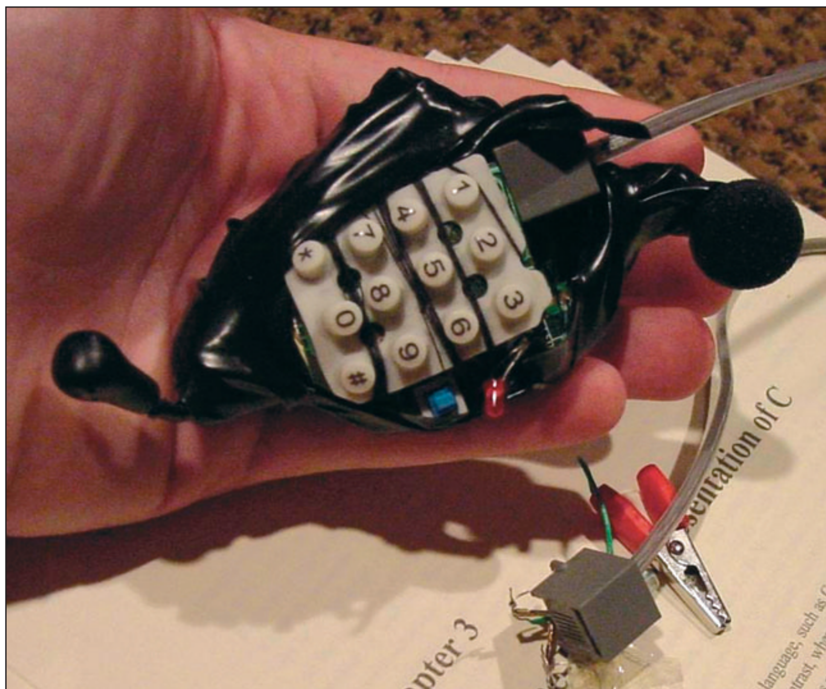

Fluierul cu care Captn' Crunch înşela AT&T-ul

Odată cu apariţia telefoanelor celulare, activitatea acestor tineri rebeli s-a intensificat. Era uşor să-ţi construieşti un radio cu care să interceptezi sau chiar să bruiezi semnalul vecinilor. În ideea autorităţilor, asemenea îndeletniciri puteau duce la şantaj, constituiau o violare a intimităţii cetăţeanului american şi puteau degenera chiar în spionaj industrial.

Una dintre cele mai răspândite metode folosite de phreakeri în cazul telefoanelor publice era „red boxing"-ul. Un „red box" (cutie roşie) putea fi un aparat sau doar un fluier din plastic care genera cu exactitate tonurile folosite de telefoanele publice la înnapoierea monedelor. Când sunai pe cineva de pe stradă, normal, trebuia să introduci una sau mai multe fise în nişa de metal a telefonului. Depinzând de durata convorbirii, un telefon dat în alt stat te costa „n" fise. Difuzorul te anunţa la răstimpuri printr-un semnal sonor că mai trebuie să introduci o monedă, dar dacă terminai convorbirea înainte ca acesta să îţi răsune în ureche şi atârnai receptorul, aparatul scuipa restul în locaşul din partea de jos a carcasei. În clipa în care receptorul făcea contact şi întrerupea linia, trimitea un semnal de 1000 de herţi aparatului. În funcţie de durata celor 1000 de herţi (câteva sute de milisecunde), maşinăria ştia câte monede are de dat ca rest utilizatorului.

Acum să vedem ce avea de făcut un phreaker pentru a face rost de bani pentru ţigări: îşi suna mătuşa de la telefonul public din colţul străzii, o întreba de sănătate, activa între timp un reportofon şi înainte ca cele trei minute acordate să se termine aşeza receptorul în furcă cu reportofonul ataşat de microfon. Derula banda sau înregistra acelaşi semnal de mai multe ori pe casetă şi lansa „melodia" monotonă în receptorul cu pricina urmărind jocul monedelor. Când unul din aparate se golea, trecea la următorul. Închipuiţi-vă stupoarea angajaţilor AT&T când veneau a doua zi să adune banii companiei şi găseau câte trei fise de douăzecişicinci de cenţi în fiecare compartiment interior al telefoanelor. Mai mult, aceştia nu au înţeles la început cum dispăreau banii având în vedere că nu existau semne vizibile de intrare forţată pe suprafaţa cutiilor de metal.

„Beige boxing"-ul era o metodă mai riscantă de a avea acces la convorbiri gratuite. Un „beige box" putea fi şi un telefon vechi la ale cărui cabluri se ataşau „crocodili", acele clapete de metal care menţineau stabilă o legătură electrică. Se mergea noaptea la cutia telefonică a

Un „beige box" rudimentar

vecinului, prezentă pe atunci la fiecare casă din vecinătăţi, se deschidea capacul de metal cu o şurubelniţă şi se realiza un contact cu telefonul portabil. Astfel, de la apus şi până în zori, se putea sta la poveşti cu prietenii din alte state. Exista totuşi pericolul de a fi prins de către o patrulă de poliţie căreia i se păruse suspect individul gârbovit de pe peluza slab iluminată sau posibilitatea ca vecinului să-i treacă prin cap să-şi sune rudele în toiul nopţii şi să audă voci străine la capătul liniei.

Mai răspândit era „black boxing"-ul care a apărut şi în România în anii '90. Un „black box" era un simplu aparat format dintr-o singură rezistenţă (nu, nu am să vă spun din care) ce odată ataşat la un telefon, permitea celui care apela acel telefon să vorbească gratuit. Ideea consta în menţinerea voltajului de pe linie peste limita de 10v, undeva pe la 36v, imitând tonul pe care îl produce telefonul atunci când sună. Astfel, când cineva era apelat, chiar dacă ridica receptorul, „cutia neagră" intra în funcţiune iar compania de telefoane nu bănuia nimic. Puteai vorbi în jur de 30 de minute până ce un angajat AT&T începea să se întrebe din ce cauză insistă atât de energic cineva să apeleze un număr dacă tot aude că nu răspunde nimeni. În România lucrurile stăteau altfel. RomTelecom impusese o limită în cazul centralelor analogice şi anume de 3 minute pentru un apel nepreluat. Pentru a vorbi gratis cu cineva trebuia să te grăbeşti cu explicaţiile, să stai cu ceasul la îndemână şi să te gândeşti în permanenţă când se vor prinde cei de la RomTelecom de... ehhh... „gluma" ta.

De-a lungul timpului au început să apară din ce în ce mai multe tipuri de „cutii": „brown box" (organiza teleconferinţe), „dark box" (reruta apelurile la un alt telefon), „noise box" (bruia conversaţii), „static box" (amplifica voltajul de pe linie), „violet box" (împiedica telefoanele publice să întrerupă convorbirea), ş.a.m.d.

Poate cel mai faimos phreak al anilor '70 a fost „Cap'n Crunch" (John Draper). Acesta a descoperit că un fluier din plastic oferit cadou în cutiile cu fulgi din cereale era capabil să genereze perfect un ton de 2600 herţi. Acest ton oprea taxarea convorbirii în cazul telefoanelor publice, fără a o întrerupe. Draper a devenit în scurt timp o legendă datorită acestei descoperiri. Ani mai târziu avea să se afle că ideea îi fusese pasată de către un copil nevăzător care îl sunase pe Draper şi îi relatase secretul. Oricum, în mai 1972, „Cap'n Crunch" este arestat şi serveşte 4 luni în închisoarea Lampac din California.

„Hack", „hacking", „hackeri"...

Să nu uităm totuşi că toate aceste practici au avut un catalizator comun: nevoia de cunoaştere. Tot aceasta a stat la baza hacking-ului. Cum spuneam la începutul articolului, ideea de hacking nu înseamnă a devasta site-uri întregi sau a fura câte 10$ din cartea de credit a părinţilor. Nu înseamnă întreruperea serviciilor unui server sau citirea e-mail-urilor ale căror parole le-ai aflat. În sensul originar stabilit în anii '80, „hacking" însemna libertate. Însemna înlăturarea tuturor piedicilor care îngrădeau accesul la informaţie prin mijloace electronice, însemna suflul binar al fişierelor protejate, misterul din spatele unui password. Chiar şi în ziua de azi, mulţi hackeri îşi încep activitatea în jurul vârstei de 13 ani. Mulţi se satură după un timp, alţii îşi formează un hobby din această activitate, alţii chiar o profesie. Unii sunt prinşi, alţii nu. Unii ajung administratori de reţele sau consultanţi în securitate la mari companii străine, alţii o iau pe alte drumuri. În orice caz, ideea de la care a pornit elita anilor '80 este rebeliunea în faţa secretelor. Un server privat reprezenta un astfel de secret. Iar misterul trebuia dezlegat cu orice preţ.

În ziua de azi, termenul de „hacker" a căpătat o aură mistică, alimentată în special de producţiile

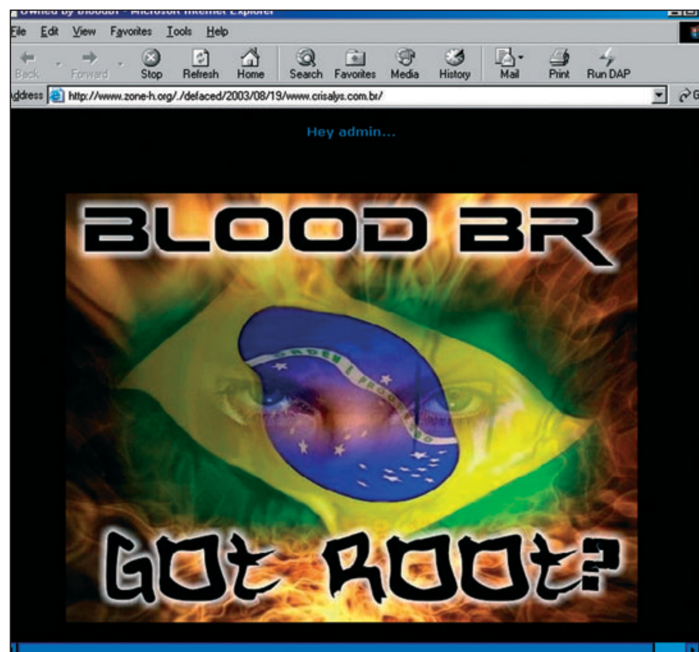
John Drapper
(alias „Capn' Crunch")

cinematografice. Un „hacker" e „ăla de îţi intră prin monitor" şi îţi fură de pe hard disk tot ce prinde. Din păcate, aceleaşi filme americane au stârnit interesul unor aşa-zişi hackeri care şi-au folosit cunoştinţele în alte scopuri decât căutarea informaţiei. Astfel, unii s-au apucat de carding. „Carderii" sunt cei care abuzează de banii altora prin mijloace electronice. Sunt cei care vă fură codul serial de pe cartela VISA şi încep să îşi cumpere accesul la diferite site-uri cu plată. Mai există unii ce îşi cumpără produse de pe eBay şi şi le trimit acasă, dar de cele mai multe ori sunt prinşi... O fi greu să afli prin ce servere a făcut cineva SSH ca să achiziţioneze un hard disk de 160GB, dar nu îi este deloc greu poliţiei să afle adresa de destinaţie a pachetului.

Numerele cărţilor de credit se pot afla prin mai multe metode, de la vechiul „shoulder-surfing" unde arunci un ochi în portofelul unei persoane neatente şi până la generarea de numere cu ajutorul unor programe speciale. V-aţi întrebat vreodată cum de ştiu administratorii site-urilor cu plată dacă numărul de 16 cifre introdus de dumneavoastră în căsuţa din dreptul textului „enter credit card number" este valid sau nu? Unele astfel de site-uri oferă confirmare imediată. Credeţi că acestea sunt legate direct la serverele de autentificare VISA, Mastercard sau Discover? Nu, nu sunt. Un astfel de parteneriat şi-l permite amazon.com, în nici un caz un server mic cu 200 de clienţi.

Fiecare număr înscris pe o carte de credit este conceput după un algoritm bine gândit. De obicei primele numere reprezintă numele producătorului. De exemplu, în cazul Discover acestea vor fi 6011. Următoarele trei cifre reprezintă codul ţării şi sunt afişate după standardul ISO3166. De abia următoarele cifre (exceptând-o pe ultima) reprezintă identificatorul individual de cont. Numărul final reprezintă un număr de verificare (checksum). Algoritmul folosit în a calcula acest număr se numeşte Luhn (după omul de ştiinţă care l-a inventat - Hans Peter Luhn). Există numeroase programe care verifică acest număr, multe dintre ele fiind folosite de site-urile cu buget redus care acceptă riscul fraudei. Desigur, procesul poate fi inversat şi se pot crea programe care să genereze serii de numere. Din 100 de conturi false, unul se va dovedi autentic şi e folosit de carderi în scopuri proprii.

De câţiva ani, companiile care emit cărţi de credit au realizat că aceşti „hackeri" le produc pagube semnificative şi au impus noi reguli în achiziţionarea online. Astfel, pe lângă numărul cardului vi se mai cere şi un nume, un cod de validare din trei sau patru cifre, date personale (inclusiv adresa şi data naşterii), data expirării - toate pentru a îngreuna activitatea piraţilor cibernetici. Asta însă nu le-a oprit elanul, canalele de MiRC cu tematică underground abundând de astfel de numere livrate împreună cu datele proprietarului. Ele sunt preluate din servere sparte ale căror utilizatori au făcut prostia să le păstreze în fişiere text din cauza comodităţii. E mai uşor să faci copy/paste într-un câmp al paginii web decât să tastezi cifră cu cifră un număr lung.

„Schimbarea la faţă" a unui site

Pirateria software este o ramură aparte a infracţiunii asistate de calculator care a fost deseori confundată cu hacking-ul. Spre deosebire de cei ce piratează numere de cărţi de credit, majoritatea piraţilor software se mulţumesc doar cu faima câştigată de pe urma decodificării sistemului de encripţie al ultimului joc lansat de - să zicem - compania Ubisoft. Nu cer bani, cer recunoaştere. „Spargerea" unui program se mai numeşte uneori „hacking" sau „cracking", dar relaţia cu termenul în sensul lui originar este destul de vagă. Internetul abundează de grupuri rivale care se luptă să prezinte în exclusivitate omenirii varianta gratuită a celui mai nou sistem de operare produs de Microsoft. Intercalarea cu adevăraţii hackeri intervine doar când o persoană reuşeşte să fure de pe un server al companiei producătoare software-ul finalizat sau nu, înainte ca acesta să ajungă oficial pe piaţă. Firmele producătoare de jocuri au avut cel mai mult de suferit de pe urma pirateriei software, pierderile înregistrate ridicându-se la zeci de milioane de dolari dacă nu mai mult. Ştim din experienţa actuală şi mai ales din cea de la începutul anilor '90 cum au stat lucrurile în România în ceea ce priveşte pirateria software. Nu existau legi concrete, software-ul folosit de firme şi persoane fizice era în proporţie de 98% de provenienţă dubioasă iar dischetele şi CD-urile cu programe urmau un drum incert dintr-un calculator în altul. Cine ar mai fi dat sute de dolari pe un joc de care te plictiseai într-o lună (ca să nu mai vorbim de transportul din străinătate care trebuia plătit şi el), dacă acesta putea fi copiat din vecini în cinci minute sau mai puţin, direct pe hard disc? ■

Continuarea în numărul viitor

Răzvan T. Coloja
razvan@myc.ro

Pirateria e-book

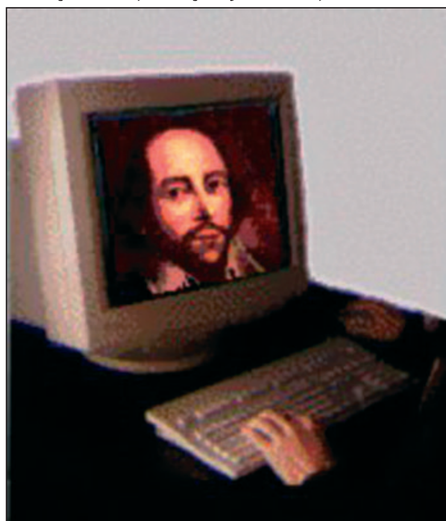

Pe un CD încap în jur de 4.000 de cărţi arhivate. Problema e că pentru accesarea acestora e nevoie de un calculator.

Am auzit cu toţii desigur cum, în perioada neagră a istoriei omenirii (ţin să menţionez că e vorba de Evul Mediu deoarece unii ar spune că descriu prezentul la timpul trecut) doar privilegiaţii societăţii aveau dreptul să citească. Şi doar tratate de religie. Şi doar în latină. Biblii. Testamente vechi şi noi. Mai încolo s-au schimbat lucrurile datorită unui tip pe nume Guttenberg care cică a inventat tiparul cu literă mobilă. Nu spun că omul de rând ar fi avut timpul să mai şi citească între aratul ogorului şi semănat, dar totuşi rămâne încă undeva în aer un iz al restricţiei.

Biblioteci am avut încă din epoca de glorie a Egiptului, unde, atunci când faraonului îi trăznea că vrea să citească un vers anume de pe o tăbliţă de lut, supuşii se executau şi îi aduceau în timp record opera cerută, înainte ca alesul zeilor să îşi piardă răbdarea. Bănuim ce se întâmpla când îşi pierdea răbdarea...

Sărind peste câteva secole, odată cu apariţia calculatoarelor şi mai apoi a reţelelor extinse, fişierele text au luat încet-încet locul hârtiei. Biblioteci virtuale întregi au început să apară. Nu mă refer doar la paginile HTML de azi sau simplele formate *.txt din era BBS-urilor (Bulletin Board System), ci şi la pachete software, biblioteci audio (vezi mp3.com), galerii on-line. În ziua de azi, ca student la "Pictură" nu-ţi mai cumperi un album de sute de mii de lei din anticariatul de la colţ, ci intri pe Google la secţiunea de imagini, scrii acolo "Luchian" şi presto! În cazul artiştilor români consacraţi varietatea nu este chiar atât de mare iar calitatea imaginilor lasă de multe ori de dorit. Însă la van Gogh... Un autoportret în 1600x1200 pixeli la un contrast acceptabil nu e chiar atât de greu de găsit.

Până şi Shakespeare şi-a găsit locul pe Internet

Cât despre literatură, pe **http://www.promo.net/pg** găsiţi cea mai mare bibliotecă virtuală de texte gratuite din cadrul Internetului. Ţi se cere la cursul de literatură universală să scrii un referat despre opera surorilor Bronte iar tu nu prea ai chef să te învârţi trei ore printre rafturile Bibliotecii Judeţene "X" din oraşul tău. Nimic mai simplu: un simplu dial-up ajunge cât să te aducă pe Net, urmează o căutare scurtă pe site-ul "Project Guttenberg" şi deja puteţi copia fişierele text arhivate cu toată opera celor trei surori. De aici - copy/paste sau un search după cuvinte-cheie.

Să vedem acum câte tipuri de cărţi electronice există. Avem întâi şi-ntâi clasicii. Poe, Dostoievski, Hugo şi alţii care nu pot cere dreptul la copyright spre deliciul cititorilor. A doua categorie este cea a contemporanilor - Stephen King, Cohelo, scriitori care vor să vadă rezultatele muncii lor materializându-se sub forma unor cecuri grase în bancă. Deoarece mulţi se feresc să publice o operă şi în format electronic de teama pirateriei online, numărul de e-text-uri vândute prin Internet este destul de mic (deocamdată). Iată unul din principalele motive pentru care majoritatea textelor electronice din reţelele underground-ului sunt copii scanate ale acestora. A treia categorie care de-abia se face auzită este cea a cărţilor electronice gratuite, scrise exclusiv pentru populaţia Internetului. Unul din cele mai bune exemple ar fi "The Hacker Crackdown" a lui Bruce Sterling. Cartea a fost publicată atât pe hârtie cât şi în format RTF şi discută evenimente legate de lumea hackerilor. Un adept al crezului GPL (General Public Licence), autorul a decis că, deşi editura are toate drepturile asupra variantei din librării, dreptul intelectual asupra lucrării îi aparţine doar lui. Ca urmare a oferit internauţilor o lectură demnă de luat în considerare. Asemenea acte de caritate sunt - după cum am spus, destul de rare.

Există chiar şi comunităţi dedicate creatorilor şi amatorilor de cărţi în format electronic. Printre cele mai cunoscute se numără

Planetebook.com
Pdfstore.com
Etext.com
Textfiles.com

Dintre acestea, ultima adresă ne duce la un site ce oferă link-uri către diverse arhive compuse din texte electronice. De la reviste vechi şi până la umor, pe textfiles.com găsim cam tot ce ne trebuie în materie de fişiere *.TXT, pagina fiind totodată o excelentă resursă pentru cei ce doresc să afle mai multe despre istoria Internetului.

E adevărat că diferenţa dintre a citi o carte în format electronic şi un hardcopy este deranjant de semnificativă, dar uneori nu găsim în librării tot ce ne trebuie. Exemple bune ar fi studiile de caz sau ultimele cărţi din seria Dune (da, sunt mai mult de şase). În ceea ce priveşte ultima categorie, editurile cu tematică SF din România se pare că nu au reuşit încă să stabilească termenii contractelor ce le permit să publice şi la noi asemenea prospături. Atunci, care e scăparea unui cunoscător în faţa unei asemenea probleme? Două cuvinte: pirateria e-text.

Adevărul e că, deşi tentaţia e mare, îţi trebuie cunoştinţe solide de engleză - majoritatea e-text-urilor fiind în "ingliş" - şi răbdare în a citi caractere de 16 pe ecranul calculatorului. Dacă reuşeşti să treci peste aceste două obstacole, îţi mai rămâne unul: faptul că majoritatea cărţilor de interes de pe Internet sunt copii ilegale. Cineva - nu mă întrebaţi cine anume - stă ore în şir lângă un scaner performant şi fotocopiază filă după filă, pentru ca apoi, folosindu-se de un software OCR să transforme în text imaginile captate. Mai sunt şi nebuni care - în spiritul perfecţionismului - aleg să copieze cuvânt cu cuvânt frazele cu cartea în faţă. După o scurtă inspecţie cu spellchecker-ul din Office textul este corectat, i se dă un număr de versiune (am văzut şi beta-uri) şi un upload pe unul din sutele de site-uri specializate.

Pe scurt, pirateria e-text se aseamănă la structură cu pirateria de MP3-uri şi la tehnică cu dezasamblarea de software (reverse engineering), cantitatea de timp necesară realizării unei astfel de copii variind de la câteva zile la săptămâni întregi. De ce ar face cineva aşa ceva? De ce şi-ar pierde timpul acompaniat doar de zgomotul discret al unui scanner second-hand şi alte multe ore concentrat în faţa unui text de 400 de pagini, doar ca să poată realiza o copie piratată, uşor distribuibilă a ultimei cărţi a lui Stephen King? Din acelaşi motiv pentru care crackerii distrug servere întregi lăsând tone de fişiere fumegânde în urma lor sau autorii de virii îşi lansează progeniturile care mai de care mai fioroase: faima. Pentru unii, a primi zeci de e-mail-uri zilnic în care li se solicită predarea în timp record a ultimului hit din literatura contemporană, înseamnă totul. Ar mai fi şi gândirea open-source (dacă se poate numi aşa) ce îţi dictează, după 12 cărţi citite în Microsoft Word şi trei schimbări consecutive a dioptriilor, să dai ceva înapoi comunităţii care ţi-a oferit atâtea ore de lectură.

Pe listele de discuţii şi canale de Mirc gen #e-bookz, cea mai mare căutare o au romanele SF, cărţile cu tematică horror şi cele de informatică. Asimov, Philip K. Dick, Frank Herbert, Dean R. Koontz - sunt doar câteva nume care circulă pe forumurile de texte piratate. De la apariţia reţelelor P2P (peer-to-peer), schimbul de date dintre utilizatorii casnici ai lumii s-a intensificat. Vrei un album Massive Attack sau doar o melodie? Se rezolvă. Vrei filmul cutare? Îl au deja vreo şase persoane, chiar dacă este o raritate. Întotdeauna se va găsi cineva care să aibă aceleaşi gusturi ca şi tine. La fel stau lucrurile şi cu cărţile: există fani ai literaturii clasice, obsedaţi de existenţialism, de romane poliţiste sau doar de cărţi greu de obţinut, gata să-şi ofere colecţia spre copiere.

Pe Kazaa de exemplu, majoritatea e-book-urilor sunt în format *.rtf. Se păstrează astfel formatarea iniţială şi diacriticele. Există şi *.pdf-uri, dar dată fiind mărimea acestora multă lume preferă un plain text în locul lor.

Printre cei mai acerbi piraţi ai cărţilor în format electronic sunt ruşii. Există mii de site-uri cu texte nu doar în engleză ci şi în rusă, şi de multe ori, la copierea unui fişier, o persoană

S-ar putea ca în curând ecranul de cuartz să înlocuiască filele de hârtie ale cărţii

s-ar putea să aibă surpriza ca în spatele unui nume în engleză să se găsească un text plin de caractere ciudate.

În luna iunie, la doar câteva ore de la apariţia ultimei cărţi de succes din seria Harry Potter a scriitoarei J. K. Rowling, o copie a acesteia în format Microsoft eBook Reader şi-a făcut apariţia pe diferite site-uri de pe Internet. Copia piratată avea 870 de pagini şi 1.8MB în mărime. Acolo unde în original se aflase iniţial textul referitor la copyright se găseau acum câteva rânduri care te îndrumau să citeşti cartea, iar dacă îţi place să o şi cumperi, pentru a nu prejudicia cumva încasările editurii. De menţionat că varianta electronică a cărţii costa la lansare 29.95$.

Este totuşi interesant faptul că, deşi multă lume preferă să citească o carte tipărită pe hârtie, e-book-urile au trecere pe site-uri ca amazon.com sau ebooks.com, asta datorită mulţimii de formate în care acestea sunt disponibile. Compania Palm spre exemplu oferă cărţi electronice special formatate care pot fi citite pe un PDA. Imaginaţi-vă că pe un Palm cu o memorie de 32MB încap mai mult de 40 de cărţi. Dacă mergeţi la munte şi dispuneţi de o sursă de curent (un PDA are totuşi nevoie de alimentare), timp de un an nu v-aţi plictisi cu siguranţă. Să nu uităm de diferenţa dintre a căra o valiză de cărţi şi a duce în buzunarul de la piept un PDA cu puţin mai greu decât două pachete de ţigări.

Deocamdată, deţinătorii de copyright se axează pe anihilarea reţelelor de distribuţie a filmelor şi a muzicii în format digital, lăsând în pace acele grupuri izolate care fac schimb de texte. Foarte puţine companii au cerut justiţiei să ia măsuri în aceste cazuri, una dintre ele fiind Adobe. În decembrie 2002 a avut loc procesul dintre compania rusă ElcomSoft şi mai cunoscuţii lideri Adobe, proces care discuta legalitatea unui software intitulat Adobe eBook Processor. Programul permitea celor care deţineau e-book-uri Adobe să dezactiveze setările anti-copiere şi să imprime sau copieze pe calculator aceste texte, contibuind astfel la răspândirea pirateriei electronice. ElcomSoft a câştigat procesul deoarece, după declaraţiile lor, programul era destinat clienţilor Adobe, adică celor care au dat bani pentru achiziţionarea unui e-book. Ce ar fi dacă, într-o zi, Sony Records ar da în judecată pe creatorul unui software de CD Ripping?

Revenind la adevărata piraterie e-book,

www.promo.net/pg/ - Site-ul proiectului Gutenberg de unde puteţi descărca mii de cărţi în format electronic

majoritatea cărţilor scanate conţin erori de tehnoredactare sau conversie automată OCR. E destul de ciudat să începi să citeşti o astfel de carte şi să te trezeşti pe la jumătatea ei că lipsesc în jur de 15 pagini din cel mai interesant capitol. De aceea, unele texte piratate, pe lângă nick-ul şi adresa de e-mail a celui care s-a chinuit să le obţină, au ataşate un număr de versiune cu menţiunea ca cei care citesc de la cap la coadă cartea, să o corecteze dacă observă greşeli şi să îi schimbe numărul (de la 1.0 la 1.1 de exemplu).

Un top 10 al autorilor cu cea mai mare răspândire pe site-urile cu texte piratate ar arăta în felul următor:

1. Stephen King
2. J. K. Rowling
3. Terry Pratchett
4. Tom Clancy
5. Douglas Adams
6. J. R. R. Tolkien
7. John Grisham
8. Iain M. Banks
9. Irvine Welsh
10. Douglas Coupland

Stephen King se "bucură" de peste 1.600 de copii inividuale - versiuni diferite ale cărţilor lui, fiecare scanată sau prelucrată de un alt pirat e-text.

Ajung acum la ideea pe care am încercat să o formulez şi la începutul articolului: în ce măsură poate fi considerat etic schimbul de cărţi în format electronic, chiar dacă acest schimb este ilegal? Nu contribuie oare el la gradul de cultură al fiecărui cititor? În opinia mea, cineva care petrece o săptămână în faţa unui ecran plin de caractere doar ca să afle dacă Joseph K. a fost sau nu achitat în Procesul, merită să aibă pace din partea giganţilor furnizori de texte electronice. Pe de altă parte am avea şi dreptul de liber acces la informaţie. Dacă împrumutăm cărţi din biblioteci sau de la prieteni şi le folosim exclusiv în scopuri de informare, de ce nu am face acelaşi lucru cu e-book-urile? Se teme cineva că le-am putea revinde? Oricum, nu sunt mulţi cei care au răbdarea să citească un roman de 600 de pagini direct de pe monitor. Ar mai exista desigur posibilitatea imprimării, dar costul ar fi, de multe ori, mai mare decât preţul originalului, aşa că, pagubele pe care piraţii e-text le provoacă editurilor sunt (deocamdată) nesemnificative. De aceea sunt şi lăsaţi în pace iar reţelele P2P înfloresc în fiecare an cu noi titluri şi colecţii. ■

Răzvan T. Coloja
razvan@myc.ro

TELEFOANE MOBILE PENTRU FEMEI

Cumpărarea unui telefon uşurel pentru femei este o treabă nu tocmai uşoară pentru bărbaţi...

Vine o vreme când fiecare bărbat trebuie să cumpere un cadou persoanei iubite. De cele mai multe ori răspunsul este un telefon mobil. N-ar trebui să apară probleme atunci când cunoaşteţi preferinţele iubitei tale, aşa că nu-ţi rămâne decât să mergi şi să cumperi! Dar ce se întâmplă atunci când vrei să-i faci nu doar un cadou, ci o surpriză? Întrebările (mai mult sau mai puţin) indirecte nu sunt o soluţie, aşa că va trebui să te bazezi doar pe gusturile tale şi pe ajutorul vânzătoarei. Ar trebui să mergi singur la cumpărături, deoarece nimeni nu cunoaşte mai bine ca tine persoana căreia trebuie să-i cumperi cadoul. Aşa că, hai să ne gândim împreună ce telefoane la plac fetelor şi gama pe care o avem pe piaţă.

Pe multe doamne nu le interesează facilităţile pe care le oferă telefonul cum ar fi GPRS, IrDA, apelare vocală sau altele. Ele privesc telefonul celular ca pe un aparat care le permite să efectueze apeluri telefonice şi atât. Aptitudinile agendei telefonice şi timpul de operare sunt cele mai importante lucruri pentru o doamnă. Este cu atât mai bine cu cât pot salva cât mai multe intrări în agendă. Alegerea bateriei este o sarcină nu tocmai uşoară. Cele mai scumpe telefoane au baterie litiu-polymer, care cântăresc mai puţin şi sunt mai mici ca dimensiune decât bateriile litiu-ion de aceaşi capacitate. Lăsând la o parte avantajele acestei baterii, trebuie să luăm în considerare şi dezavantajele şi anume faptul că nu poate fi folosită la temperaturi joase. Dacă bateria litiu-polymer este folosită mai mult de două ore la temperaturi de -15-20 de grade Celsius, cel mai probabil nu va mai putea fi folosită după aceea. Să nu uităm de faptul că majoritatea fetelor îşi poartă telefonul în geantă aşa că în zilele geroase nu-i vor fi asigurate condiţiile de temperatură prielnice. Aşa că ar fi bine ca înainte să cumpăraţi un telefon să vă gândiţi şi la clima locală. Sau, mai bine (cel puţin pentru ea), să vă gândiţi la o maşină...

Factorul principal care influenţează decizia multor femei îl reprezintă designul. Este interesant faptul că femeilor le pac telefoanele mici. Fiţi siguri că femeia căreia îi cumpăraţi un telefon va fi entuziasmată când va vedea unul compact şi nu unul de dimensiune medie sau mare. Detaliile sunt foarte importante aşa că vă sugerăm să cereţi ajutorul unei vânzătoare în ceea ce priveşte tastatura. De exemplu nu este recomandat să cumpăraţi un telefon cu taste apropiate dacă femeia care se va bucura de cadou are unghii mari. Din fericire,

majoritatea telefoanelor moderne au tastatura suficient de comodă aşa că n-ai putea să greşeşti iremediabil în această privinţă; revin totuşi la sfatul iniţial: ar fi totuşi bine să cereţi părerea vânzătoarei.

Tipul telefonului nu joacă un rol prea important; e bine totuşi să ştii dacă aleasa inimii preferă telefoanele cu clapetă ori modelul baton. Culorile sunt mult mai importante, iar doamnele preferă telefoanele decorate în culori care ies în evidenţă. Multe firme au demonstrat faptul că femeile aleg telefoane de culori ţipătoare dar le preferă pe cele pastel în viaţa de zi cu zi! Un paradox este că, pe de-o parte telefoanele cu culori ţipătoare sunt vândute, dar pe de altă parte nu sunt folosite. Aceasta e diferenţa dintre cumpărătorul femeie şi cumpărătorul bărbat. Femeile fac alegeri la primul impuls, în funcţie de aparenţa telefonului. Sunt mai multe motive pentru care e bine să nu alegi telefoane de culori ţipătoare - vor fi greu de asortat cu vestimentaţia, ori cu dispoziţia, dacă doamna are o toană nu tocmai bună. Sfatul meu este simplu - alegeţi telefoane de culori nu foarte ţipătoare, încercaţi să alegeţi carcase de culori mai pale şi elegante. Cea mai bună soluţie e să cumpăraţi telefoane care au feţe interschimbabile. Astfel, problema culorii telefonului este rezolvată iar telefonul nu va deveni „plictisitor" prea devreme.

Poate să pară o ciudăţenie, dar trebuie să fii atent ca telefonul ales de tine să dispună de locuri în care se poate ataşa o cureluşă. Ar fi ideal ca pachetul standard să conţină şi cureluşă, pentru ca doamnele să-l poată purta la gât. Însă chiar dacă aceasta lipseşte, o poţi procura separat. Pe de o parte, doamnelor le place să poarte bijuterii iar un telefon modern este cea mai masivă bijuterie din zilele noastre, iar pe de altă parte este foarte comod. În locul cureluşei poţi cumpăra o gentuţă specială pentru telefon. Acesta stă ascuns acolo, dar în acelaşi timp este la vedere. În plus, îi va fi mai uşor să răspundă la telefon în acest fel, atunci când o vei suna să-i spui că rămâi la o şedinţă prelungită cu băieţii. Cel puţin nu se va enerva căutând telefonul prin geantă, înainte de a răspunde, chiar...

Dar să ne întoarcem la problema modelului. Fie că ştiai sau nu, există telefoane mobile special fabricate pentru femei. Ne vom opri asupra modelelor Samsung A400 şi Samsung T500. Modelul A400 a fost primul telefon special destinat femeilor. Telefonul avea

forma unei pudriere şi multe funcţii neobişnuite. De exemplu putea să calculeze greutatea ideală, şi oferea chiar un contor de calorii în funcţie de exerciţiile fizice şi de bioritm. N-au mai fost telefoane care să ofere asemenea funcţii până atunci. Acest telefon a ajuns să fie chiar subiectul unor fan-cluburi. Fetele îşi trimiteau una alteia diferite reţete şi alte informaţii, telefonul devenind în scurt timp foarte popular atât în Asia dar şi în Europa. Chiar şi durata scurtă de operare a bateriei (doar o zi) i-a fost iertat.

Succesul pe care l-a avut acest telefon a determinat compania producătoare să continue cercetările în acest segment de piaţă, iar următorul lansat pe piaţă a fost Samsung T500. Primul lucru pe care îl observi la acest model este exteriorul care a fost transformat în bijuterie. În jurul ecranului au fost dispuse 32 de pietricele. Gurile rele spun că aceste pietricele ar fi pandantive din plastic, dar se înşeală din moment ce sunt produse de Signity - o ramură a companiei Swarowski. Plasticul nu este folosit deloc, altfel pietricelele n-ar străluci atât de puternic. Sunt numite Signity Star Cubic Zarconia, există şi un certificat în acest sens care garantează originalitatea pietricelelor. Aceste pietricele nu joacă doar rolul de bijuterie ci sunt şi indicatori de reţea. Puteţi selecta orice culoare doriţi: verde, albastru, portocaliu, roşu şi altele. Toate pietricelele clipesc, astfel încât telefonul va putea fi personalizat, devenind astfel şi mai atractiv.

Telefonul este disponibil într-o largă paletă de culori: verde, albastru, portocaliu, roşu şi altele. Carcasa este lucioasă, nu mată dar nu se va murdări foarte repede, atât doar că va fi nevoie de un material de microfibră pentru a curăţa ecranul de amprente şi praf.

T500 are dimensiuni compacte (76 x 44 x 23 mm) şi este comparabil ca performanţe cu orice alt telefon din această categorie. Doamnele îl vor putea purta atât la gât cât şi în poşetă, telefonul având o greutate de 80g. Ecranul monocrom din exterior poate afişa câteva linii de informaţii, dar telefonul arată mai bine când este afişat screensaver-ul activ cu funcţie de ceas.

O tastă dublă de volum este poziţionată lateral, iar mufa pentru handsfree imediat sub aceasta. Un conector de sistem se găseşte în partea de jos a telefonului.

Dacă deschidem telefonul vom găsi un disply TFT, care afişează până la 65.000 de culori. Imaginea este clară şi luminoasă. Pe ecranul de rezoluţie 128x160 pixeli pot fi afişate până la 5 linii text şi ponturi pentru tastele shortcut. Informaţiile sunt vizibile în toate condiţiile de iluminare. Este unul din cele mai bune ecrane de acum, cele mai bune modele de la Samsung fiind echipate de asemenea cu acesta. O caracteristică inedită a telefonului pentru femei e că atunci când e apăsată tasta C ecranul se transformă în oglindă. Acelaşi lucru se întâmplă şi când e oprită il luminarea de fond. Femeile care au deja acest telefon afirmă că această oglindă nu poate înlocui oglinda de la pudrieră, dar că este foarte utilă când va fi folosită o geantă mică deoarece salvează spaţiu.

Tastatura este din plastic, cu un excelent punct de presiune. Tastele sunt mari şi sunt uşor de folosit chiar dacă doama care va folosi telefonul are unghii mari.

Să spunem câteva cuvinte şi despre baterie. Ambele baterii care sunt incluse în kitul standard sunt Li-ion cu o capacitate de 720mAH. Potrivit producătorilor telefonul poate fi folosit cam 3h pentru convorbiri şi 200h în modul standby. T500 rezistă cam 2 zile şi jumătate fără să fie reîncărcat cu o durată de circa 30 de minute. Prezenţa celei de a doua baterii vă permite să nu încărcaţi telefonul atât de des. În plus, timpul de reîncărcare este de numai 1,5h.

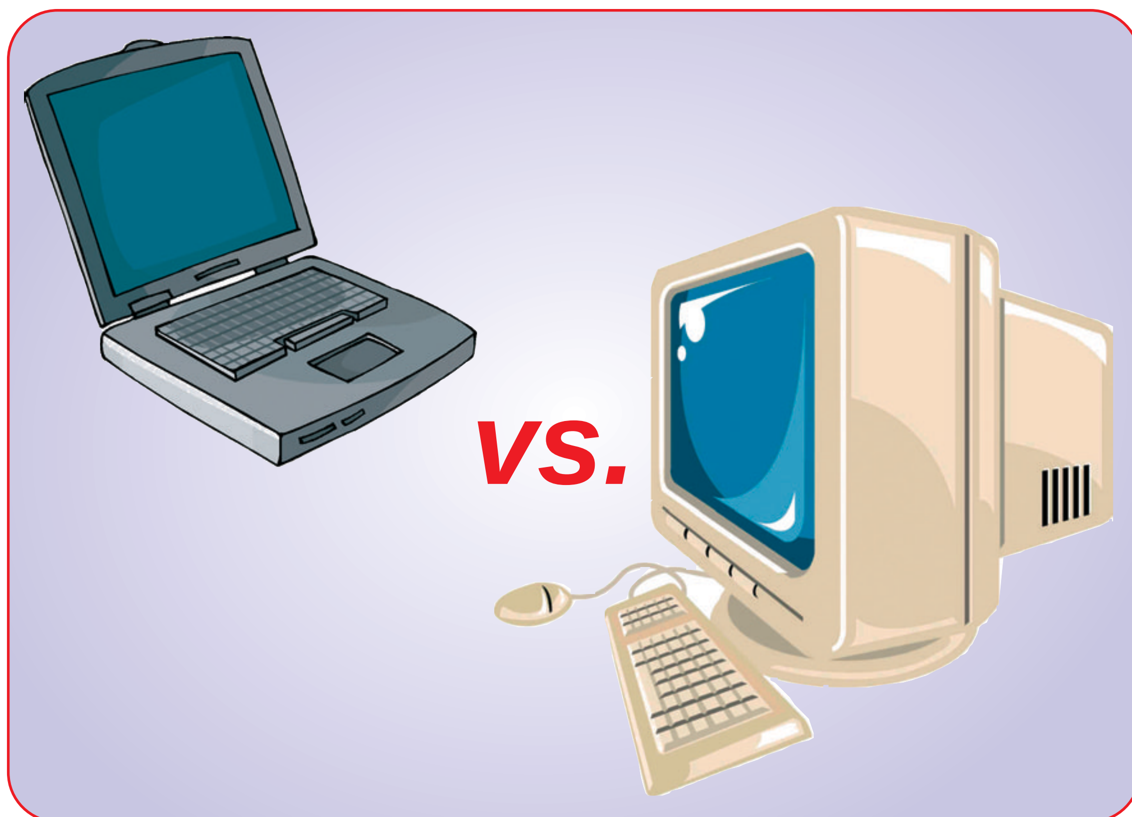
Cu siguranţă şi acest model de telefon va deveni foarte popular, în primul rând datorită designului, iar în plus deoarece oferă toate facilităţile necesare unei doamne: sunete polifonice, timp de operare suficient, ecran color, un meniu care permite calculul caloriilor şi chiar monitorizarea perioadei de ovulaţie; în plus, telefonul oferă acces direct la site-uri pentru femei.

Şi un ultim sfat. Odată ce aţi cumpărat telefonul persoanei iubite fiţi pregătiţi să strângeţi bani pentru altul. În maxim un an, telefonul va fi deja demodat şi EA va dori unul nou! ■

Teodora Gavriluţ

DE CE SĂ-ŢI CUMPERI LAPTOP?

Acum, când producătorii încorporează tot mai multă putere de procesare în laptopuri, sistemele "desktop replacement" sunt mai atractive ca niciodată.

Deci, ce ar trebui să decizi în privinţa noului tău calculator, pe care îl vei cumpăra în curând: laptop sau desktop?

Atât desktop-urile, cât şi laptopurile, au avantajele şi dezavantajele lor.

Dacă vorbim despre caracteristicile tehnice, în laptopuri nu veţi găsi cel mai rapid procesor apărut pe piaţă la un moment dat. Un alt dezavantaj general recunoscut al laptopurilor este performanţa plăcilor grafice, care nu poate concura cu rudele lor pentru desktopuri din cauza lipsei de spaţiu. Dimensiunile reduse ale notebook-urilor nu le permite acestora să găzduiască chipset-uri grafice ultraperformante, care au nevoie de sisteme de răcire suplimentare faţă de cel al procesorului. Pe deasupra, componentele ultraperformante sunt mari consumatoare de energie, astfel încât utilizarea lor în laptopuri ar cauza scurtarea dramatică a duratei de funcţionare a bateriei.

Acestea sunt principalele cauze pentru care un laptop trebuie să câştige un punct de echilibru între consumul diferitelor componente, disiparea căldurii şi durata bateriei. În trecut, un alt dezavantaj era capacitatea de stocare redusă a hard discurilor de 2,5 inch folosite în notebook-uri. La ora actuală, însă, există asemenea hard discuri cu capacităţi de 80 şi chiar 120 de GB, astfel încât se poate spune că problema spaţiului de stocare este rezolvată. Desigur, un alt inamic al utilizatorilor de laptop este costul de upgrade. E mult mai ieftin şi chiar mai simplu să faci un upgrade într-un desktop, în care pe deasupra poţi oricând e necesar să mai adaugi nişte ventilatoare sau chiar un sistem de răcire mai avansat pentru a preveni supraîncălzirea - ceea ce este de-a dreptul imposibil în cazul unui laptop. Şi asta, fără să mai punem la socoteală că fiecare model de laptop suportă doar anumite upgrade-uri, din păcate foarte limitate. Din acest punct de vedere există însă şi o latură pozitivă a laptopurilor: compatibilitatea între componente (chiar şi pentru cele destinate upgrade-ului) este întotdeauna verificată foarte atent de către producător, astfel încât dacă folosiţi un laptop, nu va fi nevoie să vă întrebaţi vreodată de ce nu merge mai bine sistemul de operare în urma unui upgrade de memorie, ceea ce se întâmplă adesea în cazul unui desktop.

Dacă tot am ajuns la capitolul "bani", un laptop costă de obicei cu 50% până la 100% mai mult decât un desktop având performanţe similare. În cazul laptopurilor de marcă şi al subnotebook-urilor (laptopuri super portabile, care de obicei cântăresc mai puţin de 2 kg), preţul poate fi chiar mai mult decât dublu, faţă de cel al unui desktop având o configuraţie asemănătoare. Dacă vă încumetaţi să cumpăraţi un laptop second-hand, chiar dacă mai beneficiază încă de garanţie, acesta costă de obicei cam trei sferturi până chiar spre jumătate din preţul de vânzare al aceluiaşi model, nou-nouţ. Există un grad de risc destul de mare, pe care, dacă vă hotărâţi să vi-l asumaţi, ar fi cazul să cereţi părerea unui prieten care a mai folosit laptop-uri şi le cunoaşte "slăbiciunile" şi ştie ce anume trebuie să verifice. Poate vom aborda acest subiect într-un număr următor din MyC.

Dezavantajul principal al desktop-urilor este lipsa lor de portabilitate, secondată de problema spaţiului pe care îl ocupă. Cu toţii ştim că spaţiul de pe birou este ocupat rapid atunci când foloseşti împreună cu computerul şi o imprimantă sau un scaner, plus nelipsitele boxe cu amplificator încorporat, pe care trebuie să le înghesui pe lângă monitor, tastatură şi mouse (sunt sigur că unitatea ai surghiunit-o deja sub birou). Un laptop ocupă spaţiu (numit în documentaţia de specialitate footprint) mai puţin decât tastatura şi mouse-ul, şi te mai scuteşte şi de folosirea boxelor. Unii vor spune că cel mai mult spaţiu este ocupat, de fapt, doar de

Un adevărat birou mobil...

monitorul CRT (cu tub catodic), iar această problemă e rezolvată deja de monitoarele LCD (cu cristale lichide), care - pe deasupra - se ieftinesc pe zi ce trece. Un monitor cu cristale lichide este într-adevăr o soluţie bună pentru economia de spaţiu. Dar mai ales pentru faptul că tehnologia de afişare cu cristale lichide nu oboseşte ochii la fel de mult ca tubul catodic, chiar dacă lucrează la o frecvenţă înaltă (peste 75 Hz, în cazul monitoarelor CRT actuale). Acest avantaj era, până nu demult, apanajul exclusiv al laptopurilor.

Exclusivitatea constă acum în aspectul profesional şi imaginea în societate pe care un laptop o conferă utilizatorului său. Nu e deloc puţin, iar într-un mediu de afaceri e un avantaj cu totul special.

Dacă ne referim la securitatea datelor, un avantaj imbatabil al dimensiunilor reduse al laptopurilor este faptul că informaţiile de pe el pot fi protejate prin simpla închidere a lui într-un fişet sau chiar într-un seif, ceea ce ar fi mai anevoios de realizat în cazul unui desktop (deşi nu imposibil, existând deja pe piaţă mobilier adecvat acestui scop). Partizanii desktop-urilor vor răspunde - la o asemenea afirmaţie - că e mai mare probabilitatea (şi paguba) de a pierde un laptop într-un taxi sau în tren. Nu am pomenit până acum de furturile de pe stradă, pentru evitarea cărora vă recomand să folosiţi genţi cât mai comune pentru a transporta laptopul pe stradă,

...şi replica, în versiune talibană!

deoarece "profesioniştii" recunosc dintr-o privire genţile speciale pentru laptopuri. Şi să nu crezi că dacă lipeşti pe spatele laptopului o etichetă specială cu numărul de telefon la care poţi fi găsit, cineva îţi va înapoia laptopul în schimbul unei recompense. În străinătate se întâmplă, însă în România nimeni nu te va crede că informaţiile de pe hard disc sunt mai scumpe decât laptopul în sine. Şi să nu spui că parolarea BIOS-ului şi a hard discului îi va împiedica pe hoţi să valorifice obiectul. Sunt destule anunţuri pe Internet ale celor care deparolează hard discuri de laptop, pentru doar 15-20 de Euro.

În concluzie, deoarece familiile moderne se îndreaptă spre conceptul "fiecare din casă cu calculatorul lui", soluţia laptop e perfectă pentru a economisi spaţiu (şi chiar mobilier :-). Dacă însă te limitezi la necesitatea unui calculator bun pentru cât mai puţini bani, înseamnă că soluţia ta va fi desktop-ul, pentru încămult timp. ■

Mircea Buzlea
mircea@myc.ro

Apple PowerBook G4 a fost lansat pe piaţă în trei versiuni: 12", 15" şi 17"

24 plăci de bază în test

După parcurgerea testului nostru, o să puteţi alege cu uşurinţă placa de bază care să corespundă necesităţilor dvs.! Toţi candidaţii au upgradat BIOS-ul plăcilor, astfel încât nu am întâlnit prea multe bug-uri în timpul testelelor.

CUPRINS

În următoarele câteva luni, două chipset-uri vor face pact cu platforma Intel P4: chipset 875P ca model de vârf şi ceva mai ieftin chipsetul 865 împreună cu derivatele lui. De asemenea, veţi mai găsi chipsetul 865 şi sub numele de Grantsdale, care va fi disponibil abia la mijlocul lui 2004. Un criteriu care se foloseşte în alegerea unei plăci de bază este modul de utilizare al memorie de către aceasta. Majoritatea cumpărătorilor îşi direcţionează decizia de cumpărare pe criterii de genul „FSB800" sau „HT-Support". Privind din perspectiva unui utilizator ambiţios, selectarea plăcii de bază perfecte constituie... timp pierdut. Niciodată până acum nu li s-a oferit cumpărătorilor o gamă atât de largă de plăci de bază gata testate, pentru ca ei să aleagă. Un alt aspect pozitiv este lista imensă a caracteristicilor/accesoriilor oferite de producătorii plăcilor şi de componentele sau/şi cd-uri cu jocuri, programe etc. incluse în pachetul plăci. Acestea din urmă reprezintă ultimul factor de decizie în alegerea unei plăci. Cea mai interesantă caracteristică a unei plăci noi este aspectul optic. Fiecare producător încearcă - uneori cu exces de zel - să atragă atenţia prin colorarea plăcii sau printr-un design specific al cutiei ce ascunde comoara de bază a unui calculator. O parte din bonusurile oferite de producători către cumpărători sunt: rucsacuri de transportat carcase, tricouri distractive, pixuri captivante, luminiţe rotitoare sau cabluri rotunde şi fluorescente, plăci pline de culoare. Ce este însă mult mai important decât aceste bonusuri, sunt accesoriile utile pe care pachetul le înglobează şi tot ce oferă pe lângă acestea la un preţ rezonabil! Cu toate acestea, cheia unui astfel de pachet rămâne performanţa pe care placa o poate furniza şi echipamentul din cutie.

Astfel, mintea viitorului cumpărător va fi limpede pentru a putea lua decizia corectă!

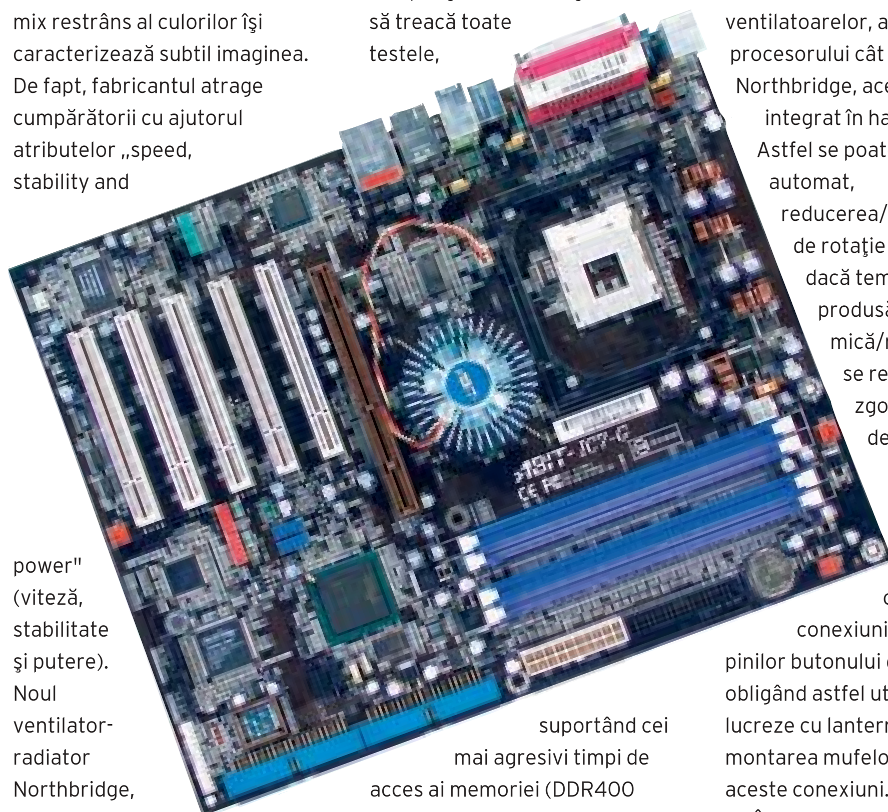
Testul include plăci de la 14 producători, în ordine alfabetică, începând de la Abit la Soyo. Însă interacţiunea dintre memoria DDR400 şi placă rămâne totuşi un factor important. O tendinţă ce poate fi observată este sunetul scăzut pe care îl produce unitatea centrală. Controlere inteligente reduc viteza de rotaţie a ventilatoarelor şi limitează astfel zgomotul sistemului la minim; din păcate, puţini producători oferă această opţiune. ›

Prezentarea candidaţilor: **24 de plăci pe masa de operaţie!**

CU CHIPSET 875P

Abit IC7-G: Pentru fanii Overclocking-ului

La prima vedere, pachetul Abit IC7-G nu pare să fie remarcabil, însă cu un mix restrâns al culorilor îşi caracterizează subtil imaginea. De fapt, fabricantul atrage cumpărătorii cu ajutorul atributelor „speed, stability and power" (viteză, stabilitate şi putere). Noul ventilator-radiator Northbridge, este consecinţa unor critici, în urma cărora Abit a schimbat vechiul cooler.

Supratactarea rămâne încă un motiv bun pentru cumpărarea plăcilor de bază Abit. Utilizatorul poate să facă aceasta cu ajutorul meniului soft localizat în BIOS, care oferă un mare potenţial pentru mărirea FSB-ului şi tensiunii procesorului (maxim până la 1,925 Volţi – suficient pentru procesoarele actuale P4). O caracteristică interesantă este posibilitatea de a mări FSB-ul fără ca frecvenţa AGP/PCI să se modifice. Astfel, nu o să aveţi nici o problemă cu plăcile pe slot-ul AGP sau PCI în cazul unor supratactări extreme. Fiind prima placă de bază din această competiţie, Abit a reuşit să treacă toate testele, suportând cei mai agresivi timpi de acces ai memoriei (DDR400 CL2.0-2-2.5).

La fel ca ceilalţi participanţi, Abit a plătit licenţa către Intel pentru tehnologia CSA. Ca rezultat, pe placă se găseşte un cip de reţea Gigabit, legat la Northbridge.

Şi acum câteva detalii despre dotările plăci: un cip FireWire de la TI (TSB 43AB23), controler RAID suplimentar pentru interfaţa Serial-ATA produs de Silicon Image şi un cip de sunet fabricat de Realtek (ALC650) pentru sunetul 5.1 care este integrat pe placa de bază. Abit oferă utilizatorului prin funcţiile integrate RAID pentru Serial-ATA accesul la un total de patru conexiuni SATA. O caracteristică interesantă este că la orice frecvenţă, placa de bază controlează viteza ventilatoarelor, atât al procesorului cât şi al chipsetului Northbridge, acest soft fiind integrat în hardware (BIOS). Astfel se poate ajusta automat, reducerea/creşterea vitezei de rotaţie a ventilatoarelor dacă temperatura produsă este mică/mare; în acest fel se reduce nivelul zgomotului produs de ventilaroare.

Abit greşeşte prin faptul că nu poziţionează oarecum mai confortabil conexiunile LED-urilor sau pinilor butonului de pornire, obligând astfel utilizatorul să lucreze cu lanterna pentru montarea mufelor respective pe aceste conexiuni.

În plus, mai găsiţi în cutie două cabluri Serial-ATA împreună cu cele de tensiune, o extensie de porturi USB-FireWire şi cabluri IDE rotunde, care de asemenea sunt foarte practice la montare.

Toate opţionalele împreună cu placa ajung pe la 248 de USD, ceea ce nu înseamnă o placă rentabilă din punct de vedere al raportului preţ/performanţă, însă fanii mărcii ar trebui să se concentreze mai mult pe capacitatea de sincronizare a plăcii şi mai puţin la preţ. Dacă vă puteţi lipsi de majoritatea caracteristicilor, ca FireWire, Serial-ATA şi placa de reţea Gigabit, va trebui să plătiţi furnizorului local doar 154 de USD pentru versiunea IC7.

IC7-G este o bună alegere pentru fanii Abit, în special dacă principala dorinţă a utilizatorului este supratactarea. Însă modul silenţios vă oferă o forţare fină a sistemului. Pentru 248 de USD, această placă nu este o rachetă; însă o altă alegere este doar IC7, pentru 154 de USD.

SPECIFICAŢII

Chipset Northbridge: Intel 875P • Ventilator pe Northbridge: da • Maximul de memorie: 4 x 1024 MB • Viteza memoriei: 2.0-2-2.5 • Slot-uri PCI: 5 • AGP: 8x Pro • ACR/AMR/CNR – nu/nu/nu • Porturi paralel/serial/pentru jocuri – 1/1/nu • USB 2.0 extern/intern – 4/4 • FireWire extern/intern – 1/2 Texas Instruments TSB43AB23 • Senzor de deschidere a carcasei: nu • Reţea: Intel 82547EI CSA 10/100/1000 Mbit • Interfaţa discurilor (chipset) Intel ICH5 1xFloppy, 4xATA100, 2xSATA150 • Cip în plus faţă de chipset: Highpoint 2xATA133, 2xSATA150, (Raid 0,1,0+1) • placă de sunet: Realtek ALC650 • Frecvenţele FSB-ului: 100 – 300 MHz • Accesorii: 2 cabluri SATA, 2 cabluri de tensiune SATA, 1 cablu rotund UDMA100, 2 cabluri SATA150, 1 cablu Ultra ATA100, ieşire optică SPDIF, RCA şi un disc cu driver SATA.

DETALII

PREŢ 248 USD

CONTACT www.ultrapro.ro

AVANTAJE mod de reglare silenţios al ventilatoarelor de pe placă

DEZAVANTAJE la acelaşi preţ puteţi achiziţiona ceva mai performant

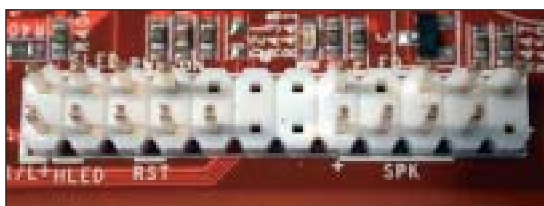
EVALUARE GENERALĂ Pentru 200 de USD, această placă nu este o rachetă; însă o altă alegere este doar IC7, pentru 150 de USD.

SCOR

CU CHIPSET INTEL 865PE

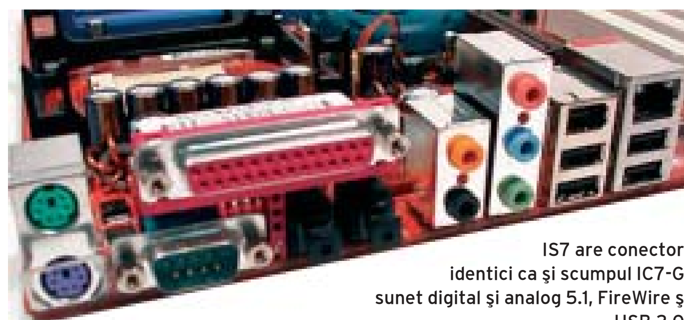
Abit IS7: La preţ de o sută de beri bune cu PAT

Comparativ cu IC7-G, cu chipset Intel 875P, IS7 se găseşte la un preţ scăzut în magazine. Aceasta se poate discerne chiar din aspectul şi conţinutul pachetului: design universal şi componente învechite îşi găsesc locul pe placa de bază, care de asemenea reduc costul ei. Cu toate acestea, producătorul nu a redus caracteristici ca: porturi FireWire, patru interfeţe USB2, un controler Serial-ATA de la Silicon Image şi un cip de reţea Gigabit care, din păcate, comunică mai încet cu Southbridge-ul. Abit se dispensează aici de tehnologia CSA din motive de cost. Preţul redus se resimte şi la slotul AGP: pe placă se găseşte un slot AGP normal, insuficient pentru plăcile AGP Pro care se găsesc în magazine.

Conexiunile de pe placa Abit IS7 abia se pot citi.

În chipsetul ICH5 Southbridge de la Intel s-a introdus de asemenea şi funcţia RAID, iar multe funcţii sunt asemănătoare, ca şi la versiunea fratelui mai mare IC7-G. Performanţa este aproape identică cu al lui IC7-G, datorită activări accesului rapid al memoriei (funcţia PAT). O altă caracteristică pozitivă este formatarea low-level a hard discului, care are şi soft-ul inclus. Echipamentul din pachet se compune din: cablu Serial-ATA, împreună cu adaptorul de tensiune, iar cablurile IDE au fost înlocuite cu cele convenţionale care sunt, de altfel, mai ieftine.

IS7 are conectori identici ca şi scumpul IC7-G: sunet digital şi analog 5.1, FireWire şi USB 2.0.

Placa este o afacere bună. Pentru cei 154 de USD, oferă accesorii bune, şi este la aceeaşi performanţă cu placa de top IC7-G care costă cu 94 USD mai mult, datorită tehnologiei PAT. Funcţiile de overclock din soft menu sunt identice în BIOS. ■

Conexiunile de pe placa Abit IS7 abia se pot citi.

SPECIFICAŢII

Chipset Northbridge: Intel 865PE • Ventilator pe Northbridge: da • Maximul de memorie: 4 x 1024 MB • Viteza memoriei: 2.0-2-2.5 • Slot-uri PCI: 5 • AGP: 8x • ACR/AMR/CNR - nu/nu/nu • Porturi paralel/serial/pentru jocuri - 1/1/nu • USB 2.0 extern/intern - 4/4 • FireWire extern/intern - 1/2 Texas Instruments TSB43AB23 • Senzor de deschidere a carcasei: nu • Reţea: 3COM PCI 10/100/1000 Mbit • Interfaţa discurilor (chipset) Intel ICH5 1xFloppy, 4xATA100, 2xSATA150 • Cip în plus faţă de chipset: Silicon Image 2xSATA150, Raid • placă de sunet: Realtek ALC650 • Frecvenţele FSB-ului: 100 - 412 MHz • Accesorii: 2 cabluri SATA150, 2 cabluri de tensiune SATA, 1 cablu USB şi FireWire, 1 disc cu driverul SATA, 1 cablu UDMA100, un cablu floppy, o protecţie I/O ATX

DETALII

PREŢ 154 USD

CONTACT www.ultrapro.ro

AVANTAJE oferă accesorii bune, şi este la aceeaşi performanţă cu placa de top IC7-G

DEZAVANTAJE componente învechite încă îşi mai găsesc locul pe placa de bază

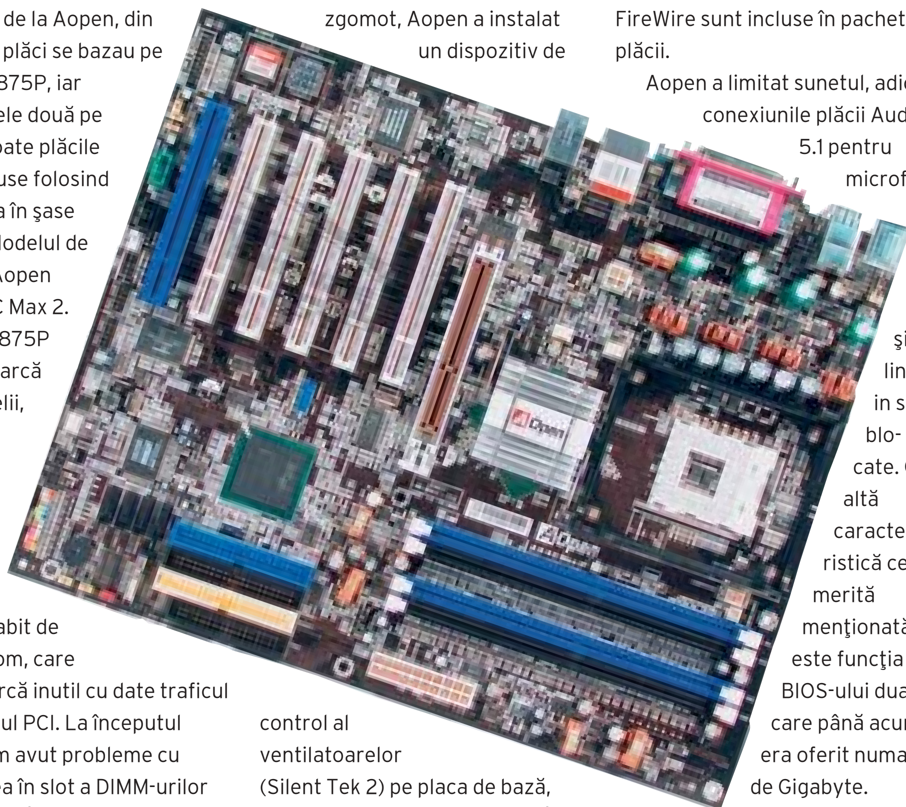
EVALUARE GENERALĂ placa este destinată celor cu buget restrâns dar are performanţe identice cu IC7-G

SCOR ■■■■■

CU CHIPSET INTEL 875P

Aopen AX4C Max 2: Produs de calitate medie ce conţine câteva erori minore

În testul nostru, am putut stresa patru plăci de bază de la Aopen, din care două plăci se bazau pe chipsetul 875P, iar următoarele două pe 865PE. Toate plăcile sunt produse folosind tehnologia în şase straturi. Modelul de top de la Aopen este AX4C Max 2. Chipsetul 875P este pus parcă de doru' lelii, deoarece Aopen se distribuie cu plăci de reţea cu CSA şi cu cip Gigabit de la Broadcom, care supraîncarcă inutil cu date traficul către slot-ul PCI. La începutul testului am avut probleme cu conexiunea în slot a DIMM-urilor de memorie. În special când am folosit modulele Corsair (TwinX DDR400), placa de bază a refuzat să treacă de procesul de boot şi raportând o eroare de BIOS. Însă problema poate fi corectată după un update de BIOS. În fine, versiunea specială de BIOS nu este pe gratis, astfel utilizatorul nu poate folosi modulele Corsair. Pentru a opera fără prea mult zgomot, Aopen a instalat un dispozitiv de control al ventilatoarelor (Silent Tek 2) pe placa de bază, care se poate ajusta din BIOS. În plus, produsul include un microfon, ce monitorizează volumul ventilatorului de la procesor. Sunetul produs de ventilator serveşte ca volum de intrare într-un circuit închis de control ce reduce automat viteza ventilatorului (în funcţie de volumul sunetului produs). Datorită descrierii confuze, este imposibil de găsit în manual mufa mamă de conexiune a microfonului. Cablurile pentru Serial-ATA şi IDE cât şi extensiile de porturi USB 2.0 şi FireWire sunt incluse în pachetul plăcii.

Aopen a limitat sunetul, adică conexiunile plăcii Audio 5.1 pentru microfon şi line-in sunt blocate. O altă caracteristică ce merită menţionată este funcţia BIOS-ului dual, care până acum era oferit numai de Gigabyte.

Update-tul BIOS-ului a fost dificil de realizat folosind Windows XP. Programul poate fi pornit dacă dezactivaţi opţiunea Hyper-Threading din BIOS. O trăsătură pozitivă este controlul în patru faze al dispozitivului care stabilizează tensiunea. Placa costă aproximativ 215 USD şi a obţinut rezultate medii în testele noastre.

Comparând raportul preţ/performanţă cu Gigabyte şi MSI, Aopen AX4C Max 2 este foarte scump. De altfel performanţa este acceptabilă, versiunea de BIOS folosită în test nu este gratuită, ceea ce face ca utilizarea modulelor Corsair să nu fie posibilă. ■

Nivelul zgomotului este măsurat cu ajutorul unui microfon.

SPECIFICAŢII

Chipset Northbridge: Intel 875P • Ventilator pe Northbridge: nu • Maximul de memorie: 4 x 1024 MB • Viteza memoriei: 2.0-2-2.5 • Slot-uri PCI: 5 • AGP: 8x • ACR/AMR/CNR – nu/nu/nu • Porturi paralel/serial/pentru jocuri – 1/2/1(intern) • USB 2.0 extern/intern – 6/2 • FireWire extern/intern – 2 agere FW 323-06 • Senzor de deschidere a carcasei: da • Reţea: BROADCOM BCMS702WKFB PCI 10/100/1000 Mbit • Interfaţa discurilor (chipset) Intel ICH5 1xFloppy, 4xATA100, 2xSATA150 • Cip în plus faţă de chipset: Promise PDC20378 1xATA133, 2xSATA150 • placă de sunet: Realtek ALC650 • Frecvenţele FSB-ului: 100 – 400 MHz • Accesorii: 1 x disc driver Intel SATA, 1 x CD Power System Tools, 1 x PC-Cillin 2002, 1 x VirtualDrive 7, 1 x ieşire SPDIF RCA, 1 x ieşire SPDIF optică, 1 x intrare SPDIF RCA, 1 x intrare SPDIF optică, 2 cabluri SATA150, 1 cablu de tensiune SATA, 1 cablu UDMA100, 2 x USB 2.0, 1 cablu UDMA100, 1 cablu UDMA33, 1 cablu Floppy.

DETALII

PREŢ 215 USD

CONTACT www.aopen.com.tw

AVANTAJE BIOS dual

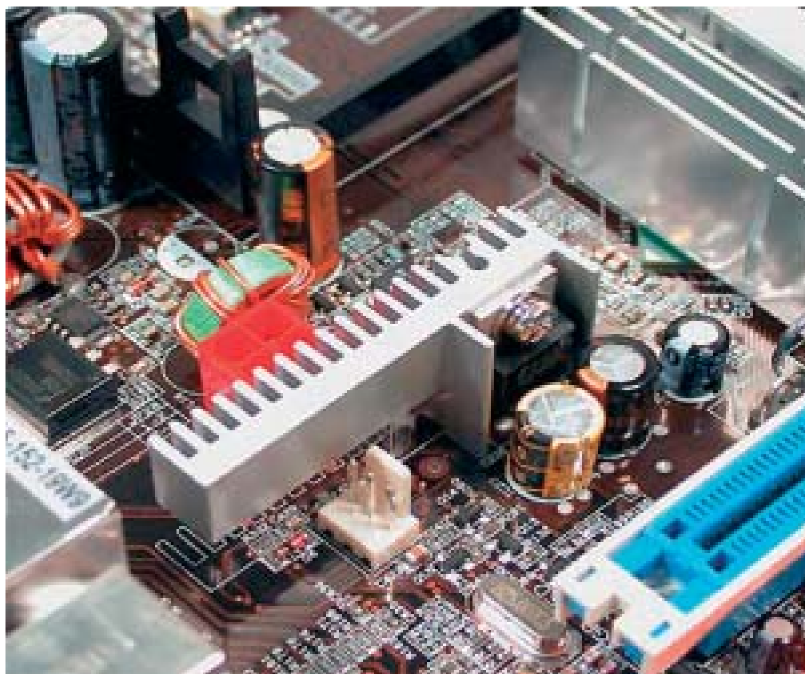
DEZAVANTAJE versiunea de BIOS folosită în test nu este gratuită, ceea ce face ca utilizarea modulelor Corsair să nu fie posibilă.

EVALUARE GENERALĂ comparând raportul preţ/performanţă cu Gigabyte şi MSI, Aopen AX4C Max 2 este nemotivat de scumpă

SCOR

CU CHIPSET INTEL 875P

Aopen AX4C Max: Are în compunere un element de răcire ce emană temperatură în exces

Atenţie să nu vă ardeţi degetele! Unitatea de răcire atinge o temperatură mai mare de 90° C.

La o privire mai apropiată asupra echipamentului, se observă că pachetul plăcii Aopen este prea mic, astfel partea de sus a cutiei este impracticabilă. Placa de bază, manualele şi părţile componente mici sunt strivite cu entuziasm în pachet în conformitate cu motto-ul afişat pe ambalaj: „let's hope it all stays in!" („să sperăm că o să-ncapă"). Aceasta metodă de ambalare, din păcate, poate cauza defecţiuni atât componentelor cât şi plăcii de bază în timpul transportului. Comparată cu modelul de top Aopen, AX4C Max are identice aproape toate caracteristicile/accesoriile lui Max2, în plus are instalat un ventilator pe Northbridge. Controlerul ventilatorului este bazat pe Silent Tek (fără intrare de microfon), şi un controler de tensiune mult mai economic compus din trei faze faţă de precedentul model cu patru faze.

Nu am înţeles de ce, în anumite cazuri, producătorul a greşit eticheta pinilor de pe placă. Placa nu poate atinge performanţa pe care o obţine Max2, dar termină în listă imediat după aceasta.

Utilizatori ar fi trebuit să fie atenţionaţi că lungul element de răcire de pe placă (chiar lângă Northbridge) se încălzeşte atât de tare încât specialiştii noştri care au testat placa şi-au ars degetele. În comparaţie cu modelul de top „Max 2", placa Max costă cu puţin sub 200 de USD, deci te arde şi la buzunar!

Comparată cu modelul de vârf „ Max2", versiunea Max are aceleaşi caracteristici, dar când vine vorba despre performanţă ea se clasifică semnificativ în spatele versiunii de top. La un preţ cu puţin sub 200 de USD, ar trebui să vă întrebaţi de ce nu aţi cumpăra un Gigabyte sau un MSI? Ele au aceleaşi caracteristici şi accesorii, pentru o sumă mai mică de bani. ■

SPECIFICAŢII

Chipset Northbridge: Intel 875P • Ventilator pe Northbridge: da • Maximul de memorie: 4 x 1024 MB • Viteza memoriei: 2.0-2-2.5 • Slot-uri PCI: 5 • AGP: 8x • ACR/AMR/CNR - nu/nu/nu • Porturi paralel/serial/pentru jocuri - 1/2/1(intern) • USB 2.0 extern/intern - 6/2 • FireWire extern/intern - 2 agere FW 323-06 • Senzor de deschidere a carcasei: da • Reţea: BROADCOM BCMS702WKFB PCI 10/100/1000 Mbit • Interfaţa discurilor (chipset) Intel ICH5 1xFloppy, 4xATA100, 2xSATA150 • Cip în plus faţă de chipset: Promise PDC20378 1xATA133, 2xSATA150 • placă de sunet: Realtek ALC650 • Frecvenţele FSB-ului: 100 - 400 MHz • Accesorii: 1 x disc driver Intel SATA, 1 x disc driver Intel IAA SATA, 1 x CD Norton AntiVirus 2003, 1 x ieşire SPDIF RCA, 1 x ieşire SPDIF optică, 1 x intrare SPDIF RCA, 1 x intrare SPDIF optică, 2 cabluri SATA150, 1 cablu de tensiune SATA, 1 cablu UDMA100, 2 x USB 2.0, 1 cablu UDMA100, 1 cablu UDMA33, 1 cablu Floppy, 2 porturi normale FireWire.

DETALII

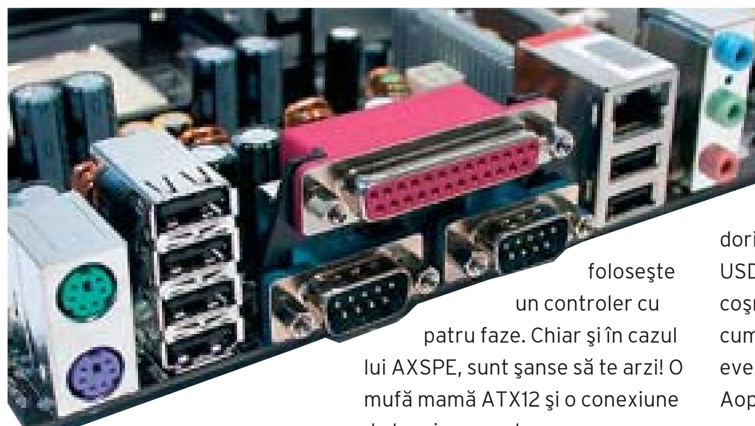
PREŢ 195 USD
CONTACT www.aopen.com.tw
AVANTAJE BIOS dual
DEZAVANTAJE element lung de răcire (chiar lângă Northbridge) se încălzeşte la o temperatură mai mare de 90° C
EVALUARE GENERALĂ versiunea Max are aceleaşi caracteristici, dar când vine vorba despre performanţă ea se clasifică în spatele versiunii de top
SCOR

Regulator de tensiune construit după vechea metodă.

CU CHIPSET INTEL 875P

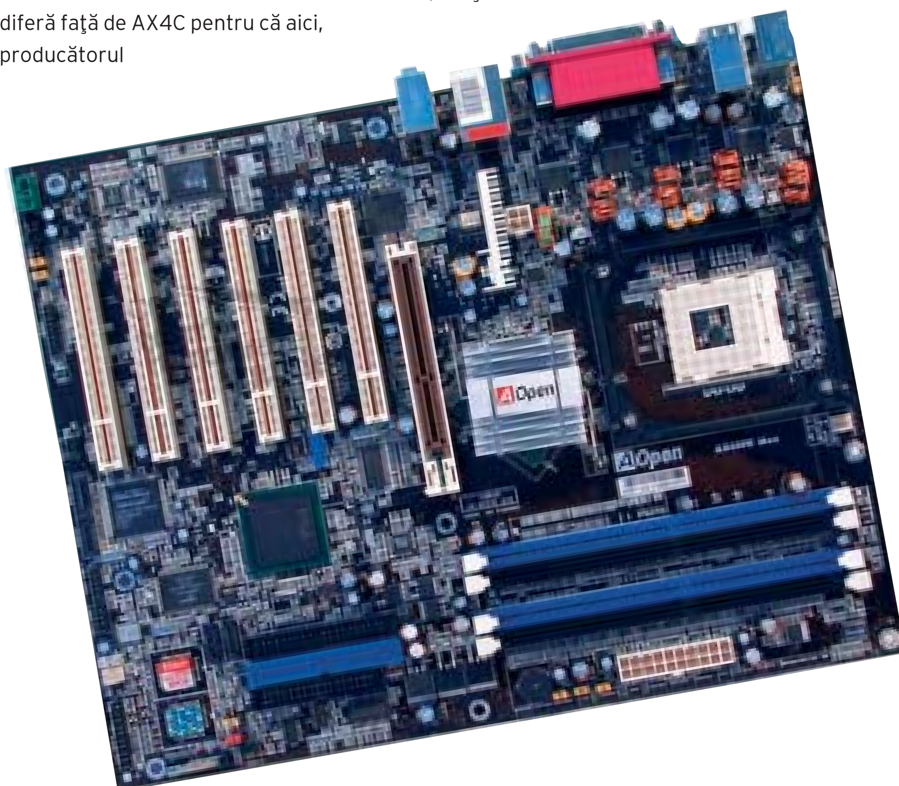
Aopen AX4SPE Max: Un model care îşi restrânge entuziasmul

Aopen AXSPE, se bazează pe chisetul Intel 865PE, şi e mai plin de culoare decât ceilalţi candidaţi. Această placă este un update al vechii versiuni AXSPE Max. Singura diferenţă este că această versiune este echipată cu controlul ventilatorului Silent Tek 2. Placa de bază AXSPE Max diferă faţă de AX4C pentru că aici, producătorul foloseşte un controler cu patru faze. Chiar şi în cazul lui AXSPE, sunt şanse să te arzi! O mufă mamă ATX12 şi o conexiune de tensiune pentru ventilator sunt localizate chiar lângă elementul lung de răcire. Pontul nostru este să aşteptaţi 15 minute după oprirea calculatorului pentru a preveni accidentele (arderea degetelor)! Placa nu a stabilit o performanţă acceptabilă în testele noastre, reuşind să termine la sfârşitul listei în toate testele.

Această placă are o gamă largă de caracteristici/accesorii, dar nivelul performanţei lasă de dorit. Evaluată la aproximativ 190 USD, această placă este un coşmar al performanţei; cumpărătorii ar trebui să aleagă, eventual, cealaltă placă de la Aopen cu chipset 865PE. ■

SPECIFICAŢII

Chipset Northbridge: Intel 865PE • Ventilator pe Northbridge: nu • Maximul de memorie: 4 x 1024 MB • Viteza memoriei: 2.0-2-2.5 • Slot-uri PCI: 5 • AGP: 8x • ACR/AMR/CNR - nu/nu/nu • Porturi paralel/serial/pentru jocuri - 1/2/1(intern) • USB 2.0 extern/intern - 6/2 • FireWire extern/intern - 0/2 agere FW 323-06 • Senzor de deschidere a carcasei: da • Reţea: BROADCOM BCM5702WKFB PCI 10/100/1000 Mbit • Interfaţa discurilor (chipset) Intel ICH5 1xFloppy, 4xATA100, 2xSATA150 • Cip în plus faţă de chipset: Silicon Image Sil3112A 2xSATA150 • placă de sunet: Realtek ALC650 • Frecvenţele FSB-ului: 100 - 400 MHz • Accesorii: CD diver, dischetă cu driverul Sil3112A Intel IAA SATA, dischetă cu driverul Intel IAA SATA, 1 x CD Norton AntiVirus 2003, ieşire SPDIF RCA, ieşire SPDIF optică, intrare SPDIF RCA, intrare SPDIF optică, 2 cabluri SATA150, cablu de tensiune SATA, cablu UDMA100, 2 porturi suplimentare USB 2.0, cablu UDMA100, cablu UDMA33, cablu Floppy, 2 porturi normale FireWire, un game port.

DETALII

PREŢ 189 USD

CONTACT www.aopen.com.tw

AVANTAJE BIOS dual

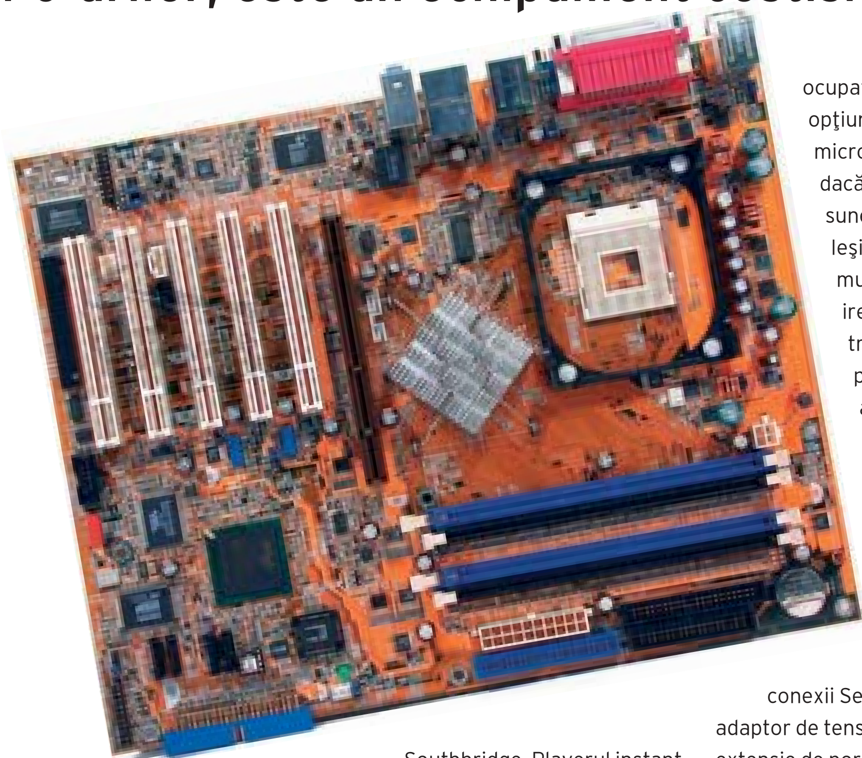
DEZAVANTAJE elementul lung de răcire de pe placă (chiar lângă Northbridge) se încălzeşte la o temperatură mai mare de 90° C

EVALUARE GENERALĂ are o gamă largă de caracteristici/accesorii, dar când vine vorba despre performanţă ea se clasifică la sfârşitul listei!

SCOR ■□□□□

CU CHIPSET INTEL 875P

Asus P4C800 Deluxe: Rar întâlnită în carcasele Pc-urilor, este un echipament costisitor

Asus este lider în vânzarea plăcilor de bază, iar pachetul modelului de vârf P4C800 Deluxe l-au colorat în negru. La prima vedere, placa se recunoaşte după culoarea ei galbenă, un aspect deja clasic pentru firma Asus; altfel spus, Asus îşi păstrează aspectul atractiv, mai ales pentru fanii acestei firme. Placa este vândută cu răcitor pasiv în cazul chipset-ului Northbridge şi un slot AGP pro pentru plăcile de ultimă generaţie. Pe placă, Asus a renunţat la chipul de reţea de la Gigabit, dezamăgind prin aceasta utilizatorii, cu o soluţie externă pe PCI de la 3COM, care este cuplată la Southbridge. După opinia noastră, o placă cu 875P ar trebui să ofere utilizatorilor actuali o conexiune CSA şi un controler RAID integrat în chipset-ul Intel Southbridge. Playerul instant de CD-uri (de muzică) este integrat în BIOS, însă nu reuşeşte încă să lucreze la parametri normali; de altfel această problemă a fost confirmată de fanii Asus încă de la versiunile mai vechi de plăci.

Uitându-ne rapid prin pachetul P4C800 Deluxe, observăm că Asus a renunţat la conexiunea serială (care oricum este neesenţială), şi a integrat o extensie de port SP/DIF. În plus, aici găsim patru conexiuni USB 2 şi un port FireWire care este controlat de chip-ul VIA. Etichetele pentru tablou cu conexiuni sunt un pic prea mici.

Codecul AC'97 de la Soundmax este remarcabil, are din start integrat reducerea zgomotului de fond şi numeroase efecte de sunet 3D, din păcate dacă utilizatorul doreşte să se bucure de sunetul 5.1, intrările de sunet şi de microfon sunt automat ocupate. Însă există o opţiune de a utiliza microfonul pentru chat, dacă este combinat cu sunetul stereo analog. Ieşirea digitală a mufei SP/DIF este irelevantă, ar fi trebuit să fie un panou de sunet adiţional care din păcate nu există. Funcţia ventilatorului Q din BIOS asigură un nivel redus al zgomotului.

Produsul include două conexii Serial-ATA, fără adaptor de tensiune şi cu o simplă extensie de porturi. Însă, o caracteristică pozitivă este controlerul RAID pentru Serial-ATA şi unul IDE de la Promise. Placa nu a fost capabilă să atingă performanţa de top în test, dar este una dintre cele mai rapide plăci şi extrem de stabilă. Iar noutatea este că: P4C800-E va fi fabricată în curând, şi va avea integrat o placă de reţea Gigabit bazat pe tehnologia CSA.

Fără să exagerăm, putem spune că P4C800 Deluxe este cea mai bună placă din punct de vere al costului şi al performanţei. Această placă este totuşi nemotivat de costisitoare din moment ce placa de reţea Gigabit a fost înlocuită cu una PCI, controlerul RAID este de slabă calitate (ICH5-R), şi terminăm lista cu placa de sunet căreia i-au fost reduse caracteristicile şi nu are opţiuni de expandare. Pentru un preţ peste 200 USD, utilizatorul obţine o placă stabilă şi performantă dar trebuie să se mulţumească cu limitările enunţate mai sus! ■

SPECIFICAŢII

Chipset Northbridge: Intel 865PE • Ventilator pe Northbridge: nu • Maximul de memorie: 4 x 1024 MB • Viteza memoriei: 2.0-2-2.5 • Slot-uri PCI: 5 • AGP: 8x Pro • ACR/AMR/CNR – nu/nu/nu • Porturi paralel/serial/pentru jocuri – 1/2/1(intern) • USB 2.0 extern/intern – 4/4 • FireWire extern/intern – 1/1 VIA 6307 IEEE 1394 • Senzor de deschidere a carcasei: da • Reţea: 3Com 3C940 PCI 10/100/1000 Mbit • Interfaţa discurilor (chipset) Intel ICH5 1xFloppy, 4xATA100, 2xSATA150 • Cip în plus faţă de chipset: Promise PDC203782 1x ATA 133, 2xSATA150 • placă de sunet: ADI AD1985 • Frecvenţele FSB-ului: 100 – 400 MHz • Accesorii: CD cu drivere, CD cu WinCinema, un ghid rapid, două cabluri SATA, trei jumperi albaştri, două cabluri UDMA 100 (negru), un cablu UDMA 33 (negru), un cablu Floppy, o protecţie ATX I/O.

DETALII

PREŢ 253 USD

CONTACT www.ultrapro.ro

AVANTAJE placă stabilă şi performantă

DEZAVANTAJE este o placă nemotivat de costisitoare, pentru că nu oferă placă de reţea gigabit, controler RAID de calitate, iar plăcii de sunet i s-au redus posibilităţile

EVALUARE GENERALĂ pentru un preţ puţin sub 200 USD, utilizatorul obţine o placă stabilă şi performantă, dar trebuie să se mulţumească cu limitările plăcii!

SCOR ■■■■■

CU CHIPSET INTEL 865PE

Asus P4P800 Deluxe: O alegere mult mai sofisticată

Comparativ, placa P4P800 diferă cu puţin faţă de fratele mai mare P4C800 Deluxe.

Culoarea galbenă este de mulţi ani marcă înregistrată a firmei Asus. În comparaţie cu fratele cel mare, fabricantul s-a dispensat de slotul AGP Pro, dar a activat controlerul RAID în Southbridge (ICH5). De altfel, pentru reducerea costului se realizează ca la P4C800: controlerul RAID este de la VIA (VT6410) pentru ATA/133 fără suport serial, iar placa de reţea cu chip Gigabit se conectează pe PCI şi este de la 3COM. Modulul FireWire este integrat numai în modelul Deluxe. Update-ul BIOS-ului este gratuit şi se poate face sub Windows XP, care descarcă automat noua versiune de pe Internet.

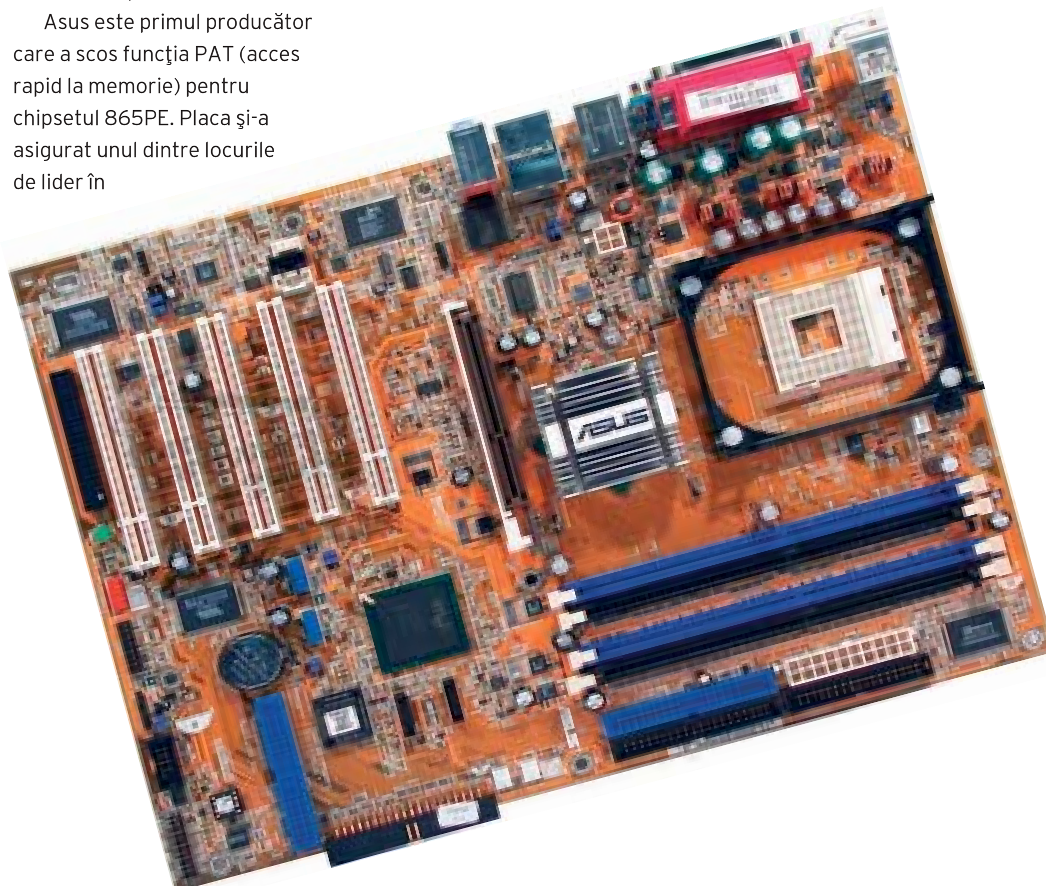
Asus este primul producător care a scos funcţia PAT (acces rapid la memorie) pentru chipsetul 865PE. Placa şi-a asigurat unul dintre locurile de lider în testele de performanţă, dar totuşi nu a reuşit să atingă aceeaşi performanţă pe cea a costisitoarei plăci P4C800. Explicaţia este că frecvenţa FSB-ului este mai mică cu 2 MHz, adică P4C800 Deluxe are de la bun început FSB-ul de 202,01 MHz faţă de 199,9 MHz a plăcii P4P800.

Asus P4P800 este similar cu fratele mai mare P4C800 Deluxe, dar i-a fost scăzut preţul, prin asamblarea unor componente mai ieftine. Un singur tablou de intrări şi ieşiri simultane pentru placa de sunet sunt insuficiente, iar volumul este greu de găsit. Pentru 186 de USD, această placă este mult mai rentabilă din punct de vedere al costului, faţă piperata placă P4C800 Deluxe. ■

Tot ce vedeţi este inclus în pachetul Asus P4P800.

SPECIFICAŢII

Chipset Northbridge: Intel 865PE • Ventilator pe Northbridge: nu • Maximul de memorie: 4 x 1024 MB • Viteza memoriei: 2.0-2-2.5 • Slot-uri PCI: 5 • AGP: 8x • ACR/AMR/CNR – nu/nu/nu • Porturi paralel/serial/pentru jocuri – 1/2/1(intern) • USB 2.0 extern/intern – 4/4 • FireWire extern/intern – 1/2 VIA VT 6306 • Senzor de deschidere a carcasei: nu • Reţea: 3Com 3C940 PCI 10/100/1000 Mbit • Interfaţa discurilor (chipset) Intel ICH5 1xFloppy, 4xATA100, 2xSATA150 • Cip în plus faţă de chipset: VIA VT6410 2x ATA 133 • placă de sunet: ADI AD1985 • Frecvenţele FSB-ului: 100 – 400 MHz • Accesorii: un CD cu drivere, un CD cu suita Win DVD, un program WinDVD Creator, un program WinRIP, o protecţie ATX I/O, două cabluri UDMA100, un cablu UDMA 33, un cablu Floppy, un jumper (albastru), două cabluri SATA150.

DETALII

PREŢ 186 USD

CONTACT www.ultrapro.ro

AVANTAJE placă stabilă şi performantă

DEZAVANTAJE un singur tablou de intrări şi ieşiri pentru placa de sunet sunt insuficiente pentru utilizatorii actuali

EVALUARE GENERALĂ pentru 150 de USD, această placă, este mult mai rentabilă din punct de vedere al costului, faţă de piperata placă P4C800 Deluxe.

SCOR ■■■■■

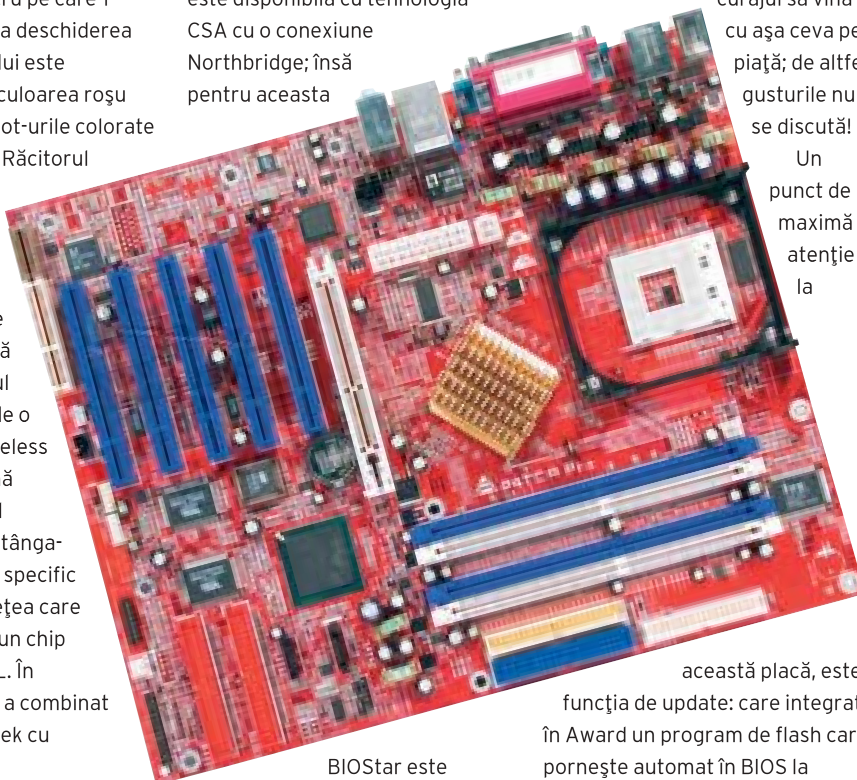
CU CHIPSET INTEL 875P

BIOStar P4TCA Pro: Bază bună cu WLAN

Primul lucru pe care-l observi la deschiderea pachetului este contrastul dintre culoarea roşu aprins a plăcii şi slot-urile colorate în albastru închis. Răcitorul de pe Northbridge este pasiv, pentru a preveni zgomotul creat de unul activ. Această placă este singurul candidat ce include o placă de reţea wireless (WLAN) şi o antenă pentru standardul 802.11b. În colţul stânga-jos găsiţi şi slot-ul specific pentru placa de reţea care este controlat de un chip Realtek RTL8180L. În principiu, BIOStar a combinat ieftinul Chip Realtek cu modulul Philips.

Eticheta pinilor din panoul de contact este bine concepută, pentru că BIOStar a printat schema de conexiuni pe o suprafaţă largă. Controlerul de tensiune este fabricat în tehnologia cu patru-faze. Producătorul a proiectat SMD-ul astfel încât pe timpul operaţiilor el se încălzeşte mai puţin.

În termeni de conexiune, producătorul a instalat patru interfeţe USB 2, împreună cu un FireWire. Placa de reţea Gigabit este disponibilă cu tehnologia CSA cu o conexiune Northbridge; însă pentru aceasta

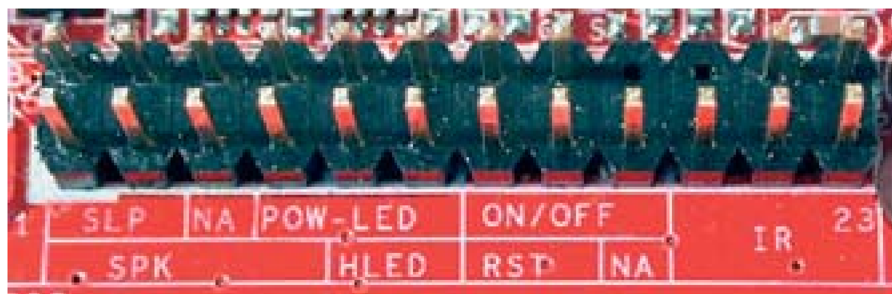

BIOStar este tributară firmei Intel. Ieşirile digitale pentru sunet se găsesc pe o extensie de porturi, iar cablurile de date pentru hard disc-urile Serial-ATA sunt împreună cu cele de tensiune. Rămâne de menţionat că, programul de overclocking are o animaţie amuzantă şi anume: trei ouă de găină sparte, sunt utilizate pentru a naviga iar un puişor mic şi galben se plimbă prin interiorul uriaşelor ouă. În fine, până acum nici un producător nu a avut curajul să vină cu aşa ceva pe piaţă; de altfel gusturile nu se discută!

Un punct de maximă atenţie la această placă, este funcţia de update: care integrat în Award un program de flash care porneşte automat în BIOS la apăsarea unui buton, iar softul este încărcat de pe dischetă. Un update via Internet folosind Window XP nu este posibil.

Placa este configurată de fabrică să ruleze la maximul posibil timpii memoriei (DDR400 CL2.0-2-2.5). Faţă de vechile versiuni, BIOStar nu a făcut prea multe modificări în BIOS; cu toate acestea, placa are o performanţă bună şi ne-a convins de la bun început că este foarte stabilă în aplicaţii. BIOStar a redus costurile plăcii prin „lipirea" pe placă, a unui controler RAID VIA VT6410. În practică, însă, apar probleme cu recunoaşterea discurilor - spre exemplu, această problemă s-ar fi rezolvat prin folosirea unui chip Promise.

BIOStar a făcut modificări radicale, comparativ cu vechile plăci. Argumentele pentru achiziţionarea unei astfel de plăci ar fi: funcţia WLAN, înalta stabilitate şi setările agresive ale memoriei. ■

Tot ce vedeţi este inclus în pachetul Asus P4P800.

SPECIFICAŢII

Chipset Northbridge: Intel 875P • Ventilator pe Northbridge: nu • Maximul de memorie: 4 x 1024 MB • Viteza memoriei: 2.0-2-2.5 • Slot-uri PCI: 5 • AGP: 8x • ACR/AMR/CNR - nu/nu/nu • Porturi paralel/serial/pentru jocuri - 1/2/1(intern) • USB 2.0 extern/intern - 4/4 • FireWire extern/intern - 1/1 VIA VT 6306 • Senzor de deschidere a carcasei: nu • Reţea: Intel 82547EI CSA 10/100/1000 Mbit • Interfaţa discurilor (chipset) Intel ICH5 1xFloppy, 4xATA100, 2xSATA150 • Cip în plus faţă de chipset: VIA VT6410 2x UDMA 133 • placă de sunet: C3DX CMI9639A • Frecvenţele FSB-ului: 200 - 255 MHz • Accesorii: 1 x Norton AntiVirus 2002, 1 x Norton Ghost 2002, 1 x Norton Personal Firewall 2002, două cabluri SATA150, o protecţie ATX I/O, 2 x USB 2.0, cabluri de tensiune SATA, un cablu rotund Floppy, două cabluri UDMA100.

DETALII

PREŢ 250 USD

CONTACT www.BIOStar.com.tw

AVANTAJE placă este foarte stabilă şi oferă o performanţă bună

DEZAVANTAJE controlerul VIA VT6410 dă rateuri la recunoaştere discurilor

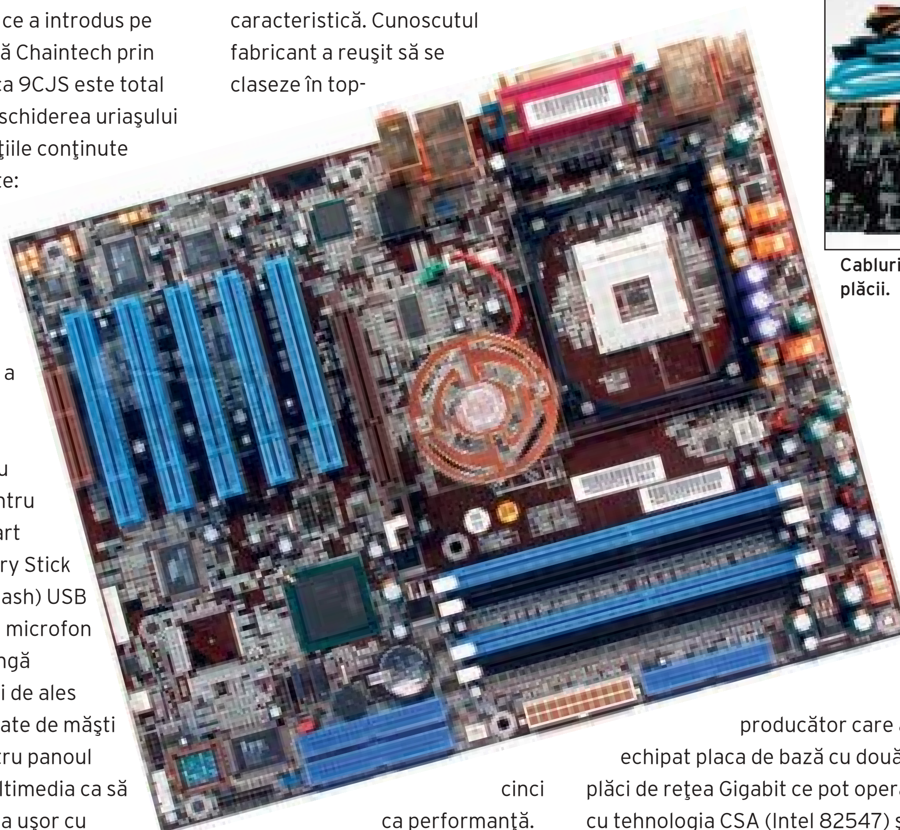
EVALUARE GENERALĂ singurele argumente de cumpărare ar fi: placa de reţea Wireless, stabilitatea de înaltă calitate şi setările agresive ale memoriei

SCOR ■■■■▫

CU CHIPSET INTEL 875P

Chaintech 9CJS Zenith: Gigantul accesoriilor

Ceea ce a introdus pe piaţă Chaintech prin placa 9CJS este total nou! După deschiderea uriaşului pachet, bogăţiile conţinute devin evidente: în afară de accesoriile obişnuite ale plăcilor actuale, producătorul a introdus o interfaţă multimedia cu conexiuni pentru card-uri (Smart Media, Memory Stick şi Compact Flash) USB 2.0, FireWire, microfon şi căşti. Pe lângă acestea, aveţi de ales dintr-o varietate de măşti colorate pentru panoul interfeţei multimedia ca să îl puteţi asorta uşor cu carcasa PC-ului. Cumpărătorii acestei plăci vor salva sume importante pentru accesorii, bineînţeles, dacă le consideră importante pentru nevoile lor. Însă nu se termină aici: în cutie mai găsiţi cabluri rotunde de IDE şi floppy; cablul Serial-ATA este împreună cu adaptorul de tensiune; tot în pachet se mai află şi un cablu optic pentru sunetul digital. Orificiile de pe panoul ATX sunt colorate diferit - de menţionat aici că nici un alt candidat nu a oferit această caracteristică. Cunoscutul fabricant a reuşit să se claseze în top-cinci ca performanţă.

Telecomanda poate transforma placa 9CJS, în baza unui PC multimedia, dacă este necesar. Legat de sunet, Chaintech furnizează ultimul chip VIA (VT1720 Envy 24PT) pentru un sunet 7.1. Aici găsiţi o placă suplimentară proiectată special pentru slot-ul CNR, împreună cu o ieşire optică SP/DIF, şi şase canale audio. Două mufe mamă FireWire şi două intrări audio pentru CD completează conţinutul pachetului.

Chaintech este singurul producător care a echipat placa de bază cu două plăci de reţea Gigabit ce pot opera cu tehnologia CSA (Intel 82547) şi 100 Mbit (Realtek 8101L). Update-ul de BIOS se poate face foarte uşor din meniul programului; legat de performanţa plăcii, considerăm că este medie, dar stabilitatea este garantată în orice moment!

Ce e mult e mult! Faţă de restul participanţilor, Chaintech oferă cele mai multe accesorii, care îl salvează pe utilizator de costurile suplimentare. Preţul de 270 USD este justificat doar de volumul echipamentului din pachet. ■

Cabluri rotunde şi placa multimedia din pachetul plăcii.

SPECIFICAŢII

Chipset Northbridge: Intel 875P • Ventilator pe Northbridge: da • Maximul de memorie: 4 x 1024 MB • Viteza memoriei: 2.0-2-2.5 • Slot-uri PCI: 5 • AGP: 8x • ACR/AMR/CNR - nu/nu/da • Porturi paralel/serial/pentru jocuri - 1/2/0 • USB 2.0 extern/intern - 4/4 • FireWire extern/intern - 3/0 VIA VT 6306 • Senzor de deschidere a carcasei: nu • Reţea: Intel 82547EI CSA 10/100/1000 Mbit; Realtek TRL8101L 10/100 Mbit • Interfaţa discurilor (chipset) Intel ICH5 1xFloppy, 4xATA100, 2xSATA150 • Cip în plus faţă de chipset: nu • placă de sunet: VIA VT1720 ENVY 24 PT • Frecvenţele FSB-ului: 200 - 400 MHz • Accesorii: 1 x Norton AntiVirus 2002, Adobe ActiveShare, Adobe Acrobat Reader, placă multimedia CNR, două interfeţe FireWire, ieşire optică SP/DIF, două cabluri SATA 150, trei cabluri de tensiune SATA, pastă termică, cablu rotund Floppy, două cabluri rotunde UDMA100, cablu de sunet optic, adaptor optic, protecţie ATX I/O.

DETALII

PREŢ 250 USD
CONTACT www.chaintech.com.tw
AVANTAJE placă oferă cele mai multe accesorii
DEZAVANTAJE preţul pare ridicat dacă nu se au în vedere accesoriile/caracteristicile oferite!
EVALUARE GENERALĂ preţul de 270 USD este meritat doar de volumul de echipament din cutie.
SCOR ■■■■■

O noutate pe piaţă este chip-ul de sunet 7.1 de la VIA.

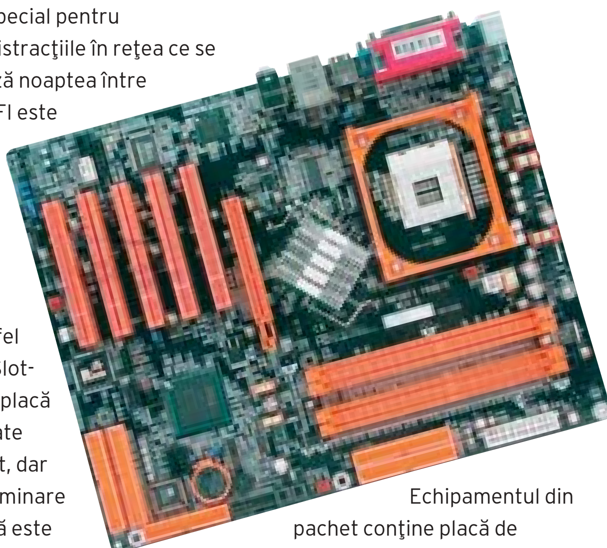

Cititorul de card-uri este de 5,25 inch şi are o varietate măşti colorate.

Telecomanda are integrat un mouse ce vă ajută să controlaţi comenzile

CU CHIPSET INTEL 875P

DFI Pro 875 Lan Party: Uşor de montat şi pe întuneric!

Placa este proiectată în special pentru distracţiile în reţea ce se organizează noaptea între prieteni. DFI este expertul în acest sens care oferă accesorii speciale pentru astfel de ocazii. Slot-urile de pe placă sunt colorate fluorescent, dar această iluminare interesantă este posibilă doar cu ajutorul unui neon opţional.

Echipamentul din pachet conţine placă de Reţea CDS Gigabit, RAID ICH5 pentru Serial-ATA şi un controler RAID suplimentar de la Highpoint (HPT372N). Din păcate producătorul păstrează vechiul controler cu două faze, pentru a putea menţine un preţ scăzut. În cazul memoriei DDR400 cea mai rapidă setare este: CL2.0-2-2.7, care din păcate, cauzează plăcii o pierdere de performanţă. În plus, tensiunea a fost mărită la 2,7 volţi pentru ca sistemul să opereze sigur şi stabil. DFI are o performanţă medie, conform testelor pe care le-am făcut.

În pachet mai sunt o grămadă de accesorii, începând cu cabluri rotunde IDE fluorescente, două conexiuni Serial-ATA completate cu adaptoare de tensiune, un game port şi un panel SP/DIF fără ieşire digitală. Însă, în topul acestora, tronează o geantă pentru transportul carcasei, o tastatură şi un mouse, şi toate acestea se pot plimba „la reţea" fără nici o problemă, pe umeri.

În ciuda accesoriilor interesante (în special pentru petrecerile în reţea), per total pachetul DFI nu este capabil să ofere o performanţă convingătoare. Cu siguranţă că viteza scăzută a memoriei şi utilizarea componentelor ieftine (controlerul RAID, controlerul de tensiune) sunt o cauză pentru performanţa scăzută a plăcii. Update-ul automat de pe Internet al BIOS-ului este o caracteristică pozitivă! ■

Update automat de BIOS şi drivere

DETALII

PREŢ 190 USD
CONTACT www.dfi.com.tw
AVANTAJE placă este special concepută pentru petrecerile în reţea
DEZAVANTAJE performanţă scăzută, este cauza componentelor ieftine de pe placă
EVALUARE GENERALĂ placa este proiectată în special pentru distracţiile în reţea, dar nu este destul de performantă
SCOR ■■□□□

SPECIFICAŢII

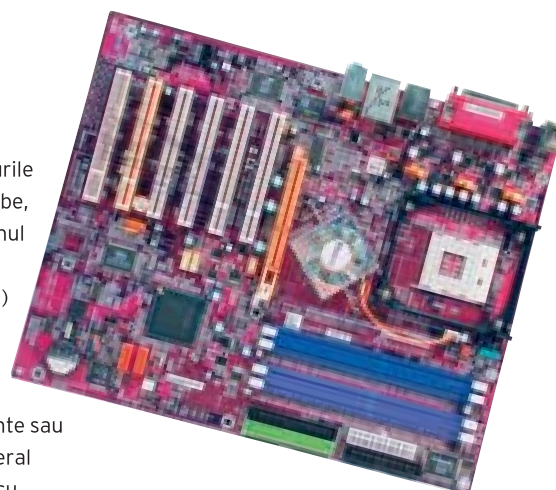
Chipset Northbridge: Intel 875P • Ventilator pe Northbridge: nu • Maximul de memorie: 4 x 1024 MB • Viteza memoriei: 2.0-2-2.7 • Slot-uri PCI: 5 • AGP: 8x • ACR/AMR/CNR – nu/nu/nu • Porturi paralel/serial/pentru jocuri – 1/2/1(intern) • USB 2.0 extern/intern – 4/4 • FireWire extern/intern – nu • Senzor de deschidere a carcasei: nu • Reţea: Intel 82547EI CSA 10/100/1000 Mbit; • Interfaţa discurilor (chipset) Intel ICH5 1xFloppy, 4xATA100, 2xSATA150 • Cip în plus faţă de chipset: HightPoint 372 N, 2 x UDMA133 Raid 1.5 • placă de sunet: Cmedia CMI9739A • Frecvenţele FSB-ului: 200 – 400 MHz • Accesorii: CD WinDVD, WinRip, un CD driver, panou frontal, 2 x USB 2.0, un driver disc Intel ICH5-R, un driver disc HighPoint 372 N, pastă termică, două cabluri rotunde UDMA133, cablu rotund Floppy, protecţie ATX I/O.

CU CHIPSET INTEL 865PE

Elitegroup PF1: Scade preţul!

Producătorul ECS este binecunoscut pentru preţul scăzut pe care îl practică pe piaţa plăcilor de bază. Elitegroup fabrică exclusiv plăci de bază cu chipsetul 865PE, pentru simplul fapt de a putea menţine preţul scăzut. Lucrul care vă va atrage atenţia este contrastul dintre culoarea plăci şi al sloturilor; pe lângă aceasta, toate sloturile PCI sunt albe, şi numai unul este galben(?!?) Pentru cei care au carcase transparente sau panoul lateral modificat cu

plexiglas (pentru a se putea admira interiorul carcasei), Elitegroup a pregătit o surpriză, şi anume ventilatorul de pe Northbridge este iluminat în albastru, atrăgând atenţia spre carcasă.

Pentru a salva bani, pe placă nu s-a pus chipul de reţea Gigabit şi ICH5-RAID, astfel pe placă nu este tehnologia CSA sau controler RAID pe IDE. Însă produsul se vinde cu extensie de porturi SP/DIF, cabluri rotunde şi conexiuni Serial-ATA. O caracteristică pozitivă este colorarea panoului principal cu pini de pe placă.

Accesoriile pachetului.

În testele de performanţă, placa a reuşit să se claseze în majoritatea cazurilor pe la mijlocul listei. Având în vedere că ECS produce cele mai ieftine plăci, această clasare nu ar fi pus nici problemă, dacă preţul nu atingea 160 de USD.

Ca şi Asus P4C800 Deluxe, ECS PF1 nu este o placă bună din punct de vedere al raportului preţ/performanţă. Cumpărătorul acestei plăci primeşte un echipament insuficient, cu puţine caracteristici şi accesorii la un preţ relativ mare! Un alt factor de decizie este performanţa slabă din tabelele de test, comparativ cu celelalte plăci de bază. ■

DETALII

PREŢ 160 USD
CONTACT www.ecs.com.tw
AVANTAJE placa a reuşit să se claseze aproape în toate testele la mijlocul tabelului
DEZAVANTAJE pachetul conţine puţine accesorii pentru un preţ atât de mare
EVALUARE GENERALĂ este o placă slabă din punct de vedere al raportului preţ/performanţă
SCOR ■■□□□

SPECIFICAŢII

Chipset Northbridge: Intel 865PE • Ventilator pe Northbridge: da • Maximul de memorie: 4 x 1024 MB • Viteza memoriei: 2.0-2-2.5 • Slot-uri PCI: 6 • AGP: 8x • ACR/AMR/CNR – nu/nu/nu • Porturi paralel/serial/pentru jocuri – 1/1+1(intern)/0 • USB 2.0 extern/intern – 4/3 • FireWire extern/intern – 1/1 VIA VT6307 • Senzor de deschidere a carcasei: nu • Reţea: 3COM PCI 10/100/1000 Mbit; • Interfaţa discurilor (chipset) Intel ICH5 1xFloppy, 4xATA100, 2xSATA150 • Cip în plus faţă de chipset: nu • placă de sunet: C3DX CMI9739A • Frecvenţele FSB-ului: 200 – 250 MHz • Accesorii: un CD driver, o extensie SP/DIF, cablu rotund Floppy, două cabluri SATA150, 2 x USB 2.0, un cablu UDMA133.

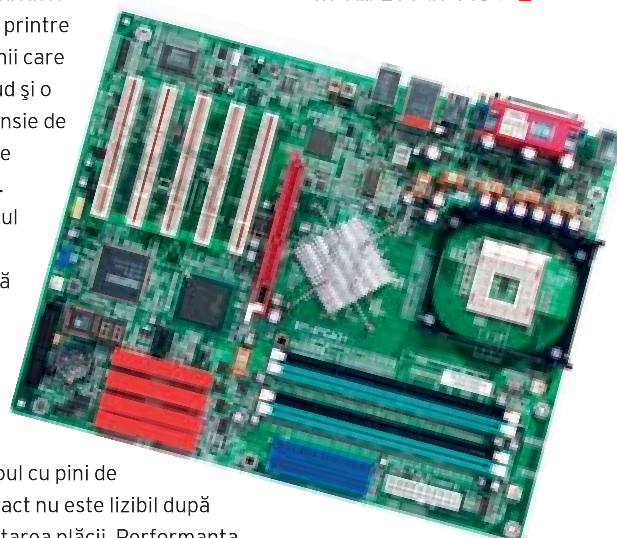
CU CHIPSET INTEL 875P

Epox PE-4PCA3+: Performanţă peste medie

SPECIFICAŢII

Chipset Northbridge: Intel 875P • Ventilator pe Northbridge: nu • Maximul de memorie: 4 x 1024 MB • Viteza memoriei: 2.0-2-2.5 • Slot-uri PCI: 5 • AGP: 8x • ACR/AMR/CNR – nu/nu/nu • Porturi paralel/serial/pentru jocuri – 1/2/1(intern) • USB 2.0 extern/intern – 2/4 • FireWire extern/intern – nu • Senzor de deschidere a carcasei: nu • Reţea: Broadcom PCI BCM5705WKFB 10/100/1000 Mbit; • Interfaţa discurilor (chipset) Intel ICH5 1xFloppy, 4xATA100, 2xSATA150 • Cip în plus faţă de chipset: HighPoint HPT374 4 x ATA133 • placă de sunet: Cmedia CMI9739A • Frecvenţele FSB-ului: 100 – 350 MHz • Accesorii: un CD, Norton Ghost 7, PC-Cillin 2002, utilitar Magic, ghid rapid, un cablu Floppy, două cabluri rotunde UDMA100, un disc cu driverul High Point, un disc cu driverul ICH5 USB, un disc cu driverul ICH5 Raid, două cabluri SATA150, două cabluri de tensiune SATA, o extensie de game port, o protecţie ATX I/O.

Fizicul plăcilor Epox se aseamănă cu PE-4PCA3+, respectiv: culoarea verde a plăcii, un controler Highpoint pentru interfaţa IDE cu RAID şi portul 80 pentru monitor. În total, 12 unităţi (discuri fixe, inscriptoare DVD, etc.) pot fi conectate pe portul IDE, cu o condiţie, şi anume ca traficul de date să meargă via Southbridge. Patru conexiuni USB şi o placă de reţea sunt pentru spatele carcasei ATX. Epox a refuzat să plătească tribut la Intel şi astfel în loc de o placă de reţea Gibabit, s-a montat una Broadcom. În pachet găsiţi de asemenea cabluri Serial-ATA împreună cu adaptoare de tensiune; în plus cablurile IDE incluse sunt rotunde. Acest producător este printre puţinii care includ şi o extensie de game port. Textul de lângă

panoul cu pini de contact nu este lizibil după montarea plăcii. Performanţa plăcii se poate spune că este medie. Epox vinde placa la un preţ rezonabil, având în vedere că a instalat un chipset 875P.

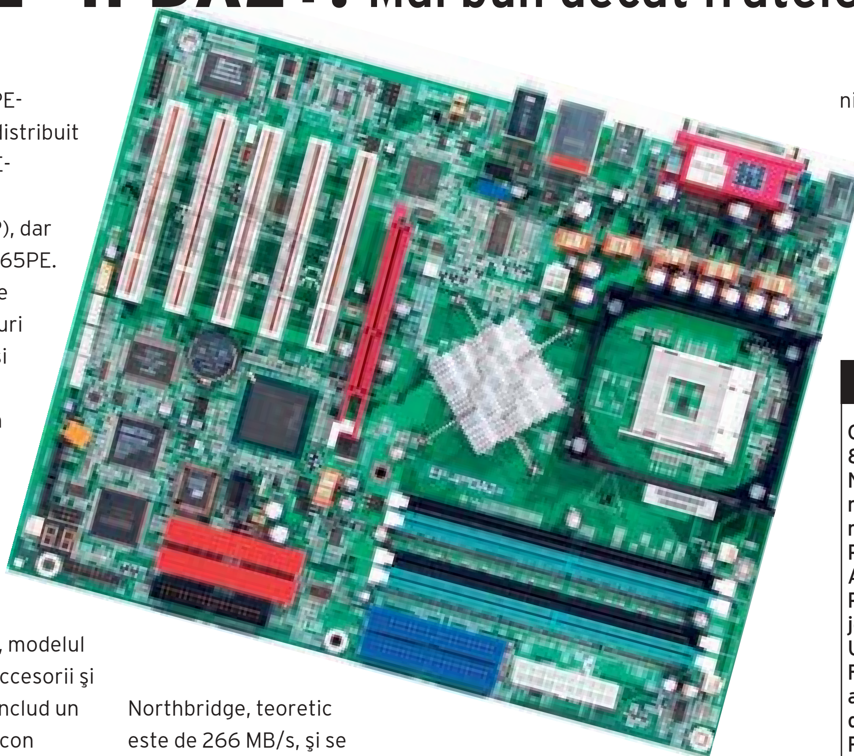
Este o placă ieftină având în vedere chipset 875P de pe placă. Echipamentul din pachet este de calitate, însă nu ne aşteptam să fie sub 200 de USD ! ■

DETALII

PREŢ 194 USD
CONTACT www.ultrapro.ro
AVANTAJE este o placă ieftină având în vedere chipset-ul implementat
DEZAVANTAJE caracteristici/accesorii puţine
EVALUARE GENERALĂ este o placă bună din punct de vedere al raportului preţ/performanţă
SCOR ■■■■□

CU CHIPSET INTEL 865PE

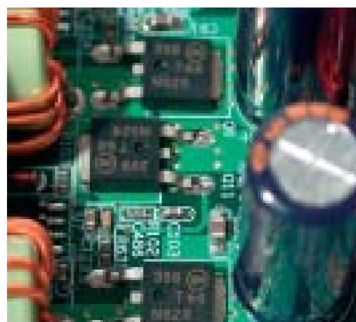
Epox PE-4PDA2+: Mai bun decât fratele mai mare!

Pachetul Epox PE-4PDA2+ este distribuit identic ca şi PE-4PCA3+ cu chipset Canterwood (Intel 875P), dar se bazează pe chipset 865PE. Produsul are numeroase manuale, dischete, cabluri rotunde, un game port şi interfaţă FireWire. Şi Epox salvează bani, prin reducerea cablurilor Serial-ATA la unul singur, împreună cu adaptorul de tensiune.
Comparativ cu PE-4PCA3+ (chipset 875P), modelul mai mic are mai multe accesorii şi caracteristici. Acestea includ un controler RAID de la Silicon Image (Sil 3112A) şi un controler FireWire de la Agere (FW323-06). Asta înseamnă că pe placă găsim trei porturi disponibile FireWire - dintre care două conexiuni se găsesc pe o extensie de porturi. Faţă de fratele mai mare, producătorul a echipat placa cu un controler Highpoint PT372N, ce este responsabil pentru patru dispozitive ATA/133. Având în vedere câte componente sunt instalate pe placă (ATA/133 RAID, Serial RAID şi FireWire), banda de date dintre Southbridge şi Northbridge, teoretic este de 266 MB/s, şi se supraîncarcă rapid. Epox a lipit pe placă un chip de reţea Gigabit de la Broadcom, care fără tehnologia CSA, stresează calea spre Southbridge cu până la 125 MB/s.

Conexiunea audio nu este proiectată perfect: dacă utilizatorul foloseşte sunetul 5.1 cu ieşirile analogice, conexiunile microfonului şi a liniei de intrare nu mai sunt disponibile. A fost amuzant să aflăm că în teste, Epox PE-4PDA2+ este un pic mai rapid decât fratele cu chipset 875P. Având un echipament bun, placa este la un preţ de 178,5 USD, cu 15,5 dolari mai ieftină decât versiunea Canterwood şi este, evident, o alegere mai bună!

Epox oferă placa PE-4PDA2+ cu un arsenal mare de accesorii şi caracteristici, ce nu pot fi depăşite de fratele mare, nici măcar în privinţa performanţei. În fine, traficul stresat dintre Southbridge şi Northbridge, îngreunează comunicarea dintre componente. ■

Chip-uri pentru componente

Accesoriile din pachet

Placă de reţea Gigabit cu conexiune PCI

SPECIFICAŢII

Chipset Northbridge: Intel 865PE • Ventilator pe Northbridge: nu • Maximul de memorie: 4 x 1024 MB • Viteza memoriei: 2.0-2-2.5 • Slot-uri PCI: 5 • AGP: 8x • ACR/AMR/CNR - nu/nu/nu • Porturi paralel/serial/pentru jocuri - 1/1+1(intern)/1(intern) • USB 2.0 extern/intern - 2/4 • FireWire extern/intern - 0/3 agere FW-323-06 • Senzor de deschidere a carcasei: nu • Reţea: Broadcom PCI BCM5705WKFB 10/100/1000 Mbit; • Interfaţa discurilor (chipset) Intel ICH5 1xFloppy, 4xATA100, 2xSATA150 • Cip în plus faţă de chipset: HighPoint HPT372N 4 x ATA133, Silicom Image Sil3122A, 2 x SATA 150 • placă de sunet: Cmedia CMI9739A • Frecvenţele FSB-ului: 100 - 350 MHz • Accesorii: manual de utilizare, manual de utilizare SATA-Raid, manual de utilizare HighPoint, un disc ICH5R RAID, un disc Silicon Image, un disc High Point, un disc Intel ICH5 USB 2.0, două cabluri rotunde UDMA100, un cablu SATA, un cablu Floppy, o extensie de port FireWire, 2 x FireWire, un cablu de tensiune SATA, o extensie de port Game.

DETALII

PREŢ 178,5 USD
CONTACT www.ultrapro.ro
AVANTAJE performanţă mai bună şi accesorii mai multe decât placa PE-4PCA3+
DEZAVANTAJE traficul este stresat între Southbridge şi Northbridge
EVALUARE GENERALĂ este o placă mai bună decât fratele mai mare PE-4PCA3+
SCOR ■■■■■

Gigabyte: Patru plăci cu chipset 865 şi 875

Oferta de produse ale firmei Gigabyte acoperă întreaga piaţă de plăci de bază. Acest producător produce actualmente 15 modele de plăci cu chipset-urile 865 şi 875 pentru procesorul Pentium 4. Acestea sunt după cum urmează:

Placă cu chipset 865G:
- GA-8IG1000 - Serial ATA & şase canale Audio
- GA-8IG1000MK - placă de reţea Intel Pro/100, Micro ATX
- GA-8IG1000MT - placă de reţea Realtek 10/100, Micro ATX
- GA-8IG1000Pro - placă de reţea Intel Pro/100, FireWire

Placă cu chipset 865P:
- GA-8IP900 - Serial ATA & şase canale Audio
- GA-8IP900-L - placă de reţea Intel Pro/100
- GA-8IP900MK - placă de reţea Intel Pro/100, Micro ATX

Placă cu chipset 865PE:
- GA-8IPE1000 - Serial ATA & şase canale Audio
- GA-8IPE1000MK - placă de reţea Intel Pro/100, micro ATX
- GA-8IPE1000MT - placă de reţea Realtek 10/100, micro ATX
- GA-8IPE1000Pro - FireWire, IDE RAID & placă de reţea Intel Pro/100
- GA-8PENXP - DPS2 module, Fire-Wire, IDE RAID & placă de reţea Intel Pro/1000

Placă cu chipset 875P:
- GA-8IK1100 - Serial ATA RAID, FireWire, placă de reţea Intel Pro/100 & PAT
- GA-8KNXP - DPS2 module, placă de reţea Intel Pro/1000
- GA-8KNXP Ultra - DPS2 module, placă de reţea Intel Pro/1000, Adaptec U320 SCSI RAID

Patru modele le găsiţi în testul nostru, şi anume: modelul absolut de top GA 8KNXP Ultra, şi versiunea mai mică, GA-8KNXP (ambele plăci sunt cu chipset-ul 875P) şi două plăci cu chipset-ul 865PE, GA-8PENXP şi GA-8IPW1000Pro.

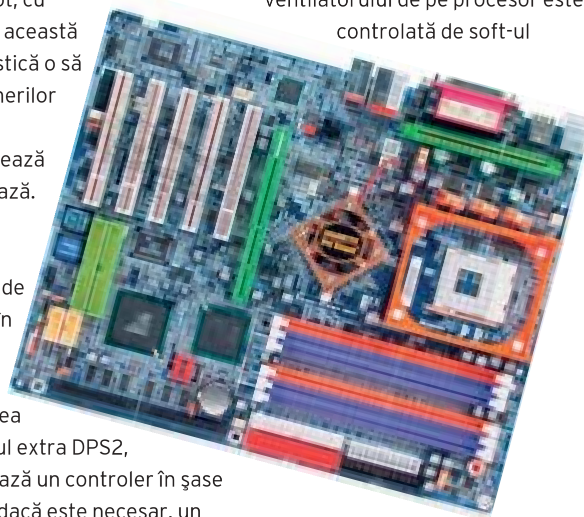
CU CHIPSET INTEL 875P

Gigabyte GA-8KNXP Ultra: Placă performantă la preţ performant !

Designul pachetului demonstrează cunoştinţele restrânse, însă bune despre marketing şi publicitate! Alte companii încearcă să-şi câştige cumpărători prin culori ţipătoare, sau simboluri, ca de exemplu bile, animale şi diferite părţi umane (cap, mâini, etc.), în acest timp având înscrise pe pachet informaţii vagi despre produs sau în unele cazuri deloc. Gigabyte pune informaţia pe primul loc, tipărind-o pe cutie de la bun început. Pliantul plăcii este foarte util. Unii candidaţi ar putea să înveţe câte ceva de la Gigabyte! Gigabyte a continuat să facă inovaţii, astfel s-au asociat multe de numele GA-8KNXP Ultra!! Caracteristicile şi accesoriile oferite de placă sunt excepţionale. În comparaţie cu restul candidaţilor placa este produsă în şase staturi. Elementele ce vă atrag privirea sunt cele şase slot-uri DIMM, slot-ul AGP Pro şi cele două interfeţe SCSI Ultra 320. Controlere SCSI externe, se găsesc începând de la 250 USD în magazine şi pot conduce până la 16 dispozitive fixe, în timp ce versiunea de pe placă poate suporta numai patru. Placa permite să utilizaţi în perechi modulele mai vechi de memorie, ceea ce înseamnă că puteţi folosi cele şase slot-uri de memorie; chipset-ul poate să lucreze cu maximum opt pagini, astfel: maximum patru module cu chipuri pe ambele părţi (care de altfel, sunt foarte rare), de asemenea se pot înfige şase pe o singură parte, sau două pe ambele părţi şi patru pe o singură parte.

Şase faze recomandă Gigabyte pentru operaţii de înaltă calitate !

O caracteristică unică este controlerul de tensiune suplimentar DPS2 ce se instalează într-un slot; cu siguranţă această caracteristică o să placă gamerilor ce supratactează plăci de bază. Pe placă există un controler de tensiune în trei faze, dar prin combinarea cu modulul extra DPS2, se realizează un controler în şase faze, sau dacă este necesar, un controler dual în trei faze. Comparativ cu vechile plăci, jumper-ul pentru modul paralel şi de backup a fost eliminat. De acum, această funcţie se poate seta din BIOS. Viteza ventilatorului de pe procesor este controlată de soft-ul

Smart fan, care se poate ajusta din BIOS. Alte facilităţi demne de menţionat sunt: tradiţionalul dual BIOS, ICH5 RAID şi IDE RAID. Pentru a uşura traficul către Southbridge, Gigabyte a conectat o placă de reţea Gigabit, ce foloseşte tehnologia CSA.

O altă facilitate legată de BIOS: este setarea extinsă a BIOS-ului pentru overclocking care este posibilă prin combinaţia de taste CTRL + F1. În ciuda numărului mare de componente de pe placă, cumpărătorul acestei mega plăci, trebuie să lucreze fără FireWire (IEEE1394). Ca să fiu mai explicit, pe placă nu a mai rămas loc pentru această componentă. Şi GA-8KNXP Ultra a avut probleme în teste, când am vrut să o testăm în programele 3D; respectivele aplicaţii nu au putut rula, însă după un update de BIOS problema a fost ca şi rezolvată.

Programul Easy Tune 4, afişează viteza de rotaţie, tensiunea, temperatura, viteza FSB-ului şi a procesorului, iar în situaţii limită, semnalează problemele. Design-ul nu este atât de nervos, iar funcţiile din meniu sunt optim aranjate.

În timp ce modificaţi viteza FSB-ului, BIOS-ul se poate actualiza automat cu ultima versiune, din Windows XP, folosind Internetul – aceasta nefiind o caracteristică standard, de obicei producătorul stabileşte dacă să existe sau nu. Lista accesoriilor incluse în pachet este lungă: un cablu rotund SCSI de 1,3 metri cu terminator (care separat costă aproximativ 40 USD); o extensie de sunet cu SP/DIF şi cu conectori digitali de sunet; cabluri IDE şi Serial-ATA. În unele teste de performanţă, Gigabyte a fost la egalitate cu Asus şi MSI.

Pentru o sumă sub 500 de USD, utilizatorul obţine tot ce-i doreşte inima. Caracteristica unicat este controlerul de tensiune cu şase faze; şase DIMM-uri şi un controler integrat Ultra 320-SCSI, care singur costă în jur de 250 de USD. Această placă extravagantă şi de înaltă performanţă este destinată unui segment de clientelă mai restrâns. Cu toate acestea, având în vedere performanţa cât şi accesoriile cu care este dotată placa, cei 400 de USD sunt justificaţi! ■

DETALII

PREŢ 467,5 USD
CONTACT
www.gigabyte.com.tw
AVANTAJE performanţă bună, accesorii de cea mai bună calitate
DEZAVANTAJE nu are interfaţă FireWire
EVALUARE GENERALĂ pentru o sumă sub 500 de USD, utilizatorul obţine tot ce-i doreşte inima
SCOR ■■■■■

SPECIFICAŢII

Chipset Northbridge: Intel 875P • Ventilator pe Northbridge: da • Maximul de memorie: 6 x 1024 MB • Viteza memoriei: 2.0-2-2.5 • Slot-uri PCI: 5 • AGP: 8x Pro • ACR/AMR/CNR – nu/nu/nu • Porturi paralel/serial/pentru jocuri – 1/2/1(intern) • USB 2.0 extern/intern – 4/4 • FireWire extern/intern – nu • Senzor de deschidere a carcasei: da • Reţea: Intel 82547EI CSA 10/100/1000 Mbit; • Interfaţa discurilor (chipset) Intel ICH5 1xFloppy, 4xATA100, 2xSATA150 • Cip în plus faţă de chipset: GigaRAID 4 x ATA133, Adaptec SCSI AIC-7902W, două sloturi SCSI • placă de sunet: ADI AD1985 • Frecvenţele FSB-ului: 100 – 355 MHz • Accesorii: manual de utilizare, manual de utilizare ITE Raid, trei cabluri UDMA100,un cablu Floppy, două cabluri SATA, CD Tool, Norton Antivirus, Norton Personal Firewall, Norton Spam Alert, Acrobat Reader, o extensie de port USB, 2 x USB2.0, o placă DSP II, o extensie de sunet, o protecţie ATX I/O.

CU CHIPSET INTEL 875P

Gigabyte GA-8KNXP: Este varianta mai ieftină a lui ULTRA

SPECIFICAŢII

Chipset Northbridge: Intel 875P • Ventilator pe Northbridge: da • Maximul de memorie: 6 x 1024 MB • Viteza memoriei: 2.0-2-2.5 • Slot-uri PCI: 5 • AGP: 8x Pro • ACR/AMR/CNR – nu/nu/nu • Porturi paralel/serial/pentru jocuri – 1/2/1(intern) • USB 2.0 extern/intern – 4/4 • FireWire extern/intern – da • Senzor de deschidere a carcasei: da • Reţea: Intel 82547EI CSA 10/100/1000 Mbit; • Interfaţa discurilor (chipset) Intel ICH5 1xFloppy, 4xATA100, 2xSATA150 • Cip în plus faţă de chipset: GigaRAID 4 x ATA133, Silicon Image SiL3112A, 2 x SATA150 • placă de sunet: Realtek ALC655 • Frecvenţele FSB-ului: 100 – 355 MHz • Accesorii: manual de utilizare, manual de utilizare GigaRaid, manual de utilizare Raid SATA, cinci cabluri ATA150, cablu de tensiune SATA, extensie de port USB, 2 x USB 2.0, extensie de port FireWire, normal FireWire, 2 x mini FireWire, trei cabluri UDMA 100, cablu Floppy, extensie de sunet, protecţie ATX I/O, regulator de tensiune DSP II.

Placa Gigabyte GA-8KNXP este diferită de versiunea Ultra, astfel pe placă nu mai este integrat controlerul SCSI Ultra 320, însă dispunerea componentelor pe placă este aproape identică. Comparată cu versiunea de top GA-8KNXP Ultra, GA-8KNXP în plus are integrat un controler RAID Serial-ATA de la Silicon Image (Sil 3112A) şi un chip FireWire fabricat de TI. Pe de altă parte, echipamentul este identic ca la versiunea Ultra. Accesoriile includ patru cabluri Serial-ATA, şi o placă externă Serial-ATA. Legat de performanţă, GA-8KNXP este identică cu versiunea regală GA-8KNXP Ultra.

Comparativ cu versiunea Ultra, Gigabyte GA-8KNXP nu are integrat controlerul SCSI Ultra 320; în locul lui s-a instalat un FireWire şi un RAID Serial-ATA. Preţul este ridicat; totuşi echipamentul din abundenţă şi performanţă bună, costă numai 282 USD. ■

DETALII

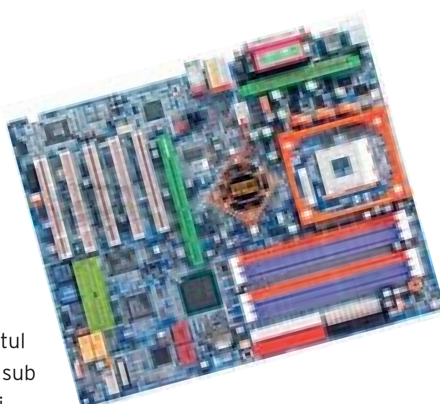
PREŢ 282 USD
CONTACT
www.ultrapro.ro
AVANTAJE performanţă bună, şi echipament din abundenţă
DEZAVANTAJE
fără controler SCSI
EVALUARE GENERALĂ
echipamentul din abundenţă şi performanţă bună, costă numai 209 USD
SCOR ■■■■■

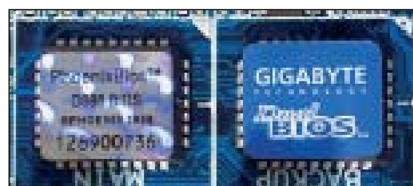
CU CHIPSET INTEL 865PE

Gigabyte GA-8PENXP: PAT este activat!

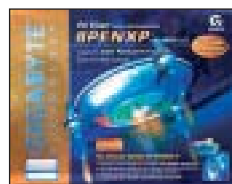
Pachetul nu este diferit de celelalte trei plăci Gigabyte; de altfel, în el găsiţi aceleaşi caracteristici şi accesorii ca la GA-8KNXP cu chipset Intel 875P.

GA-8PENXP este performantă, iar echipamentul este pe măsură. Placa costă sub 250 de USD şi oferă aceleaşi accesorii ca la GA-8KNXP cu chipset Intel 875P. Nivelul ridicat al performanţei se datorează faptului că Gigabyte a activat accesul rapid la memorie (funcţia PAT). ■

Chip-uri pentru componente

DETALII

PREŢ 248 USD
CONTACT www.ultrapro.ro
AVANTAJE performanţă bună
DEZAVANTAJE nu are controler SCSI
EVALUARE GENERALĂ echipament din abundenţă şi performanţă bună, la numai 190 USD
SCOR ■■■■■

SPECIFICAŢII

Chipset Northbridge: Intel 865PE • Ventilator pe Northbridge: da • Maximul de memorie: 4 x 1024 MB • Viteza memoriei: 2.0-2-2.5 • Slot-uri PCI: 5 • AGP: 8x Pro • ACR/AMR/CNR – nu/nu/nu • Porturi paralel/serial/pentru jocuri – 1/2/0 • USB 2.0 extern/intern – 4/4 • FireWire extern/intern – 0/3 Texas Instruments (TSB43AB23) • Senzor de deschidere a carcasei: da • Reţea: Intel 82547EI CSA 10/100/1000 Mbit; • Interfaţa discurilor (chipset) Intel ICH5 1xFloppy, 4xATA100, 2xSATA150 • Cip în plus faţă de chipset: GigaRAID 4 x ATA133, Silicon Image SiL3112A, 2 x SATA150 • placă de sunet: Realtek ALC655 • Frecvenţele FSB-ului: 100 – 355 MHz • Accesorii: manual de utilizare, CD driver, Norton AntiVirus, Norton Personal Firewall, Norton Privacy Control, Norton Spam Alert, Norton Parental Control, manual de utilizare Gigaraid, manual de utilizare Raid SATA, două cabluri UDMA 100, cablu Floppy, cinci cabluri SATA, extensie de port USB, 2 x USB 2.0, extensie de port FireWire, mini Port FireWire, normal Port FireWire, extensie de sunet, cablu extern de tensiune SATA, protecţie ATX I/O.

CU CHIPSET INTEL 865PE

Gigabyte GA-8IG1000Pro: Placă de bază pentru orice buzunar!

SPECIFICAŢII

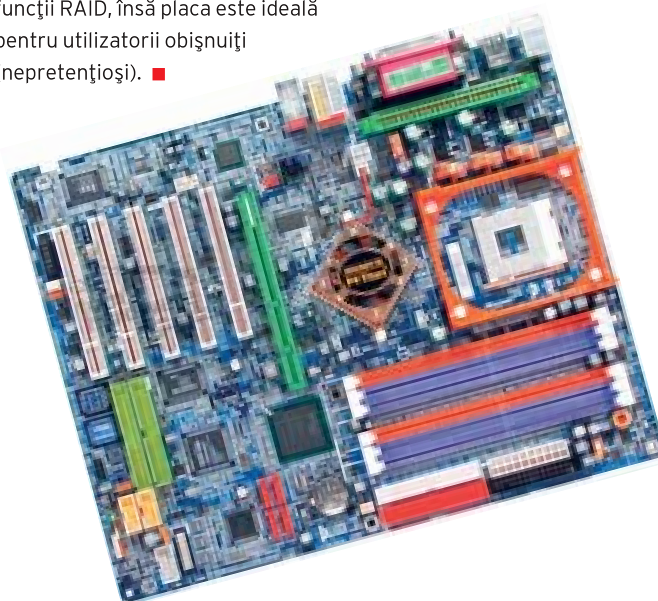
Chipset Northbridge: Intel 865G • Ventilator pe Northbridge: da • Maximul de memorie: 4 x 1024 MB • Viteza memoriei: 2.0-2-2.5 • Slot-uri PCI: 5 • AGP: 8x • ACR/AMR/CNR – nu/nu/nu • Porturi paralel/serial/pentru jocuri – 1/2/0 • USB 2.0 extern/intern – 4/4 • FireWire extern/intern – 0/3 Texas Instruments (TSB43AB23) • Senzor de deschidere a carcasei: da • Reţea: Intel 82547EI CSA 10/100/1000 Mbit; • Interfaţa discurilor (chipset) Intel ICH5 1xFloppy, 4xATA100, 2xSATA150 • Cip în plus faţă de chipset: nu • placă de sunet: Realtek ALC655 • Frecvenţele FSB-ului: 100 – 355 MHz • Accesorii: manual de utilizare, CD driver, Norton AntiVirus, Norton Personal Firewall, Norton Privacy Control, Norton Spam Alert, Norton Parental Control, cablu UDMA 133, cablu Floppy, două cabluri SATA, extensie de port USB, 2 x USB 2.0, extensie de port FireWire, mini Port FireWire, normal Port FireWire, protecţie ATX I/O.

Comparativ cu celelalte plăci Gigabyte, GA-8IG1000Pro este o placă la un preţ rezonabil, fabricată cu tehnologia în patru straturi, şi de aceea placa este destinată celor cu buzunarul mai restrâns. Pe placa de bază s-a integrat o placă video Intel 865, şi de aceea nu trebuie să mai investiţi într-o placă grafică. În plus mai include: FireWire, BIOS dual şi placă de reţea Gigabit cu CSA. Placa nu are RAID ICH5, iar performanţa este destul de slabă. Totul este disponibil la un preţ de 146 USD.

GA-8IG1000Pro poate fi găsită în magazinele de specialitate la aproximativ 150 de USD, fără să-i lipsească placă video, interfaţa FireWire şi BIOS-ul dual. Nu are funcţii RAID, însă placa este ideală pentru utilizatorii obişnuiţi (nepretenţioşi). ■

DETALII

PREŢ 146 USD
CONTACT www.ultrapro.ro
AVANTAJE performanţă bună
DEZAVANTAJE placă video prea slabă pentru actualele jocuri 3D
EVALUARE GENERALĂ placa nu are funcţii RAID, dar este suficientă pentru aplicaţiile de birou
SCOR ■■■■■

CU CHIPSET INTEL 875P

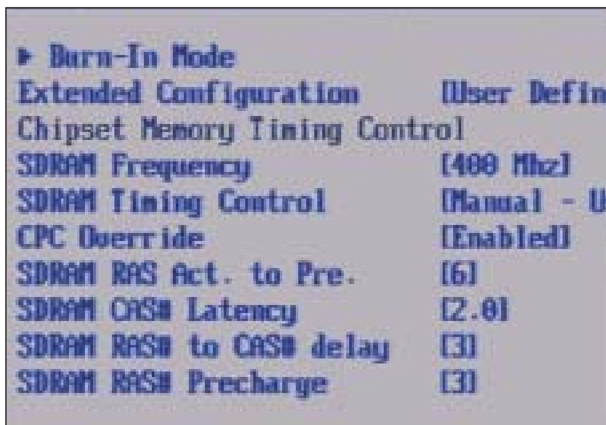
Intel D875PBZ: Avar, lent şi scump

Intel a încercă să se impună pe piaţa plăcilor de bază şi să acapareze o parte din clientela producătorilor Taiwanezi. Însă pachetul nu diferă prea mult de cele ieftine şi de marcă din Taiwan. Totul devine clar, după ce deschideţi pachetul. Acolo, găsiţi câteva accesorii, ce pot fi numărate pe degete. Acestea includ două cabluri Serial-ATA, unul pentru floppy şi un cablu Ultra DMA/100. Placa oferă cele mai puţine accesorii comparativ cu restul producătorilor. Intel nu a instalat nici măcar un chip de sunet. Producătorul a proiectat placa pentru staţiile de lucru pretenţioase, nici slot-ul AGP nu este PRO. Din cauza zgârceniei, şi componentele SMD au fost limitate, dar per ansamblu placa operează bine. Un update de BIOS se poate face uşor sub Windows XP folosind Internetul. Intel foloseşte de o bucată de timp controlul automat al ventilatorului, ceea ce oferă utilizatorului un sistem mai silenţios.

Fanii overclocking-ului vor fi dezamăgiţi - astfel, nu sunt posibilităţi de mărire a tensiunii sau frecvenţei procesorului, decât funcţia Auto şi Burn-IN care (cică!) ar mări viteza sistemului cu doi până la patru procente. Se pare că Intel doreşte să-şi protejeze din răsputeri supratactarea propriilor procesoare! În toate testele placa a obţinut rezultate medii sau minime.

Faţă de restul candidaţilor, Intel a lucrat mai mult la timpii memoriei; astfel timpi rapizi ca CL2.0-2-2.5 nu sunt posibili! Pentru o performanţă slabă cu zero accesorii şi un preţ în jur de 200 USD - îi lăsăm pe cumpărători să-şi dea cu părerea!

Intel ne-a şocat cu preţul de 200 de USD, fără nici un echipament în plus, ce determină cumpărătorul să-şi îndrepte dorinţa spre altă placă. De asemenea, performanţa este slabă - probabil că politica internă a firmei este de a preveni îmbunătăţirea performanţei! Din punctul nostru de vedere Intel abuzează de poziţia de lider pe piaţa procesoarelor. Pe deasupra, producătorul nu trebuie să plătească licenţă pentru componentele sale. Şi astfel ar putea reduce considerabil preţul. ■

Setare manuală a timpilor memoriei

Intel - fără accesorii

SPECIFICAŢII

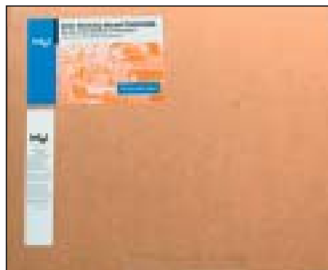
Chipset Northbridge: Intel 875P • Ventilator pe Northbridge: nu • Maximul de memorie: 4 x 1024 MB • Viteza memoriei: 2.0-3-3.6 • Slot-uri PCI: 5 • AGP: 8x • ACR/AMR/CNR - nu/nu/nu • Porturi paralel/serial/pentru jocuri - 1/1/0 • USB 2.0 extern/intern - 6/2 • FireWire extern/intern - nu • Senzor de deschidere a carcasei: da • Reţea: Intel 82547EI CSA 10/100/1000 Mbit; • Interfaţa discurilor (chipset) Intel ICH5 1xFloppy, 4xATA100, 2xSATA150 • Cip în plus faţă de chipset: nu • placă de sunet: nu • Frecvenţele FSB-ului: Auto şi Burn-In +2% până la 4% • Accesorii: manual de utilizare, CD driver, VirtualDrive 7, RestoreIT! 3, Norton Internet Security, RealONE Player, NTI CD-Maker, protecţie ATX I/O, cablu Floppy, cablu UDMA100.

DETALII

PREŢ 200 USD
CONTACT www.intel.com
AVANTAJE este fabricată de firma Intel
DEZAVANTAJE preţul este prea ridicat, performanţa este slabă, puţine accesorii
EVALUARE GENERALĂ placa este slabă şi ar fi bine să vă îndreptaţi ochii spre alte plăci de bază!
SCOR

CU CHIPSET INTEL 865PE

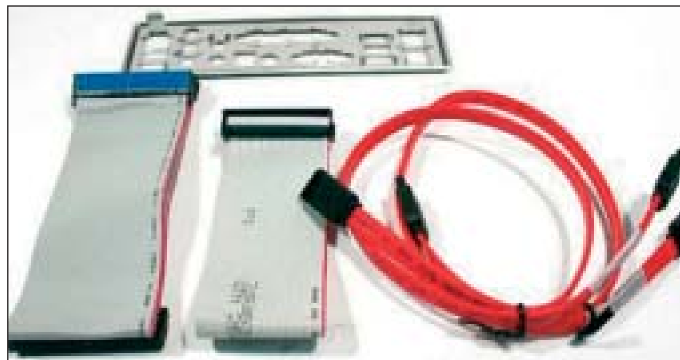
Intel D865PERL: Potenţial pentru o supratactare fină

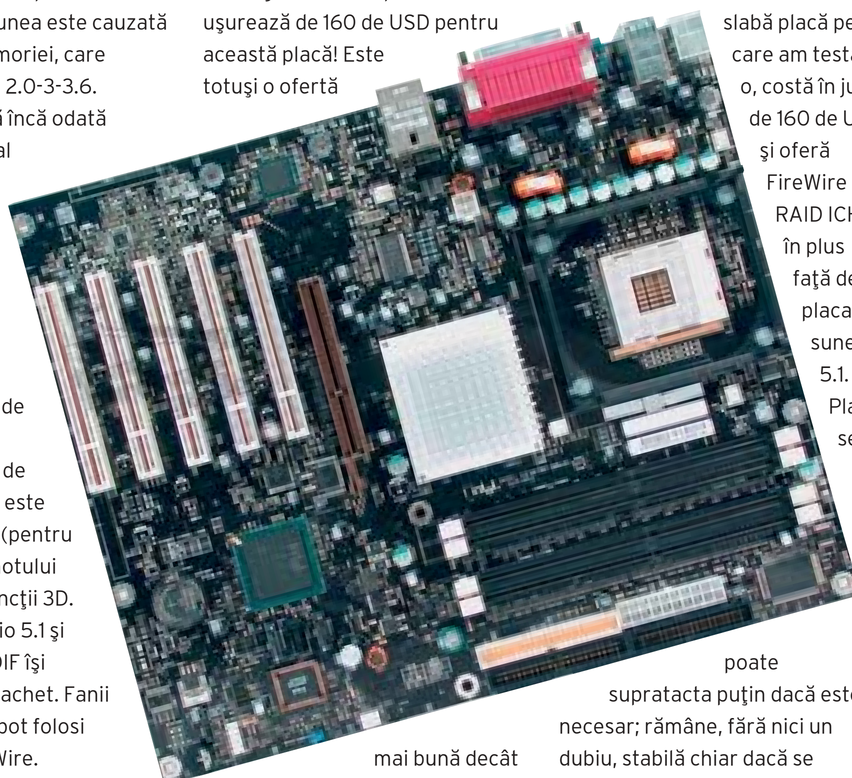

Ar fi trebuit să menţionăm din titlu, că Intel D865PERL este cea mai slabă placă pe care am testat-o. Slăbiciunea este cauzată de interfaţa memoriei, care permite doar CL 2.0-3-3.6. Aceasta reflectă încă odată interesul redus al companiei de a produce plăci performante. În comparaţie cu versiunea Canterwood, D865PERL a integrat un chip de sunet de înaltă calitate fabricat de Soundmax, care este echipat cu filtru (pentru reducerea zgomotului de fond) şi cu funcţii 3D. Conexiunile audio 5.1 şi cele optice SP/DIF îşi găsesc locul în pachet. Fanii editărilor video pot folosi interfeţele FireWire.

Panoul ATX este un exerciţiu de ghicit pentru utilizator, pentru că nu are etichete de descriere a mufelor, ce urmează să fie instalate. Pentru a putea lucra cu placa de sunet e bine să aveţi la îndemână manualul acesteia. Intel este renumit pentru standardele pe care le realizează în industria IT, dar când vine vorba de propriile plăci de bază, reduce inexplicabil calitatea produselor!

Magazinele de specialitate vă uşurează de 160 de USD pentru această placă! Este totuşi o ofertă mai bună decât o placă Intel D875PBZ fără prea multe accesorii.

Este cea mai slabă placă pe care am testat-o, costă în jur de 160 de USD şi oferă FireWire şi RAID ICH5 în plus faţă de placa de sunet 5.1. Placa se poate supratacta puţin dacă este necesar; rămâne, fără nici un dubiu, stabilă chiar dacă se supratactează. ■

SPECIFICAŢII

Chipset Northbridge: Intel 865PE • Ventilator pe Northbridge: nu • Maximul de memorie: 4 x 1024 MB • Viteza memoriei: 2.0-3-3.6 • Slot-uri PCI: 5 • AGP: 8x • ACR/AMR/CNR – nu/nu/nu • Porturi paralel/serial/pentru jocuri – 1/2/0 • USB 2.0 extern/intern – 4/4 • FireWire extern/intern – nu • Senzor de deschidere a carcasei: da • Reţea: Intel 82547EI CSA 10/100/1000 Mbit; • Interfaţa discurilor (chipset) Intel ICH5 1xFloppy, 4xATA100, 2xSATA150 • Cip în plus faţă de chipset: nu • placă de sunet: ADI ADI1985 • Frecvenţele FSB-ului: Auto şi Burn-In +2% până la 4% • Accesorii: manual de utilizare, protecţie ATX I/O, cablu Floppy, cablu UDMA133 , cablu SATA, un disc cu driver RAID,o extensie de port USB, 2 x USB 2.0.

DETALII

PREŢ 155 USD
CONTACT
www.intel.com
AVANTAJE placa poate supratacta foarte puţin procesorul, dacă este necesar
DEZAVANTAJE este cea mai slabă placă pe care am testat-o
EVALUARE GENERALĂ placa este slabă şi ar fi bine să vă îndreptaţi privirea spre alte plăci de bază!
SCOR ■■■■■

Nici o descriere pe panoul ATX

Conexiunile de pe placă

CU CHIPSET INTEL 875P

MSI 875P Neo-FIS2R (MS-6758): Cu funcţie de supratactare integrată în BIOS

Funcţiile de supratactare sunt foarte interesante, chiar şi pentru cei mai neambiţioşi, overclocking-ul nu va fi o problemă. În BIOS se găseşte meniul numit „Dynamic Overclocking", în care se poate seta nivelul supratactări, prin selectarea dintr-o listă de variante, de tipul gradelor militare. Noi considerăm această funcţie ca fiind o decizie individuală luată în cadrul firmei MSI. Echipamentul plăcii se prezintă foarte bine: controler de reţea Gigabit cu CSA, funcţie RAID în ICH5, în plus, un controler RAID de la Promise (PDC20378) pentru două discuri Serial-ATA, două pe Ultra DMA/133 şi un chip FireWire de la VIA (VT6306). Ventilatorul de pe Northbridge este iluminat de un LED.

Tabelul prezintă fiecare frecvenţă de ceas pentru fiecare grad militar. În orice caz, ideea de dynamic overclocking reduce mult disiparea procesorului, iar FSB-ul se măreşte dacă procesorul este utilizat la maximum.

Placa a fost proiectată cu un regulator de tensiune în trei faze, căruia i s-au adăugat elemente de răcire, de aceea placa are potenţial pentru supratactări. MSI nu a exclus accesoriile, prin urmare în pachet veţi găsi patru cabluri Serial-ATA şi două adaptoare de tensiune, cabluri IDE rotunde, un pachet luxuriant de programe, extensie pentru porturile de sunet (mufe digitale şi optice pentru un sunet 5.1) şi interfaţă FireWire. MSI a codat cu ajutorul culorilor pinii panoului principal, o caracteristică pe care mulţi producători au ignorat-o.

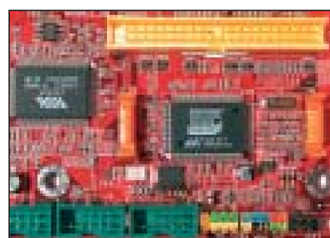
A fost interesant să aflăm că viteza procesorului grafic de pe placa video îşi măreşte automat frecvenţa - în testele 3D s-a văzut diferenţa acestei caracteristici. Viteza originală a procesorului grafic ATI radeon 9700 Pro este de 324 MHz, iar în combinaţie cu placa MSI, ea lucrează la 330MHz. Cu ajutorul procesorului central, ventilatoarele de pe Northbridge şi procesor se pot ajusta independent unul faţă de celălalt. În testele de performanţă MSI 875P Neo s-a clasat pe primele poziţii de top. Tot pachetul costă aproximativ 190 USD. Acestea fiind spuse, placa MSI rămâne una dintre cele mai rapide placi din test.

MSI 875P Neo este cel mai rentabil produs din punct de vedere al raportului preţ/performanţă. Pentru 190 de USD, clientul va primi o placă performantă, cu multe accesorii. ■

Ventilatorul este iluminat

Chip-urile de pe placa MSI

Accesoriile din pachet

MSI DOC	3200 MHz
General	3548,54 MHz
Colonel	3451,80 MHz
Captain	3387,75 MHz
Sergeant	3323,47 MHz
Private	3258,65 MHz

SPECIFICAŢII

Chipset Northbridge: Intel 875P • Ventilator pe Northbridge: da • Maximul de memorie: 4 x 1024 MB • Viteza memoriei: 2.0-2-2.5 • Slot-uri PCI: 5 • AGP: 8x • ACR/AMR/CNR - nu/nu/nu • Porturi paralel/serial/pentru jocuri - 1/2/0 • USB 2.0 extern/intern - 6/2 • FireWire extern/intern - 0/3 VIA6306 IEEE 1394 • Senzor de deschidere a carcasei: nu • Reţea: Intel 82547EI CSA 10/100/1000 Mbit; • Interfaţa discurilor (chipset) Intel ICH5 1xFloppy, 4xATA100, 2xSATA150 • Cip în plus faţă de chipset: Promise PDC20378, 2 x ATA 133, 2 x SATA 150 (Raid 0,1,0+1) • placă de sunet: ADI ADI1980 • Frecvenţele FSB-ului: 100 - 500 MHz • Accesorii: manual de utilizare, un CD cu Driver, Photoshop Album SE, WinDVD 4, WinRip 2, VirtualDrive 7, RestoreIT! 3, Media Ring, cablu Floppy, protecţie ATX I/O, 2 x 1394, o extensie de sunet, cablu UDMA 100, cablu UDMA 33, cablu Floppy, patru cabluri SATA, 2 x 2 cabluri de tensiune SATA, cablu rotund UDMA100.

DETALII

PREŢ 190 USD
CONTACT www.msi.com.tw
AVANTAJE se poate supratacta fără probleme
DEZAVANTAJE are regulator de tensiune numai cu trei faze
EVALUARE GENERALĂ MSI 875P Neo este cel mai rentabil produs cu chipset 875P din punct de vedere al raportului preţ/performanţă.
SCOR ■■■■■

CU CHIPSET INTEL 865PE

MSI 865PE Neo 2-FIS2R (MS-6728): Cea mai rapidă placă din test!

P A doua placă de la MSI este cu chipset Intel 865PE, iar diferenţa faţă de fratele mai mare este doar aranjarea componentelor pe placă. De altfel, placa are aceleaşi caracteristici, cum sunt placa de reţea Gigabit CSA, RAID ICH5, controler Promise pentru Serial-ATA, Ultra DMA/133 şi FireWire. Atracţia principală este tehnologia MAT, care în realitate este funcţia PAT, însă Intel le-a interzis producătorilor să folosească termenul „PAT" pentru conexiunea cu chipsetul Springdale. Spre exemplu, Asus a redenumit funcţia PAT foarte atractiv, şi anume „HyperPath". În cazul lui MSI funcţia se poate activa din BIOS (performance mode, ultra Turbo). Placa a obţinut cea mai bună performanţă în toate testele. De asemenea şi 865PE Neo 2 oferă în BIOS opţiunea dynamic overclocking. La un preţ sub 170 de USD, placa este rezonabilă având în vedere ce oferă. BIOS-ul se poate actualiza în Windows XP de pe Internet.

Cea mai rapidă placă este disponibilă sub 170 de USD. În plus include caracteristici ca FireWire, RAID pentru Serial-ATA şi IDE, placa de reţea include CSA. Iar performanţa atât de mare se datorează funcţiei PAT. ■

Extensii de porturi

SPECIFICAŢII

Chipset Northbridge: Intel 865PE • Ventilator pe Northbridge: da • Maximul de memorie: 4 x 1024 MB • Viteza memoriei: 2.0-2-2.5 • Slot-uri PCI: 5 • AGP: 8x • ACR/AMR/CNR – nu/nu/nu • Porturi paralel/serial/pentru jocuri – 1/2/0 • USB 2.0 extern/intern – 6/2 • FireWire extern/intern – 0/3 VIA6306 • Senzor de deschidere a carcasei: nu • Reţea: Intel 82547EI CSA 10/100/1000 Mbit; • Interfaţa discurilor (chipset) Intel ICH5 1xFloppy, 4xATA100, 2xSATA150 • Cip în plus faţă de chipset: Promise PDC20378, 2 x ATA 133, 2 x SATA 150 • placă de sunet: Cmedia CMI9739A • Frecvenţele FSB-ului: 200 – 500 MHz • Accesorii: manual de utilizare, manual de utilizare Raid SATA, driver Promise RAID, driver Intel RAID, Photoshop Album SE, WinDVD 4, WinRip 2, VirtualDrive 7, RestoreIT! 3, patru cabluri SATA, cablu Floppy, 2 x 2 cabluri de tensiune SATA, cablu rotund UDMA100, protecţie ATX I/O, extensie de porturi, 2 x USB 2.0, o extensie de port FireWire, 2 x normal FireWire, 1 x mini FireWire, o extensie de sunet.

DETALII

PREŢ 165 USD

CONTACT www.msi.com.tw

AVANTAJE se poate supratacta fără probleme

DEZAVANTAJE are regulator de tensiune numai cu trei faze

EVALUARE GENERALĂ MSI 875P Neo este cea mai bună placă de bază din punct de vedere al raportului preţ/performanţă.

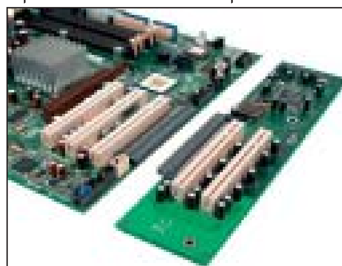
SCOR ■■■■■

CU CHIPSET INTEL 875P

QDI P4I875PMA-6AFR: Inedit - ATX-ul devine Micro-ATX!

Producătorul QDI este cunoscut pe piaţa din Asia, acolo unde cantitatea contează. Calitatea componentelor utilizate este, totuşi, comparabilă cu cea de la Intel sau de la Fujitsu-Siemens. O parte din placă se poate separa şi astfel se poate monta în carcasele compacte ca micro ATX. Asta înseamnă că utilizatorul va pierde două slot-uri PCI şi conexiunea Serial-ATA RAID. Producătorii acestor plăci sunt încântaţi, pentru că pot folosi placa pentru două tipuri de carcase.

Nu au fost probleme la montare, şi nici de stabilitatea în funcţionare a plăcii. QDI este o alternativă pentru plăcile de la Intel sau Fujitsu-Siemens. Placa de bază are integrată o placă de reţea Gigabit cu tehnologie CSA, iar în testele de tip aplicaţie a obţinut rezultate bune. Interfaţa memoriei a atins o bandă maximă de 4,9 GB/s, ceea ce s-a văzut şi în randarea din 3D Studio Max 5.1 unde s-a clasat în top-cinci. Placa este stabilă chiar dacă se setează agresiv, timpi memoriei (DDR400, CL2.0-2-2.5). QDI lucrează cu memoria la o tensiune de 2,5 volţi, în contrast cu majoritatea plăcilor din test ce au nevoie de 2,65 volţi pentru a fi stabile. Produsul este distribuit cu cabluri Serial-ATA împreună cu adaptorul de tensiune. Un punct de atracţie este oprirea completă a ventilatorului de pe procesor, când acesta nu este solicitat. Update-ul BIOS-ului se poate face din sistemul de operare Windows XP. În plus, în pachet mai găsiţi un programel util care vă arată nivelul de solicitare al procesorului, temperaturile şi viteza de rotaţie a ventilatoarelor.

ATX devine Micro ATX

Comparativ cu rivalii acestui segment - Fujitsu-Siemens şi Intel -producătorul a integrat o interfaţă rapidă pentru discurile fixe. Placa se poate desface în două, astfel încât ATX-ul devine Micro ATX. În plus, placa este dotată cu un control sofisticat al ventilatoarelor. ■

DETALII

PREŢ 165 USD
CONTACT www.qdigrp.com
AVANTAJE placa ATX se poate transforma în Micro ATX
DEZAVANTAJE chiar dacă doreşti varianta Micro ATX, trebuie să cumperi şi adaptorul pentru ATX!
EVALUARE GENERALĂ placa este o alternativă pentru plăcile de la Intel sau Fujitsu-Siemens
SCOR ■■■■■

SPECIFICAŢII

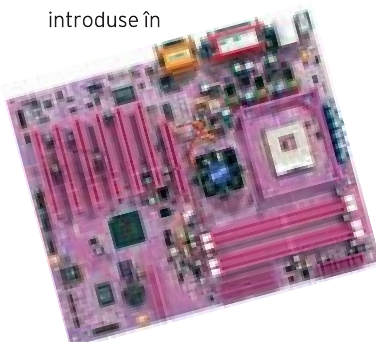
Chipset Northbridge: Intel 875P • Ventilator pe Northbridge: nu • Maximul de memorie: 4 x 1024 MB • Viteza memoriei: 2.0-2-2.6 • Slot-uri PCI: 5 • AGP: 8x • ACR/AMR/CNR – nu/nu/nu • Porturi paralel/serial/pentru jocuri – 1/2/0 • USB 2.0 extern/intern – 4/2 • FireWire extern/intern – nu • Senzor de deschidere a carcasei: da • Reţea: Intel 82547EI CSA 10/100/1000 Mbit; • Interfaţa discurilor (chipset) Intel ICH5 1xFloppy, 4xATA100, 2xSATA150 • Cip în plus faţă de chipset: Silicon Image SiI3112A, 2 x SATA 150 • placă de sunet: AC97 ADI • Frecvenţele FSB-ului: nu se pot regla • Accesorii: manual de utilizare, un CD cu drivere, Norton AntiVirus cablu rotund UDMA100, o extensie de sunet, o ieşire optică SPDIF, două cabluri SATA150, două cabluri de tensiune SATA, protecţie ATX I/O, cablu UDMA 133, cablu Floppy.

CU CHIPSET INTEL 865PE

Soltek SL-86SPE-L: Vopseşte-te violet!

Placa Soltek iese din tipare, din cauza textolitului colorat în violet (culoare mai puţin uzuală). Soltek a renunţat la tehnologia CSA şi chip-ul Gigabit, înlocuind placa de reţea cu una de 100Mbiţi. Cine va dori să lucreze cu hard discurile în RAID, va fi dezamăgit pentru că pe placă nu se găseşte un cip care să cunoască funcţia RAID. În testul de performanţă placa a fost mediocră. Ca accesorii, firma a introdus simpaticul rucsac de transport al carcasei.

Performanţa plăci este mediocră, iar accesoriile introduse în pachet sunt cam puţine; totuşi preţul de 140 USD este destul de rezonabil. ■

DETALII

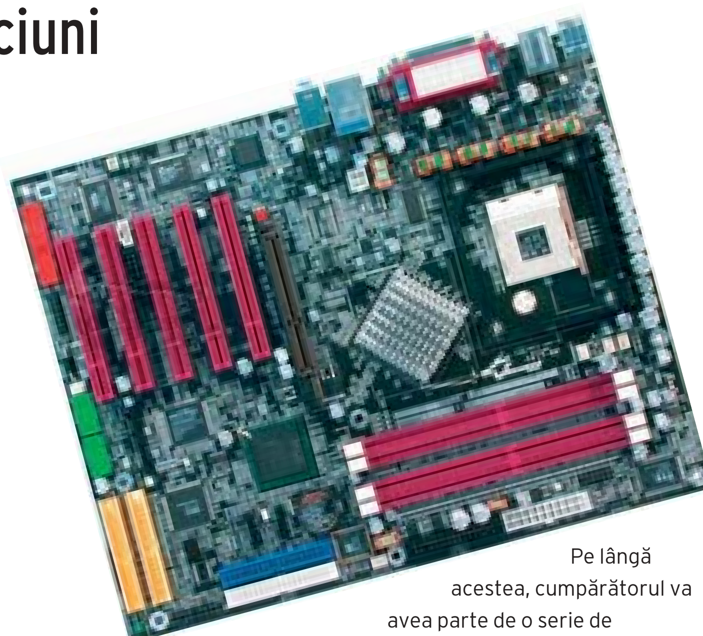
PREŢ 140 USD
CONTACT www.soltek.com.tw
AVANTAJE preţul este rezonabil
DEZAVANTAJE performanţă mediocră
EVALUARE GENERALĂ placa este o alternativă pentru cei cu buget restrâns, dar nu este suficient de performantă
SCOR ■■■■■

SPECIFICAŢII

Chipset Northbridge: Intel 865PE • Ventilator pe Northbridge: da • Maximul de memorie: 4 x 1024 MB • Viteza memoriei: 2.0-2-2.5 • Slot-uri PCI: 5 • AGP: 8x • ACR/AMR/CNR – nu/nu/nu • Porturi paralel/serial/pentru jocuri – 1/2/0 • USB 2.0 extern/intern – 4/4 • FireWire extern/intern – nu • Senzor de deschidere a carcasei: da • Reţea: Realtek 10/100 Mbit; • Interfaţa discurilor (chipset) Intel ICH5 1xFloppy, 4xATA100, 2xSATA150 • Cip în plus faţă de chipset: nu • placă de sunet: AC97 ADI • Frecvenţele FSB-ului: 200 – 300 MHz • Accesorii: manual de utilizare, un CD cu drivere, cablu UDMA100, o extensie de sunet, două cabluri SATA150, două cabluri de tensiune SATA, protecţie ATX I/O, cablu Floppy.

CU CHIPSET INTEL 875P

Soyo P4I875 Dragon 2: Placă cu multe accesorii, dar şi cu slăbiciuni

Comparativ cu restul participanţilor, Soyo a fost darnic cu echipamentul din pachetul plăcii, începând cu placa de reţea Gigabit cu CSA, placă de sunet pe PCI cu şase canale, interfaţă FireWire (VIA VT6306), şi un controler cu funcţia RAID. Versiunea HPT372 de la Highpoint este pentru patru discuri Ultra DMA/133. Soyo a renunţat la funcţia RAID din ICH5 Southbridge, dar înlocuit-o cu un controler SATA de la Silicon Image versiunea Sil3112A, în total fiind patru conexiuni Serial-ATA. Accesoriile plăcii sunt completate de un panou cu intrări şi ieşiri (optice) pentru sunetul digital şi sunet 5.1 pentru sistemele analogice. Produsul este însoţit de un cititor de carduri ce se instalează în faţa carcasei ATX şi poate procesa cardurile Compact Flash, SD, Smart Media şi formatele Micro Drive. Pe lângă acestea mai există şi extensii pentru USB 2.0 şi FireWire.

Caracteristicile pozitive sunt: LED-ul AGP şi răcitorul pasiv de pe Northbridge. De asemenea Soyo a sigilat pachetul împreună cu trei cabluri IDE şi patru Serial-ATA care sunt lipsite de adaptoarele de curent pentru hard discuri. Punctele critice ale plăcii sunt pinii panoului principal care nu sunt etichetaţi sau coloraţi, şi ieftinul panou ATX, care nu are coduri de culoare pentru fiecare mufă ce urmează a fi introdusă.

Conexiunile audio

Pe lângă acestea, cumpărătorul va avea parte de o serie de programe, mai mult sau mai puţin folositoare. Din păcate, pe placă nu s-a introdus nici un controler pentru ventilatorul procesorului, pentru ca sistemul să ruleze silenţios.

Performanţa plăcii s-a dovedit a fi medie, slăbiciunea plăcii fiind resimţită mai ales atunci când vine vorba de timpul de acces al memoriei. Cu un transfer de 4,7 GB/s performanţa plăcii ar fi trebuit să fie mult mai mare, de exemplu priviţi performanţa plăcii Gigabyte GA-8KNXP Ultra care are 5,1 GB/s.

Soyo oferă multe caracteristici şi accesorii, dar performanţa redusă şi absenţa unui controler de ventilator sunt restrictive. Pe de altă parte, placa este destul de bine dotată şi costă în jur de 220 de USD. Din acest punct de vedere – al dotărilor – placa merită banii. ■

SPECIFICAŢII

Chipset Northbridge: Intel 875P • Ventilator pe Northbridge: nu • Maximul de memorie: 4 x 1024 MB • Viteza memoriei: 2.0-2-2.5 • Slot-uri PCI: 5 • AGP: 8x • ACR/AMR/CNR – nu/nu/nu • Porturi paralel/serial/pentru jocuri – 1/2/1(intern) • USB 2.0 extern/intern – 4/4 • FireWire extern/intern – 1/2 VIA VT6306 • Senzor de deschidere a carcasei: nu • Reţea: Intel 82547EI CSA 10/100/1000 Mbit; • Interfaţa discurilor (chipset) Intel ICH5 1xFloppy, 4xATA100, 2xSATA150 • Cip în plus faţă de chipset: HighPoint HPT372, 4 x ATA133, Silicon Image SiL3112A, 2 x SATA150 • placă de sunet: C3DX CMI8738/PCI-6ch-MX • Frecvenţele FSB-ului: 100 – 255 MHz • Accesorii: manual de utilizare, un CD cu drivere, pastă termică, CD Super Bonus Pack V5.0, Norton Antivirus 2003, Norton Ghost 2003, Norton Personal Firwall 2003, Adobe ActiveShare, VCOM AutoSave, Adobe Acrobat eBook Reader, Adobe Acrobat Reader, Imagemore, extensie de sunet: cu ieşire optică SPDIF, ieşire RCA SPDIF, intrare optică SPDIF şi intrare RCA SPDIF; patru cabluri SATA150, cablu Floppy, trei cabluri UDMA133, protecţie ATX I/O, 3 x USB 2.0 atât pe extensie cât şi intern.

DETALII

PREŢ 210 USD
CONTACT www.soyo.com
AVANTAJE are multe accesorii
DEZAVANTAJE performanţă slabă
EVALUARE GENERALĂ placa are destul de multe accesorii şi din acest punct de vedere merită banii
SCOR ■■■■■

Accesoriile din pachet

Cititorul de carduri de la Soyo

PROCESOR INTEL (SOCKET 478)	
FSB 200 MHz (Dual DDR400) HT	Pentium 4 3.20 GHz (3200 MHz 12-8/512 KB)
HARDWARE COMUN	
Memorie	2 x 256 MB, Corsair PC3200 TwinX
Placă grafică	ATI Radeon 9700 Pro Memorie: 128 MB DDR-SDRAM Viteza memoriei: 620 MHz (256 Bit) Viteza Chipului: 325 MHz
Hard disc	Maxtor 40 GB, 6L040J2 UDMA100, 7200 rpm, 2 MB Cache
CDROM	Asus 52x
DRIVERE	
Intel Chipset	V 5.00.1012 (04/14/2003)
Driver grafic	CATALYST 3.4 Version: 6.14.10.6343 ATI Control Panel Version: 6.14.10.5006
DirectX	Versiunea: 9a
Sistem de operare	Windows XP
TESTE ŞI SETĂRI	
Quake III Arena	Patch V1.16 640x480 - 16 biţi / 1024 x 768 - 32 biţi Timedemo1 / demo demo001 / nv15demo command line = +set cd_nocd 1 +set s_initsound 0 Graphics detail = Normal
3DMark 2001 SE	Version 1.1 - Build 340 - Patch Build 330 1024 x 786 - 32 biţi
3DMark 2003, Version 3.1.3.0	1024 x 786 - 32 biţi
PCMark 2002 Pro Pack	Build 100
SiSoftware Sandra Standard 2003 SP1	Versiunea 2003.3.9.44 CPU MultiMedia / CPU Arithmetic Testul bandei de memorie
Mainconcept MPEG Encoder	Versiunea 1.3.1 1.2 GB DV conversie în MPEG II (720x576, Audio)
Discreet 3D Studio Max 5.1	Personaj „Dragon_Charater_rig" o singură randare, 1024x768
Unreal Tournament 2003	Versiunea 2206, system/benchmark.exe 1024 x 768 / 32 bit / Audio = off Texture Detail = Normal, Character Detail = Normal, World Detail = Highest, Physics Detail = High, all = on, Decal Stay = High
magix mp3 maker platinum	Versiunea 3.04 D, fişier de 178 MB Wave, 44100 Hz VBR = on şi Quality
Winrar	Versiunea 3.11, fişier de 178 MB Wave, Compresie = Best, Dicţionar = 4096 KB
SPEC viewperf	Versiunea: 7.1, 1280x1024x32 Biţi
Comanche 4 Demo	1024 x 768 / 32 biţi / Sunet = oprit

Quake 3 Arena „Demo001" 640x480x32 biţi	
MSI 875 Neo (Intel 875)	452,6
Asus P4C800 Deluxe (Intel 875)	449,1
Asus P4P800 Deluxe (Intel 865)	446,7
MSI 865 PE Neo2 (Intel 865)	444,8
Gigabyte GA-8KNXP Ultra (Intel 875)	444,6
Abit IC7-G (Intel 875)	443,2
Gigabyte GA-8KNXP (Intel 875)	442,8
Abit IS7 (Intel 865)	440,2
Gigabyte GA-8PENXP (Intel 865)	430,6
Aopen AX4C MAX II (Intel 875)	430,1
Chaintech 9CJS (Intel 875)	429,3
QDI P4I875PMA-6AFR (Intel 875)	425,1
Aopen AX4C MAX (Intel 875)	425,1
Biostar P4TCA Pro (Intel 865)	423,1
Epox PE-4PDA2+ (Intel 865)	423,1
DFI Lanparty 875 Pro (Intel 875)	422,9
ECS PF1 (Intel 865)	419,6
Epox PE-4PCA3+ (Intel 875)	418,7
Aopen AX4SPE MAX (Intel 865)	413,9
Soyo P4I875 Dragon 2 (Intel 875)	411,9
Intel D875PBZ (Intel 875)	411,5
Gigabyte GA-8IG1000 Pro (Intel 865)	404,1
Soltek SL-86SPE-L (Intel 865)	402,3
Intel D865PERL (Intel 865)	387
	FPS

Comanche 4 - DirectX 8 1024x768x32 biţi	
MSI 875 Neo (Intel 875)	68,62
Asus P4C800 Deluxe (Intel 875)	68,59
Gigabyte GA-8KNXP (Intel 875)	68,27
Gigabyte GA-8KNXP Ultra (Intel 875)	68,14
MSI 865 PE Neo2 (Intel 865)	68,10
Asus P4P800 Deluxe (Intel 865)	67,90
Abit IC7-G (Intel 875)	67,56
Abit IS7 (Intel 865)	67,49
Gigabyte GA-8PENXP (Intel 865)	67,00
Aopen AX4C MAX (Intel 875)	66,46
Biostar P4TCA Pro (Intel 865)	66,29
Chaintech 9CJS (Intel 875)	66,20
DFI Lanparty 875 Pro (Intel 875)	65,90
Epox PE-4PDA2+ (Intel 865)	65,66
Epox PE-4PCA3+ (Intel 875)	65,45
Aopen AX4C MAX II (Intel 875)	65,34
QDI P4I875PMA-6AFR (Intel 875)	65,11
Intel D875PBZ (Intel 875)	65,01
Aopen AX4SPE MAX (Intel 865)	64,97
Soyo P4I875 Dragon 2 (Intel 875)	64,74
ECS PF1 (Intel 865)	64,61
Gigabyte GA-8IG1000 Pro (Intel 865)	63,66
Soltek SL-86SPE-L (Intel 865)	62,95
Intel D865PERL (Intel 865)	62,15
	FPS

Unreal Tournament 2003 1024x768x32 biţi	
MSI 865 PE Neo2 (Intel 865)	241,2
MSI 875 Neo (Intel 875)	240,8
Asus P4C800 Deluxe (Intel 875)	237,5
Gigabyte GA-8KNXP Ultra (Intel 875)	236,5
Gigabyte GA-8KNXP (Intel 875)	236,5
Asus P4P800 Deluxe (Intel 865)	236,4
Abit IC7-G (Intel 875)	236,3
Abit IS7 (Intel 865)	235,7
Chaintech 9CJS (Intel 875)	234,1
Gigabyte GA-8PENXP (Intel 865)	234,1
Aopen AX4C MAX (Intel 865)	233,4
DFI Lanparty 875 Pro (Intel 875)	232,9
Biostar P4TCA Pro (Intel 865)	232,1
Epox PE-4PDA2+ (Intel 865)	231,7
ECS PF1 (Intel 865)	231,2
Aopen AX4C MAX II (Intel 865)	231,2
QDI P4I875PMA-6AFR (Intel 875)	230,3
Epox PE-4PCA3+ (Intel 875)	230,1
Aopen AX4SPE MAX (Intel 865)	229,8
Soyo P4I875 Dragon 2 (Intel 875)	229,5
Intel D875PBZ (Intel 875)	229,4
Gigabyte GA-8IG1000 Pro (Intel 865)	227,5
Soltek SL-86SPE-L (Intel 865)	226,1
Intel D865PERL (Intel 865)	223,5
	FPS

3D Studio MAX 5.1 Rendering 1024x768 Single animation	
MSI 865 PE Neo2 (Intel 865)	85
MSI 875 Neo (Intel 875)	85
Gigabyte GA-8PENXP (Intel 865)	85
QDI P4I875PMA-6AFR (Intel 875)	86
Biostar P4TCA Pro (Intel 865)	86
Epox PE-4PDA2+ (Intel 865)	86
Gigabyte GA-8KNXP (Intel 875)	86
Gigabyte GA-8KNXP Ultra (Intel 875)	86
Asus P4C800 Deluxe (Intel 875)	86
DFI Lanparty 875 Pro (Intel 875)	87
ECS PF1 (Intel 865)	87
Aopen AX4SPE MAX (Intel 865)	87
Aopen AX4C MAX II (Intel 875)	87
Aopen AX4C MAX (Intel 875)	87
Epox PE-4PCA3+ (Intel 875)	87
Chaintech 9CJS (Intel 875)	87
Intel D865PERL (Intel 865)	87
Intel D875PBZ (Intel 875)	87
Soltek SL-86SPE-L (Intel 865)	87
Abit IC7-G (Intel 875)	87
Abit IS7 (Intel 865)	87
Gigabyte GA-8IG1000 Pro (Intel 865)	87
Asus P4P800 Deluxe (Intel 865)	87
Soyo P4I875 Dragon 2 (Intel 875)	88
	secunde (mai puţin e mai bun)

Winrar 3.11 - Best Data Compression Fişier 178 MB - Dicţionar 4096	
MSI 875 Neo (Intel 875)	44
Asus P4C800 Deluxe (Intel 875)	45
MSI 865 PE Neo2 (Intel 865)	46
Abit IC7-G (Intel 875)	46
Gigabyte GA-8PENXP (Intel 865)	46
Gigabyte GA-8KNXP (Intel 875)	46
Gigabyte GA-8KNXP Ultra (Intel 875)	46
Asus P4P800 Deluxe (Intel 865)	46
Abit IS7 (Intel 865)	47
DFI Lanparty 875 Pro (Intel 875)	48
ECS PF1 (Intel 865)	49
Biostar P4TCA Pro (Intel 865)	49
Aopen AX4C MAX (Intel 875)	49
Epox PE-4PDA2+ (Intel 865)	49
Chaintech 9CJS (Intel 875)	49
Epox PE-4PCA3+ (Intel 875)	50
Aopen AX4SPE MAX (Intel 865)	51
Aopen AX4C MAX II (Intel 875)	51
Soyo P4I875 Dragon 2 (Intel 875)	51
Intel D875PBZ (Intel 875)	51
QDI P4I875PMA-6AFR (Intel 875)	52
Soltek SL-86SPE-L (Intel 865)	53
Gigabyte GA-8IG1000 Pro (Intel 865)	54
Intel D865PERL (Intel 865)	55
	secunde (mai puţin e mai bun)

Main Concept 1.3.1 720x576 / 25 biţi / Audio	
MSI 865 PE Neo2 (Intel 865)	198,9
Gigabyte GA-8PENXP (Intel 865)	199,9
Gigabyte GA-8KNXP (Intel 875)	200,1
MSI 875 Neo (Intel 875)	200,1
Gigabyte GA-8KNXP Ultra (Intel 875)	201,1
Asus P4C800 Deluxe (Intel 875)	201,5
Asus P4P800 Deluxe (Intel 865)	201,9
Abit IC7-G (Intel 875)	202,0
Biostar P4TCA Pro (Intel 865)	202,2
Aopen AX4C MAX (Intel 875)	202,7
Abit IS7 (Intel 865)	203,1
DFI Lanparty 875 Pro (Intel 875)	204,0
Chaintech 9CJS (Intel 875)	204,5
Epox PE-4PDA2+ (Intel 865)	204,7
Epox PE-4PCA3+ (Intel 875)	204,7
Intel D875PBZ (Intel 875)	204,7
Aopen AX4C MAX II (Intel 875)	204,8
Aopen AX4SPE MAX (Intel 865)	204,9
QDI P4I875PMA-6AFR (Intel 875)	205,0
ECS PF1 (Intel 865)	205,4
Soyo P4I875 Dragon 2 (Intel 875)	206,4
Gigabyte GA-8IG1000 Pro (Intel 865)	207,3
Soltek SL-86SPE-L (Intel 865)	207,6
Intel D865PERL (Intel 865)	207,7
	secunde (mai puţin e mai bun)

3D Mark 2003 1024x768x32 biţi	
MSI 865 PE Neo2 (Intel 865)	5424
MSI 875 Neo (Intel 875)	5360
Gigabyte GA-8KNXP Ultra (Intel 875)	5258
Asus P4C800 Deluxe (Intel 875)	5256
Asus P4P800 Deluxe (Intel 865)	5255
Abit IS7 (Intel 865)	5252
Gigabyte GA-8KNXP (Intel 875)	5251
Abit IC7-G (Intel 875)	5248
Gigabyte GA-8PENXP (Intel 865)	5246
Chaintech 9CJS (Intel 875)	5241
DFI Lanparty 875 Pro (Intel 875)	5239
Biostar P4TCA Pro (Intel 865)	5234
Aopen AX4C MAX (Intel 875)	5232
Epox PE-4PDA2+ (Intel 865)	5229
ECS PF1 (Intel 865)	5224
Aopen AX4SPE MAX (Intel 865)	5224
Epox PE-4PCA3+ (Intel 875)	5224
Intel D875PBZ (Intel 875)	5216
QDI P4I875PMA-6AFR (Intel 875)	5215
Soyo P4I875 Dragon 2 (Intel 875)	5214
Aopen AX4C MAX II (Intel 875)	5213
Gigabyte GA-8IG1000 Pro (Intel 865)	5213
Soltek SL-86SPE-L (Intel 865)	5202
Intel D865PERL (Intel 865)	5189
	Scor

3DMark 2001 SE 1024x768x32 biţi	
MSI 865 PE Neo2 (Intel 865)	17987
MSI 875 Neo (Intel 875)	17867
Abit IC7-G (Intel 875)	17665
Gigabyte GA-8KNXP (Intel 875)	17648
Asus P4C800 Deluxe (Intel 875)	17647
Asus P4P800 Deluxe (Intel 865)	17623
Abit IS7 (Intel 865)	17500
Gigabyte GA-8KNXP Ultra (Intel 875)	17449
Gigabyte GA-8PENXP (Intel 865)	17420
Chaintech 9CJS (Intel 875)	17328
Aopen AX4C MAX (Intel 865)	17277
Biostar P4TCA Pro (Intel 865)	17246
DFI Lanparty 875 Pro (Intel 875)	17184
Aopen AX4C MAX II (Intel 865)	17151
Epox PE-4PCA3+ (Intel 875)	17133
Epox PE-4PDA2+ (Intel 865)	17124
ECS PF1 (Intel 865)	17118
QDI P4I875PMA-6AFR (Intel 875)	17070
Intel D875PBZ (Intel 875)	17053
Soyo P4I875 Dragon 2 (Intel 875)	17041
Aopen AX4SPE MAX (Intel 865)	16958
Gigabyte GA-8IG1000 Pro (Intel 865)	16900
Soltek SL-86SPE-L (Intel 865)	16793
Intel D865PERL (Intel 865)	16528
	Scor

SPEC Viewperf 7.1 - dx-8 1280x1024x32 biţi	
MSI 865 PE Neo2 (Intel 865)	61,56
MSI 875 Neo (Intel 875)	61,29
Asus P4C800 Deluxe (Intel 875)	60,88
Gigabyte GA-8KNXP (Intel 875)	60,82
Gigabyte GA-8KNXP Ultra (Intel 875)	60,78
Asus P4P800 Deluxe (Intel 865)	60,69
Gigabyte GA-8PENXP (Intel 865)	60,34
Chaintech 9CJS (Intel 875)	60,33
Abit IS7 (Intel 865)	60,26
Aopen AX4C MAX II (Intel 875)	60,13
Biostar P4TCA Pro (Intel 865)	60,11
Abit IC7-G (Intel 875)	60,08
Epox PE-4PDA2+ (Intel 865)	59,99
Aopen AX4C MAX (Intel 875)	59,95
Epox PE-4PCA3+ (Intel 875)	59,82
QDI P4I875PMA-6AFR (Intel 875)	59,79
DFI Lanparty 875 Pro (Intel 875)	59,61
Aopen AX4SPE MAX (Intel 865)	59,59
ECS PF1 (Intel 865)	59,41
Soyo P4I875 Dragon 2 (Intel 875)	59,33
Gigabyte GA-8IG1000 Pro (Intel 865)	59,31
Soltek SL-86SPE-L (Intel 865)	59,28
Intel D875PBZ (Intel 875)	59,21
Intel D865PERL (Intel 865)	58,80
	FPS

SPEC Viewperf 7.1 - drv-09 1280x1024x32 biţi	
MSI 875 Neo (Intel 875)	44,11
Asus P4C800 Deluxe (Intel 875)	43,80
Asus P4P800 Deluxe (Intel 865)	43,75
MSI 865 PE Neo2 (Intel 865)	43,65
Gigabyte GA-8KNXP (Intel 875)	43,16
Gigabyte GA-8KNXP Ultra (Intel 875)	43,16
Abit IS7 (Intel 865)	42,84
Gigabyte GA-8PENXP (Intel 865)	42,57
Abit IC7-G (Intel 875)	42,55
Aopen AX4C MAX II (Intel 875)	41,94
ECS PF1 (Intel 865)	41,90
Epox PE-4PDA2+ (Intel 865)	41,67
Aopen AX4SPE MAX (Intel 865)	40,79
QDI P4I875PMA-6AFR (Intel 875)	40,67
DFI Lanparty 875 Pro (Intel 875)	40,55
Biostar P4TCA Pro (Intel 865)	40,42
Aopen AX4C MAX (Intel 875)	40,39
Chaintech 9CJS (Intel 875)	40,37
Intel D875PBZ (Intel 875)	39,33
Epox PE-4PCA3+ (Intel 875)	39,83
Gigabyte GA-8IG1000 Pro (Intel 865)	38,96
Soyo P4I875 Dragon 2 (Intel 875)	38,33
Soltek SL-86SPE-L (Intel 865)	37,88
Intel D865PERL (Intel 865)	37,41
	FPS

SPEC Viewperf 7.1 - proe-02 1280x1024x32 biţi	
MSI 865 PE Neo2 (Intel 865)	15,83
MSI 875 Neo (Intel 875)	15,73
Asus P4C800 Deluxe (Intel 875)	15,72
Gigabyte GA-8KNXP Ultra (Intel 875)	15,59
Gigabyte GA-8KNXP (Intel 875)	15,52
Asus P4P800 Deluxe (Intel 865)	15,52
Abit IS7 (Intel 865)	15,47
Abit IC7-G (Intel 875)	15,27
Gigabyte GA-8PENXP (Intel 865)	15,22
Aopen AX4C MAX II (Intel 865)	15,10
Epox PE-4PDA2+ (Intel 865)	15,06
ECS PF1 (Intel 865)	15,04
Biostar P4TCA Pro (Intel 865)	14,98
Aopen AX4SPE MAX (Intel 865)	14,82
Epox PE-4PCA3+ (Intel 875)	14,81
Chaintech 9CJS (Intel 875)	14,64
Aopen AX4C MAX (Intel 865)	14,52
Intel D875PBZ (Intel 875)	14,48
Gigabyte GA-8IG1000 Pro (Intel 865)	14,48
DFI Lanparty 875 Pro (Intel 875)	14,32
QDI P4I875PMA-6AFR (Intel 875)	14,32
Soltek SL-86SPE-L (Intel 865)	14,28
Soyo P4I875 Dragon 2 (Intel 875)	14,23
Intel D865PERL (Intel 865)	14,00
	FPS

SPEC Viewperf 7.1 - light-06 1280x1024x32 biţi	
MSI 875 Neo (Intel 875)	14,11
MSI 865 PE Neo2 (Intel 865)	14,02
Asus P4C800 Deluxe (Intel 875)	13,96
Gigabyte GA-8KNXP (Intel 875)	13,95
Asus P4P800 Deluxe (Intel 865)	13,87
Gigabyte GA-8KNXP Ultra (Intel 875)	13,82
Abit IS7 (Intel 865)	13,81
Abit IC7-G (Intel 875)	13,78
Chaintech 9CJS (Intel 875)	13,77
Aopen AX4C MAX II (Intel 875)	13,76
Gigabyte GA-8PENXP (Intel 865)	13,76
Aopen AX4C MAX (Intel 875)	13,68
QDI P4I875PMA-6AFR (Intel 875)	13,67
Biostar P4TCA Pro (Intel 865)	13,66
Epox PE-4PDA2+ (Intel 865)	13,66
Epox PE-4PCA3+ (Intel 875)	13,59
DFI Lanparty 875 Pro (Intel 875)	13,58
Aopen AX4SPE MAX (Intel 865)	13,55
ECS PF1 (Intel 865)	13,51
Soyo P4I875 Dragon 2 (Intel 875)	13,49
Gigabyte GA-8IG1000 Pro (Intel 865)	13,45
Soltek SL-86SPE-L (Intel 865)	13,44
Intel D875PBZ (Intel 875)	13,44
Intel D865PERL (Intel 865)	13,28
	Scor

SPEC Viewperf 7.1 - ugs-03 1280x1024x32 biţi	
MSI 865 PE Neo2 (Intel 865)	13,66
MSI 875 Neo (Intel 875)	13,33
DFI Lanparty 875 Pro (Intel 875)	13,03
QDI P4I875PMA-6AFR (Intel 875)	13,03
Biostar P4TCA Pro (Intel 865)	13,03
Aopen AX4SPE MAX (Intel 865)	13,03
Aopen AX4C MAX II (Intel 875)	13,03
Aopen AX4C MAX (Intel 875)	13,03
Soyo P4I875 Dragon 2 (Intel 875)	13,03
Intel D865PERL (Intel 865)	13,03
Abit IC7-G (Intel 875)	13,03
Abit IS7 (Intel 865)	13,03
Gigabyte GA-8IG1000 Pro (Intel 865)	13,03
Asus P4P800 Deluxe (Intel 865)	13,03
ECS PF1 (Intel 865)	13,02
Epox PE-4PDA2+ (Intel 865)	13,02
Epox PE-4PCA3+ (Intel 875)	13,02
Chaintech 9CJS (Intel 875)	13,02
Intel D875PBZ (Intel 875)	13,02
Gigabyte GA-8PENXP (Intel 865)	13,02
Gigabyte GA-8KNXP (Intel 875)	13,02
Gigabyte GA-8KNXP Ultra (Intel 875)	13,02
Soltek SL-86SPE-L (Intel 865)	13,02
Asus P4C800 Deluxe (Intel 875)	13,02
	FPS

Maker Platinium mp3 fişier de 178MB/rată de compresie variabilă	
Biostar P4TCA Pro (Intel 865)	68
MSI 865 PE Neo2 (Intel 865)	68
MSI 875 Neo (Intel 875)	68
Gigabyte GA-8PENXP (Intel 865)	68
Gigabyte GA-8KNXP (Intel 875)	68
Gigabyte GA-8KNXP Ultra (Intel 875)	68
DFI Lanparty 875 Pro (Intel 875)	69
ECS PF1 (Intel 865)	69
QDI P4I875PMA-6AFR (Intel 875)	69
Aopen AX4SPE MAX (Intel 865)	69
Aopen AX4C MAX II (Intel 865)	69
Aopen AX4C MAX (Intel 865)	69
Soyo P4I875 Dragon 2 (Intel 875)	69
Epox PE-4PDA2+ (Intel 865)	69
Epox PE-4PCA3+ (Intel 875)	69
Intel D875PBZ (Intel 875)	69
Chaintech 9CJS (Intel 875)	69
Intel D865PERL (Intel 865)	69
Gigabyte GA-8IG1000 Pro (Intel 865)	69
Abit IC7-G (Intel 875)	69
Asus P4C800 Deluxe (Intel 875)	69
Asus P4P800 Deluxe (Intel 865)	69
Soltek SL-86SPE-L (Intel 865)	69
Abit IS7 (Intel 865)	70
	FPS

PC Mark 2002 - Test procesor 1280x1024x16 biţi	
Gigabyte GA-8KNXP (Intel 875)	8077
MSI 875 Neo (Intel 875)	8071
Biostar P4TCA Pro (Intel 865)	8068
Asus P4C800 Deluxe (Intel 875)	8067
Gigabyte GA-8KNXP Ultra (Intel 875)	8061
MSI 865 PE Neo2 (Intel 865)	8046
Gigabyte GA-8PENXP (Intel 865)	8042
Chaintech 9CJS (Intel 875)	8035
Aopen AX4C MAX (Intel 865)	7994
Epox PE-4PDA2+ (Intel 865)	7979
Abit IC7-G (Intel 875)	7979
Epox PE-4PCA3+ (Intel 875)	7978
Aopen AX4C MAX II (Intel 865)	7970
Aopen AX4SPE MAX (Intel 865)	7960
QDI P4I875PMA-6AFR (Intel 875)	7948
Gigabyte GA-8IG1000 Pro (Intel 865)	7946
Abit IS7 (Intel 865)	7944
DFI Lanparty 875 Pro (Intel 875)	7937
Intel D875PBZ (Intel 875)	7921
Soyo P4I875 Dragon 2 (Intel 875)	7899
Intel D865PERL (Intel 865)	7894
Soltek SL-86SPE-L (Intel 865)	7889
ECS PF1 (Intel 865)	7884
Asus P4P800 Deluxe (Intel 865)	7799
	SCOR

PC Mark 2002 - Test memorie 1280x1024x16 biţi	
MSI 875 Neo (Intel 875)	10384
Asus P4C800 Deluxe (Intel 875)	10343
Abit IC7-G (Intel 875)	10127
Gigabyte GA-8KNXP (Intel 875)	10015
Gigabyte GA-8KNXP Ultra (Intel 875)	10015
Abit IS7 (Intel 865)	9963
MSI 865 PE Neo2 (Intel 865)	9860
Asus P4P800 Deluxe (Intel 865)	9612
DFI Lanparty 875 Pro (Intel 875)	9525
Gigabyte GA-8PENXP (Intel 865)	9524
Chaintech 9CJS (Intel 875)	9500
Aopen AX4C MAX II (Intel 865)	9495
Aopen AX4C MAX (Intel 865)	9450
QDI P4I875PMA-6AFR (Intel 875)	9413
Biostar P4TCA Pro (Intel 865)	9318
Epox PE-4PDA2+ (Intel 865)	9139
ECS PF1 (Intel 865)	9045
Aopen AX4SPE MAX (Intel 865)	9029
Epox PE-4PCA3+ (Intel 875)	9025
Soyo P4I875 Dragon 2 (Intel 875)	9021
Intel D875PBZ (Intel 875)	8980
Soltek SL-86SPE-L (Intel 865)	8792
Gigabyte GA-8IG1000 Pro (Intel 865)	8688
Intel D865PERL (Intel 865)	8441
	SCOR

SiSoft - Sandra 2003 SP1 - Memory Bench Windows XP		
MSI 875 Neo (Intel 875)	5100	5114
Gigabyte GA-8KNXP Ultra (Intel 875)	5107	5110
Gigabyte GA-8KNXP (Intel 875)	5103	5107
Asus P4C800 Deluxe (Intel 875)	5099	5104
Asus P4P800 Deluxe (Intel 865)	5096	5095
MSI 865 PE Neo2 (Intel 865)	5097	5083
Gigabyte GA-8PENXP (Intel 865)	5022	5046
Abit IS7 (Intel 865)	5040	5043
Abit IC7-G (Intel 875)	5030	5027
Aopen AX4C MAX II (Intel 875)	4991	7995
Aopen AX4C MAX (Intel 875)	4929	4990
Chaintech 9CJS (Intel 875)	5037	4966
DFI Lanparty 875 Pro (Intel 875)	4906	4907
QDI P41875PMA-6AFR (Intel 875)	4965	4903
Epox PE-4PDA2+ (Intel 865)	4851	4843
ECS PF1 (Intel 865)	4813	4811
Intel D875PBZ (Intel 875)	4829	4810
Aopen AX4SPE MAX (Intel 865)	4782	4796
Biostar P4TCA Pro (Intel 865)	4795	4793
Epox PE-4PCA3+ (Intel 875)	4732	4737
Soyo P41875 Dragon 2 (Intel 875)	4692	4695
Gigabyte GA-8IG1000 Pro (Intel 865)	4553	4560
Soltek SL-86SPE-L (Intel 865)	4403	4467
Intel D865PERL (Intel 865)	4377	4370
	Integer MMX	Floating Point

SiSoft - Sandra 2003 SP1 - Test Procesor Windows XP		
Gigabyte GA-8IG1000 Pro (Intel 865)	6219	10043
Asus P4P800 Deluxe (Intel 865)	6180	9988
Gigabyte GA-8KNXP (Intel 875)	5965	9975
Gigabyte GA-8PENXP (Intel 865)	5979	9970
Epox PE-4PCA3+ (Intel 875)	6238	9955
MSI 865 PE Neo2 (Intel 865)	6281	9940
Gigabyte GA-8KNXP Ultra (Intel 875)	6282	9917
DFI Lanparty 875 Pro (Intel 875)	6173	9914
Asus P4C800 Deluxe (Intel 875)	6263	9861
Chaintech 9CJS (Intel 875)	6269	9851
QDI P41875PMA-6AFR (Intel 875)	6184	9848
Abit IS7 (Intel 865)	6212	9847
MSI 875 Neo (Intel 875)	6015	9846
Aopen AX4C MAX (Intel 875)	6233	9826
Abit IC7-G (Intel 875)	6198	9772
ECS PF1 (Intel 865)	6186	9747
Aopen AX4C MAX II (Intel 875)	6239	9659
Epox PE-4PDA2+ (Intel 865)	6249	9612
Aopen AX4SPE MAX (Intel 865)	5917	9599
Intel D875PBZ (Intel 875)	6162	9562
Biostar P4TCA Pro (Intel 865)	6302	9542
Soltek SL-86SPE-L (Intel 865)	6202	9523
Intel D865PERL (Intel 865)	5797	9504
Soyo P41875 Dragon 2 (Intel 875)	6178	9489
	Dhrystone	Whetstone

SISof Sandra 2003 Test Multimedia		
Chaintech 9CJS (Intel 875)	14986	23826
MSI 865 PE Neo2 (Intel 865)	15008	23823
MSI 875 Neo (Intel 875)	15010	23780
Gigabyte GA-8KNXP (Intel 875)	14982	23766
Asus P4C800 Deluxe (Intel 875)	14945	23764
Gigabyte GA-8KNXP Ultra (Intel 875)	14985	23701
Epox PE-4PDA2+ (Intel 865)	14905	23699
Aopen AX4SPE MAX (Intel 865)	14865	23618
Epox PE-4PCA3+ (Intel 875)	14868	23606
Abit IS7 (Intel 865)	14833	23596
Gigabyte GA-8IG1000 Pro (Intel 865)	14831	23514
Intel D875PBZ (Intel 875)	14758	23483
DFI Lanparty 875 Pro (Intel 875)	14773	23405
Gigabyte GA-8PENXP (Intel 865)	14773	23216
Biostar P4TCA Pro (Intel 865)	15011	23167
Soyo P41875 Dragon 2 (Intel 875)	14759	22916
Aopen AX4C MAX (Intel 875)	14852	22901
Asus P4P800 Deluxe (Intel 865)	14413	22892
Abit IC7-G (Intel 875)	14822	22823
Intel D865PERL (Intel 865)	14789	22799
QDI P41875PMA-6AFR (Intel 875	14789	22786
Aopen AX4C MAX II (Intel 865)	14851	22722
ECS PF1 (Intel 865)	14798	22618
Soltek SL-86SPE-L (Intel 865)	14798	22601
	Integer MMX	Floating Point

Teste sub Windows XP

Am folosit diferite teste pentru a putea prezenta o imagine generală şi echilibrată a performanţei a plăcilor cu chipset Intel 875P şi 865PE. Am determinat performanţa OpenGL cu patru teste diferite în Quake 3, iar performanţa Direct 3D a pachetului DirectX 8 am măsurat-o în 3D Mark 2001 SE. Şi pentru a nu-i uita pe fanii jocurilor 3D, am testat de asemenea şi în Unreal Tournament 2003 şi Comanche 4. În plus, am transformat un fişier DV video de 1,2 GB în formatul MPEG 2 cu ajutorul programului Main Concept 1.3. În 3D Studio Max versiunea 5.1 am putut testa viteza cu care se randează un obiect. Împachetarea fişierelor se utilizează destul de des în zilele noastre aşa că am cronometrat timpul de împachetare a unui fişier de 178 MB cu programul Winrar 3.11. În SiSoft Sandra 2003 s-a putut observa pe care placă de bază rulează mai repede procesorul P4 de 3,2 GHz. PC Mark 2002 este programul de referinţă pentru cei ce doresc să vadă valori comparative de supratactări.

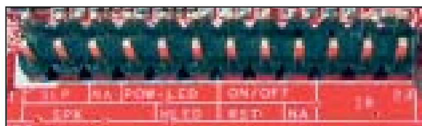
Concluzie: Cumpărarea plăcilor nu depinde de tipul chipset-ului!

După o bună bucată de vreme, am reuşit, cu succes, să terminăm de testat cele 24 de plăci de bază, şi să oferim utilizatorului şansa de a decide singur ce placă să-şi achiziţioneze pentru următorul PC.

Avantajul de performanţă al chipului 865 se datorează funcţiei PAT (acces rapid la memorie), şi astfel plăcile cu chipset 865PE sunt în unele cazuri, mai rapide decât cele cu Intel 875P. Cheia acestei performanţe este optimizarea softului din BIOS şi a timpilor de acces a memoriei. Abit, MSI şi Gigabyte au activat funcţia PAT, iar Aopen a dezactivat această caracteristică, care de altfel s-a dovedit în teste. Accesul rapid al controlerului IDE nu este singurul factor care determină viteza unei plăci. Cumpărătorul nu ar trebui să-şi limiteze decizia de cumpărare doar în funcţie de tipul chipset-ului, ci ar trebui să-şi alegă placa după necesităţi. Noi am premiat două plăci în timpul acestui test, fapt ce ar putea fi interpretat ca o recomandare de achiziţionare. Dar în termeni practici situaţiile sunt diferite, spre exemplu, caracteristicile incluse în pachet, cum ar fi controlere RAID suplimentare de la Silicon Image, Promise Highpoin, VIA şi Intel, permit conectarea a 12 discuri IDE (ca în cazul lui Epox PE-4PCA3+), care sunt considerate mai mult decât necesar. De altfel, producători oferă un număr impresionant de cabluri, care sunt mai puţin necesare, pentru că lungimea cablurilor este limitată, şi de aceea nu este posibil să utilizaţi toate conexiunile. O problemă pe care am întâlnit-o destul de des este lungimea prea mică a cablurilor Serial-ATA, care sunt incluse în pachet. Însă nu trebuie să priviţi numai defectele, pentru că există şi inovaţii care merită toată atenţia, cum ar fi: controlerele de tensiune performante care asigură o pierdere mică a temperaturii şi o tensiune de cea mai bună calitate. Toate acestea depind de proiect; spre exemplu, un controler cu patru faze oferă un bun potenţial pentru supratactare. Gigabyte este cel mai bun exemplu în acest sens, deoarece inginerii firmei au instalat pe placă un controler cu şase faze.

Pe de altă parte, interfaţa duală a memoriei DDR cu 200 MHz (DDR400) este deja bine cunoscută. Pe numeroase plăci, tensiunea a fost mărită din fabrică (de la 2,5 la 2,6 volţi) pentru a garanta o calitate decentă a

Monitorul plăcii de bază de la Biostar

semnalului şi operaţii stabile. Este evident că doar plăcile ce recunosc frecvenţele de 266 MHz (DDR533) pot fi combinate cu noul proiect DDR-II. În plus, testul nostru arată că operaţiile cu patru module (cu chipuri pe o singură parte) nu pot rula timpi maximi. Dar această problemă poate fii remediată cu ajutorul modulelor cu chipuri pe ambele părţi. Un nou update de BIOS este disponibil la intervale regulate de timp, şi ar fi bine să faceţi aceste update-uri din Windows XP după descărcarea lor de pe Internet. Update-ul cu o dischetă de boot din Dos este total depăşită. O caracteristică importantă este zgomotul generat de sistem: acesta este redus de ventilatoarele controlate inteligent. Dintre toţi candidaţii, QDI este cea mai bună soluţie în acest sens, ventilatorul procesorului se opreşte dacă procesorul este prea puţin solicitat. De exemplu, Elitegroup a renunţat la controler şi i-a permis ventilatorului să lucreze constant la viteza maximă. De altfel, Asus a integrat aceleaşi controler, iar Aopen a adoptat o strategie diferită, prin măsurarea volumului de zgomot cu ajutorul unui microfon - nivelul zgomotului fiind folosit drept referinţă de către controlerul ventilatorului. Din păcate, echipamentul standard al unei plăci 875P nu include o placă de reţea Gigabit cu conexiune CSA, ceea ce ar trebui să fie deja normal. Fără conexiune CSA, fluxul de date stresează legătura dintre Southbridge şi Northbridge, care de altfel este destul de limitată. De exemplu, Asus, Aopen şi Epox (cele cu multe accesorii) au renunţat la funcţia CSA pentru a instala în locul ei o placă de reţea PCI mai ieftină. Merită să criticăm conexiunile fără etichetă sau necodate cu ajutorul culorilor. Aceste critici se aplică mai ales în cazul conexiunii butonului de pornire, a LED-ului de hard disc, şi butonului de reset. La acest moment mai rămâne să punem în evidenţă raportul preţ/performanţă care este argumentul principal pentru utilizator, în momentul cumpărării unei plăci de bază.

Asus P4C800 Deluxe şi Intel 875PBZ costă $200 (ambele cu chipset 875P), şi Elitegroup modelul PF1 costă 160 USD; din punctul nostru de vedere aceste companii ar trebui să-şi mai revadă politica de preţ. În altă ordine de idei, modelul Gigabyte GA-8KNXP (875P) se vinde pentru 210 USD, iar MSI's Neo 2 (865PE) pentru aproximativ 170 USD, acestea fiind modele ce concurează la muchie!

Premiile sunt pentru: Gigabyte GA-8KNXP (Intel 875P) şi MSI Neo 2 (Intel 865PE)

Am premiat două chipset-uri diferite în acest test comparativ. Faţă de toţi participanţii la test, Gigabyte GA-8KNXP oferă cel mai bun echipament (şi componente de cea mai bună calitate), caracteristici inovatoare şi o performanţă bună la preţ rezonabil.

Am oferit al doilea premiu plăcii MSI Neo 2 cu chipset-ul 865PE.

Interesantă este funcţia de supratactare pentru utilizatorii care au mai puţin curaj să-şi suprasolicite sistemul. Placa oferă în pachet multe accesorii, şi costă în jur de 170 USD, ceea ce pune concurenţa pe gânduri! ■

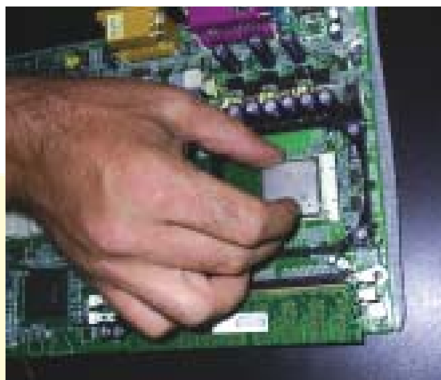
Dorel Puchianu jr.
dorel@myc.ro

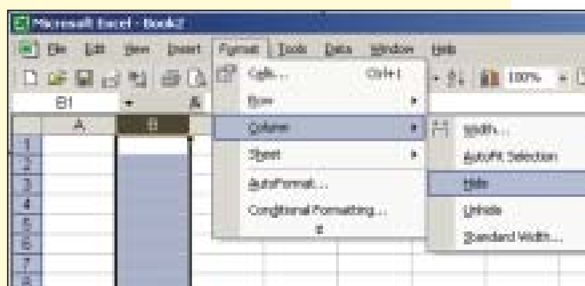
My HANDS

CUPRINS

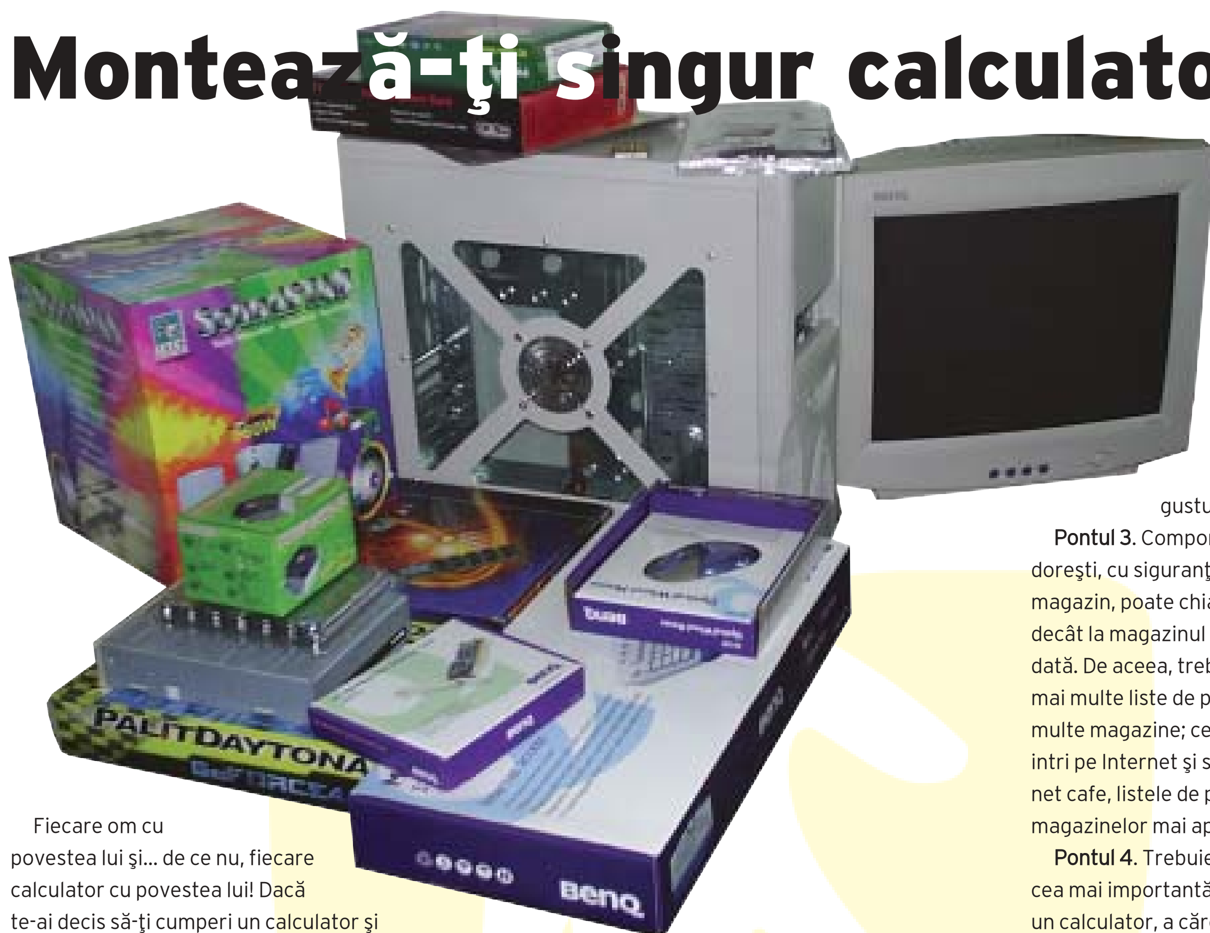
Şi în această lună, My HANDS te ajută cu sfaturi şi metode avansate descrise pas-cu-pas, pentru buna funcţionare a computerului tău şi a programelor pe care le foloseşti.

Scopul principal al acestei secţiuni din My COMPUTER este să îţi explice ce poţi să faci singur ca să obţii performanţe maxime de la calculatorul pe care îl foloseşti. Sau poţi primi ajutor pentru problemele de care te loveşti uneori. Ca să nu ajungi în situaţii „dureroase", mai bine trimite un e-mail la contact@myc.ro şi problema ta va fi (aproape) rezolvată. Şi mai e ceva: te poţi înscrie în concursul „My Tips&Tricks". Cele mai bune „ponturi" vor fi publicate, iar cei care ni le-au trimis vor primi din partea noastră premii. Ce anume? Trimite cele mai tari şmecherii pe care le foloseşti pe calculatorul tău - şi vei avea ocazia să afli care sunt premiile noastre surpriză!

Montează-ţi singur calculatorul!

Fiecare om cu povestea lui şi... de ce nu, fiecare calculator cu povestea lui! Dacă te-ai decis să-ţi cumperi un calculator şi nu ştii cu ce să începi, voi încerca să te ajut pentru a-ţi alege configuraţia potrivită pe măsura pretenţiilor şi gusturilor tale. Şi nu mă voi opri aici, pentru că fiecare calculator are o configuraţie diferită, iar această configuraţie personalizată trebuie asamblată de către cineva. De ce nu ai fi chiar tu acela? Pentru că e prima oară când îţi cumperi un calculator sau deja l-ai cumpărat şi nu ştii cum să schimbi o placă video, sau cum poţi să adaugi un modul de memorie, în următoarele pagini îţi voi descrie toţi paşii pe care trebuie să-i faci pentru a-ţi îndeplini aceste dorinţe. Cel mai important pas, înainte de montarea unui calculator sau a unei componente, este alegerea respectivului exhipament hardware. De unde vei cumpăra aceste componente, de la ce magazin, sunt câteva din întrebările pe care ţi le pui.

Pontul 1. Ce calculator să-mi cumpăr, sau ce componentă? Depinde ce ai nevoie: vrei să joci game-urile actuale? Atunci cu siguranţă aveţi nevoie de un procesor rapid, placă video bună şi multă memorie RAM. Dacă trebuie să faci doar contabilitatea la firmă, atunci este suficient şi un Celeron la 566 MHz. Acelaşi procesor este suficient pentru a urmări un film sau pentru a asculta MP3-uri. Însă, dacă vrei să lucrezi în programe de grafică gen Corel Draw!, 3D Studio Max, etc., atunci ai nevoie de un calculator puternic. Un alt considerent îl constituie preferinţele sau gusturile fiecăruia; mulţi apreciază firma Intel, pentru că le inspiră putere, siguranţă şi performanţă, sau AMD deoarece calculatoru' lu' vecinu' rulează rapid în jocuri şi este ieftin. Pentru a lua cea mai bună decizie va trebui să urmăreşti tendinţele programelor, adică cerinţele lor de hardware şi să fii la curent cu ultimele apariţii din domeniu!

Pontul 2. Nu alegeţi cele mai scumpe componente, fiindcă nu sunt întotdeauna cele mai bune! Pentru aceasta cumpără reviste de specialitate în care poţi consulta rezultatele componentelor, deja testate, pentru a o alege pe cea care ţi se potriveşte! De exemplu, în acest număr noi prezentăm plăci de bază, şi pe baza articolului şi urmărirea rezultatelor de test, cu siguranţă vei reuşi să alegi o placă de bază pe gusturile tale!

Pontul 3. Componenta pe care o doreşti, cu siguranţă se află şi în alt magazin, poate chiar la un preţ mai mic decât la magazinul care ai găsit-o prima dată. De aceea, trebuie să urmăreşti mai multe liste de preţuri, de la mai multe magazine; cel mai uşor ar fi să intri pe Internet şi să-ţi tipăreşti, la un net cafe, listele de preţuri ale magazinelor mai apropiate de tine.

Pontul 4. Trebuie să ai în vedere că cea mai importantă componentă dintr-un calculator, a cărei importanţă mulţi o ignoră, este placa de bază. Ea face legătura între toate componentele calculatorului. Iar dacă este ieftină, s-ar putea să fie slabă, şi atunci chiar dacă ai cel mai performant procesor şi cea mai bună placă video, sistemul va funcţiona mai lent şi mai defectuos. Şi atunci o să dai vina (degeaba) pe sistemul de operare şi pe cel care ţi-a vândut calculatorul. Însă în realitate lucrurile stau altfel: placa de bază nu este capabilă să ruleze stabil din cauză că pe ea s-au implementat componente ieftine, normal, pentru ca placa să fie ieftină - şi atunci nu te mai mira că îţi crapă sistemul de operare sau nu porneşte vreun joc! Alegerea unei plăci de calitate, nu doar te scuteşte de probleme şi bătăi de cap (şi chiar risipă de bani), dar calculatorul va executa comenzile mai repede şi vei avea garanţia stabilităţii mult visate.

Şi acum să trecem la treabă! Să montăm calculatorul, era vorba, nu-i aşa?!? Sau, cel puţin, să vedem cum se montează ca să ştim ce şi cum să

schimbăm, când vom dori acest lucru!

Pasul 1. Achiziţionarea componentelor şi aranjarea lor în ordinea montării, dacă vrei să-ţi uşurezi munca. După aceasta, eliberează-ţi biroul pentru a monta cu uşurinţă

Pregătirea carcasei pentru montarea componentelor în interior

componentele, pe rând, în carcasă. Ai nevoie de o şurubelniţă cu cap magnetic pentru a face mai uşoară fixarea şuruburilor. Culcă acum carcasa pe partea opusă faţă de cea pe care trebuie să o deschizi, ca în imaginea 3. Vei împinge, cu mâinile puţin presate, pe carcasă, panoul lateral în stânga (vezi imaginea 3).

După care ridici în partea de sus (ca

Deschiderea carcasei

în imaginea 4) sau în stânga panoul carcasei.

Pasul 2. Cablurile sursei le aduni şi le muţi în partea de sus sau din dreapta a carcasei (vezi imaginile 5 şi 6) pentru a face posibilă montarea plăcii de bază. După care se scoate placa din pachet,

Ridicarea capacului

pe care se vor fixa, (înainte de montarea în carcasă), mai întâi procesorul, apoi memoria RAM. Atenţie! La montarea procesorului

Cablurile de tensiune dinspre sursă

trebuie să ai în vedere ca triunghiul de culoare aurie să fie îndreptat înspre pârghie. Iar procesorul va cădea uşor în soclu. Precizez că instalarea procesorului se poate face numai într-un singur sens (cel pe care l-am descris mai sus!), iar introducerea lui în soclu trebuie să se efectueze fin şi uşor, altfel înseamnă că ai inversat poziţia lui şi pinii procesorului nu corespund cu soclul.

Apoi vei întinde pasta termo-conductoare pe procesor; se îndepărtează protecţia de pe radiator şi se instalează acesta împreună cu ventilatorul peste procesor. Memoria RAM, respectiv DIMM-ul de memorie se fixează pe cele două canale ale slotului, după care se apasă DIMM-ul încet şi egal cu ambele degete până când se închid cele două pârghii laterale ale soclului. Pentru ca ventilatorul să funcţioneze trebuie să instalezi mufa de tensiune pe placa de bază (imaginea 22).

În fine, placa este pregătită pentru montare, dar înainte de aceasta trebuie să instalezi (cu ajutorul unui cleşte, la nevoie) şuruburile de metal şi de plastic, în aşa fel încât placa să stea echilibrată în carcasă. Pentru a fixa şuruburile este bine să foloseşti o şurubelniţă în cruce, îţi recomand una cu cap magnetic (priveşte imaginea 30). După ce ai înşurubat toate şuruburile, este bine să verifici dacă sunt strânse bine.

Pentru instalarea corespunzătoare a mufelor pe pinii de conectare, trebuie înainte de toate să consulţi manualul

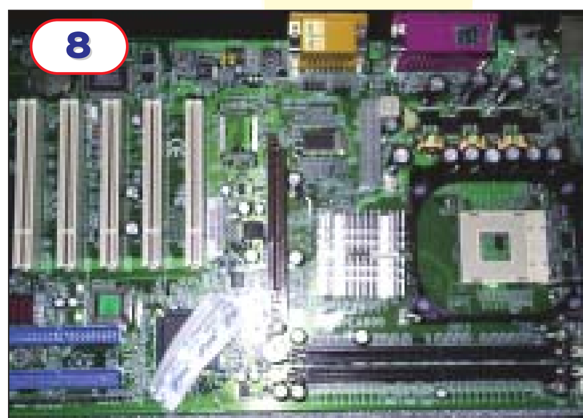

Mutarea temporară a cablurilor

Am „eliberat" placa de bază din pachet

plăcii de bază, pentru a vedea la ce pini se conectează difuzorul carcasei (speaker), butonul de reset, butonul de pornire (power), etc. După ce ai terminat instalarea mufelor, urmează

Numai placa de bază, împreună cu pasta termo-conductoare

să instalezi unităţile CD, floppy, şi discul fix (hard discul). Pentru aceasta, este bine să urmăreşti imaginile 38, 39, 40, 41, 42, 43 şi 44.

După ce ai terminat cu montarea unităţilor, e bine să montezi cablurile de date şi pe cele de alimentare; pentru

Componente care urmează să fie montate pe placa de bază înainte ca ea să fie instalată în carcasă

aceasta vezi imaginile: 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57.

După preferinţă, poţi (pe lângă placa video) să montezi, opţional sau în funcţie de nevoi, plăci suplimentare cum ar fi: placă de reţea, placă TV-Tuner (pentru a putea viziona posturile TV pe monitor), şi placă de sunet cu şase canale. Priveşte imaginile de mai jos, ca să vezi cum am montat aceste plăci în sloturi.

Soclul în care se instalează procesorul, şi slotul în care se instalează memoria RAM.

Instalarea procesorului în slot

Pârghia slotului se apasă complet, până jos

Fixarea memoriei pe cele două canale ale soclului

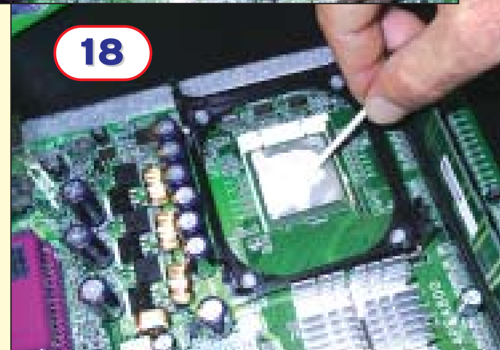
Aplicarea pastei pe suprafaţa procesorului

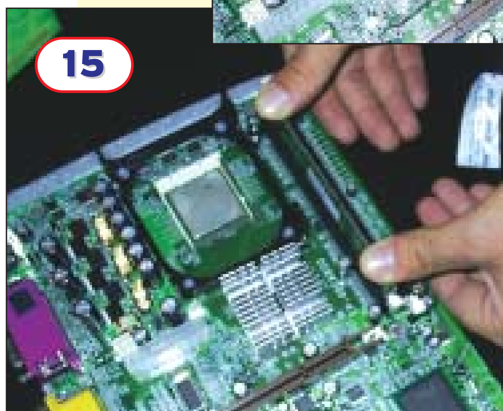

Pregătiţi degetele pentru apăsarea DIMM-ului

Pasta termo-conductoare se întinde pe întreaga suprafaţă a pastilei

Dacă pârghiile soclului sunt în poziţie verticală faţă de placă, atunci DIMM-ul a fost montat corect

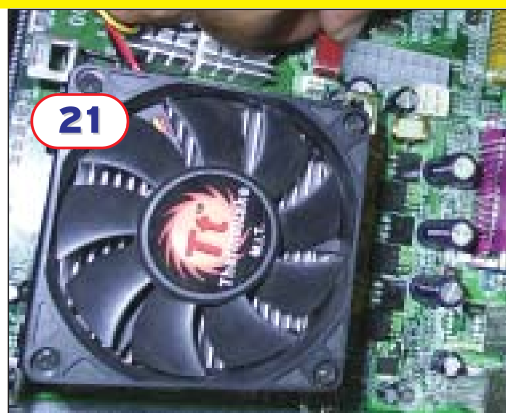
Instalarea radiatorului pe procesor

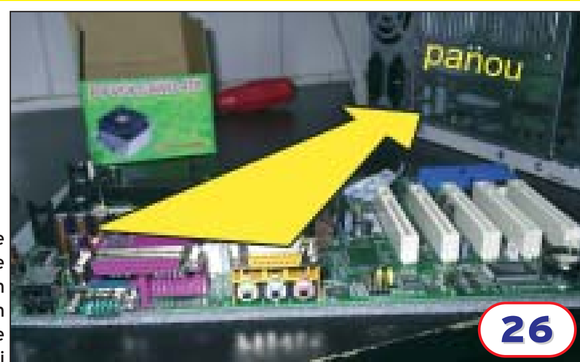
Îndepărtarea protecţiei de pe radiator

Clamele de pe radiator se apasă până la asigurarea lui

Conectarea cablului de tensiune pe placa de bază

Conexiunile urmează să fie cuplate în panoul din spatele carcasei

Placa de bază este gata pentru montarea în carcasă

Placa de bază se împinge, împreună cu conexiunile, în panoul carcasei

Fixarea plăcii de bază în carcasă

Montarea şuruburilor în carcasă (23, 24, 25)

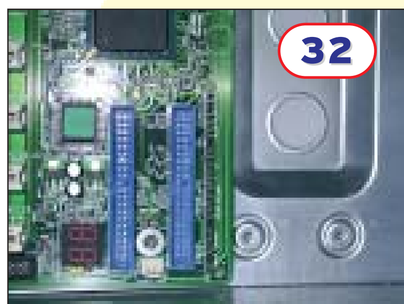
Avantajele şurubelniţei cu cap magnetic...

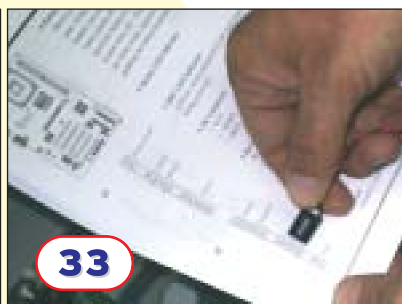
Strângerea şuruburilor pentru asigurarea plăcii de bază

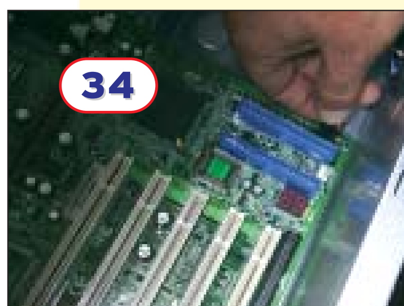
Acum poţi fi sigur că şi dacă întorci carcasa, placa nu va mai cădea

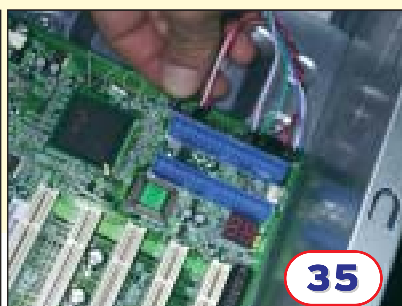
Pinii de conectare sunt bine poziţionaţi şi etichetaţi pentru a fi uşor de găsit şi de cuplat

Consultarea manualului este necesară, pentru a putea instala corect mufele pe pinii conectori

Instalarea mufelor pe pinii conectori

O mufă, două mufe, şi gata cu instalarea mufelor

Unităţile de disc ce urmează să fie instalate

Montarea unităţii de dischetă

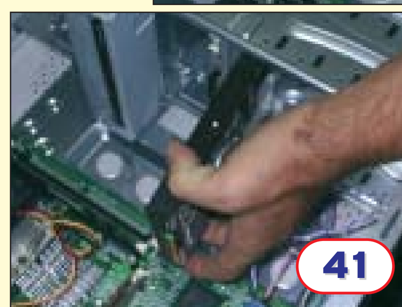

Fixarea şuruburilor

Instalarea unităţii CD

Montarea hard discului

Instalarea unităţilor de disc nu s-a încheiat, până când fixezi şi pe partea opusă şuruburile (încă două şuruburi pentru fiecare unitate)

Montarea cablului de date pe placa de bază

Conectarea cablului de date la hard disc

Conectarea cablului de date la unitatea CD

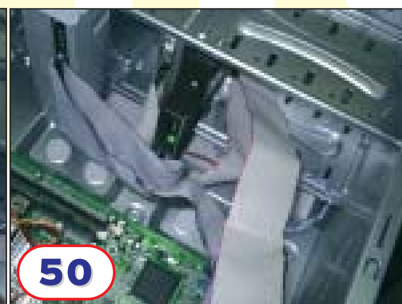
Montarea cablului unităţii de dischetă pe placa de bază

Atenţie! Cablul de intrare în unitate de dischetă trebuie să fie acela cu panglica divizată în mai multe părţi

Instalarea mufei în unitatea floppy

Cablurile de date trebuie aranjate ordonat

Conectarea cablului principal de alimentare pe placa de bază

Instalarea cablului suplimentar de tensiune

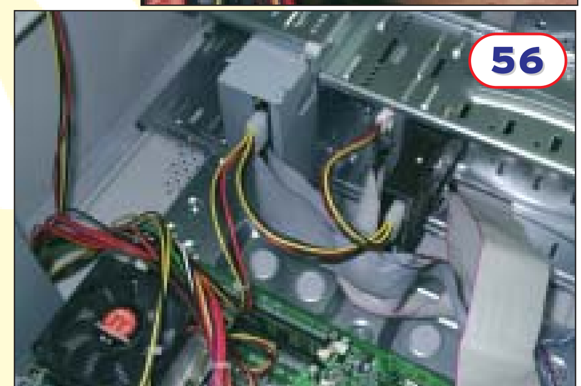
Montarea cablului de tensiune pentru hard disc

Instalarea cablului de tensiune în unitatea de dischetă

Înfigerea cablului de tensiune în unitatea de CD

Aranjarea ordonată a cablurilor (de tensiune) suplimentare

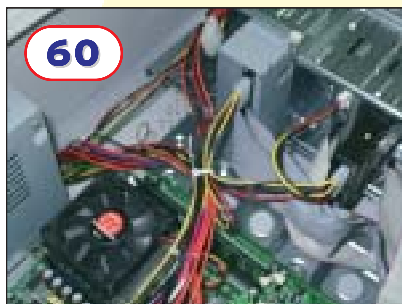

Prinderea cablurilor de tensiune cu clame de plastic

Asigurarea plăcii video cu şurub

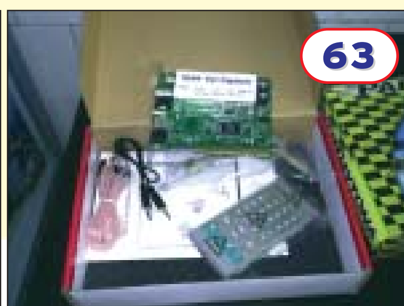

Surplusul de plastic este bine să-l tai cu un cleşte

Înlăturarea protecţiilor din spatele carcasei, pentru a putea monta plăcile suplimentare

Pachetul plăcii TV -Tuner

Placa video GeForce 4 MX 440

Toate plăcile la un loc

Instalarea plăcii de sunet

Montarea plăcii video în slot

Asigurarea plăcii video

Apăsarea plăcii de sunet până la intrarea completă în slot

Montarea plăcii de reţea

Împinge placa de reţea în jos, pentru ca aceasta să intre în slotul PCI

Montarea TV-Tunerului

Montarea alimentării ventilatorului de pe panoul lateral al carcasei

Asigurarea panoului cu şuruburi

Spatele carcasei

Montarea mufei de la tastatură

Restul cablurilor se montează după cum vezi în imagine

Calculatorul este pregătit pentru instalarea unui sistem de operare, etapă care va fi prezentată în numerele următoare

DETALII TEHNICE

Distribuitor: www.darer.ro	
Nume componentă	Preţ cu TVA
Monitor 17 inch BenQ V772	4,653,000
Floppy 1,44 MB (Samsung)	295,400
Hard disk 40GB Maxtor 7200RPM	2,508,600
Procesor Intel 1,7 soclu 478	4,855,300
Răcitor pentru PIV până la 2,8Ghz	323,700
Placă video GF 4 MX 440	1,820,800
Memorie RAM 256 MB DDR333	1,820,800
CD-RW BenQ CRW522452P 52X/24X/52X	1,901,000
Placă de sunet PINE	445,100
Boxe 350W ASW-15 A4Tech, Subwoofer	1,112,700
TV TUNNER+FM+Telecomadă FlyView	1,816,700
Tastatură BenQ albă, multimedia	562,400
Placă de bază Epox 4PEA800	3,460,000
Mouse optic BenQ M100	526,000
Placă de reţea BenQ AEN101 PCI fast 10/100Mbs	263,000

Micii ucenici vrăjitori

„Discipline and structure” *(American Beauty)*

Probabil că cea mai frecventă utilizare a calculatoarelor (şi aici nu mă refer doar la PC-uri) este prelucrarea de text. Oricine a reuşit să treacă de prima fază a mânuirii mouse-ului şi meniurilor interfeţelor grafice, a încercat mai întâi să facă nişte mici desene cu Paint, iar apoi s-a apucat să scrie un text.

Nu întâmplător, percepţia majorităţii utilizatorilor este aceea că „PC-ul e un fel de maşină de scris mai inteligentă”, cu care poţi să introduci şi să elimini text, poţi păstra şi refolosi anumite documente, deoarece modul de lucru al maşinii de scris este uşor de înţeles - iar programele de prelucrare a textului oferă iluzia că ar funcţiona la fel.

Esenţa problemei este tocmai aceasta: calculatorul nu este o maşină de scris. Stilul de lucru cu documente Word (sau cu oricare alt program de prelucrare de text, că tot veni vorba) diferă fundamental de maşina de scris. La maşina de scris te aşezi şi scrii ce-ţi trece prin cap (dacă ai inspiraţie) sau copiezi de pe o ciornă. Când trebuie făcută o modificare, nu ai altă soluţie decât să jonglezi cu aşezarea în pagină, în speranţa că nu va fi nevoie să rescrii decât o singură pagină.

Scrierea unui document pe calculator trebuie abordată ca un proiect. Pe această temă s-au scris chiar cărţi; favorita mea este cea a lui Robin Williams - „PC-ul nu este maşină de scris”...

Calculatorul este o unealtă flexibilă şi adaptabilă, care acceptă aproape orice stil de lucru şi care face foarte bine ceea ce noi, oamenii, facem cu greutate şi cu risc mare de a greşi - muncile de rutină. Dar pentru o muncă eficientă, există reguli de lucru în acest domeniu, care - odată urmate - uşurează enorm munca.

Structuri şi stiluri

Conform motto-ului din deschiderea acestui articol, formula secretă a lucrului eficient cu un document Word este o combinaţie de disciplină şi structură. Adică, lucrul eficient presupune disciplina de a accepta anumite reguli şi necesită structurarea textului, astfel încât activităţile de rutină (şi mari consumatoare de energie, timp şi nervi) să fie executate automat şi fără greşeli.

Una dintre cele mai utile, dar atât de (nedrept) ignorate funcţii în Word este cea a stilurilor de paragraf (headings). Dincolo de faptul că ele uşurează munca cu textele, conferă lucrării (indiferent că e vorba de un text de o singură pagină sau de 1000 de pagini) un aspect îngrijit, cu un grad mare de lizibilitate, într-un cuvânt o fac să arate profesional. În plus, cu ajutorul stilurilor de paragraf pot fi realizate, în mod automat, o mulţime de operaţii utile (de exemplu, generarea cuprinsului lucrării pentru a păstra controlul asupra lucrărilor cu pagini numeroase).

Chiar dacă, stimaţi utilizatori de Word, până acum v-aţi descurcat fără folosirea heading-urilor, probabil că acesta s-a întâmplat din cauza faptului că aţi scris doar documente scurte. Dacă aveţi de scris un raport mai voluminos, o lucrare de diplomă sau chiar o carte, atunci nu aveţi încotro şi trebuie să folosiţi heading-uri. Nici nu vreau aduc vorba despre ce priviri îşi aruncă cei de la editură când le duci, mândru nevoie mare, discheta cu manuscrisul şi constată că nu e structurat, adică nu are heading-uri. De fapt, orice document care conţine mai mult de un singur stil de formatare (de obicei, stilul Body Text - textul propriu zis), are nevoie de heading-uri.

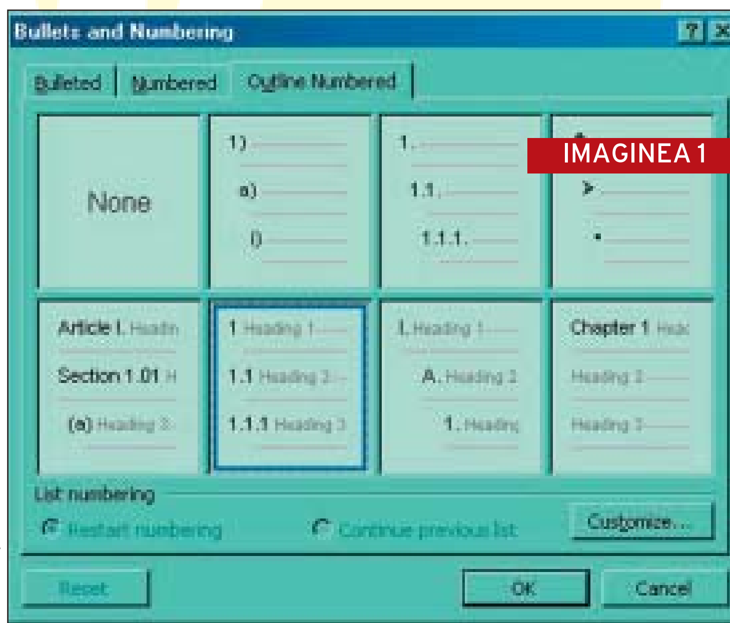
Dar dacă ajungeţi să folosiţi mai mult de un heading, vrând-nevrând va trebui să le numerotaţi. Iar dacă sunt câteva zeci, şi mai sunt şi de nivele diferite (de ex. capitol, secţiune, subsecţiune, etc.), păstrarea unei numerotări consecvente poate deveni o muncă obositoare şi predispusă la greşeli. De exemplu, dacă folosiţi sistemul îndeobşte adoptat, al numerotării capitolelor cu o cifră (de ex. 1. [Nume capitol]), atunci secţiunea va avea două cifre (1. 1 [Nume secţiune]), subsecţiunea trei cifre, ş. a. m. d. Adică e vorba de o structură arborescentă, asemănătoare celei în care sunt ordonate directoarele şi fişierele în Explorer. În practică am constatat că pentru un text normal, care nu depăşeşte 300 de pagini, este suficientă o structurare a documentului cu heading-uri până la gradul 5.

Ajutorul pentru numerotarea automată vine din partea unei funcţii deja veterane în Word: AutoListNumber (adică chestia aceea care vă formatează automat paragraful, dacă constată că ar putea fi vorba de o listă numerotată, de genul:

a) [text]
b) [text]
c) [text]

sau

1. [text]
2. [text]

IMAGINEA 1

3. [text]

sau

· [text]

· [text]

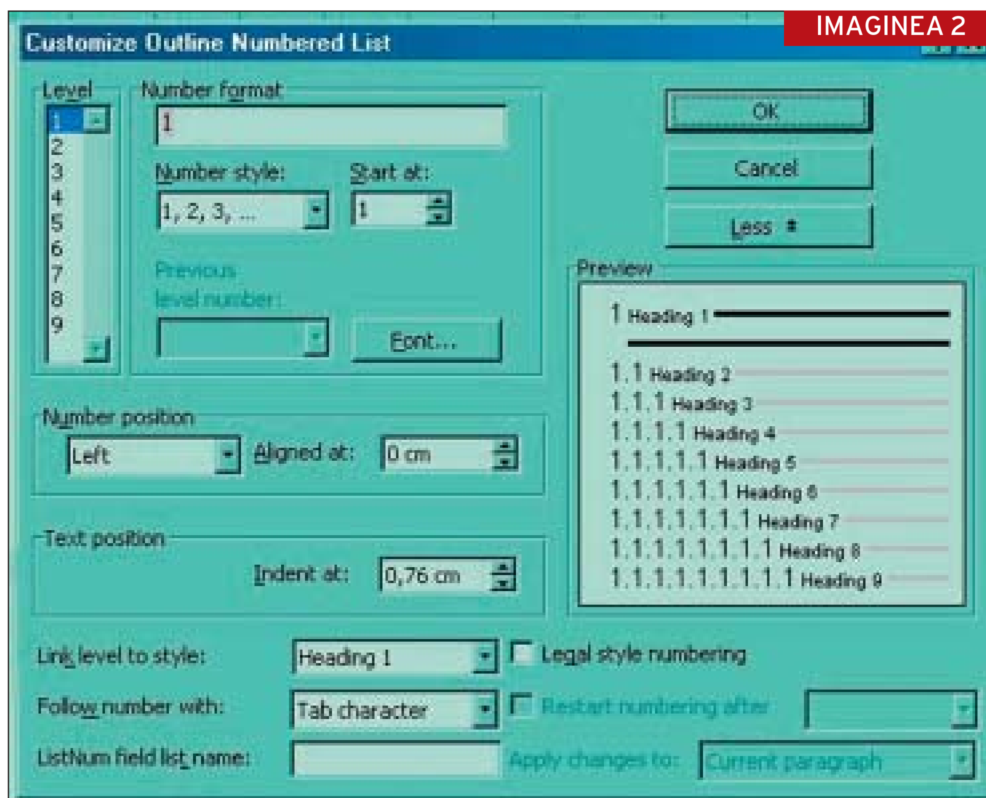
Cu ajutorul acestui mic vrăjitor, dacă este bine „strunit" veţi putea crea heading-uri numerotate automat, care se actualizează în momentul în care se introduce/scoate un element şi a cărui numerotare este consecventă. Deci nu veţi mai avea numerotări într-o mulţime de stiluri, care diferă de la capitol la capitol.

Pentru a începe o listă cu numerotare diferenţiată, daţi clic pe meniul Format, alegeţi apoi Bullets and Numbering. Aici vi se va deschide o fereastră ca cea din imaginea 1.

De acolo, alegeţi tab-ul Outline Numbered. În acea fereastră alegeţi varianta de numerotare care vi se potriveşte cel mai bine. Cum variantele pe care vi le oferă implicit Word-ul s-ar putea să nu fie exact ceea ce aveţi nevoie, atunci deschideţi fereastra Customize...

În partea stângă, sus, aveţi o listă numită Level (nivel), din care se afişează nivelul numerotării. În fapt, avem de a face cu o structură arborescentă, în care numerotarea cu mai puţine cifre este supraordonată celei cu mai multe cifre (adică, un heading cu numărul 1. 2. 3. 5. înseamnă că este subordonat unui heading 1. 2. 3. şi este de grad egal cu un heading 1. 2. 3. 2.). Deci, cu cât nivelul este mai înalt, cu atât mai puţine cifre avem.

Pentru adaptarea numerotării automate la nevoile dumneavoastră, accesaţi în caseta Number format unde puteţi scrie liber ce text vreţi să însoţească numerotarea respectivă. De exemplu, pentru heading-uri de gradul 1 puteţi scrie „Capitolul" urmat de numerotare, aşa încât obţineţi Capitolul I., Capitolul II., etc. La fel puteţi proceda cu toate celelalte numerotări, având, astfel, pe lângă numerotarea care se face automat, un text fix, aşa cum l-aţi editat dumneavoastră.

IMAGINEA 2

Sub butoanele obişnuite ale ferestrei, OK şi Cancel, mai există un buton pe care scrie More. Dacă îl apăsaţi, va apărea un meniu suplimentar care vă dă posibilitatea de a adapta şi mai mult formatarea numerotării. Una dintre opţiuni se cheamă Follow number with: (numărul să fie urmat de). În lista derulantă puteţi alege între mai multe variante: Tab character, Space sau Nothing.

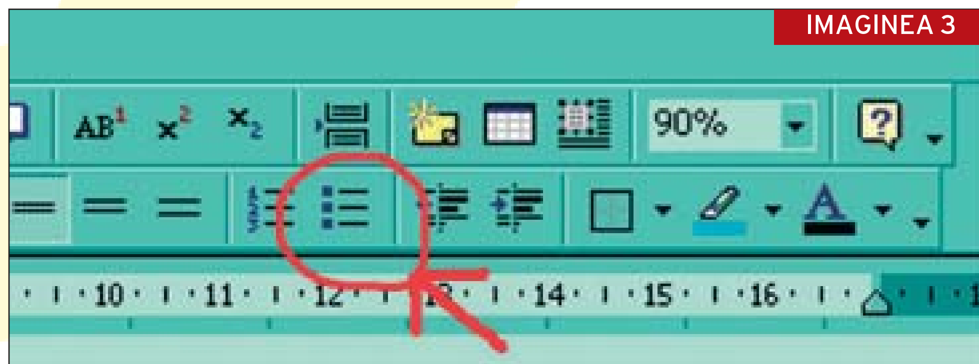
Dacă alegeţi Tab character, după numărul generat automat, se va introduce un tabulator; dacă alegeţi Space, va fi introdus un spaţiu (similar cu apăsarea o singură dată a tastei spaţiu). Nothing înseamnă, bineînţeles, că nu va fi introdus nici un caracter.

După ce aţi formatat numerotarea, apăsând OK în cele două ferestre de dialog, veţi constata că aveţi 9 noi heading-uri, cu numerotare automată. Formatarea noilor heading-uri, ca şi eliminarea celor superflue merită o tratare separată şi de aceea o lăsăm pe seama unui articol viitor.

Având sistemul de numerotare automată, dacă totuşi doriţi să introduceţi un heading care să nu fie precedat de număr (de exemplu Cuprins şi Bibliografie nu trebuie să poarte număr, dar ele sunt titluri de rangul unui capitol), trebuie doar să apăsaţi pe butonul Bullets (imaginea 3) din bara de instrumente. Va rămâne în continuare un heading, cu toate atributele lui, dar dispare numerotarea automată; restul numerotării este actualizat automat.

Acestea fiind zise, încheiem aici mica incursiune în funcţiile utile, dar (mai) puţin cunoscute ale Word-ului. ■

Bogdan Burghelea

IMAGINEA 3

www.PCGAMES.ro

Fotografia Digitală

UltraPRO Computers

UMAX®

2 Megapixeli | Mp3 Player

Astra Pix 540

Senzor: CMOS 2 Mpixeli
Rezoluție: 1600x1200
Zoom: 12X
Distanța focală: f2.8, 9.2 mm
Memorie internă: 7 MB Flash
Soclu memorie externă: Compact Flash
Display: LCD 1.6" TFT,
Interfață: USB

2 Megapixeli

Astra Pix 530

Senzor: CMOS 2.1 Mpixeli
Rezoluție: 1600x1200
Zoom: 4X
Distanța focală: f2.8, 8.47 mm
Memorie interna: 8 MB Flash
Soclu memorie externă: SD Card
Display: LCD 1.5" TFT,
Interfață: USB

1.3 MegaPixeli | Mp3 Player

Astra Pix 490

Senzor: CMOS 1.3Mpixeli
Rezoluție: 1280x1024
Zoom: 12X
Distanța focală: f3.2, 9.2 mm
Memorie internă: 7 MB Flash
Soclu memorie externă: Compact Flash
Display: LCD 1.6" TFT,
Interfață: USB

1.3 MegaPixeli

Astra Pix 470

Senzor: CMOS 1.3 Mpixeli
Rezoluție: 1280x1024
Distanța focală: f2.8, 10.8 mm
Memorie internă: 8 MB Flash
Soclu memorie externă: SD Card
Display LCD 1.5" TFT,
Interfață: USB

Magazin UltraPRO · Service Center · Distributie zonala

BUCURESTI Sos. Stefan cel Mare nr. 54, Tel.: 021-211.70.90; B-dul N. Titulescu nr. 117, Tel.: 021-222.20.36; B-dul Regina Elisabeta nr. 30, Tel.: 021-310.11.65; B-dul Stirbei Voda nr. 162, Tel.: 021-212.65.02; B-dul Corneliu Coposu nr. 3-5, bl. 101, Tel.: 021- 326.73.63; Calea Dorobantilor nr. 116-122, bl. 6, Tel.: 021-231.86.33; Str. George Enescu nr. 36-42 (P-ta Lahovari), Tel.: 021-210.20.51, 021-211.07.98 ; Calea Mosilor nr. 292, bl. 38, Tel.: 021-211.17.66; Calea Grivitei nr. 397, Tel: 021-22.44.535, Fax: 021-22.45.586 B-dul Al.Obregia nr18, Tel.: 021-460.31.13; Sos Pantelimon nr. 93, Tel.: 021-250.16.12;

BACAU Str. Marasesti nr. 151, Tel.: 0234-20.60.71; **BAIA MARE** Str. Traian, nr. 7; Tel.: 0262-206.321; 0262-206.320 **BRASOV** B-dul 15 Noiembrie nr. 37, Tel.: 0268-47.22.88; B-dul Republicii nr. 15, Tel.: 0268-41.04.20; **BUZAU** B-dul Unirii bloc PTTR, Tel.: 0238-72.20.74; **CONSTANTA** B-dul Ferdinand nr. 89A, bl. AR1, Tel.: 0241-61.50.00; Str. Stefan cel Mare nr. 67, Tel.: 0241-52.20.30; B-dul Tomis nr. 97,Tel.: 0241-55.26.37; **CRAIOVA** Calea Bucuresti, bl. 21b, Tel: 0251-310058, 0251-406797; **IASI** Str. Banu nr. 8, Tel.: 0232-26.63.43; Sos Pacurari nr. 15-17, bl.538, Tel.: 0232-27.11.51, 0232-27.10.15; **PITESTI** B-dul Republicii, Bl. G1 (Casa Cartii), Tel.: 0248-22.37.28; **PIATRA NEAMT** B-dul Republicii, Bl. A12 Parter, Tel. 0233-223.158; **SIBIU** B-dul Vasile Milea Nr. 9A, Tel.: 0269-232.964; **TIMISOARA** Piata Marasti nr. 1-2, Tel.: 0256-43.05.99;

Syllable 0.4.5

Instalare şi configurare pas cu pas

Pentru a instala Syllable avem nevoie mai întâi de o partiţie. Sistemul de operare necesită cel puţin 50MB, dar dacă luăm în considerare dimensiunea hard disc-urilor din ziua de azi, bănuiesc că vă permiteţi o partiţie de măcar 200MB. Ar trebui să fie mai mult decât suficient pentru a stoca pe ea toate aplicaţiile disponibile pentru Syllable. Partiţionarea se face cu utilitarul DiskManager dar dacă preferaţi PartitonMagic, creaţi întâi un spaţiu de 200MB cu acesta şi converiţi ulterior partiţia în AFS (AtheOS File System). La rularea CD-ului în mod boot vi se va cere chiar la început să utilizaţi DiskManager. O altă modalitate mai puţin cunoscută ar fi convertirea partiţiei în sistem de fişiere AFS folosind un alt sistem de operare (cum ar fi BeOS de exemplu)

Eu am ales să creez o partiţie de 1GB pe hard disc, a şasea în ordine crescătoare. Pe acelaşi HDD mai aveam instalate două versiuni de BeOS, Windows 98 şi RedHat 8.0. Ca bootmanager folosesc "bootman"-ul din BeOS (e simplist şi suportă "chainloading").

Am copiat de pe **http://syllable.sourceforge.net** din secţiunea "Downloads" arhiva syllable-0.4.5-basic.iso.gz ce conţine imaginea sistemului de operare. Fişierul ISO avea doar 56MB aşa că scrierea pe CD nu a durat mult. La bootare m-a întâmpinat ecranul negru al bootloader-ului GRUB ce afişa o singură opţiune: "Syllable". Cu un "enter" pornim secvenţa de instalare şi o serie de linii se derulează pe un fod albastru încadrat într-un chenar galben: modulele se încarcă, sistemul de operare a detectat placa video şi cea de reţea, precum şi tipul procesorului.

După trei-patru secunde, pe ecran apare o fereastră Terminal care ne cere confirmarea instalării. Apăs tasta "i" şi ni se mai cere o confirmare. După ce îmi dau acordul cu "Y" instalarea începe. Am sărit peste procesul de partiţionare după care am stat cam un minut şi m-am uitat la acelaşi prompter care nu făcea nimic. Dacă nu ar fi fost ledul agitat al carcasei PC-ului aş fi crezut că întregul proces s-a blocat.

Imaginea se schimbă la un moment dat şi în fereastră este afişat un text cu instrucţiuni de configurare a GRUB-ului. După ce îl citesc sumar şi dau de trei ori enter ca să mă conformez liniei "Press any key to continue", se deschide un editor cu fişierul de configurare al bootloader-ului.

De menţionat că în Syllable, (după cum citisem în documentaţie), partiţiile sunt numerotate începând cu 0, aşa că a şasea partiţie pe hard disc-ul meu se citeşte de fapt "0,5" de către sistemul de operare. Modific

Desktop-ul Syllable, aşa cum ne întâmpină la prima bootare

textul ca să se potrivescă parametrilor pe care îi doresc:

```
timeout 5
```

numărul de secunde în care Syllabe bootează automat

```
title Syllable
```

titlul cu care sistemul de operare va fi afişat în GRUB

```
root (hd0,5)
```

partiţia pe care se instalează Syllable (în cazul acesta hd0,5 fiind a şasea partiţie)

```
kernel /atheos/sys/kernel.so
root=/dev/disk/ide/hda/5
```

locaţia kernelului şi a rădăcinii sistemului de fişiere

```
module /atheos/sys/drivers/fs/afs
```

tipul de filesystem pe care îl va folosi Syllable (afs - AtheOS filesystem)

```
module /atheos/sys/drivers/dev/disk/ata
```

Modulul care va boota partiţia respectivă. Deoarece am avut experienţe neplăcute cu GRUB înainte, am hotărât să nu risc o nouă instalare şi să las sistemul de operare să se încarce folosind partiţia de boot a CD-ului. Dacă sunteţi sigur că GRUB s-a instalat corect, puteţi ulterior modifica ultima linie în `/atheos/sys/drivers/dev/disk/ide` pentru ca Syllable să se încarce direct de pe hard disc.

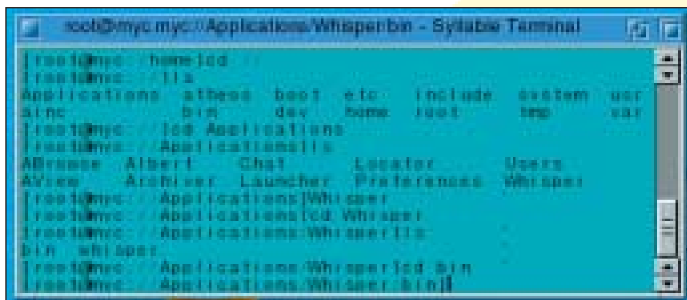
Salvez fişierul text, selectez "Application/quit" şi editorul se închide. Apare din nou fereastra liniei de comadă care mă anunţă că acum se instalează alte programe adiţionale (cum ar fi *Abrowse* şi *Chat*).

ABrowse - browser-ul încorporat în Syllable suportă deocamdată doar HTML şi PHP

Prompter-ul se schimbă în `[root@*no name*:~]` şi tastez `reboot`. Timp de mai mult de un minut nu se întâmplă nimic dar decid să am răbdare şi să nu apăs butonul de reset, iar în cele din urmă Syllable reporneşte PC-ul.

Dezamăgitor a fost faptul că Syllable nu a instalat GRUB corect aşa că acesta nu vrea să booteze folosind bootmanager-ul din BeOS. Introduc din nou CD-ul de instalare. GRUB suportă editarea parametrilor de bootare aşa că apăs "e" şi editez cele patru linii astfel:


```
root (hd0,5)
kernel /atheos/sys/kernel.so rootfs=afs d
root=/dev/disk/ide/hda/5
module /atheos/sys/drivers/fs/afs
path=/boot/atheos/sys/drivers/fs/afs
module /atheos/sys/drivers/dev/disk/ata
```

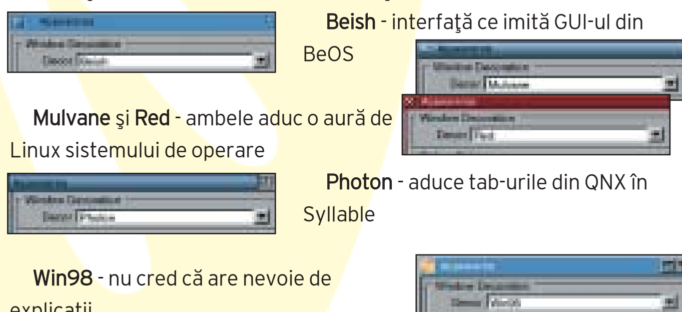
Am selectat ultima linie din meniu şi am apăsat "b".

Syllable se încarcă în sfârşit şi mă întâmpină cu o fereastră de login. În dreapta-sus figurează numărul versiunii (Syllable 0.4.5) iar la baza ecranului apare o fereastră cu un buton "OK" care mă anunţă că trebuie să configurez placa de reţea.

Ca nume de utilizator şi parolă folosesc "root", care este default-ul implemementat pentru administrator la prima activare a conturilor. Rezoluţia este de 640x480 dar mă bucur că Syllable a detectat cu succes placa video şi de reţea.

În partea din stânga-sus a ecranului apar trei icoane: "Home", "ABrowse" şi "Terminal". Un dublu-click pe "Home" deschide o fereastră cu o listă de directoare dar baza de sus a acesteia iese din ecran şi nu mai pot să o închid. Redimensionez totuşi marginile laterale ca să am acces la meniul din partea cealaltă a ecranului, selectez "Prefs" iar din meniul contextual dau click pe "Screen". Aleg rezoluţia 800x600, 32bit şi setez rata de împrospătare la 100Hz.

Deocamdată renuţ la ideea de 1024x768 pixeli şi deschid Prefs/Appearance. De aici putem schimba felul în care ferestrele Syllable vor fi afişate. Modelele incluse în distribuţia oficială sunt

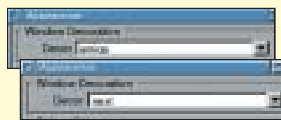

Beish - interfaţă ce imită GUI-ul din BeOS

Mulvane şi **Red** - ambele aduc o aură de Linux sistemului de operare

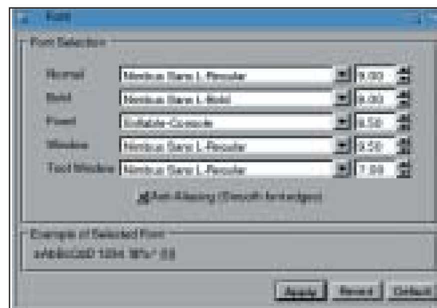
Photon - aduce tab-urile din QNX în Syllable

Win98 - nu cred că are nevoie de explicaţii

Amiga şi **next** - sunt două theme-uri în stil Amiga

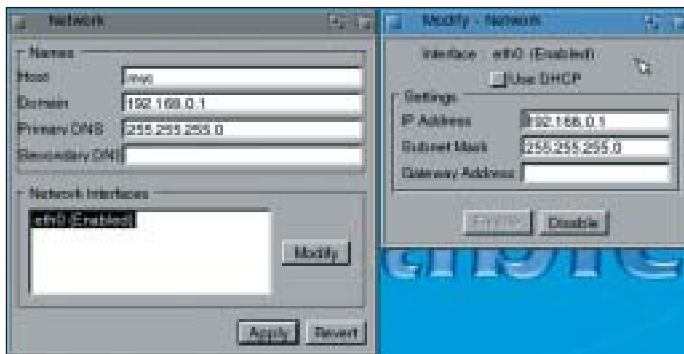
Optez pentru "Beish" deoarece sunt obişnuit deja cu ferestrele din BeOS. Din "Appearance" putem seta şi culorile diferitelor elemente din Syllable (meniuri, butoane).

Submeniul "Font" din "Prefs" ne permite schimbarea fonturilor, a dimensiunii acestora şi oferă opţiunea folosirii "Anti-Aliasing" pentru acestea. Lăsaţi opţiunea respectivă bifată deoarece fără ea toate fonturile sistemului vor fi afişate atât de ciudat încât nu veţi mai cunoaşte fişierele

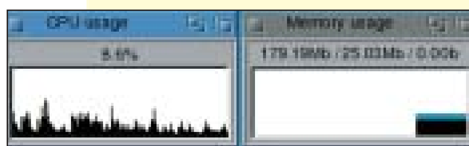
decât după icoană.

În fereastra "Keyboard" nu modific nimic, tastatura fiind setată pe

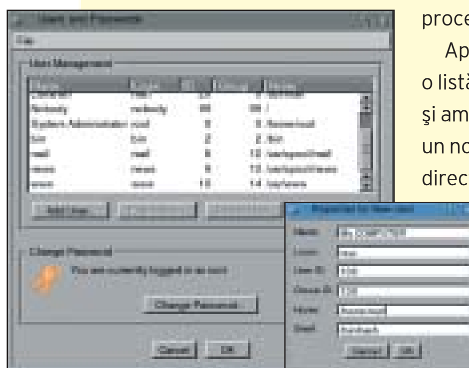
engleza americană.

Următoarea la rând este aplicaţia de configurare a reţelei. Introduc "myc" ca şi hostname şi adaug IP-urile. Modific setările interfeţei de reţea

(o placă Realtek RTL8139).

Din meniul "System" lansez două aplicaţii - CpuUsage şi MemUsage - care reprezintă în mod grafic activitatea

procesorului şi a memoriei.

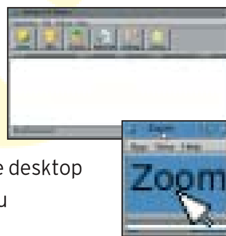
Aplicaţia "Users" ne oferă o listă a tuturor utilizatorilor şi am folosit-o pentru a crea un nou cont "myc" cu director rădăcină în `/home/myc`. Atât doar că directorul respectiv nu a fost creat automat şi a trebuit tastat un `mkdir myc` în linia de comandă. În acest moment aplicaţia LBrowser s-a blocat şi a trebuit să folosesc "Syllable Manager" din meniul "System" ca să opresc procesul respectiv. Utilitarul de management al resurselor afişează pe lângă memoria folosită şi tipul procesorului (Syllable neafişând în schimb procesorul Pentium IV pe care rula), mărimea şi tipul partiţiei, procesele care rulează şi rata de activitate a procesorului în mod grafic.

Sub meniul "System" se deschide "Utilities" cu următoarele aplicaţii:

AClock - un simplu program care afişează ora preluată din BIOS

Albert - calculator avansat ce suportă calcule sinus, cosinus şi constante

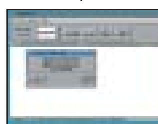
Archiver - aplicaţie de arhivare/dezarhivare ce suportă mai multe tipuri de arhive printre care ZIP şi GZ

BZoom - Afişează într-o fereastră porţiunea de desktop din jurul cursorului, imaginea putând fi mărită sau micşorată de mai multe ori

LBrowser - browser-ul de fişiere din Syllable

Locator - Echivalentul lui "Find" din Windows

Făcând o paralelă, trebuie să menţionez că în directorul `//Applications` din rădăcină mai există patru aplicaţii cu interfaţă grafică care nu sunt listate în meniul Syllable:

AView - program de vizualizare a fişierelor de imagine ce suportă doar două tipuri de formate: PNG şi JPEG. Destul de rudimentar dar îşi îndeplineşte bine funcţia.

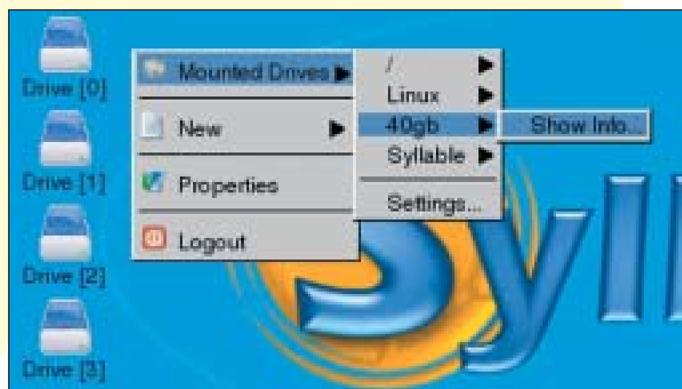
Chat - aplicaţie de chat în reţele locale sau Internet

Launcher - este chiar meniul care conţine majoritatea aplicaţiilor descrise în acest articol

Whisper - Client e-mail

Să revenim acum la partea de interfaţă grafică din Syllable. Uneori, la bootarea sistemului de operare, cursorul mouse-ului apare schimbat (din săgeata albă pe care o întâlnim la Windows sau Linux în cursorul de selectare a textului). Se pare că nu toate ferestrele păstrează focus-ul. Spre exemplu dacă deschidem un meniu popup al unei aplicaţii, trebuie să efectuăm un click pe acesta înainte de a putea scrie ceva în câmpurile text. Majoritatea fişierelor nu au atribuite o aplicaţie. Dacă putem deschide fişiere text cu editorul încorporat şi pagini web cu ABrowse, imaginile se pot vizualiza doar deschizând AView, selectând "Open" şi căutând prin directoare fişierul respectiv. Totuşi ţin să vă aduc aminte că Syllable este la început şi eforturile dezvoltatorilor se concentrează în prezent asupra kernelului, a părţilor de redare multimedia şi asupra design-ului.

Cu un right-click pe desktop accesăm un meniu contextual care ne oferă informaţii despre volumele montate. În Mounted Drives/Settings putem seta ce partiţii sa încarce Syllable la pornire şi în ce loc. Am creat în rădăcina sistemului de operare, în directorul `/tmp` mai multe subdirectoare denumite "0", "1", "2", "3", etc, fiecare reprezentând o

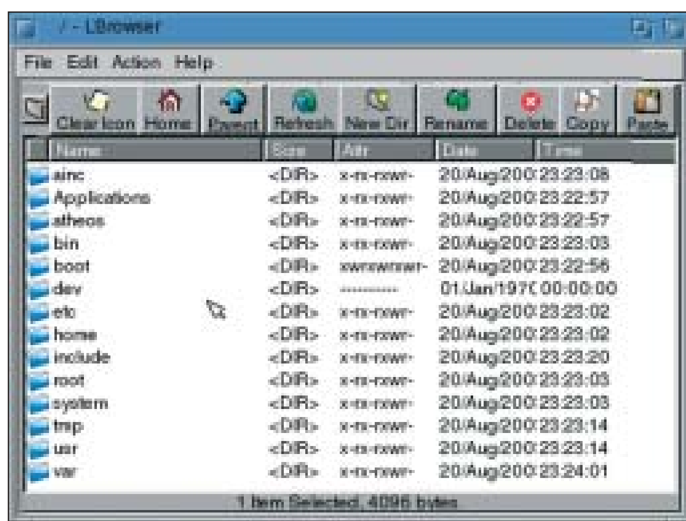

partiţie de pe hard disc. Syllable a fost capabil să acceseze doar sisteme de fişiere EXT2 (în mod read-only) şi partiţii FAT32 (read-write). După ce am şters din panoul de setări liniile care reprezentau partiţiile ce nu puteau fi accesate, icoanele acestora au rămas în continuare pe desktop şi la următoarea bootare.

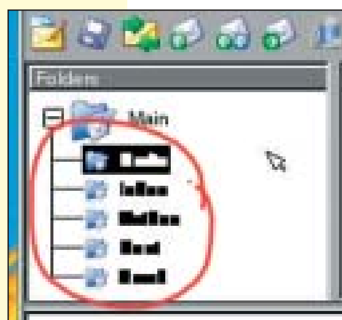
Syllable foloseşte o structură de directoare similară cu cea a sitemelor UNIX, fapt considerat ciudat de către unii, deoarece avem de-a face la urma urmelor cu un sistem de operare desktop. Structura respectivă a fost folosită pentru a păstra compatibilitatea POSIX.

Rădăcina Syllable arată astfel:

ainc	home
Applications	include
atheos	root
bin	system
boot	tmp
dev	usr
etc	var

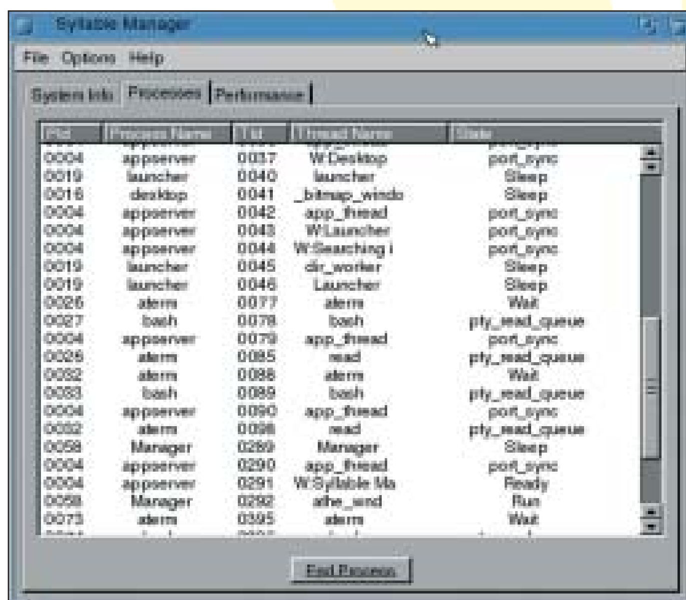

După cum vedeţi, primele directoare nu sunt prezente în alte sisteme de operare. "Applications" conţine programele ce au interfaţa grafică şi nu sunt incluse în `/bin`. Directorul atheos este doar un link către rădăcina sistemului. În rest, celelalte intrări au aceeaşi structură ca în Linux: în `/boot/atheos/etc` avem *group*, *hostname*, *hosts*, *passwd*, *profile*, *protocols*, *services* şi alte fişiere de configurare.

Nu toate aplicaţiile din Syllable au fost finalizate

LBrowser, file manager-ul Syllable oferă posibilitatea schimbării icoanelor pentru diferitele fişierele ale sisemului de operare. Apăsând butonul "Clear Icon" din Toolbar, fişierul selectat îşi pierde icoana. Butonul mai mic din stânga primului este folosit la atribuirea unei alte icoane în format PNG dintre cele furnizate în pachetul Syllable.

Cu Syllable Manager obţinem date despre starea sistemului şi putem opri sau restarta procese

Revenind la meniul contextual, alte două opţiuni accesibile din acesta sunt crearea a noi directoare şi shortcut-uri (opţiuni care din păcate nu funcţionează).

Desigur, ISO-ul Syllable ce conţine versiunea 0.4.5 a sistemului de operare nu are incluse şi alte aplicaţii în afara celor oficiale. Dacă vă hotărâţi să încercaţi Syllable, probabil că veţi duce dorul aplicaţiei Midnight Commander. Majoritatea programelor Syllable create de alte persoane decât cele din echipa de dezvoltare sunt disponibile pe **http://kamidake.nutus.com.ar**. O altă sursă ar fi sourceforge.net. Ca să instalaţi un program sub Syllable trebuie mai întâi să vă asiguraţi că aveţi drepturi de "root". Intraţi în directorul `/usr/` din rădăcină după care din Terminal tastaţi următoarele (vom lua ca exemplu pachetul Emacs):

```
tar -xvpzf /atheos/packages/emacs-19.34.bin.tgz
```

După ce emacs-19.34.bin.tgz va fi despachetat în `/usr/emacs/`, acum e nevoie să înregistrăm pachetul în sistem:

```
pkgmanager -a /usr/emacs
```

Comanda va adăuga link-urile necesare în `/syllable/autolnk/` pentru ca sistemul să poată găsi ulterior executabilele din orice parte a structurii de directoare.

Dezinstalarea programului se face prin

```
pkgmanager -r /usr/emacs
rm -R /usr/emacs
```


Deşi, la instalare, sistemul a recunoscut tipul procesorului, aplicaţiile din Syllable nu afişează modelul acestuia

Dacă aţi găsit până acum interesant acest sistem de operare, cu toate plusurile şi minusurile lui, şi doriţi să îl instalaţi acasă pe calculatorul personal, aveţi grijă la următoarele aspecte: numerotarea partiţiilor începe de la 0, aşa că să vă asiguraţi ca partiţia selectată este cea dorită; nu creaţi un spaţiu mai mare de 1GB deoarece nu veţi avea nevoie de mai mult; Syllable se află încă în faza de dezvoltare aşa că dacă va înregistra blocări frecvente fiţi toleranţi şi reporniţi sistemul; vă recomand varianta CD-ului bootabil pentru instalare şi nu cea efectuată de pe dischete deoarece cu ultima am întâmpinat prea multe probleme; aveţi răbdare până la terminarea instalării iar dacă totuşi resetaţi sistemul folosiţi combinaţia Ctrl-Alt-Del; studiaţi documentaţiile de pe syllable.sourceforge.net iar dacă nu găsiţi o rezolvare la problemele întâlnite, puteţi apela cu încredere la echipa My COMPUTER. ■

Răzvan T. Coloja
razvan@myc.ro

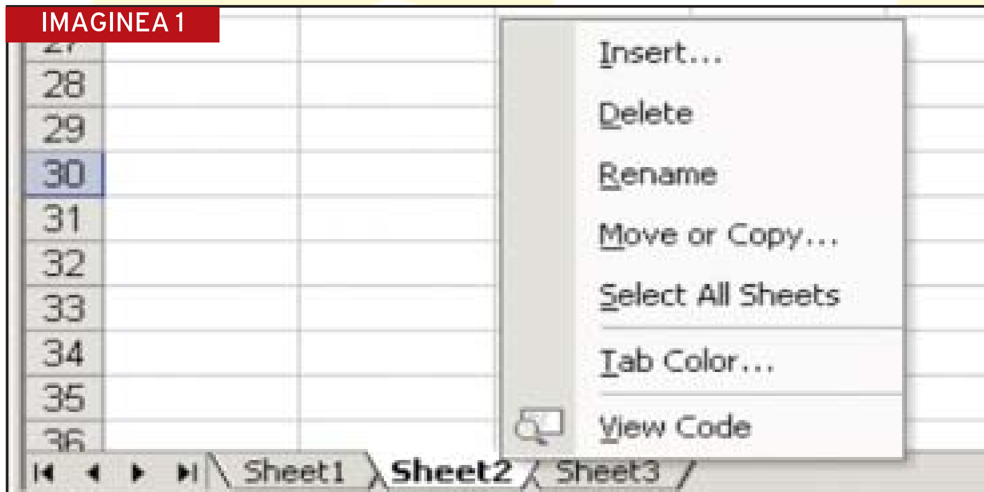
EXCELaţi în calculul tabelar

De-a v-aţi ascunselea prin foile de calcul (worksheets) şi despre clienţi care nu trebuie să le ştie chiar pe toate...

Probabil că majoritatea utilizatorilor au folosit o singură foaie de calcul într-un fişier Excel.Aceste fişiere sunt cunoscute sub denumirea „workbook" (registre de lucru), tocmai datorită posibilităţii lor de a conţine mai multe foi de calcul (sheets), care pot fi interrelaţionate. În mod implicit, MS Excel oferă 3 foi de calcul în fiecare fişier nou creat. Vei afla însă, cu bucurie (sper), că se pot adăuga încă multe foi de calcul... Producătorul Excelului a considerat că e suficientă limita de maxim 256 de foi de calcul într-un registru de lucru (fişier .xls) - şi avem serioase motive să le dăm dreptate în această privinţă. Dacă te confrunţi cu o situaţie reală, în activitatea ta, în care să ai nevoie de mai multe foi de calcul, să-mi trimiţi te rog şi mie un e-mail. Nu zic că e imposibil, ci doar că nu am auzit, până acum, pe nimeni care să se plângă din acest motiv.

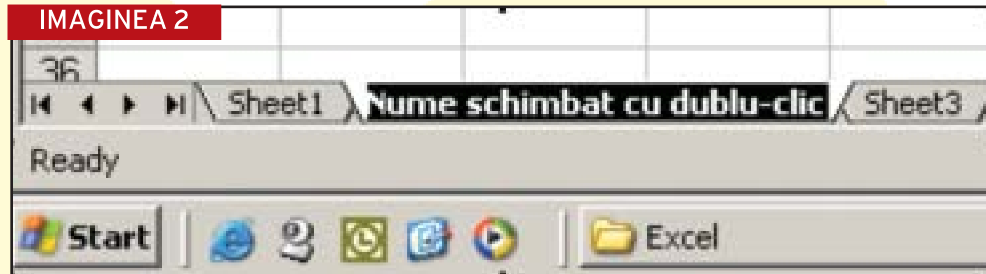
Ei bine, să trecem la subiect: pentru adăugarea unei foi de calcul suplimentare, este suficient să apelezi meniul Insert -> Worksheet. O posibilitate mai rapidă este să faci clic-dreapta pe eticheta unei foi existente (lângă care va fi inserată foaia cea nouă), apoi vei alege din meniul contextual opţiunea Insert (imaginea 1). Respectivul meniu contextual cuprinde şi alte opţiuni referitoare la lucrul cu foile de calcul.

IMAGINEA 1

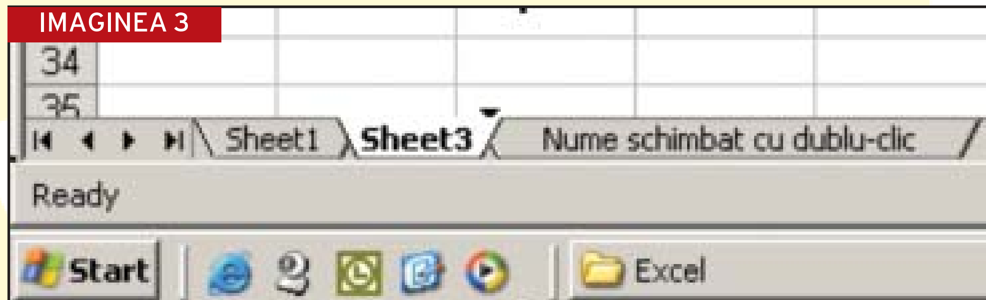
Dacă vrei să schimbi numele unei foi de calcul, e suficient un dublu-clic pe eticheta respectivă (imaginea 2).

IMAGINEA 2

Pentru a muta o foaie între celelalte, poţi folosi obişnuitul drag-and-drop, „apucând" eticheta foii şi apoi deplasând-o în poziţia dorită, faţă de celelalte etichete (imaginea 3).

IMAGINEA 3

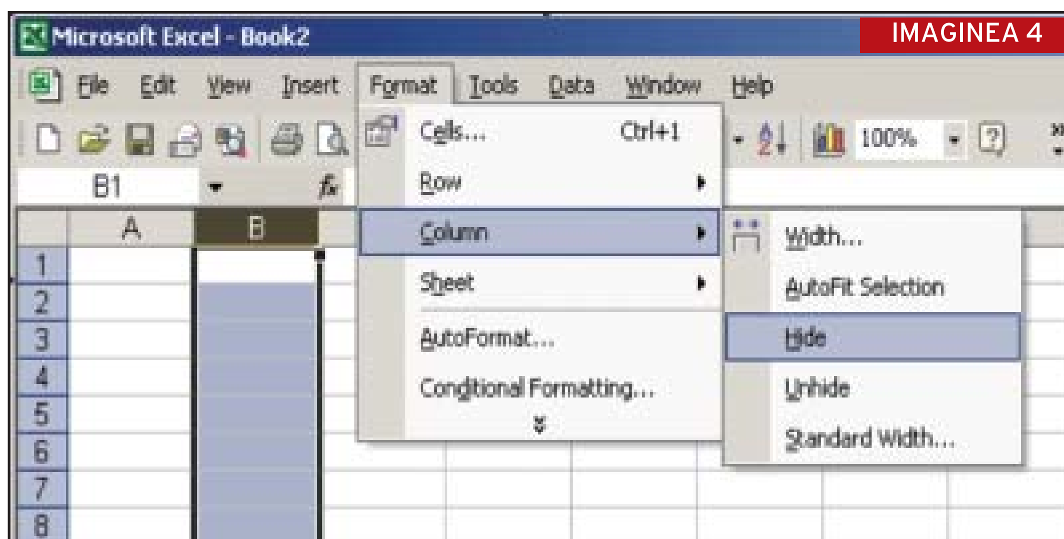

Selecţia mai multor foi de calcul se poate face prin menţinerea apăsată a tastei CTRL în timpul efectuării clic-urilor pe etichetele foilor. Această facilitate poate fi utilă atunci când vrei să ştergi mai multe foi deodată (după selecţia multiplă, clic-dreapta -> Delete); mare atenţie însă - trebuie să verifici în prealabil dacă foile pe care le ştergi nu conţin legături către date sau formule din alte foi de calcul, întrucât prin ştergere asemenea legături vor fi pierdute.

Adesea, e nevoie să lucrezi cu mai multe registre (fişiere) diferite în acelaşi timp. Poţi selecta fişierul activ dintre fişierele deschise folosind bara de sarcini (Taskbar) din Windows, iar dacă aceasta se „umple" cu prea multe registre, poţi să le „ascunzi" pe unele, fără a fi necesară închiderea lor: meniul Window -> Hide (imaginea 4). Sunt sigur că ţi-ai dat seama deja că, la momentul oportun, acestea pot fi „dezascunse" cu Windows -> Unhide - opţiune ce afişează o fereastră de dialog din care selectezi registrele care vor fi scoase la iveală.

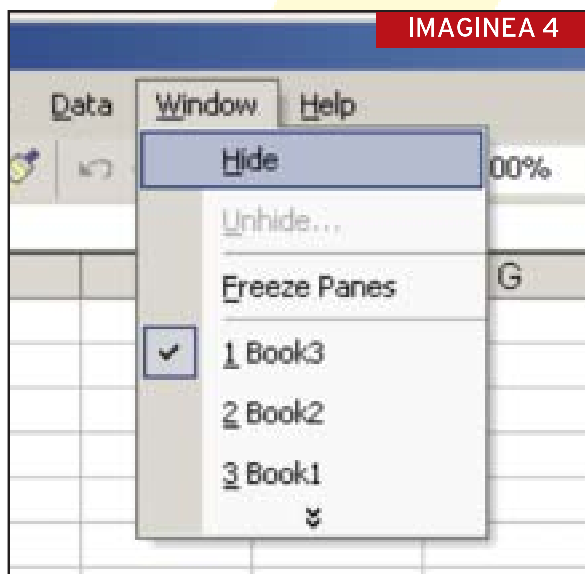
Să încercăm şi nişte ponturi pentru deplasarea între celulele unei foi de calcul:

- Tab - te deplasezi cu o celulă spre dreapta

Surpriză! Coloana (B, în exemplul nostru) a dispărut ca prin minune... În mod similar puteţi proceda şi cu rândurile.

Acum vine partea cea mai importantă: după ce ai ascuns tot ce aveai de ascuns, o să ţi se pară cam dificil să repeţi mişcarea de fiecare dată când trebuie să te întâlneşti cu un client... Excel te salvează de muncă inutilă: View -> Custom views... îţi va deschide o fereastră în care poţi să adaugi (Add...) o nouă vizualizare a foii („client", în exemplul din imaginea 6)

Moduri de vizualizare diferită a foilor de calcul, după dorinţă...

O foaie de calcul poate să devină foarte vastă, şi uneori e suficient ca anumite persoane să vadă doar o parte din „tabeloi". De exemplu, clienţii cărora le prezinţi ofertă de preţ nu ar fi tocmai indicat să vadă coloana în care apare adaosul practicat de firma ta. Pe de altă parte, după ce ai „formulat-o" cu osârdie, nici nu-ţi vine să ştergi cu totul coloana respectivă... Nici nu este nevoie! Poţi selecta coloana (cu un clic pe eticheta de coloană, adică pe litera majusculă din „capul de tabel" - de exemplu, coloana B), apoi din meniul Format -> Rows -> Hide (imaginea 5).

De acum încolo, când pregăteşti întâlnirea cu un client, e suficient să alegi View -> Custom views... -> client (de ex.). Recomandarea mea este să configurezi şi o vizualizare „completă" a foii de calcul, deoarece altminteri va fi nevoie să te învârţi în jurul opţiunii Format -> Column -> Unhide (după ce vei fi selectat coloanele învecinate cu cea ascunsă). Ori, noi ştim că omul a inventat calculatorul, ca să lucreze pentru el...

Ah, pardon, nu ai înţeles *cine pentru cine* lucrează? E o întrebare îndreptăţită. Poate găsim şi nişte răspunsuri împreună, dacă trimiţi un e-mail la...

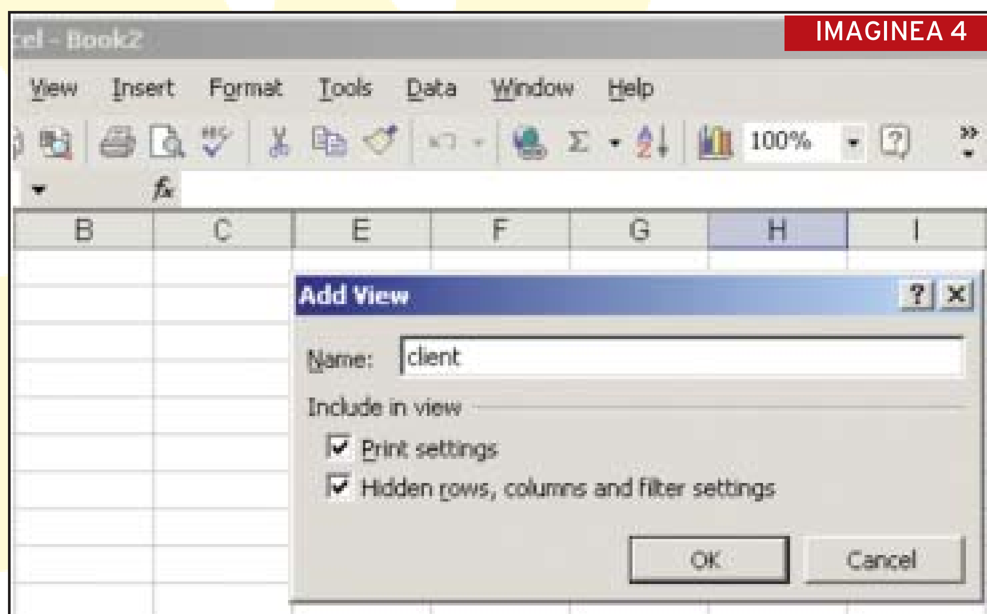
Mircea Buzlea
mircea@myc.ro

- Shift+Tab - o celulă spre stânga

Avantajul acestei metode de deplasare faţă de obişnuita navigare cu „săgeţile" (tastele direcţionale) de pe tastatură constă în faptul că te poţi deplasa între celule, chiar dacă sunt selectate mai multe la un moment dat.

- CTRL+Home te duce oricând la prima celulă a foii de calcul (stânga-sus)

- CTRL+End te va poziţiona exact pe ultima celulă în care ai date (vei observa că nu e chiar atât de evident, uneori, pe cât pare!) Astfel, vei şti oricând că mai jos de respectiva celulă, poţi să ştergi liniştit, deoarece nu mai sunt date.

Specificaţia CSS3

O nouă modalitate de tratare a culorilor

Culorile reprezintă o modalitate puternică de comunicare. Culorile pot determina şi afecta comportamentul şi acţiunile umane.

Culorile utilizate la realizarea unui produs, a unui site web), pot cauza reacţii puternice şi pot fi determinante pentru succesul sau insuccesul produsului sau paginii web.

Din punct de vedere psihologic culorile justifică un procent de peste 55% din acceptarea sau respingerea unui produs, a unei persoane sau a unui web site.

Deoarece impresiile lăsate de culorile utilizate sunt rapide şi permanente, alegerea culorilor utilizate pentru realizarea paginilor web reprezintă un factor critic. Culorile utilizate la realizarea paginilor web trebuie să trezească interesul şi să menţină trează atenţia utilizatorului.

La această oră consorţiul W3C (World Wide Web Consortium) lucrează la îmbunătăţirea şi dezvoltarea facilităţilor oferite de foile de stil în cascadă (CSS), prin intermediul noii specificaţii CSS3, specificaţie care se află în curs de elaborare. Elementul fundamental al acestei specificaţii îl constituie realizarea de module care se vor ocupa de probleme specifice, ca de exemplu fundalurile sau bordurile unor elemente HTML. Realizarea unor astfel de module va permite dezvoltatorului de sit-uri Web să utilizeze noile facilităţi oferite înainte ca acestea să devină oficiale.

CSS (Cascading Style Sheets) este un limbaj care permite descrierea modului de redare a documentelor HTML sau XML pe ecranul monitorului, pe hârtie, etc. Pentru a stabili culorile elementelor dintr-un document, CSS utilizează proprietăţi referitoare la culori şi valorile corespunzătoare acestora. Specificaţia CSS3 descrie proprietăţile şi valorile propuse pentru CSS nivelul 3. Specificaţia CSS 3 include proprietăţile CSS nivel 2 (CSS2) precum şi o extensie a acestora.

Modulul CSS3 referitor la culori descrie poprietăţile CSS ce permit creatorului de pagini Web să specifice culorile pentru elementele din prim plan (foreground), fundaluri (background), precum şi opacitatea, transparenţa sau profilul ICC (International Color Consortium) al unei culori.

Pe parcursul acestui articol vor fi tratate câteva aspecte privind modulul referitor la culori, în speţă a extensiilor (îmbunătăţirilor aduse), proprietăţilor şi valorilor referitoare la culori. Este bine de ştiut că următoarele module depind de modul referitor la culori:

- Modulul CSS3 referitor la fundaluri (Backgrounds);
- Modulul CSS3 referitor la borduri (Borders);
- Modulul CSS3 referitor la modelul cutiei sau containerului pentru conţinut (Box Model)
- Modelul CSS3 referitor la Interfaţa de bază cu utilizatorul (Basic User Interface).

Valori HSL pentru culori
(Hue = Culoare sau Nuanţă, Saturation = Saturaţie şi Lightness = Luminozitate sau strălucire)

Specificaţia CSS3 propune o nouă metodă de stabilire (setare) a culorilor pentru elemenele dintr-un document HTML sau XML, metodă care utilizează valorile HSL pentru culori, metodă mult mai logică şi intuitivă decât utilizarea codurilor hexazecimale sau a valorilor RGB (Red Green Blue).

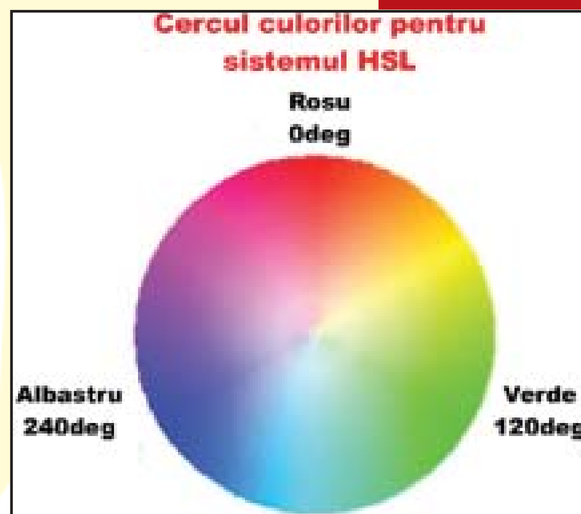
Trebuie menţionat că utilizarea valorilor (modelului) HSL pentru proprietăţile CSS referitoare la culori nu este încă finalizată în specificaţia CSS3, existând posibilitatea ca în specificaţia finală să existe modificări ale modelului HSL sau ale modului de aplicare la nivelul proprietăţilor CSS.

Modelul HSL descrie valorile culorilor folosind următoarele trei elemente:

1. poziţia culorii pe cercul culorilor;
2. saturaţia sau puritatea culorii (Culoarea obţinută poate fi deschisă sau închisă cu alb sau negru, obţinând tonul sau saturaţia culorii);
3. luminozitatea sau strălucirea culorii.

Primul element al modelului HSL permite descrierea unei culori utilizând un cerc al culorilor cu valori de la 0 la 360 grade (degrees sau prescurtat deg). Culoarea albastru este dispusă în jurul valorii de aproximativ 240 grade, culoarea verde în jurul valorii de 120 grade iar culoarea roşu în jurul valorii de 0 grade, după cu se poate observa în imaginea 1.

IMAGINEA 1

Al doilea element al modelului HSL utilizează procente pentru a stabili valoarea saturaţiei unei culori, astfel încât valoarea de 100% reprezintă o culoare plină (pură), în timp ce valoarea de 0% reprezintă o culoare impură.

Cel de-al treilea element al modelului HSL, luminozitatea, utilizează de asemenea procente pentru a stabili gradul de luminozitate sau strălucire al unei culori, astfel încât o valoare de 100% reprezintă o culoare strălucitoare (luminoasă) apropiată de alb, iar o valoarea de 0% reprezintă o culoare închisă apropiată de negru,

depinzând de culoarea stabilită de primul element al modelului HSL (Hue). Valoarea de 50% reprezintă o valoare normală pentru luminozitatea unei culori.

În următorul fragment de cod modul de stabilire a culorilor roşu, albstru şi verde ca valori pentru proprietatea *CSS color*:

```
/* rosu echivalent valori
hexazecimale HTML #FF0000 */
{color: hsl(0deg,100%,50%)}
/* albastru echivalent valori
hexazecimale HTML #0000FF */
{color: hsl(240deg,100%,50%)}
/* verde echivalent valori
hexazecimale HTML #00FF00 */
{color: hsl(120deg,100%,50%)}
```

Proprietatea color stabileşte culoarea prim planului pentru elemente cu conţinut de tip text (culoarea textului). În următorul exemplu se poate observa utilizarea culorilor roşu, verde şi albastru pentru elementele h1, h2 şi h3:

```
<html>
<head>
<style type="text/css">
h1 {color: hsl(0deg, 100%,
50%)}
h2 {color: hsl(120deg, 100%,
50%)}
h3 {color: hsl(240deg, 100%,
50%)}
</style>
</head>
<body>
<h1>Sistemul HSL</h1>
<h2>Subtitlul 1</h2>
<h3>Subtitlul 2</h3>
</body>
</html>
```

În imaginea 2 se poate observa modul de redare al exemplului anterior.

IMAGINEA 2

Odată ce poziţia unei culori pe cercul culorilor este cunoscută, este relativ simplu să modificaţi aspectul acesteia prin modificarea gradelor (se obţine o culoare cu o nunaţă mai roşie, albastră sau verde), a saturaţiei sau a luminozităţii conform dorinţelor dumneavoastră. Dacă de exemplu doriţi să obţineţi o culoare roşie mai deschisă sau mai închisă puteţi modifica valoarea ultimului element al modelului HSL (a luminozităţii), după cum se poate observa în următorul exemplu:

```
<html>
<head>
<style type="text/css">
h1 {color: hsl(0deg, 100%,
50%)}
h2 {color: hsl(0deg, 100%,
25%)}
h3 {color: hsl(0deg, 100%,
75%)}
</style>
</head>
<body>
<h1>Rosu normal</h1>
<h2>Rosu inchis</h2>
<h3>Rosu deschis</h3>
</body>
</html>
```

În imaginea 3 se poate observa modul de redare al exemplului anterior.

IMAGINEA 3

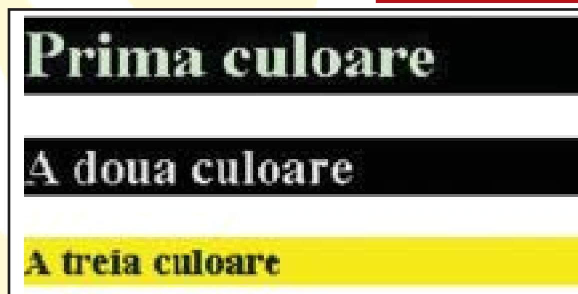

În cazul în care se modifică atât valoarea luminozităţii cât şi valoarea saturaţiei se vor obţine culori pastelate mai închise sau mai deschise, după cum se poate observa în următorul exemplu:

```
<html>
<head>
<style type="text/css">
h1 {color: hsl(120deg, 47%,
86%);backgrond-color:
hsl(0deg, 0%, 0%)}
h2 {color: hsl(120deg, 10%,
88%);backgrond-color:
hsl(0deg, 0%, 0%)}
h3 { color: hsl(120deg, 86%,
9%);background-color:
hsl(60deg, 100%, 50%)}
</style>
</head>
<body>
<h1>Prima culoare</h1>
<h2>A doua culoare</h2>
<h3>A treia culoare</h3>
</body>
</html>
```

În imaginea 4 se poate observa modul de redare al exemplului anterior.

IMAGINEA 4

Principalul avantaj al modelului HSL faţă de valorile hexazecimale sau RGB este acela că modelul HSL indică mult mai logic şi intuitiv cât de apropiate sunt culorile una faţă de cealaltă. În tabelul din imaginea 5 se pot observa valorile hexazecimale, valorile RGB şi valorile HSL pentru două culori a căror denumire în limba engleză este "LightGreen" şi "PaleGreen".

IMAGINEA 5

Denumire în limba engleză	VALORI		
	hexazecimale	RGB	HSL
LightGreen	#90EE90	144, 238, 144	120deg, 39%, 93%
PaleGreen	#98FB98	152, 251, 152	120deg, 39%, 98%

Se poate observa în tabelul anterior că valorile hexazecimale sunt greu de convertit rapid în culori (este greu să ne imaginăm ce culoare reprezintă 90). Valorile RGB arată că există o diferenţă între cele două culori, dar şi de această dată este greu să combinăm valorile pentru a obţine culori similare, sau nuanţe diferite ale unei culori de bază. Spre deosebire de valorile hexazecimale şi RGB, valorile HSL - 120deg, 39%, 93% şi respectiv 120deg, 39%, 98% - ne indică faptul că există o mică diferenţă între cele două culori, dar ne furnizează şi date preţioase privind modul de obţinere a unei culori mai mult sau mai puţin saturate, mai închise sau mai deschise. În cazul modelului HSL nu mai trebuie să jonglăm cu valori pentru culorile roşu, albastru sau verde pentru a obţine diferite culori, ci vom folosi doar diferite valori pentru unghiuri, pentru saturaţie sau luminozitate, astfel încât procesul de modificare a culorilor devine mult mai simplu iar imaginarea culorii dorite va fi, astfel, mult mai uşoară.

Similarităţile între culori se observă mult mai uşor în cazul valorilor HSL. În tabelul din imaginea 6 se pot observa câteva culori ordonate după valorile HSL corespunzătoare precum şi denumirile lor în limba engleză împreună cu valorile hexazecimale şi RGB.

În tabelul din imaginea 6 se poate observa - folosind valorile HSL - că diferenţa dintre culorile “DarkRed” şi “Red” este de doar 45% pentru luminozitate, fiind mult mai uşor de interpretat culoarea faţă de valorile hexazecimale (#8B0000 şi #FF0000) sau valorile RGB (139, 0, 0 şi 255, 0, 0). La fel pentru culorile “White” şi “Snow” unde diferenţa este doar de 2% pentru saturaţie, valorile hexazecimale (#FFFFFF şi #FFFAFA) şi RGB (255, 255, 255 şi 255, 250, 250) fiind mai greu de interpretat.

IMAGINEA 6

Denumire în limba engleză		Valori		
		hexazecimale	RGB	HSL
Black		#000000	0, 0 ,0	0deg, 0%, 0%
DarkGray		#4C4C4C	76, 76, 76	0deg, 0%, 30%
Gray		#808080	128, 128, 128	0deg, 0%, 50%
LightGray		#B2B2B2	178, 178, 178	0deg, 0%, 70%
WhiteSmoke		#F5F5F5	245, 245, 245	0deg, 0%, 96%
White		#FFFFFF	255, 255, 255	0deg, 0%, 100%
Snow		#FFFAFA	255, 250, 250	0deg, 2%, 100%
RosyBrown		#BC8F8F	188, 143, 143	0deg, 24%, 74%
Brown		#A52A2A	165, 42, 42	0deg, 75%, 65%
Maroon		#800000	128, 0, 0	0deg, 100%, 50%
DarkRed		#8B0000	139, 0, 0	0deg, 100%, 55%
Red		#FF0000	255, 0, 0	0deg, 100%, 100%
DarkSalmon		#E9967A	233, 150, 122	15deg, 48%, 91%
Coral		#FF7F50	255, 127, 80	16deg, 69%, 100%
OrangeRed		#FF4500	255, 69, 0	16deg, 100%, 100%
LightSalmon		#FFA07A	255, 160, 122	17deg, 52%, 100%
OldLace		#FDF5E6	253, 245, 230	39deg, 9%, 99%
Wheat		#F5DEB3	245, 222, 179	39deg, 27%, 96%
Orange		#FFA500	255, 165, 0	39deg, 100%, 100%
LightYellow		#FFFFE0	255, 255, 224	60deg, 12%, 100%
Olive		#808000	128, 128, 0	60deg, 100%, 25%
Yellow		#FFFF00	255, 255, 0	60deg, 100%, 50%
LimeGreen		#32CD32	50, 205, 50	120deg, 61%, 50%
DarkGreen		#006400	0, 100, 0	120deg, 100%, 39%
Green		#008000	0, 128, 0	120deg, 100%, 50%
SeaGreen		#2E8B57	46, 139, 87	146deg, 67%, 55%
LightCyan		#E0FFFF	224, 255, 255	180deg, 12%, 100%
DarkCyan		#008B8B	0, 139, 139	180deg, 100%, 55%
Cyan		#00FFFF	0, 255, 255	180deg, 100%, 100%
DarkBlue		#00008B	0, 0, 139	240deg, 100%, 55%
MediumBlue		#0000CD	0, 0, 205	240deg, 100%, 80%
Blue		#0000FF	0, 0, 255	240deg, 100%, 100%
Purple		#800080	128, 0, 128	300deg, 100%, 50%
DarkMagenta		#8B008B	139, 0, 139	300deg, 100%, 55%
Magenta		#FF00FF	255, 0, 255	300deg, 100%, 100%
Crimson		#DC143C	220, 20, 60	348deg, 91%, 86%
Pink		#FFC0CB	255, 192, 203	350deg, 25%, 100%
LightPink		#FFB6C1	255, 182, 193	351deg, 29%, 100%

RGBa (RGB+canalul alpha)

Realizatorii de pagini Web familiarizaţi cu utilizarea proprietăţilor CSS ştiu foarte bine cum să stabilească corect valorile RGB pentru culori. Aceste valori pot fi stabilite utilizând o tripletă de numere sau procente, fiecare componentă a tripletei reprezentând gradul de participare al uneia dintre culorile roşu (Red), verde (Green) sau albastru (Blue). Ca de exemplu valoarea rgb(0, 0, 255) sau rgb(0%, 0%, 100%) este utilizată pentru stabilirea culorii albastru pentru un element dintr-un document HTML sau XML, la fel cum valoarea rgb(255, 255, 0) sau rgb(100%, 100%, 0) este utilizată pentru stabilirea culorii galben pentru un element dintr-un document HTML sau XML.

Modulul CSS3 referitor la culori dezvoltă conceptul RGB, adăugând un canal alpha valorii RGB al unei culori. Adăugarea acestui canal suplimentar permite modificarea gradului de transparenţă (modificarea opacităţii) al unui element dintr-un document HTML sau XML. Canalul alpha poate lua valori de la 0.0 până la 1.0. Valoarea 0.0 semnifică o transparenţă totală, iar

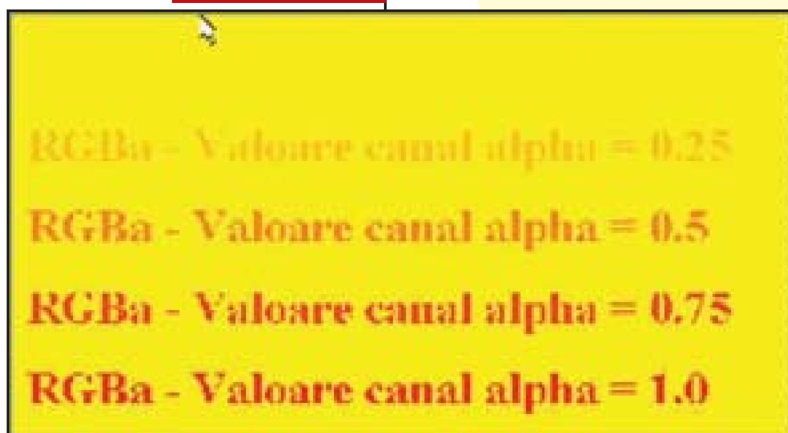
valoarea 1.0 semnifică opacitatea totală.

Pentru a specifica valoarea RGBa a unei culori se va introduce valoarea RGB, urmată de cuantumul pentru canalul alpha, după cum se poate observa în următorul exemplu (pentru textul din elementele h1 este utilizată culoarea roşu - rgb(255, 0, 0)):

```
<html>
<head>
<style type="text/css">
h1.alpha1{color: rgba(255, 0,
0, 0.0)}
h1.alpha2{color: rgba(255, 0,
0, 0.25)}
h1.alpha3{color: rgba(255, 0,
0, 0.5)}
h1.alpha4{color: rgba(255, 0,
0, 0.75)}
h1.alpha5{color: rgba(255, 0,
0, 1.0)}
</style>
</head>
<body bgcolor="yellow">
<h1 class="alpha1">RGBa -
Valoare canala alpha = 0.0</h1>
<h1 class="alpha2">RGBa -
Valoare canala alpha =
0.25</h1>
<h1 class="alpha3">RGBa -
Valoare canala alpha = 0.5</h1>
<h1 class="alpha4">RGBa -
Valoare canala alpha =
0.75</h1>
<h1 class="alpha5">RGBa -
Valoare canala alpha = 1.0</h1>
</body>
</html>
```

În imaginea 7 se poate observa modul de redare al exemplului anterior.

IMAGINEA 7

HSLa (HSL+canalul alpha)

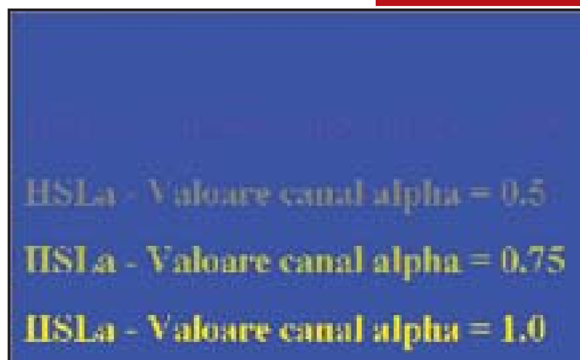
Modelul HSLa este o extensie a modelului HSL extensie obţinută prin adăugarea canalului alpha în acelaşi mod în care a fost adăugat canalul alpha modelului RGB.

În următorul fragment de cod sursă - similar cu exemplul anterior - se observă modul de utilizare al valorilor HSLa (culoarea pentru text este culoarea galben - hsl(60deg, 100%, 50)):

```
<html>
<head>
<style type="text/css">
h1.alpha1{color: hsla(60deg,
100%, 50, 0.0)}
h1.alpha2{color: hsla(60deg,
100%, 50, 0.25)}
h1.alpha3{color: hsla(60deg,
100%, 50, 0.5)}
h1.alpha4{color: hsla(60deg,
100%, 50, 0.75)}
h1.alpha5{color: hsla(60deg,
100%, 50, 1.0)}
</style>
</head>
<body bgcolor="blue">
<h1 class="alpha1">HSLa -
Valoare canal alpha = 0.0</h1>
<h1 class="alpha2">HSLa -
Valoare canal alpha = 0.25</h1>
<h1 class="alpha3">HSLa -
Valoare canal alpha = 0.5</h1>
<h1 class="alpha4">HSLa -
Valoare canal alpha = 0.75</h1>
<h1 class="alpha5">HSLa -
Valoare canal alpha = 1.0</h1>
</body>
</html>
```

În imaginea 8 se poate observa modul de redare al exemplului anterior.

IMAGINEA 8

Proprietatea opacity

Modelele RGBa şi HSLa permit setarea valorii transparenţei pentru culorile utilizate în cadrul unui document HTML sau XML. De asemenea modulul referitor la culori din specificaţia CSS3 permite stabilirea valorii transparenţei fără a fi necesară stabilirea unei culori pentru un anumit element. Altfel spus conform specificaţiei CSS3 se poate stabili valoarea transparenţei şi pentru alte elemente dintr-un document HTML sau XML (imagini, titluri, ...), utilizând proprietatea opacity.

Utilizarea proprietăţii opacity va permite realizatorilor de pagini Web să obţină o serie de efecte speciale, şi chiar să modifice dinamic aspectul unor elemente dintr-un document HTML (în speţă a unei imagini).

În mod identic cu utilizarea modelelor RGBa şi HSLa, proprietatea opacity poate lua valori zecimale între 0.0 şi 1.0. Valoarea 0.0 semnifică o transparenţă totală, iar valoarea 1.0 semnifică opacitatea totală. Valoarea proprietăţii opacity se aplică tuturor componentelor asociate elementului (fundaluri, borduri, ...), iar redarea componentelor elementului în pagina Web se face aplicând aceeaşi opacitate.

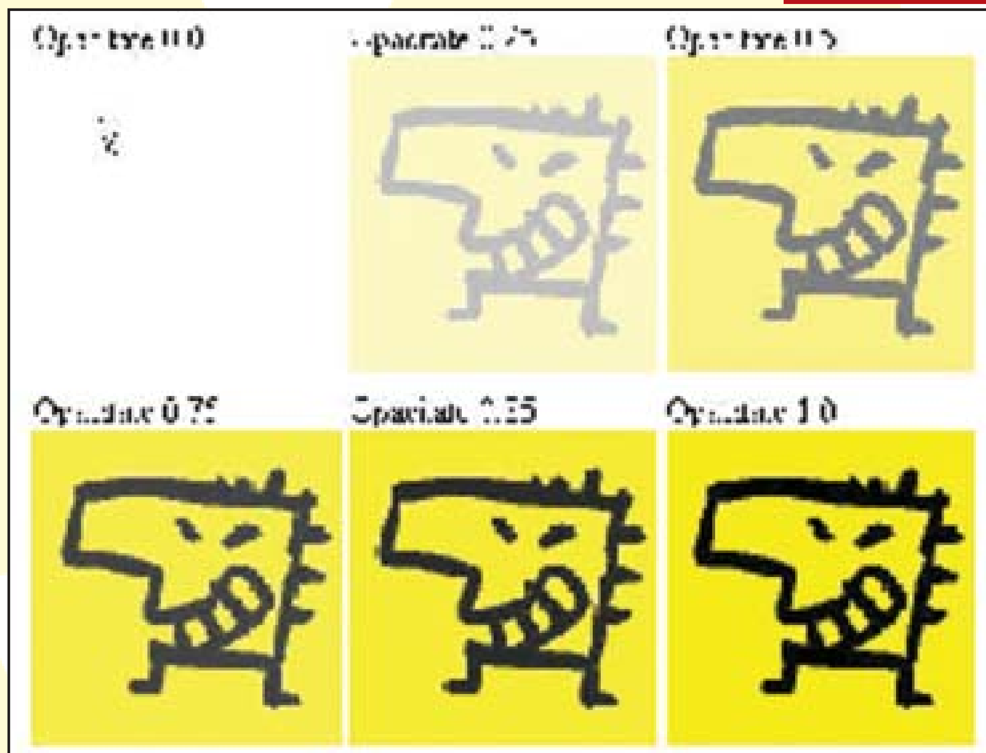
În următorul exemplu se poate observa modul de utilizare al proprietăţii opacity, prin introducerea mai multor exemplare ale imaginii fata.jpg într-un tabel şi aplicarea de diferite opacităţi:

```
<html>
<head>
<style type="text/css">
.opac1{opacity: 0.0}
.opac2{opacity: 0.25}
.opac3{opacity: 0.5}
.opac4{opacity: 0.75}
.opac5{opacity: 0.85}
.opac6{opacity: 1.0}
</style>
</head>
<body>
<div align="center">
<table border="0">
<tr>
<td>
Opacitate 0.0
</br>
<img class="opac1"
src="fata.jpg" height="113"
width="113">
</td>
<td>
Opacitate 0.25
</br>
<img class="opac2"
src="fata.jpg" height="113"
width="113">
</td>
<td>
Opacitate 0.5
</br>
<img class="opac3"
src="fata.jpg" height="113"
width="113">
</td>
</tr>
<td>
Opacitate 0.75
</br>
<img class="opac4"
src="fata.jpg" height="113"
width="113">
</td>
<td>
Opacitate 0.85
</br>
<img class="opac5"
src="fata.jpg" height="113"
width="113">
</td>
<td>
Opacitate 1.0
</br>
<img class="opac6"
src="fata.jpg" height="113"
width="113">
</td>
</tr>
</table>
</div>
</body>
</html>
```

În imaginea 9 se poate observa modul de redare al exemplului anterior.

Deoarece modificarea transparenţei poate fi considerată o operaţie de post-procesare, proprietatea opacity devine utilă atunci când dorim să aplicăm diferite grade de transparenţă (opacitate) unor elemente pentru care nu dorim să stabilim o anumită culoare pentru fundal, prim plan etc.

IMAGINEA 9

Concluzii - CSS 3

Odată cu lansarea versiunii finale a specificaţiei CSS3 realizatorii de situri Web vor avea la dispoziţie un instrument de creare a paginilor Web, nu doar modificat ci adaptat şi îmbunătăţit astfel încât elementul final obţinut să corespundă doleanţelor acestora iar timpul necesar modificării unor elemente din situl Web să se reducă sesizabil.

Realizatorii de pagini Web nu vor mai fi obligaţi să utilizeze metode non-intuitive de stabilire a valorii unei culori RGB, HTML hexazecimale - deoarece specificaţia CSS3 va oferi alternativa HSL, mult mai intuitivă.

De asemenea utilizatorii Internet-ului vor putea accesa pagini Web cu un aspect mult mai plăcut şi cu un timp de încărcare redus.

Acu Călin-Ioan

Grupul editorial MEDIA CONTACT angajează

Branch Manager
pentru reprezentanţa din Bucureşti

- experienţă în domeniul vânzării de publicitate
- abilităţi deosebite de comunicare, prezentare şi negociere
- capacitatea de a stabili şi respecta termene
- calităţi manageriale, capacitate de sinteză şi decizie operativă
- disponibilitate la program prelungit şi condiţii de stres
- utilizare MSOffice şi e-mail, engleză – fluent
- permis de conducere categoria B

Deţinerea de autoturism proprietate personală constituie avantaj.

De asemenea, angajăm în întreaga ţară personal pentru revistele IT:

Redactori de specialitate şi corespondenţi de presă

- cunoştinţe avansate de informatică
- excelente abilităţi de comunicare în scris
- cunoaşterea limbii engleze

Experienţa redacţională constituie avantaj.

Agenţi de publicitate locali, distribuitori de produse editoriale şi software

- experienţă în domeniul vânzărilor
- excelente abilităţi de comunicare şi negociere
- disponibilitatea de auto-administrare a activităţii
- cunoştinţe de utilizare a e-mail-ului şi Internetului

O bună cunoaştere a domeniului IT constituie avantaj.

Te aşteptăm alături de noi, o companie în permanentă dezvoltare, pentru a-ţi dezvolta cariera într-o echipă dinamică şi motivată.

Trimite acum CV-ul tău care trebuie să cuprindă – obligatoriu – experienţa şi realizările anterioare, prin e-mail la:

cariera@mediacontact.ro

My aruncă un mail la

Bill Gates se plimba pe şantierul noii sale vile de 25 milioane $, când se împiedică şi cade într-un şanţ adânc. Fiind undeva între viaţă şi moarte, apare un înger:

- Bill, am două veşti. Una bună şi una rea. Pe care vrei să o afli mai întâi?

- Pe cea bună...

- Păi, noi acolo în Rai, am instalat Windows ME pe toate calculatoarele...

- Excelent! Şi vestea rea?

- Păi, avem nişte probleme şi te iau cu mine să le verifici.

Pentru o compresie 100% folosiţi DELETE

Mama şi tata, la calculator, compun un e-mail copilului lor: „Dragă Dănuţ, cum o mai duci? Noi suntem bine... Ne e dor de tine. Mama te roagă frumos să închizi calculatorul şi să cobori la masă..."

- Femeia-Internet: de cele mai multe ori greu accesibilª
- Femeia-Server: e mereu ocupatª cand ai nevoie de ea
- Femeia-Windows: to i stiu cª nu e aptª, dar nimeni nu poate trªi fªrª ea
- Femeia-Excel: se spune cª poate multe, dar e folositª doar pentru cele mai simple activitª i
- Femeia-Word: are ntotdeauna pregªtitª o surprizª ”i nimeni nu o n elege n ntregime
- Femeia-DOS: to i au avut-o odatª, dar azi n-o mai vrea nimeni
- Femeia-Virus: vine c nd o a”tep i mai pu in ”i consumª toate resursele
- Femeia-Scandisk: se ”tie cª e bunª ”i cª vrea doar sª ajute, dar nimeni nu ”tie precis ce face
- Femeia-Screensaver: nu e de folos, dar te vrªje”te cu aspectul ei
- Femeia-Harddisk: nu uitª niciodatª nimic
- Femeia-Joystick: cauzeazª bªtªturi n palmª ”i febrª muscularª la bra e
- Femeia-Password: crezi cª e”ti singurul, dar jumªtate din popula ie o ”tie
- Femeia-User: nu face nimic bine ”i cere prea mult
- Femeia-E-Mail: din 10 lucruri pe care le spune, 8 sunt spam

Sună un client la Microsoft Hotline:
„Am instalat Windows 2000 si de atunci nu mai funcţionează Office 97!"
Hotline: „Da, cunoaştem problema..."
Client: „Şi ce aţi făcut?"
Hotline: „Am instalat din nou Windows 2000!"
După o oră sună din nou clientul: „Acum nu mai functionează nimic!!!!"
Hotline: „Nici la noi...."

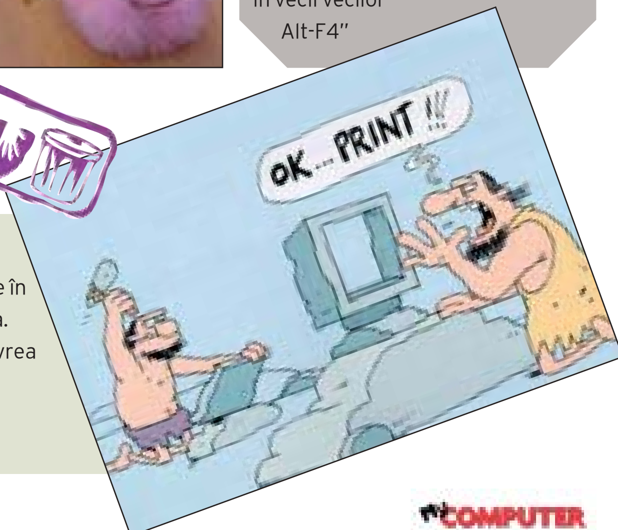
Laptop-ul ei...

„Windows-ul nostru,
Care eşti instalat pe hard,
Deschidă-se ferestrele tale,
Vie crash-ul tău
Ca în 95 aşa şi în 98.
Servicepack-ul cel de toate zilele,
dă-ni-l nouă astăzi,
Şi ne iartă nouă partiţiile Linux
Aşa cum şi noi iertăm greşelile din drivere.
Şi nu ne du în ecranul albastru,
Ci izbăveşte-ne de conflicte de versiuni
Căci al tău este tot RAM-ul
Şi hardul
Şi toţi hertzii procesorului
În vecii vecilor
Alt-F4"

Un angajat Apple Inc. intră într-un restaurant McDonalds şi întreabă:
- Ce îmi recomandaţi?
- BigMac.
- Hmmm... ce placă de bază are?

La o prezentare de soft, un expert se laudă:

Am reuşit în sfârşit implementarea comenzilor vocale în noua versiune DOS care va fi lansată săptămâna aceasta. Aici aveţi prototipul sistemului de operare pe care dacă vrea cineva să îl testeze...

La care se aude dintr-un colţ al sălii

-FORMAT C:! ENTER! Yes, ENTER!

recycle.bin@myc.ro

MY RECYCLE BIN

DELETE Paradise:*.men
MOVE Anna Nicole Smith TO Paradise:
MOVE Pamela Anderson TO Paradise:
MOVE [NumeleTau] TO Paradise:
FORMAT Earth:/U
INSTALL Ocean
INSTALL Continent
INSTALL Bacteria
INSTALL Plants
INSTALL Insect
INSTALL Fish
INSTALL Dinosaur

Murise un gamer, şi după moarte a ajuns în Iad.
După o săptămâna sună Satana la Dumnezeu
„Doamne, ce nebun mi-ai trimis, a distrus toate cazanele, a ucis toţi dracii, aleargă prin tot iadul şi strigă în gura mare: «Unde-i ieşirea spre nivelul 2 ?!?!!»"

Click me!

Doi elevi termină gimnaziul - unul intră la info, altul la auto. Peste 50 de ani se întâlnesc.

Cel de la auto:

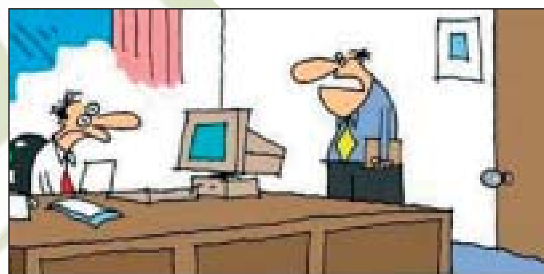
- Mă, eu am făcut maşini superbeton, viteză maximă etc.

Cel de la info:

- Mă, eu am firmă de calculatoare mare... şi să ştii că dacă făceam eu maşini, erau de 10 ori mai bune ca ale tale!

Cel de la auto:

- Dacă tu făceai maşini, când puneai frână te-ar fi întrebat parbrizul: „EŞTI SIGUR CĂ VREI SĂ FRÂNEZI?"

Ar trebui să-ţi verifici mai des e-mail-ul. Te-am dat afară de trei săptămâni...

„Stimaţi pasageri, vă aflaţi la bordul celui mai perfecţionat avion, în întregime computerizat, fără echipaj uman, cu un pilot automat perfect, astfel conceput încît nu se poate defecta niciodată, niciodată, niciodată, niciodată..."

OFERTĂ SPECIALĂ MICROSOFT
La achiziţionarea oricărui sistem de operare Windows 95, 98, Me, 2k, XP vi se oferă gratis o pereche de mănuşi de box şi 5 butoane „Reset" !!!!

Pe MiRC:
Mi-am îmbunătăţit calculatorul printr-o metodă inventată de mine: am luat nişte sarme de telefon şi şuruburi. Am unit astfel procesorul cu sursa de alimentare şi monitorul cu...
T*Aä^'=ö:.¨|~
<connection lost>

Pentru cei cu adevărat obsedaţi

Într-un război al viitorului, generalii unei armate se îngrămădesc în jurul ultimului tip de calculator despre care se spune că va câştiga bătălia pentru ei. Unul se apropie şi-l întreabă:
-Ei, ce facem - atacăm sau ne retragem?
Hard disc-ul cârâie-pârâie două minute după care se aude din PC-Speaker: „da".
Ofiţerii se uită unii la alţii. Un al doilea se apropie mai mult:
„da ce?"
„DA, DOMNULE GENERAL!!!"
...i se răspunde mecanic...

Cum îţi dai seama că o blondă a lucrat la calculator ? După pasta corectoare de pe ecran.

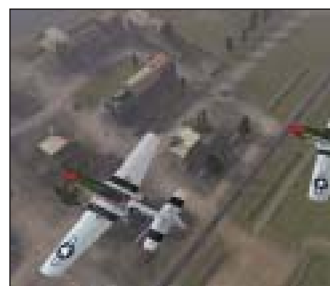
RAZUITI AICI

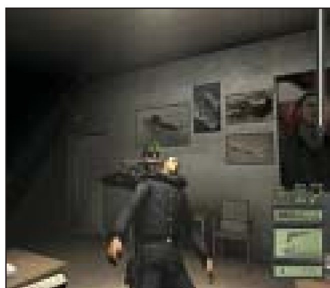
My GAMES

ects*2003

Divertisment electronic european la Londra: Electronic Consumer Trade Show

Pro Evolution Soccer 2 (Konami)

Battlefield 1942 (Electronic Arts)

Splinter Cell (Ubi Soft)

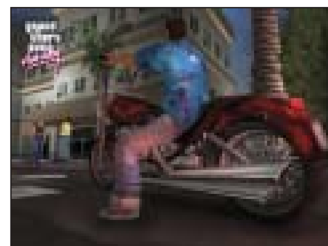
După doi ani dezamăgitori, un ECTS (Electronic Consumer Trade Show) revigorat a încununat sfârşitul lunii august cu cea de-a noua ceremonie anuală de decernare a premiilor. Într-adevăr, veselia cu care editorii şi producătorii câştigători şi-au primit premiile a fost o dovadă convingătoare pentru camerele TV că premiile oferite de ECTS sunt acum cele mai importante în acest domeniu. (De fapt marea majoritate a camerelor video erau ale celor de la Gamer.tv - cunoscutul sit cu ştiri şi jocuri online).

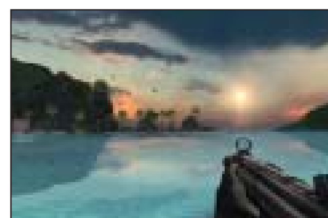
Prezentate de starul britanic Kate Russel, premiile au fost decernate pe două categorii: Jocurile anului şi jocurile evenimentului. Jocurile anului au fost votate de cititorii şi redactorii unor publicaţii importante de jocuri din Europa, atât reviste cât şi situri web, în timp ce jocurile evenimentului au fost decernate de către un juriu format din jurnalişti anonimi.

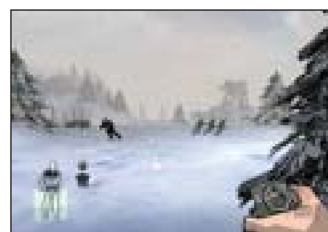
Battlefield 1942 este, din câte se pare, cel mai iubit joc al anului, fiind preferat de către cititorii jurnalului francez JDLI (Le Journal Des Loisirs Interactifs), de cei ai revistei Sweden's Manual şi, chiar dacă jocul provine din Suedia de la producătorul Digital Ilusions, suntem siguri că alegerea făcută a fost una obiectivă. Pro Evolution Soccer 2 a câştigat premiul pentru cel mai bun joc britanic al anului, în urma voturilor exprimate de vizitatorii acestui sit. GTA: Vice City şi perifericele EyeToy de la Sony au fost totuşi câştigătorii celor mai ciudate premii. Revista Loaded a decis că Vice City a cauzat cele mai multe probleme relaţiilor în acest an, în timp ce redactorul soft de la Times, Tim Wapshott a catalogat EyeToy de la Sony ca fiind cel mai absurd produs, chiar dacă „vieţile noastre sunt mai bogate cu el" după cum a adăugat acesta.

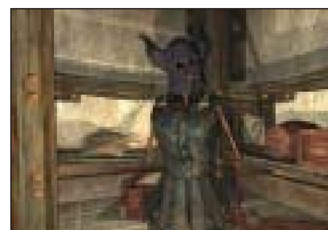
Oricum, povestea decernării premiilor ECTS aproape că se poate rezuma la două cuvinte: Ubi Soft. Everquest II, Far Cry şi XII toate au fost lăudate, mai ales XIII, socotit Best Console Game şi, ce este mai important, cel mai bun joc al manifestării. ■

Laurenţiu Banu - laurentiu@myc.ro

GTA: Vice City (Rockstar Games)

Far Cry (Ubi Soft)

XIII (Ubi Soft)

EverQuest II (Ubi Soft)

PREMIILE PENTRU „CEL MAI BUN JOC AL ANULUI"

Cum au votat cititorii şi echipele editoriale:

Cel mai bun joc britanic al anului, sponsorizat de Gamer.tv:
Pro Evolution Soccer 2, Konami
Jocul anului în Franţa, sponsorizat de JDLI:
Battlefield 1942, Electronic Arts
Jocul anului în Germania, sponsorizat de Gamigo.de:
Splinter Cell, Ubi Soft
Jocul anului în Italia, sponsorizat de Multiplayer.it:
Mafia, Gathering
Jocul anului în Spania, sponsorizat de Game Live:
GTA: Vice City, Rockstar Games
Jocul anului în Ţările Scandinave, sponsorizat de Manual:
Battlefield 1942, Electronic Arts

Cum s-a votat pe situl ECTS:

Cea mai bună Consolă a anului:
Microsoft Xbox
Cel mai bun editor: Nintendo
Cel mai bun produs hard al anului:
ATI 9800 Pro

Cum au votat echipele editoriale:

Premiul PC Gamer pentru cel mai bun producător de jocuri PC
Creative Assembly
Premiul PC Format
Shuttle, Small Form Factor PCs
Premiul Edge
Viewtiful Joe, Capcom
Premiul Loaded
GTA: Vice City, Rockstar Games
Premiul The Times
Sony EyeToy

Cum au votat experţii:

Cel mai bun joc PC:
Far Cry, Ubi Soft
Cel mai bun joc pe consolă:
XIII, Ubi Soft
Cel mai bun joc online:
EverQuest II, Ubi Soft
Cel mai bun joc per ansamblu:
XIII, Ubi Soft
Premiul London Games Week:
Half Life 2, Vivendi Universal Games

3 povești calculatorești

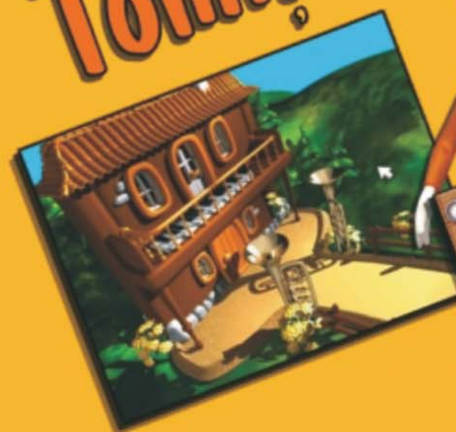
...pentru copii isteți!

CENEGA

COMPLET ÎN LIMBA ROMÂNĂ

Tomiță

MINUNATA POVESTE
despre Moș Promoroacă, Ivan și Nastia

